

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โครงการออกแบบปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในโรงแรม ดี ทู เชียงใหม่
D 2 HOTEL CHIANGMAI

รพ.
๑153๓
2548-2549

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน **71553**
วัน,เดือน,ปี **22 พ.ค. 2550**

b. 114 5193x
i.....

ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2548 - 2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติ
ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
(สถาปัตยกรรมภายใน)

..... คนบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

(ผศ. นพปฎล สุวีจนานนท์)

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

รศ. สมศักดิ์	แย้มพราย	ประธานคณะกรรมการ
รศ. ทรงชม	จุลาศัย	คณะกรรมการ
ผศ. นพปฎล	สุวีจนานนท์	คณะกรรมการ
ผศ. นิรมล	แย้มพราย	คณะกรรมการ
อ. วีรยุต	ชัยศร	คณะกรรมการและเลขาธิการ

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รศ. สมศักดิ์ แย้มพราย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับความยินยอม
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องยกย่องเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและธุรกิจภายในประเทศ กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก

จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและธุรกิจของภาคเหนือ ประกอบด้วยมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่งดงาม เป็นดินแดนที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน และมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น จึงมีนักท่องเที่ยว และนักธุรกิจเดินทางมาเป็นจำนวนมาก ความต้องการทางด้านที่พัก อาหาร ประชุมสัมมนา และส่วนพักผ่อนมีเพิ่มขึ้น

การลงทุนในธุรกิจโรงแรม จะช่วยยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจ การลงทุน และการขยายตัวของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นดีต่อจังหวัดและประเทศชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ โครงการปรับปรุงโรงแรม ดิทู เชียงใหม่ สำเร็จขึ้นได้ เพราะได้รับความช่วยเหลือ และกำลังใจจากหลายๆท่าน

ขอขอบคุณ

คุณพ่อ คุณแม่

ให้ในทุกๆอย่าง เท่าที่จะให้ได้ ที่สำคัญ คือกำลังใจ

คุณยาย คุณย่า

นายทุน ที่ใจดีที่สุดในโลก

พี่ อาร์ต พี่อาร์ม

พี่ชายที่แสนดี และคำปรึกษา ที่มีคุณค่าต่ออนาคต

อาจารย์สมศักดิ์ แย้มพราย

คำแนะนำที่ดี และการเอาใจใส่

พี่น้อง พี่บี พี่ลุง

พี่รหัสที่แสนดี ขอขอบคุณมากๆอีกครั้ง

น้องโบว์ อีบ เต๋อ โต๊ะ

น้องรหัส 12 ที่น่ารักทุกคน (ไม่ได้นาย เราแย่งแน่)

อ้น อู๋ ใหม่ จี๊บ และเพื่อนๆ สน.5ทุกคน ที่ระบายนามณ์ที่ดี ให้คำปรึกษา และวิจารณ์งาน

หนูยิ้ม

ยอมอดทนรับฟัง และเป็นกำลังใจให้ตลอด

ขอบคุณเพื่อนๆที่เชียงใหม่ กับความห่วงใย และมิตรภาพที่งดงาม เหมือนเมืองเชียงใหม่ที่

อยู่ในความประทับใจตลอดกาล

ดวงกมล ทองมา

6 มีนาคม 2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อ นางสาว ดวงกมล ทองมา
Miss Doungkamol Thongma
รหัส 44020056
ที่อยู่ 28/26 หมู่ 8 ถนนนาคนิวาส ซอยลาดพร้าว 71
เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10310
โทร 0-6510-5706 0-2932-5905
หัวเรื่องวิทยานิพนธ์ โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในโรงแรมดีทู เชียงใหม่
D2 HOTEL CHIANGMAI
ประเภท โครงการปรับปรุง
อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.สมศักดิ์ แย้มพราย

ความเป็นมาของโครงการ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่มีรัฐบาลได้ให้ความสนใจส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง เนื่องจากเป็นสิ่งที่ทำรายได้จำนวนมากให้กับประเทศ ช่วง 1-2 ปีนี้ จังหวัดเชียงใหม่จะมีโรงแรมระดับ 5 ดาวเกิดขึ้นอย่างน้อย 7-8 แห่ง เม็ดเงินลงทุนมากกว่า 10,000 ล้านบาท ซึ่งทั้งหมดเป็นการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติและในพื้นที่เอง ที่มีเป้าหมายเพื่อรองรับการเติบโตของเมืองเชียงใหม่ที่กำลังจะกลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในเกือบทุกด้านของประเทศรองจากกรุงเทพมหานคร จะเห็นได้ว่าในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมาก ที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยจึงส่งผลให้ธุรกิจทางโรงแรมซึ่งเป็นธุรกิจที่มีผลโดยตรงกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ได้มีการตื่นตัวตามปริมาณของนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มจะมากขึ้นเรื่อยๆทุกปี การแข่งขันในธุรกิจประเภทนี้จึงมีปริมาณสูง เห็นได้จากการที่มีโรงแรมเกิดขึ้นหลายแห่งในประเทศไทย

จากการศึกษาตลาดพบว่า กลุ่มตลาดระดับบนในประเทศแถบเอเชียมีศักยภาพสูงมาก และมีความต้องการใช้บริการโรงแรมระดับ 5 ดาวโดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดจีนมีศักยภาพมากที่สุด การแข่งขันของโรงแรมระดับ 5 ดาวในจังหวัดเชียงใหม่ เริ่มแข่งขันกันอย่างเข้มข้นมากขึ้น ซึ่งภายในระยะ 5 ปีนับจากนี้ไป คาดว่าจะมีโรงแรม 5 ดาวเกิดขึ้นประมาณ 7-8 แห่ง ซึ่งน่าจะเรียกว่าเป็นตลาดแรกที่เกิดขึ้นมา โดยปริมาณห้องพักรวมกันทั้งสิ้นประมาณ 2,000 ห้อง และมีแนวโน้มจะเพิ่มจำนวนขึ้น ซึ่งแน่นอนว่าการแข่งขันจะสูงขึ้น โดยจะแข่งขันกันในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานมากกว่าการชิงความได้เปรียบกันในเรื่องราคา อย่างไรก็ตามเชื่อว่าโรงแรมระดับ 5 ดาวจะยังไม่โอเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. FRONT OFFICE

FLOOR 2

1. SWIMMING POOL
2. POOL BAR

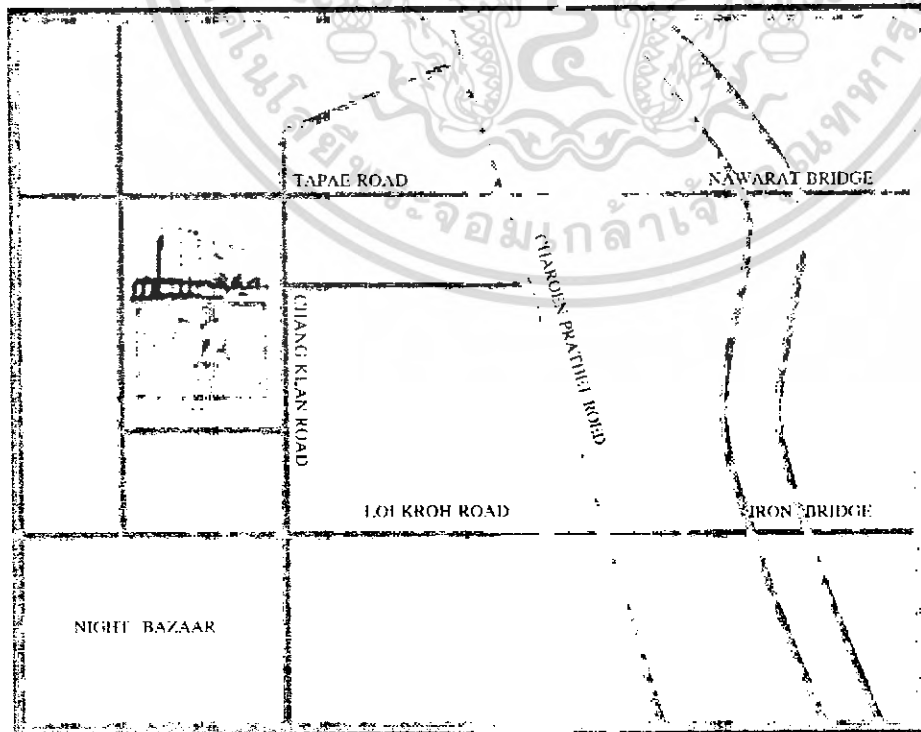
FLOOR 7

4. SPA
5. BAR
6. DULUXE ROOM

FLOOR 3-9

4. DULUXE ROOM
5. SUITE
6. D' SUITE

SITE LOCATION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2. FRONT OFFICEตารางเมตร
- 3. RESTAURANTตารางเมตร
- 4. COFFEE SHOPตารางเมตร
- 5. KITCHENตารางเมตร
- 6. STOREตารางเมตร
- 7. BAKERRY & PASTERIESตารางเมตร

FLOOR 2

- 1. OFFICEตารางเมตร
- 2. SWIMMING POOLตารางเมตร
- 3. POOL BARตารางเมตร

FLOOR 7

- 1. SPAตารางเมตร
- 2. BARตารางเมตร
- 3. DULUXE ROOMตารางเมตร/ห้อง

FLOOR 3-9

- 1. DULUXE ROOMตารางเมตร/ห้อง
- 2. SUITEตารางเมตร/ห้อง
- 3. D' SUITEตารางเมตร/ห้อง

1.1 ขอบเขตของโครงการ

BASEMENT FLOOR

- 1. EVENT & MEETING ROOM
- 2. FOYER

GROUND FLOOR

- 1. LOBBY & LOBBY LOUNGE
- 2. RESTAURANT
- 3. COFFEE SHOP

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และยังเป็นการช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่		
เพื่อเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงอาคารรวมถึงภาพลักษณ์ของโรงแรมเดิม	ปรับปรุงโรงแรมเดิมที่เก่าและทรุดโทรมตามกาลเวลาให้มีสภาพที่ดีขึ้นและเปลี่ยนภาพลักษณ์ของโรงแรมใหม่	หน้าตาของโรงแรมภายนอกและภายในส่วนกลางให้ผู้คนที่ผ่านไปมาได้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

ลักษณะและขอบข่ายของโครงการ

โครงการโรงแรม D2 HOTEL เชียงใหม่ ตั้งอยู่ บนถนนช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตรงข้ามตลาดไนท์บาร์ซาร์

โครงการนี้เป็นอาคารสูง 10 ชั้น แบ่งเป็นส่วนฐาน 1 ชั้นล่าง และเป็นส่วนอาคารสูง ตั้งแต่ ชั้น 2 จนถึงชั้น 10 มีห้องพักทั้งหมด 130 ห้อง และมีพื้นที่ต่างๆดังนี้

องค์ประกอบโครงการ

โครงการ โรงแรม D2 HOTEL เชียงใหม่ เป็นอาคารสูง 9 ชั้น แบ่งเป็นส่วนฐาน 1 ชั้นล่าง และเป็นส่วนอาคารสูง ตั้งแต่ ชั้น 2 จนถึงชั้น 9 มีห้องพักทั้งหมด 130 ห้อง และมีพื้นที่ต่างๆดังนี้

BASEMENT FLOOR

1. EVENT & MEETING ROOMตารางเมตร
2. FOYERตารางเมตร
3. BACK OFFICEตารางเมตร
4. SYSTEM AREAตารางเมตร
5. LOCKER ROOMตารางเมตร
6. LAUNDRYตารางเมตร
7. STAFF CANTEENตารางเมตร

GROUND FLOOR

1. LOBBY & LOBBY LOUNGEตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อให้ประชาชนทั่วไปและนักท่องเที่ยวต่างชาติ มีโอกาสที่จะเรียนรู้และชื่นชม ศิลปะวัฒนธรรม ธรรมเนียมประเพณี
- 2) เพื่อกระตุ้นให้คนไทยร่วมกันสืบสานวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของไทย และร่วมกันอนุรักษ์ สืบค้า ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น
- 3) ให้เกิดแนวทางในการออกแบบ HOTEL ที่แปลกออกไป แต่มีกลิ่นอายของวัฒนธรรมและความทันสมัย โดยจะเป็นประโยชน์ ในการนำออกไปออกแบบเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในแง่มุมนี้
- 4) สนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยว เพิ่มจุดสนใจในการท่องเที่ยว และเพิ่มทางเลือกให้กับ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และยังเป็น การช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่
- 5) เพื่อเพิ่มรายได้ในเชิงท่องเที่ยวให้กับประเทศไทย

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	องค์ประกอบของโครงการ
เรียนรู้และชื่นชม ศิลปะวัฒนธรรม ธรรมเนียมประเพณี ของจังหวัด เชียงใหม่	จัดแสดงศิลปะวัฒนธรรม ประเพณีที่น่าสนใจและเป็น เอกลักษณ์ของจังหวัด เชียงใหม่	เวทีแสดง
ร่วมกันอนุรักษ์สืบค้า ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุ ในท้องถิ่น	จัดแสดงและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุใน ท้องถิ่น	ร้านขายของที่ระลึก
การออกแบบ โรงแรม ที่มี ความสมดุลระหว่าง วัฒนธรรมท้องถิ่น และ ความทันสมัย	เลือกใช้เฟอร์นิเจอร์และ ของประดับตกแต่งที่ผลิตจาก วัสดุท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่แต่ ยังคงรูปแบบทันสมัยและ เหมาะกับการใช้สอย	แนวทางการออกแบบที่ ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นมาทำ ให้เกิดแนวทางที่ทันสมัย ทัดเทียมความเป็นสากล และได้มาตรฐาน
เพิ่มจุดสนใจในการ ท่องเที่ยว และเพิ่ม ทางเลือกให้กับ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	ออกแบบภาพลักษณ์ของ โรงแรมใหม่ทั้งหมดเพื่อดึงดูด นักท่องเที่ยวให้มาสนใจมาก กว่าเดิม	ห้องพักที่ได้มาตรฐานแบบ สากล และมีความเป็น เอกลักษณ์ของโรงแรม ที่น่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลเห็น ข้อผิดพลาดใดๆ ในการคำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LOBBY

GUEST ROOM

MASSAGE & SPA

SUITE

เหตุผลในการเลือกโครงการ

1. เป็นโครงการที่ส่งเสริมและขยายขอบเขตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก
2. เป็นการตอบสนองนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่
3. เป็นโครงการที่น่าสนใจ เนื่องจากโครงการตั้งอยู่ในเมืองแห่งวัฒนธรรมประเพณีมากมาย สมควรที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบตกแต่งภายใน
4. เพื่อศึกษาถึงการจัดการในธุรกิจโรงแรม รวมถึงระบบงาน พฤติกรรมต่างๆ ของผู้มาใช้บริการ และผู้ให้บริการ
5. เพื่อศึกษาการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายใน ว่ามีข้อจำกัดและข้อขยายมากน้อยเพียงใด
6. เพื่อต้องการให้ผลงานทางด้านวิทยานิพนธ์นี้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และผู้ประกอบการธุรกิจประเภทนี้ หรือสำหรับผู้ที่สนใจค้นคว้าต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เวอร์ซิฟฟลาย เพราะขณะนี้ที่เกิดขึ้นมากันหลายแห่ง ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด เมื่อพิจารณาจากเมืองเชียงใหม่เองที่เป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญอันดับ2ของประเทศ นับเป็นโอกาสทางการตลาดที่ดีของโรงแรมระดับ 5 ดาวที่กำลังจะเกิดขึ้นใหม่ เพราะเชียงใหม่ยังขาดโรงแรมระดับนี้มากและยังสามารถเกิดขึ้นได้อีก เนื่องจากต้นทุนการลงทุนในพื้นที่เชียงใหม่ค่อนข้างต่ำ ในเรื่องของราคาที่ดิน ประกอบกับเชียงใหม่กำลังถูกปลูกให้เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ และมีโครงการของรัฐบาลหลายโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้นที่เชียงใหม่ในอีกไม่กี่ปีนี้ จึงน่าจะทำให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นที่จะเข้ามาลงทุน ซึ่งจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวระดับบนที่มีกำลังซื้อสูงเดินทางเข้ามาเยือนเชียงใหม่มากขึ้นในอนาคต

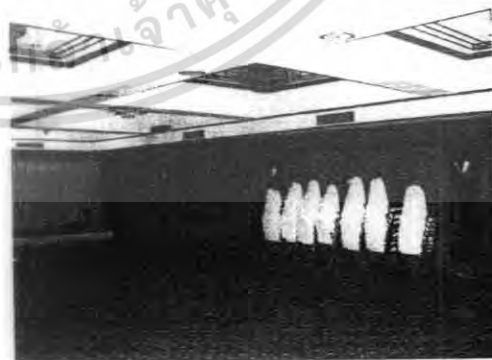
จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจพร้อมมากในหลายๆด้าน เป็นจังหวัดที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง มีการคมนาคมสะดวก เป็นแหล่งศิลปวัฒนธรรมประเพณี นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามมากมายหลายแห่ง

โรงแรม D 2 Hotel Chiang Mai ของกลุ่มดุสิตธานี ที่เพิ่งเข้าเทกโอเวอร์โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ ย่านใจกลางไนท์บาซาร์ บนถนนช้างคลานด้วยมูลค่า 250 ล้านบาท และลงทุนเพิ่มอีกร่วม 300 ล้านบาท เพื่อปรับปรุงห้องพักทั้งหมด 130 ห้อง และปรับโครงสร้างส่วนอื่นๆ เพื่อยกระดับเป็นโรงแรมระดับ 5 ดาว เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการห้องพักที่มีมาตรฐานให้กับนักท่องเที่ยว การออกแบบตกแต่ง จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มมาตรฐานคุณภาพของโรงแรมให้เป็นไปตามสากล ซึ่งมีส่วนอย่างยิ่งในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศและเป็นการลดการเสียเปรียบด้วยการค้าระหว่างประเทศอีกด้วย

สภาพอาคารก่อนการปรับปรุง

ห้องจัดเลี้ยง

สภาพภายนอกอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญชั่วคราว

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

คำนำ

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 ประวัติความเป็นมา
 - 1.1.1 เหตุผลในการปรับปรุง
 - 1.1.2 สภาพอาคารก่อนการปรับปรุง
 - 1.1.3 แนวโน้มการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย
- 1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ (PURPOSE)
- 1.3 ลักษณะที่ตั้งโครงการ (SITE LOCATION)
 - 1.3.1 สถานที่ตั้ง (SITE LOCATION)
 - 1.3.2 การเข้าสู่โครงการ (TRANSPORT)
 - 1.3.3 สภาพแวดล้อมโดยรวม (ENVIRONMENT)
 - 1.3.4 ลักษณะงานสถาปัตยกรรม (BUILDING)
- 1.4 องค์ประกอบโครงการ
- 1.5 ขอบเขตของโครงการ

บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (GENERAL STUDY)

- 2.1 ความหมาย และลักษณะสำคัญของอุตสาหกรรมโรงแรม
- 2.2 ประวัติการโรงแรมในประเทศไทย
- 2.3 การแบ่งชนิดของโรงแรม (TYPES AND CLASSIFICATION)
- 2.4 ประเภทของโรงแรมตามโครงการวิทยานิพนธ์
- 2.5 ลักษณะส่วนบริการอันพึงมีในโรงแรมชั้นหนึ่ง
- 2.6 นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี 2548
- 2.7 ข้อมูลโดยทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่
- 2.8 ตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่
- 2.9 สถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วัสดุ และข้อกำหนดในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในของโครงการ

3.1 ศึกษางานระบบสภาพแวดล้อมภายใน

3.1.1 งานระบบภายในโครงการ

- ระบบปรับอากาศ
- ระบบรักษาความปลอดภัย
- ระบบป้องกันอัคคีภัย
- ระบบสื่อสาร
- ระบบส่องสว่าง

3.1.2 วัสดุที่ใช้ในโครงการและการวิเคราะห์ (MATERIAL)

3.1.3 สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโครงการ

3.2 ศึกษาลักษณะเฉพาะตัวของโครงการ

3.2.1 ศึกษาองค์ประกอบหน่วยงานภายในโครงการ

3.2.2 สายการบริหารและอัตรากำลัง

3.2.3 ช่วงเวลาของผู้ใช้บริการ

3.3 ศึกษาข้อมูลและสัดส่วน (DIMENTION)

3.3.1 ศึกษา ขนาดเครื่องเรือน และความสัมพันธ์กับพื้นที่

3.3.2 ศึกษาพฤติกรรมและพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการ

3.4 ศึกษาพฤติกรรมของผู้เข้าใช้โครงการ (USER BEHAVIOR)

3.5 ศึกษาพื้นที่ใช้สอยในแต่ละส่วนบริการ (AREA REQUIREMENT)

3.6 ศึกษางานผ้าทอ และวัสดุท้องถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่

3.7 ศึกษาศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่

3.8 ศึกษางานสถาปัตยกรรมท้องถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 4 กรณีศึกษา

4.1 โรงแรมมารีรินคำ (AMARI RINCOME HOTEL)

4.2 โรงแรมแทมมาริน วิลเลจ (THE TAMARIND VILLAGE)

4.3 โรงแรมเชอราตัน เชียงใหม่ (SHERATON CHIANGMAI HOTEL)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บทที่ 5 การวิเคราะห์และการออกแบบ**
- 5.1 วิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการ (SITE ANALYSIS)
 - 5.2 วิเคราะห์ลักษณะทางสถาปัตยกรรม (BUILDING ANALYSIS)
 - 5.3 วิเคราะห์องค์ประกอบของหน่วยงาน
 - 5.3.1 องค์ประกอบภายในโครงการ (ORGANIZATION)
 - 5.3.2 สายการบริหารและอัตรากำลัง
 - 5.3.3 ช่วงเวลาของผู้ใช้บริการ
 - 5.4 วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบภายในโครงการ (INTERACTION & BUBBLE DIAGRAM)
 - 5.5 แผนผังติดต่อสัมพันธ์ของพื้นที่(FUNCTIONAL DIAGRAM)
 - 5.6 แผนผังสัมพันธ์ (ZONING)
- บทที่ 6 บทสรุปสู่แนวทางการออกแบบ**
- 6.1 แนวความคิดในการออกแบบ (DESIGN CONCEPT)
 - 6.2 ผลงานการออกแบบ (FINAL PRESENTATION)

ภาคผนวก
บรรณานุกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ประวัติความเป็นมาของโครงการ

โรงแรม “ D2 HOTEL CHIANGMAI ” เป็นชื่อโรงแรมในเครือของบริษัทดุสิตธานีแอนดริสเซอร์ทซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินงานด้านการบริหารโรงแรม มีโรงแรมในเครือดุสิตธานีแอนดริสเซอร์ทจำนวน 5 แห่งในประเทศไทย และประเทศในแถบเอเชียอีก 5 แห่ง ได้แก่ ประเทศฟิลิปปิน ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศพม่า และดูไบ และมีโรงแรมในเครือรอยัล ปรีนเซส จำนวน 9 แห่งซึ่งตั้งอยู่ในประเทศไทยทั้งสิ้น ซึ่งทั้ง 2 เครือ บริหารงานโดยเจ้าของเดียวกัน

โรงแรม ดิทู เชียงใหม่ ซึ่งบริหารงานโดยกลุ่มดุสิตธานี ได้ซื้อกิจการต่อจากเจ้าของโรงแรมเชียงใหม่ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นตัวอาคาร 1 หลัง และที่ดินทั้งหมดประมาณ 5,725 ตร.ม. โดยใช้อาคารจอดรถร่วมกับ เชียงอินน์พลาซ่า ห้างสรรพสินค้าซึ่งตั้งอยู่ด้านหน้าโครงการฝั่งขวามือ

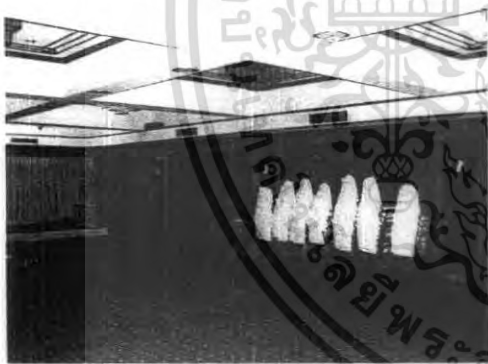
การดำเนินงานออกแบบปรับปรุงสถาปัตยกรรมเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2546 โดยให้บริษัท Composition A เป็นผู้ออกแบบ ส่วนการก่อสร้างเริ่มในช่วงต้นปี พ.ศ. 2547 ควบคุมโดยบริษัท SEIRI ENGINEER และออกแบบภายในโดย บริษัท P49 DEESIGN และคาดว่าโครงการจะแล้วเสร็จ พร้อมเปิดให้บริการได้ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2548

โรงแรม ดิทู เชียงใหม่นี้ จัดเป็นโรงแรมชั้น 1 ระดับ 5 ดาว มีจำนวนห้องพักประมาณ 130 ห้อง ในอาคารสูง 9 ชั้น ตั้งอยู่ในใจกลางไนท์บาร์ชาอำเภอเมืองเชียงใหม่ซึ่งเป็นย่านธุรกิจ และเป็นแหล่งรวมนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวนมาก เพื่อเป็นสถานที่ต้อนรับกลุ่มนักท่องเที่ยว และนักธุรกิจต่างชาติระดับกลางถึงระดับสูง มีส่วนบริการรองรับกิจกรรมหลายประเภท ยกกระดับคุณภาพของโรงแรมจากเชียงใหม่เดิม โดยเพิ่มส่วน ประชุมสัมมนา จัดเลี้ยง ส่วนสุขภาพ และBUSINESS CENTER เข้าไป และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่ตอบสนองความต้องการของผู้มาใช้บริการได้เป็นอย่างดี ให้ได้มาตรฐานระดับ 5 ดาว ใกล้เคียงกับโรงแรมต่างๆ ในเครือของโรงแรมดุสิตธานีแอนดริสเซอร์ท แต่ในพื้นที่กะทัดรัดกว่า และรองรับกิจกรรมของผู้มาใช้บริการได้อย่างครบวงจรทั่วถึงเหมือนกัน

1.1.1 เหตุผลในการปรับปรุง

โรงแรม D2 Hotel Chiangmai ของกลุ่มดุสิตธานี ที่เพิ่งเข้าซื้อกิจการต่อจากโรงแรมเชียงใหม่ซึ่งเป็นโรงแรมระดับ 3 ดาว ซึ่งตั้งอยู่ย่านใจกลางเมืองในท่าบวชาร์ บนถนนช้างคลาน ด้วยมูลค่า 250 ล้านบาท และลงทุนเพิ่มอีกร่วม 300 ล้านบาท เพื่อปรับปรุงห้องพักทั้งหมด 130 ห้อง และปรับโครงสร้างส่วนอื่นๆ เพื่อยกระดับเป็นโรงแรมระดับ 5 ดาว เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการห้องพักที่มีมาตรฐานให้กับนักท่องเที่ยว การออกแบบตกแต่ง จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มมาตรฐานคุณภาพของโรงแรมให้เป็นไปตามสากล โรงแรมนี้เปิดมานานหลายปีแล้ว จึงมีสภาพเสื่อมโทรมตามกาลเวลา เกิดปัญหาต่างๆ รวมทั้งพื้นที่ส่วนบริการไม่เพียงพอต่อการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจต่างชาติที่เพิ่มขึ้นทุกปีเป็นการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่ดินอย่างคุ้มค่ามากขึ้น ซึ่งมีส่วนอย่างยิ่งในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และจะช่วยยกระดับกับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อเป็นการลดการเสียเปรียบดุลการค้าระหว่างประเทศอีกด้วย

1.1.2 สภาพอาคารก่อนการปรับปรุง

รูปที่ 1.1

ห้องจัดเลี้ยง

รูปที่ 1.2

ภายนอกอาคาร

รูปที่ 1.3

LOBBY

รูปที่ 1.4

GUEST ROOM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 1.5

MASSAGE & SPA

รูปที่ 1.6

SUITE

1.1.3 แนวโน้มการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย

ปัจจุบันจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีจำนวนมากขึ้นถึงแม้จะเป็นอัตราส่วนที่ไม่มากแต่เป็นการเพิ่มอย่างสม่ำเสมอโดยจะหนาแน่นในช่วงเดือนตุลาคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ และช่วงเดือนเทศกาล โดยนักท่องเที่ยวที่เข้ามาโดยมากจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวยุโรป

ประกอบกับนักท่องเที่ยวชาวเอเชียที่เข้ามาทำธุรกิจ และลงทุนในประเทศไทย เพิ่มขึ้นจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยนักท่องเที่ยวที่เข้ามาโดยมากจะเป็นชาวจีน และประเทศแถบเอเชียบางส่วน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ตอบสนองด้านนโยบาย

- ตอบสนองนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ และของประเทศไทย
- รองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจ
- เพื่อเป็นโรงแรมระดับมาตรฐานสากล สามารถตอบสนองความต้องการ ด้านที่พักและบริการที่สะดวกสบายแก่ลูกค้า โดยมีการวางแผนการดำเนินงาน การบริหารและการตกแต่งภายในที่ดี

2. ตอบสนองด้านเศรษฐกิจ

- ลดการขาดดุลการค้า ซึ่งมาจากการใช้บริการของนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว
- ส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้ และอาชีพ เพื่อกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

- ส่งเสริมให้ชาวไทยและชาวต่างประเทศได้มีส่วนร่วมในการบริหารธุรกิจ
ก่อให้เกิดกิจกรรม ทางเศรษฐกิจ

3. ตอบสนองด้านสังคม

- ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น
- สนองความต้องการสถานที่พักผ่อน ที่มีความสะดวกสบาย

4. ตอบสนองด้านสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมและพัฒนา การใช้อาคารเก่าและที่ดิน ด้านการลงทุนในกิจการที่เป็น
ประโยชน์
- นำความเจริญสู่สภาพแวดล้อม โดยยังคงความสวยงามที่เหมาะสมไว้

1.3 ลักษณะที่ตั้งโครงการ

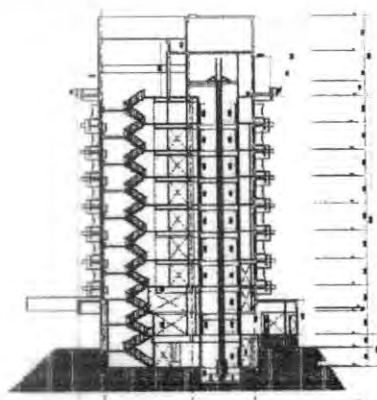
โครงการ “โรงแรม D 2 Hotel Chiang Mai” ตั้งอยู่ เลขที่ 100 ถนนช้างคลาน อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ บริเวณย่านใจกลางเมืองตลาดไนท์บาร์ซาร์ ซึ่งเป็นบริเวณที่การคมนาคมสะดวกสบาย
หลายรูปแบบรองรับ และยังคงเป็นจุดเริ่มต้นอันดับแรกๆ ในการท่องเที่ยวในตัวเมืองเชียงใหม่ ของ
นักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นจำนวนมาก

ด้วยเหตุนี้เอง จึงทำให้บริเวณดังกล่าว กลายเป็นชุมชนเมืองที่มีสีสัน เป็นแหล่งรวม
นักท่องเที่ยวจำนวนมาก และยังคงมีเอกลักษณ์ของความเป็นเมืองเชียงใหม่อย่างชัดเจน

โรงแรม D 2 Hotel Chiang Mai จึงมีความเหมาะสม ที่จะปรับปรุงอาคารเก่านี้ เพื่อเป็น
การรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต การนำธรรมชาติและความเป็นท้องถิ่น มาไว้ใกล้ตัว
และเพื่อต้องการให้เบียดจุดพัก และเชื่อมนักท่องเที่ยว แสดงความเป็นชุมชนเมือง และความเป็น
ไทย ผ่านออกมาเป็น concept design ให้เกิดความงามที่ควบคู่ไปกับประโยชน์ให้ได้มากที่สุด

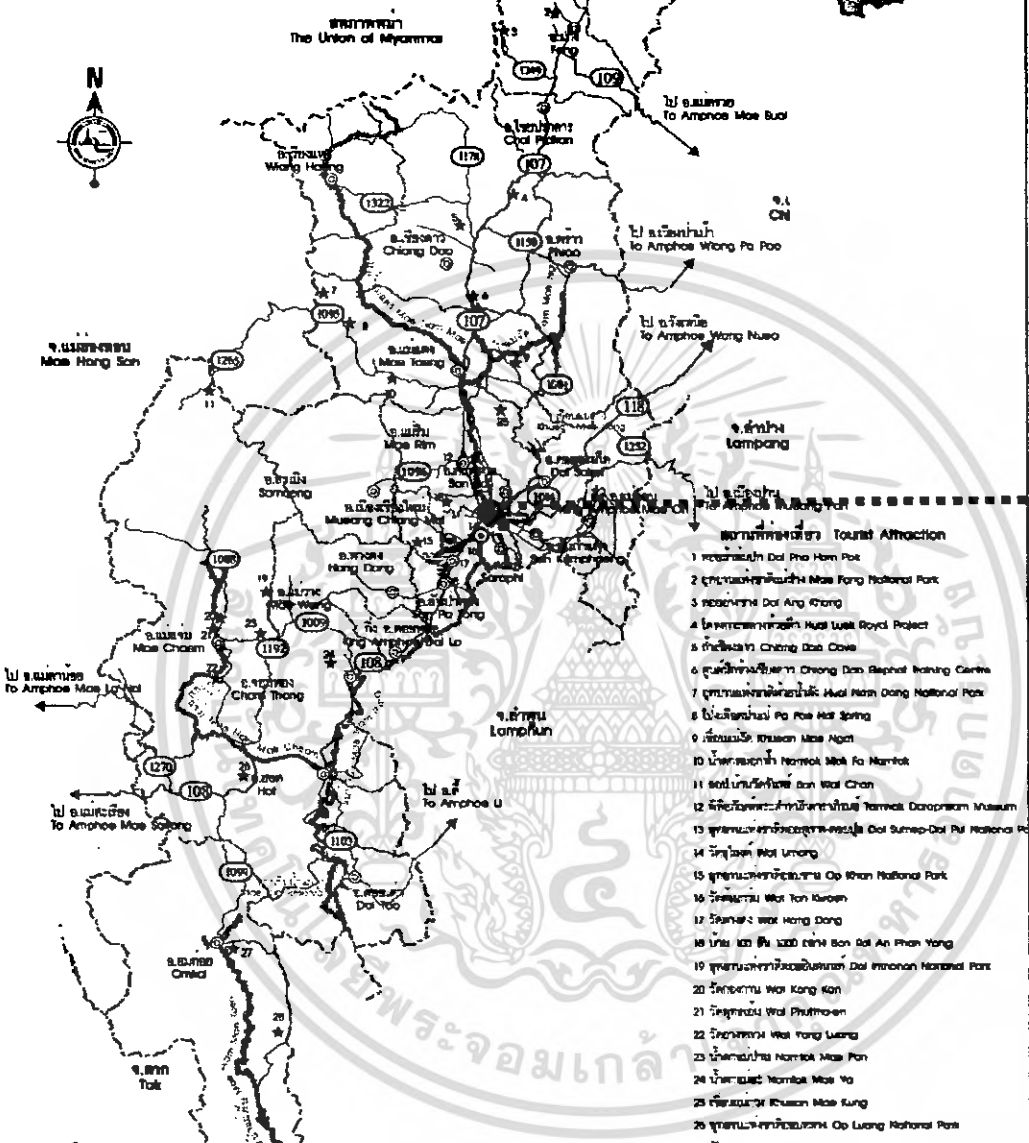
1.3.1 สถานที่ตั้ง (SITE LOCATION)

โครงการโรงแรม D2 HOTEL เชียงใหม่ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 100 บนถนนช้างคลาน อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ใจกลางตลาดไนท์บาร์ซาร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ CHIANG MAI TOURIST MAP

- สถานที่ท่องเที่ยว Tourist Attraction**
- 1 ประตูเมืองเก่า Doi Pha Hom Pok
 - 2 อุทยานแห่งชาติแม่งาน Mae Hong National Park
 - 3 พระตำหนัก Doi Ang Khang
 - 4 โครงการหลวงห้วยสัก Huay Sak Royal Project
 - 5 ศาลเจ้าพ่อ Cheng Dao Cove
 - 6 ศูนย์วิจัยวิทยาธร Chiang Dao Reptile Breeding Centre
 - 7 อุทยานแห่งชาติดอยม่อนดำ Muea Nam Dong National Park
 - 8 ไร่ชาเขื่อนแม่ป๋าว Mae Pao Spring
 - 9 ล้อมน้อม เชียงใหม่ Mae Ngat
 - 10 โบสถ์ดอกฟ้า Namtok Mae Pa Namtok
 - 11 สถานีรถไฟเชียงใหม่ San Mai Chan
 - 12 พิพิธภัณฑ์ผ้าไหมบ้านช้างไหม Thai Silk Darapanam Museum
 - 13 อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ Doi Suneo-Doi Pui National Park
 - 14 หักไม้ดัด Mae Ungong
 - 15 อุทยานแห่งชาติศรีเชียงใหม่ Op Phian National Park
 - 16 วัดสุพรรณ Mae Ton Kuean
 - 17 วัดหลวง Mae Hong Dong
 - 18 ไร่ชา 100 ปี 1000 ไร่ Mae San Doi An Phan Yang
 - 19 อุทยานแห่งชาติเขื่อนกิ่วลม Doi Khamon National Park
 - 20 วัดช้างงาน Wat Kang Kan
 - 21 วัดพุทธมณฑล Wat Phutthamon
 - 22 วัดสุพรรณ Mae Hong Dong
 - 23 ไร่ชาแม่ป๋าว Mae Pao Mae Pao
 - 24 ไร่ชาแม่แตง Mae Taeng Mae Pa
 - 25 เขื่อนกิ่วลม Chiang Mai Lung
 - 26 อุทยานแห่งชาติเขื่อนกิ่วลม Op Luang National Park
 - 27 วัดสุพรรณ Wat Suan Thong
 - 28 สถานีวิทยุสื่อสาร Chiang Mai Wireless Stationary

D 2 HOTEL

- สัญลักษณ์ Legend**
- ⊙ ที่ตั้งจังหวัด Province Location
 - ⊙ อำเภอ Amphoe (District)
 - ★ สถานที่ท่องเที่ยว Tourist Attraction
 - รถไฟ สถานีรถไฟ Railway Station
 - ✈ สนามบิน Airport
 - ทางหลวง Highway

- แม่น้ำลำน้ำ Water/River
- ทางรถไฟ Railway
- เส้นขอบเขตประเทศ International Boundary
- เส้นขอบเขตจังหวัด Province Boundary
- เส้นขอบเขตอำเภอ District Boundary

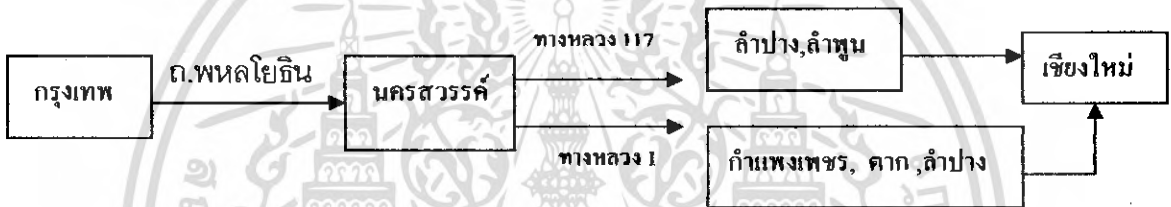
Scale 1:100,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.2 การเข้าสู่โครงการ (Transpot)

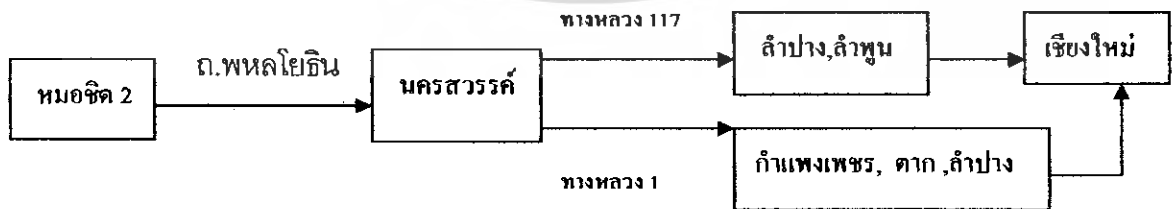
-รถยนต์

จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 (สายเอเชีย) ผ่านอยุธยา อ่างทอง นครสวรรค์ หลังจากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข 117 ไปยังพิษณุโลก ต่อด้วยทางหลวงหมายเลข 11 ผ่านลำปาง ลำพูน ถึงเชียงใหม่ ระยะทางประมาณ 695 กิโลเมตร อีกทางหนึ่งคือจากนครสวรรค์ ไปตามทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านกำแพงเพชร ตาก และลำปาง ถึงเชียงใหม่ ระยะทางประมาณ 696 กิโลเมตร

-รถประจำทาง

มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวันๆละหลายเที่ยว ใช้เวลาเดินทางประมาณ 10 ชั่วโมง สอบถามรายละเอียดได้ที่ บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร. 0 2936 2852 – 66 และที่เชียงใหม่ โทร. 0 5324 1449, 0 5324 2664 หรือดูใน www.transport.co.th บริษัทที่มีบริการเดินรถ กรุงเทพฯ – เชียงใหม่ ได้แก่ หันจิตต์ทัวร์ โทร. 0 2936 3210, นครชัยแอร์ โทร. 0 2936 3901, 0 2936 3355 นิววิริยะยานยนต์ทัวร์ โทร. 0 2936 2207, สมบัติทัวร์ โทร. 0 2936 3355, สหชาณทัวร์ โทร. 0 2936 2762, สยามเฟิสท์ทัวร์ โทร. 0 2954 3601-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-รถไฟ

มีรถด่วน และรถเร็ว ออกจากสถานีรถไฟกรุงเทพ (หัวลำโพง) ทุกวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่หน่วยบริการเดินทาง การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. 0 2223 7010, 0 2223 7020, 1690 สถานีรถไฟเชียงใหม่ โทร. 0 5324 2094 และ www.railway.co.th
นอกจากนี้ ขบวนรถไฟ Orient-Express มีบริการเส้นทาง กรุงเทพ-เชียงใหม่ เป็นครั้งแรก สามารถสอบถามรายละเอียดและสำรองที่นั่งได้ที่ บริษัท ซีทัวร์ จำกัด โทร. 0 2216 5783 หรือที่ www.orient-express.com

-เครื่องบิน

บริษัทการบินไทย จำกัด บินประจำระหว่างกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง สำรองที่นั่ง โทร. 0 2280 0060, 0 2628 2000 สอบถามรายละเอียด โทร. 1566 สำนักงานเชียงใหม่ โทร. 0 5321 0043-4 และ www.thaiairways.com และบริษัทบางกอกแอร์เวย์ จำกัด บริการเที่ยวบิน กรุงเทพฯ-สุโขทัย-เชียงใหม่ โทร. 0 2265 5555, 0 2265 5678 และ www.bangkokair.com นอกจากนี้สายการบินภูเก็ตแอร์ บริการเที่ยวบิน เชียงใหม่-เชียงใหม่-อุดรธานีทุกวัน สอบถามรายละเอียดที่ภูเก็ตแอร์สถานีเชียงใหม่ โทร. 0 5392 2118 หรือ www.phuketairlines.com และสายการบินโอเรียนท์ไทย บริการเที่ยวบินกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ทุกวันสอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. 0 2267 299 สำนักงานเชียงใหม่ โทร. 0 5390 4606 หรือ www.onetwo-go.com สายการบินนกแอร์ เปิดบริการเที่ยวบินกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ทุกวัน รายละเอียดสอบถามศูนย์ลูกค้าสัมพันธ์ โทร. 1318 หรือ www.nokair.co.th นอกจากนี้บริษัท ไทยแอร์เอเชีย มีบริการเที่ยวบินระหว่าง กรุงเทพฯ-เชียงใหม่ สอบถามรายละเอียด โทร.0 2515 9999 หรือ www.airasia.com

-การเดินทางในตัวจังหวัด

- ทหารถนนช้างเผือกมีรถโดยสารประจำทางไปยังอำเภอต่างๆ ในเชียงใหม่
- ภายในอำเภอเมืองมีรถสองแถวแดงวิ่งรอบเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.3 สภาพแวดล้อมโดยรวม

- ทิศเหนือ ติดกับ ไนท์บาร์ชา
- ทิศตะวันออก ติดกับ เชียงอินน์ พลาซ่า
- ทิศใต้ ติดกับ ร้านอาหารกึ่งผับ (ตึกแถว)
- ทิศตะวันตก ติดกับ ไนท์บาร์ชา

รูปที่ 1.7

รูปที่ 1.8

ทิศใต้ ติดกับ ร้านอาหารกึ่งผับ (ตึกแถว)

ทิศตะวันออก ติดกับ เชียงอินน์ พลาซ่า

รูปที่ 1.9

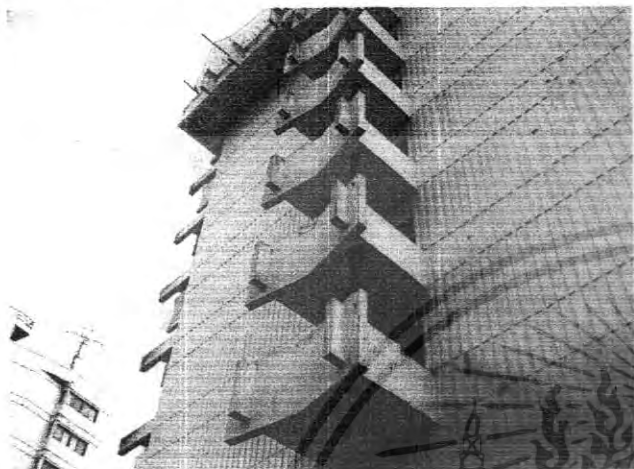
รูปที่ 1.10

ทิศเหนือ ติดกับ ไนท์บาร์ชา ทิศตะวันตก ติดกับ ไนท์บาร์ชา
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.4 ลักษณะงานสถาปัตยกรรม ลักษณะอาคารเป็นอาคารสูง 9 ชั้น รวมชั้นใต้ดิน เป็นทั้งหมด 10 ชั้น

รูปที่ 1.11

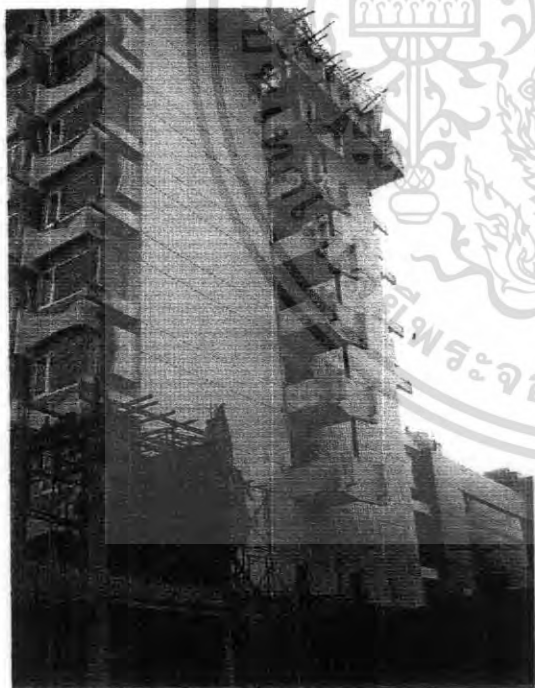
ทิศเหนือ

รูปที่ 1.12

ทิศตะวันออก

รูปที่ 1.13

ทิศตะวันตก

รูปที่ 1.14

ทิศใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 องค์ประกอบโครงการ

โครงการ โรงแรม D2 HOTEL เชียงใหม่ เป็นอาคารสูง 10 ชั้น แบ่งเป็นส่วนฐานของอาคาร 1 ชั้นล่างประกอบด้วย โถงพักคอย ภัตตาคาร ห้องจัดเลี้ยง ห้องประชุม ร้านขายของที่ระลึก และส่วนของสำนักงาน ส่วนชั้น 2 เป็นสระว่ายน้ำ และสำนักงานระดับผู้บริหาร มีส่วนของห้องพัก 130 ห้องและสปาทั้งหมด 7 ชั้น และในส่วนต่อเติมชั้นบนสุดเป็น ฟิตเนส สเตชั่นเตอร์ส่วนอาคารสูง และมีพื้นที่ต่างๆดังนี้

Basement

1.LOBBY & FRONT OFFICE	350 ตารางเมตร
2.MIX BAR	60 ตารางเมตร
3.RESTUARANT	180 ตารางเมตร
4.LOUNGE	53 ตารางเมตร
5.EVENT & MEETING ROOM	350 ตารางเมตร
6.STORE	35 ตารางเมตร
7.BAKERY & PASTERIES	90 ตารางเมตร
8.LOCKER	50 ตารางเมตร
9.LAUNDRY	21 ตารางเมตร
10.STAFF CANTEEN	30 ตารางเมตร
11.SHOP	40 ตารางเมตร

GROUND FLOOR

1.OFFICE	222 ตารางเมตร
2. POOL BAR	150 ตารางเมตร

FLOOR 3

1.SPA	192 ตารางเมตร
2.DELUXE ROOM	32 ตารางเมตร/ห้อง
3.BAR	20 ตารางเมตร

FLOOR 4 - 9

1. DELUXE ROOM	32 ตารางเมตร/ห้อง
2. SUITE	64 ตารางเมตร/ห้อง
3. D'SUITE	64 ตารางเมตร/ห้อง

FLOOR 10

1.FITNESS	75 ตารางเมตร
2.AEROBIC	200 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.BAR

30 ตารางเมตร

1.5 ขอบเขตของโครงการ

Basement

1.LOBBY & FRONT OFFICE

2.MIX BAR

3.RESTUARANT

4.LOUNGE

5.EVENT & MEETING ROOM

6.SHOP

GROUND FLOOR

1.OFFICE

2. POOL BAR

FLOOR 3

1.SPA

2.DELUXE ROOM

3.BAR

FLOOR 4 - 9

1.DELUXE ROOM

2.SUITE

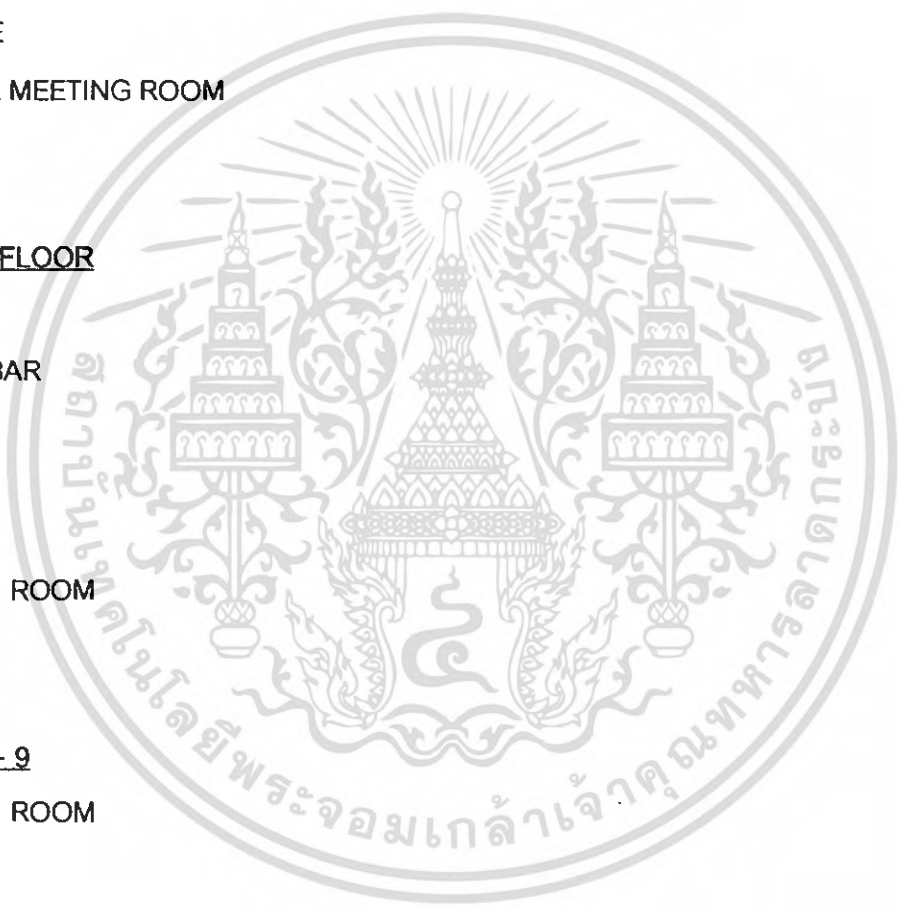
3.D'SUITE

FLOOR 10

1.FITNESS

2.AEROBIC

3.BAR

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน

2.1 ความหมาย และลักษณะสำคัญของอุตสาหกรรมโรงแรม

ความหมายของคำว่า โรงแรม นั้น ตามพระราชบัญญัติการโรงแรม พ.ศ. 2494 กล่าวว่า " โรงแรม หมายถึง บรรดาสถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับสินจ้าง สำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่ จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราว"

ดังนั้น คำว่า " อุตสาหกรรมโรงแรม" อาจสรุปได้ชัดเจนว่า เป็นการดำเนินธุรกิจแบบมีสถาน ประกอบการ จัดตั้งเพื่อรับสินจ้างจากคนเดินทาง หรือบุคคลที่หาที่อยู่หรือที่พัก มีบริการเกี่ยวกับที่ พักอาศัย อาหาร เครื่องดื่ม และบริการอื่นๆอีก เพื่อความสะดวกสบายของผู้ที่เป็นลูกค้า อาจเป็น อารเพียงหลังเดียว หรือ หลายหลังก็ได้

ลักษณะสำคัญของโรงแรม

1. โรงแรมเป็นสถานที่ หรือ สิ่งก่อสร้างที่เคลื่อนไหวไม่ได้ (อสังหาริมทรัพย์)
2. โรงแรมเป็นสถานที่ขายบริการ ซึ่งจะต้องขาย ณ สถานที่ทำการผลิตที่ผู้ใช้บริการอยู่ และในเวลาที่ต้องการ
3. โรงแรมเป็นสถานที่พัก เปิดให้บริการต่างๆ แก่สาธารณชน ทุกคนสามารถเข้าพักได้ (ยกเว้นเด็กที่ไม่มีผู้ปกครองมาด้วย)
4. โรงแรมควรจัดให้มีบริการทั้งแก่ เฉพาะคน ครอบครัว หรือ กลุ่มบุคคล
5. โรงแรมควรมีบริการที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานต่างๆ อย่างครบถ้วน เพื่อสนองความ ต้องการ ของผู้มาใช้บริการ โดยมีห้องพักราคาต่างๆกัน ห้องน้ำ บริการอาหารและ เครื่องดื่ม ในราคาต่างๆกัน มีบริการซักรีด ขายของที่ระลึก ไปรษณีย์ ห้องประชุม ห้อง โถง ห้องจัดเลี้ยงบริเวณจัดสวน บริการด้านนันทนาการต่างๆ เป็นต้น
6. โรงแรมเป็นเครื่องมือการผลิตที่มุ่งขายบริการ ให้ได้กำไรพอสมควร คู่กับกับบริหารงาน และทุนที่ลงไป
7. โรงแรมต้องอาศัยบริการหลายอย่างได้แก่การขนส่งการให้บริการด้านอาหารเครื่องดื่ม การให้ความบันเทิง การท่องเที่ยว เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ประวัติการโรงแรมในประเทศไทย

สมัยก่อน ที่พักแรมของคนเดินทางในประเทศไทย ทั้งที่เป็นคนไทยและต่างชาติที่เข้ามาติดต่อทางการค้า การทูต การเมือง การทหาร การเยี่ยมเยียน ฯลฯ ถ้าเป็นแขกบ้านแขกเมืองคนสำคัญ ก็จะได้พักในวังของพระเจ้าแผ่นดิน พระราชวงศ์ บ้านเสนาบดี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ถ้าเป็นพ่อค้า คนเดินทางทั่วไป ก็จะพักตามวัดวาอาราม จวนเจ้าเมือง บ้านนายอำเภอ บ้านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บ้านเศรษฐีคหบดี บ้านญาติเพื่อนฝูง หรือศาลาตามหมู่บ้านที่มีอยู่ทั่วไป

การโรงแรมในประเทศไทย นับได้ว่า เริ่มในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประมาณ 120 ปีมาแล้ว มีผู้คนเดินทางไปมาค้าขายมากขึ้น โดยเฉพาะการติดต่อค้าขายกับคนต่างชาติ

จากหลักฐานหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษที่พิมพ์จำหน่ายในประเทศไทย พ.ศ. 2405-2407 เริ่มมีประกาศแจ้งความโรงแรม 2-3 แห่ง แถบบริเวณ ต.คอกควาย ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ข้างกงสุล ฝรั่งเศส ต่อมาพ.ศ. 2408 เกิดไฟไหม้ครั้งใหญ่ ที่ตำบล คอกควายนี้ โรงแรมเหล่านั้นต่างสูญเสียชีวิตสิ้นไปเป็นอันมาก และไม่ได้มีการบูรณะหรือฟื้นอีกจนกระทั่ง พ.ศ. 2419 ในรัชสมัยรัชกาลที่ 5 จึงมีการสร้างโรงแรมใหม่ขึ้น สันนิษฐานว่า บนเนื้อที่ที่ถูกไฟไหม้นั้น ก็คือ โรงแรมโอเรียลเต็ล ในปัจจุบัน (แต่แรกเริ่มเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวสร้างขนานไปกับริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา มีห้องพักไม่กี่ห้อง) นอกจากนั้นยังมีโรงแรมอื่นๆ อีก 4-6 แห่ง สมัยรัชกาลที่ 6 พ.ศ. 2454 มีโรงแรมใหม่ที่ทบสมภารเหนือ คือ ROYAL HOTEL เป็นตึก 3 ชั้น บันไดหินอ่อน มีระเบียง (BALCONIES) ตกแต่งภายในด้วยไม้แกะสลักมีสนามและสวนหย่อมรอบๆ ตัวตึก ทุกห้องมีพัดลม กริ่งและไฟฟ้า โรงแรมนี้ปัจจุบัน คือ สถานทูตรัสเซีย พ.ศ. 2465 กรมรถไฟสร้างโรงแรมหัวหินเป็นโรงแรมชายทะเลแห่งแรกของเมืองไทย พ.ศ. 2469 ในรัชสมัยรัชกาลที่ 7 มีโรงแรมเดอลุกซ์แห่งแรกของเมืองไทย คือ ไฮเต็ลวังพญาไท ประกอบด้วยห้องรับรอง ห้องอาหาร บาร์ ห้องนั่งเล่น ห้องเขียนหนังสือ มีห้องพักประมาณ 60 ห้อง เนื่องจากเป็นพระราชวังมาก่อน มีการประดับตกแต่งอย่างวิจิตรงดงาม มีห้องเต็นท์ บังกาโล คอร์ตเทนนิส คอร์ตแบดมินตัน รถยนต์สำหรับบริการแขก มีสถานที่กว้างขวาง และการจัดสวนงดงามมาก

วังพญาไท ได้รับการยกย่องว่าเป็น PALACE HOTEL ที่ยอดเยี่ยมที่สุดในตะวันออกไกล ต่อมา เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 คณะปฏิวัติได้มีคำสั่งให้ทำเป็นโรงพยาบาลทหารบก คือ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าฯ ในปัจจุบัน

พ.ศ. 2470 มีโรงแรมราชธานีที่สถานีรถไฟหัวลำโพง ปัจจุบัน เป็นกองโรงแรมและคลัง พัสดุ เสนีียงการรถไฟแห่งประเทศไทย

TROCADARO HOTEL ที่ถนนสุรวงศ์ เป็นโรงแรมที่หรูหราที่สุดแห่งหนึ่งในสมัยนั้น ภายหลังเป็นโรงแรมที่มีเครื่องปรับอากาศและลิฟท์ใช้เป็ฯแห่งแรกในประเทศไทย และมีดนตรีเล่นในบาร์ เป็นประจำ ปัจจุบัน คือ โรงแรมนิวยอร์กคาเดโร

สมัยรัชกาลที่ 8 พ.ศ. 2485 สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ได้สร้างโรงแรมรัตนโกสินทร์และโรงแรมสุริยานนท์ ขึ้นที่ถนนพระราชดำเนิน มีชื่อเสียงในการบริหารและเป็นที่ชุมนุมของวงสังคมนชั้นสูง รัฐบาลใช้เป็นี่รองรับแขกเมือง ต่อมาเอกชนเข้าดำเนินการ เปลี่ยนชื่อเป็น "ROYAL" และ " MAJESTIC" ตามลำดับ สมัยรัชกาลปัจจุบัน ตั้งแต่ พ.ศ. 2489 เป็นต้นมา การลงทุนด้ายกิจการโรงแรมขยายตัวและเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก ในปัจจุบัน เฉพาะในกรุงเทพฯ มีโรงแรมชั้นหนึ่งในระดับที่สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้มากกว่า 70 แห่ง มีห้องพักรวมกันกว่า 20,000 ห้อง

2.3 การแบ่งชนิดของโรงแรม มีการแบ่งออกได้หลายวิธี คือ

1. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามลักษณะที่ตั้ง
2. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามมาตรฐานของโรงแรม
3. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามการดำเนินงาน
4. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามขนาด
5. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามระยะเวลาการมาพัก
6. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามลักษณะผู้พัก

1. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามลักษณะที่ตั้ง สามารถแบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ

ก. โรงแรมในเมืองเล็ก (SMALL CITIES)

คือ โรงแรมที่อยู่ในเมืองที่ห่างไกลชุมชนของเมืองใหญ่ หรือ อยู่ในชุมชนชนบท และมีแหล่งท่องเที่ยวและคนเดินทางผ่านเมือง ประการที่สอง คือ เป็นศูนย์กลางการสมาคมของชุมชนนั้นและบริเวณใกล้เคียง โรงแรมทุกแห่งจะต้องมีคอฟฟี่ช็อปอย่างน้อยหนึ่งแห่ง และส่วนมากจะมีสถานที่อำนวยความสะดวกในการสังสรรค์รับประทานอาหาร เช่น มีภัตตาคาร ห้องเดินรำ และในกรณีที่มีรถไฟผ่านเมืองนั้น โรงแรมก็มักจะตั้งอยู่ใกล้ๆ กับสถานีรถไฟนั่นเอง

ข. โรงแรมเมืองใหญ่ (LARGE CITIES)

คือ โรงแรมตามเมืองใหญ่ เช่น เมืองหลวง หัวเมืองตามภาคต่างๆ ที่มีความสำคัญทางด้านการค้า ธุรกิจ การทูต การกีฬา หรือการท่องเที่ยว ที่มีสถานที่ท่องเที่ยว ในลักษณะสถาปัตยกรรมเก่าแก่ของเมืองสำหรับบริการผู้ที่พัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงแรมตามเมืองใหญ่ทั้งหลาย ต่างก็มีความแตกต่างกันในด้านขนาดและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกมาก กล่าวคือ มีทั้งโรงแรมขนาดเล็กที่มีห้องน้อยกว่า 100 ห้อง และโรงแรมขนาดใหญ่ที่มีห้องพักตั้งแต่ 1,000 ห้อง ถึง 2,000 ห้องขึ้นไป อย่างไรก็ตาม พื้นฐานการบริการคล้ายคลึงกัน แต่การตกแต่งโรงแรมจะแตกต่างกันไปตามระดับของโรงแรม ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงราคาเช่าที่พักด้วย ส่วนมากจะต้องมีคอฟฟี่ช็อปหนึ่งแห่ง โรงแรมใหญ่ก็อาจมีภัตตาคารมากกว่าหนึ่งแห่ง และมีสถานที่จัดเลี้ยงด้วย

โรงแรมในเมืองใหญ่ชนิดที่ใหญ่โตหรูหราที่สุด เห็นจะได้แก่ โรงแรมเพื่อการประชุม (CONVENTION) ซึ่งให้บริการมากมายหลายหลากชนิด เกือบจะเรียกได้ว่าเมืองเล็กๆแห่งหนึ่งทีเดียวแขกที่มาพักสามารถอยู่ได้ตลอดชีวิตโดยไม่มีความจำเป็นต้องออกจากโรงแรมเลย กล่าวคือ มีบริการทุกอย่างตั้งแต่ แพทย์ ภัตตาคาร คอกเทลเล็อันจ์ และไนต์คลับ มีอาหารทุกประเภทในทุกๆภัตตาคารของโรงแรม ร้านค้าต่างๆภายในโรงแรมสามารถอำนวยความสะดวกให้แขกได้ทุกอย่าง ตั้งแต่หนังสือพิมพ์ จนกระทั่งถึงแหวนเพชร

ค. โรงแรมในสถานตากอากาศ (RESORT)

คือ โรงแรมที่อยู่ตามสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ เช่น ชายหาด ริมทะเล ในป่า ภูเขา เป็ชตัน เพื่อพักผ่อนและสัมผัสบรรยากาศของธรรมชาติ

โรงแรมในสถานตากอากาศ อาจแบ่งออกเป็นสองแบบ แบบแรก ได้แก่โรงแรมที่ให้บริการนันทนาการแก่แขกทุกประเภท ทั้งสระว่ายน้ำ และกีฬากลางแจ้ง สนามเทนนิส ลูจิม้า และสิ่งบันเทิงอื่นๆ มีแม้กระทั่งการฉายภาพยนตร์ วงดนตรีดีๆ แขกที่มาพักไม่จำเป็นต้องออกไปหาความบันเทิงที่อื่นๆเลย เพราะโรงแรมเองเป็นสิ่งจูงใจให้แขกที่มาพัก โรงแรมแบบนี้จะคิดค่าอาหารวันละ 3 มื้อ รวมไปถึงห้องพัก ระบบนี้เรียกกันว่าแบบอเมริกัน (AMERICAN PLAN)

อีกแบบหนึ่งได้แก่ โรงแรมที่ตั้งอยู่ใกล้กับสถานที่พักผ่อนหย่อนใจตามธรรมชาติ เช่น ชายหาด ภูเขา ป่า ทะเลสาบ ที่เล่นสกี หรือ เขตการพนันเสรี ทำเลที่ตั้งใกล้กับสิ่งเหล่านี้ช่วยดึงดูดแขกให้มาพัก มีใช้ตัวโรงแรมเอง ดังนั้น แขกจึงมักไม่ใช้บริการอาหารของโรงแรม และชอบที่จะออกไปรับประทานอาหารตามร้านที่มีชื่อเสียงตามย่านนั้นมากกว่า โรงแรมจึงเสนอให้แขกเลือกแบบยุโรป (EUROPEAN PLAN) บริการเฉพาะที่พักและแบบอเมริกันดัดแปลง (MODIFIED AMERICAN PLAN) ซึ่งบริการห้องพักอาหารสองมื้อ เช้าและเย็น บางโรงแรมยังหักค่าอาหารเช้าแขกไม่ได้มารับประทานคืนให้อีก

ง. โรงแรมท่าอากาศยาน (AIRPORTS)

โรงแรมประเภทนี้จะต้องมีจำนวนห้องไม่ต่ำกว่า 100 ห้อง มีภัตตาคาร คอฟฟี่ช็อป

ห้องอาหาร แต่ทว่า การจะหวังพึ่งแขกที่มีปัญหาการเดินทางพวกนี้ประเภทเดียว ก็ไม่พอที่จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำให้โรงแรมดำเนินงานอย่างมีกำไรได้ โรงแรมท่าอากาศยานส่วนมากจึงจัดให้มีบริการด้านห้องจัดเลี้ยงและห้องประชุม เพื่อดึงดูดคนในท้องถิ่นนั้น และ บริษัทธุรกิจในบริเวณใกล้เคียง นักธุรกิจสามารถเดินทางจากทุกมุมโลก มาร่วมประชุมกันที่โรงแรมนี้ได้สะดวก

2. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามมาตรฐานของโรงแรม แบ่งออกเป็น 5 ชนิด คือ

- ก. โรงแรมชั้นพิเศษ (LUXURY HOTEL) คือ โรงแรมหรูหราฟุ่มเฟือย ซึ่งมีส่วนให้บริการและอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริการ อาหาร หรือความหรูหราของห้องพัก
- ข. โรงแรมชั้นหนึ่ง (FIRST – CLASS HOTEL) คือ โรงแรมที่มีส่วนให้ความสะดวกสบายและความสะอาด พร้อมด้วยบริการครบถ้วน มีการจัดบริการที่ดี ถ้าเป็นโรงแรมชั้นหนึ่งสำหรับนักท่องเที่ยว ต้องจัดบรรยากาศทั้งในและนอก ให้เป็นส่วนหนึ่งของบริเวณที่ตั้งโรงแรม และให้รู้สึกว่าเป็นของประเทศนั้น ทิวทัศน์โดยรอบทำให้ผู้มาพักรู้สึกถึงความหมายของสถานที่

เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ขาดเสียมิได้ คือ กระจ่วยน้ำ ห้องเลี้ยงรับรองและห้องประชุม และมีการจัดบริการนำเที่ยวชมบริเวณโดยรอบ

- ค. โรงแรมชั้นสอง (SECOND – CLASS HOTEL) คือ โรงแรมที่มีลักษณะการบริการและส่วนประกอบต่างๆ ต่ำกว่าโรงแรมชั้นหนึ่ง
- ง. โรงแรมชั้นสาม (THIRD – CLASS HOTEL) คือ โรงแรมที่มีการบริการ และส่วนประกอบในความสะดวก มีห้อง หรือ ไม่มีเลยก็ได้
- จ. โรงแรมชั้นสี่ หรือ โรงแรมราคาถูก (CHEAP HOTEL) คือ โรงแรมที่ให้บริการที่พักราคาต่ำ คั้น หรือ ห้องนอนเท่านั้น ไม่มีบริการและการอำนวยความสะดวกสบาย

3. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามลักษณะการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น

- ก. ลักษณะ AMERICAN – PLAN HOTEL คือ โรงแรมที่คิดอัตราห้องพักรวมกับค่าอาหารด้วย ซึ่งอาจจะเป็น 2-3 มื้อ ไม่ยกเว้นกรณีแขกไม่รับบริการอาหาร
- ข. ลักษณะ EUROPE – PLAN HOTEL คือ โรงแรมที่ตั้งเพียงอัตราค่าห้องพักไว้เท่านั้น ส่วนค่าอาหาร ถ้าแขกจะรับบริการ ต้องเสียเพิ่มอีก
- ค. ลักษณะผสม DUAL – PLAN HOTEL คือ โรงแรมที่จัดบริการไว้ทั้งสองอย่างให้แขกผู้มาพัก ได้มีโอกาสเลือกใช้บริการอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามขนาดของโรงแรม แบ่งออกเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ก. โรงแรมขนาดใหญ่ คือ โรงแรมที่จำนวนห้องพักของแขก เกินกว่า 300 ห้องขึ้นไป
- ข. โรงแรมขนาดกลาง คือ โรงแรมที่จำนวนห้องพักของแขก ตั้งแต่ 25 ห้อง ถึง 299 ห้อง
- ค. โรงแรมขนาดเล็ก คือ โรงแรมที่จำนวนห้องพักของแขก น้อยกว่า 25 ห้อง

5. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามระยะเวลาพัก แบ่งออกเป็น

- ก. TRANSIENT HOTEL คือ โรงแรมที่แขกมาใช้บริการในการพักชั่วคราวเพียงวันเดียวหรือน้อยกว่านั้น ไม่มีการจองห้องพัก มีที่จอดรถประมาณ 50 ที่ โรงแรมประเภทนี้ โดยมากจะอยู่นอกเมืองตามทางผ่านที่จะไปเมืองอื่น
- ข. RESIDENT HOTEL คือ โรงแรมที่แขกผู้มาพัก มาดำเนินธุรกิจที่ต้องใช้เวลานานเพื่อทำสัญญา ซึ่งต้องใช้เวลาพักยาวนาน อาจเป็นสัปดาห์ เป็นเดือน หรือเป็นปี ในทำนองนั้น โรงแรมประเภทนี้ ต้องมีส่วนบริการที่ดี และสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมมากกว่า APARTMENT
- ค. RESORT HOTEL คือ โรงแรมที่แขกผู้มาพัก ต้องการพักผ่อนหรือพักผ่อนของคนใช้ โดยมากจะอยู่บริเวณแหล่งท่องเที่ยว ระยะเวลาที่แขกมาพัก ตั้งแต่ 7 วันขึ้นไปถึงเป็นเดือน ทั้งนี้ ต้องขึ้นอยู่กับอิทธิพลของฤดูกาลด้วย และจัดให้มีส่วนบริการที่อำนวยความสะดวกต่างๆ ตลอดจนมีการละเล่นสนุกสนาน มีการจัดการแสดง หรือ จัดทัวร์ต่างๆด้วย
- ง. COMMERCIAL HOTEL คือ โรงแรมที่ตั้งอยู่ในเมืองใหญ่ หรือ เมืองสำคัญ อยู่ย่านธุรกิจต่างๆ ระยะเวลาที่แขกมาพักอยู่ในราว 1-5 วัน แต่ส่วนใหญ่ 3-5 วัน

6. การแบ่งชนิดของโรงแรมตามลักษณะผู้พัก แบ่งออกเป็น

- ก. BUSINESS คือ โรงแรมสำหรับนักธุรกิจ โดยมากจะอยู่ตามเมืองใหญ่ ผู้มาพัก มาดำเนินธุรกิจส่วนตัว โดยมุ่งบริการด้านที่พัก อาหาร และบริการเกี่ยวกับธุรกิจต่างๆ เช่น มีห้องประชุม อุปกรณ์ในการประกอบธุรกิจ มีบริการเลขานุการและพนักงานพิมพ์ หากต้องการมีการสื่อสาร ก็จะมีบริการ เช่น อินเทอร์เน็ต ไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรสาร ฯลฯ
- ข. LEISURE คือ โรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อมาพักผ่อน หรือ ท่องเที่ยว โดยมากจะอยู่ตามสถานที่ตากอากาศทั่วไป
- ค. SPORTS คือ โรงแรมสำหรับนักกีฬา เพื่อมาแข่งขันกีฬาตามวาระต่างๆ โดยมากจะอยู่ใกล้สถานที่ ที่มีจัดการแข่งขัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ประเภทของโรงแรมตามโครงการวิทยานิพนธ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น สามารถสรุปลักษณะและประเภทของโครงการได้ดังนี้

1.การกำหนดชนิดของโรงแรมตามลักษณะที่ตั้ง

โครงการ **โรงแรม D2 เชียงใหม่** นี้ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ถือว่า เป็นโรงแรมในเมืองใหญ่ คือ จังหวัดเชียงใหม่เป็นหัวเมืองของภาคเหนือของไทย และที่มีความสำคัญทางด้านการค้า ธุรกิจ การชื้อ การกีฬา และการท่องเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม และมีลักษณะของสถาปัตยกรรมเก่าแก่ของเมืองสำหรับบริการผู้ที่พัก ประกอบกับมีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เด่นชัด

2.การกำหนดชนิดของโรงแรมตามมาตรฐานของโรงแรม

โครงการ **โรงแรม D2 เชียงใหม่** นี้ จัดเป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง (FIRST – CLASS HOTEL) คือ เป็นโรงแรมที่ให้ความสะดวกสบายและความสะอาด พร้อมด้วยบริการครบถ้วนมีการจัดการบริการที่ดี มีเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆที่ขาดมิได้ คือ สระว่ายน้ำ ห้องอาหาร ห้องเลี้ยงรับรอง และห้องประชุม ฯลฯ

3.การแบ่งชนิดของโรงแรมตามการดำเนินงาน

โครงการ **โรงแรม D2 เชียงใหม่** นี้มีลักษณะการดำเนินงานให้บริการแบบผสม โดยให้ผู้เข้าพักเป็นผู้เลือกใช้บริการ

4.การแบ่งชนิดของโรงแรมตามขนาด

โครงการ **โรงแรม D2 เชียงใหม่** นี้เป็นโรงแรมระดับกลาง คือ มีห้องพัก 130 ห้อง ซึ่งไม่เกิน 299 ห้อง

5.การแบ่งชนิดของโรงแรมตามระยะเวลาการมาพัก

จากสถิติการท่องเที่ยวเขตจังหวัดภาคเหนือ ปี 2547 โดยเฉลี่ยรวมแล้วผู้มาเยือนใช้เวลาเข้าพัก 2.83 วัน ดังนั้นโครงการ **โรงแรม D2 เชียงใหม่** นี้จัดเป็น COMMERCAIL HOTEL คือ เป็นโรงแรมที่อยู่ในเมืองใหญ่ อยู่ในย่านธุรกิจ ระยะเวลาที่แขกมาพักอยู่ในราว 1-5 วัน แต่ส่วนใหญ่ 3-5 วัน

6.การแบ่งชนิดของโรงแรมตามลักษณะผู้พัก

โครงการ **โรงแรม D2 เชียงใหม่** นี้ตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความเจริญทางด้านธุรกิจ และการท่องเที่ยว จึงมีทั้งนักธุรกิจและนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเป็นจำนวนมาก โรงแรมจึงจัดให้มีส่วนของ BUSINESS CENTER ด้วย จึงนับว่าโครงการนี้เป็นลักษณะผสม เป็นโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ลักษณะส่วนบริการอันพึงมีในโรงแรมชั้นหนึ่ง

1. โถงพักคอย (Lobby)

เป็นส่วนแรกที่ผู้มาใช้บริการจะต้องมาพบเห็น เพื่อทำการลงทะเบียนเข้าพักหรืออื่นๆ เป็นศูนย์รวมที่จะแยกไปยังส่วนต่างๆ ต่อไป ส่วนประกอบโถงพักคอยได้แก่

ส่วนประกอบสำคัญในการออกแบบ Lobby

1. ใกล้เคียงบริเวณจอดรถ หรือ ทางสัญจรหลัก
2. มีระบบป้องกันไฟที่แน่นอนและปลอดภัย
3. ห้องฝากเสื้อคลุมและ ห้องพัก-ห้องสูม
4. เป็นส่วนพักผ่อนก่อนเข้าสู่ห้องจัดเลี้ยง บางครั้งอาจมีการจัดเครื่องดื่มในส่วนนี้
5. วิธีการกันแบ่งห้องที่ดี และมาตรฐานวัสดุกันเสียง
6. ที่มีทางเข้าสวนสาธารณะหลายทาง เพื่อความเป็นส่วนตัวและสะดวกสบายในแต่ละ

ส่วน

7. มีทางเข้า-ออก เฉพาะเจ้าหน้าที่หรือส่วนบริการ
8. มีห้องเก็บเฟอร์นิเจอร์ พรม และ อุปกรณ์พิเศษบางอย่าง
9. เครื่องสำหรับติดต่อ เช่น โทรศัพท์
10. เครื่องอำนวยความสะดวกอื่น เช่น เครื่องฉาย เครื่องกระจายเสียง
11. บริเวณเดินรำ
12. ที่เปลี่ยนเสื้อผ้า, เวทีนักแสดง
13. ห้องกระจายเสียง

ก. ขนาดของห้องโถง (Size of Lobby)

ขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดของโรงแรมนั้นๆ รวมถึงจำนวนของร้านค้าที่ให้เข้าทำกิจการ บริเวณนี้อีกด้วย ห้องโถงควรรวมกับบริเวณนั่งพักผ่อนยื่นไปสู่ทางเดิน เพื่อลดอัตราส่วนของพื้นที่ที่ไม่มีรายได้ลง ในการออกแบบห้องโถงนี้ต้องคำนึงถึงบริเวณนี้ด้วย ควรจะให้ความรู้สึกและมีความเหมาะสมในขณะที่แขกนั่งพักรออยู่ในโรงแรมใหญ่ๆ ห้องโถงจัดให้มีการออกแบบเป็นที่รวมบริการทั้งหลายที่ลูกค้าต้องการ

สำหรับในโรงแรมตากอากาศห้องโถงเป็นส่วนที่แขกจะมาใช้ร่วมกันในตอนเย็นหรือเวลาอื่น เพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน โถงจึงควรมีขนาดใหญ่พอประมาณ เพื่อความสะดวก

ข. การออกแบบห้องโถง (Lobby Design)

เพื่อเน้นความสำคัญของห้องโถง ดังนั้นการตกแต่งจึงต้องให้ดูเด่น และมีสง่า เป็นการ

สร้างบรรยากาศ กำหนดจุดที่ตั้งของกลุ่มพักคอย จะไม่เป็นการสร้างปัญหาการสัญจรไม่

สะดวก เพื่อเป็นการเน้นในส่วนนี้ให้ดูเด่น สะดุดตาขึ้น จึงจัดให้มีภาพประกอบในส่วนพัก
คอยนี้โดยเฉพาะในการตกแต่งบริเวณห้องโถงต้องมีการเลือกวัสดุพื้นผิว และเครื่อง
ตกแต่งอื่นๆ เช่น พั้นผนัง ประตู เคาน์เตอร์ และเฟอร์นิเจอร์ ควรเป็นชนิดที่แข็งแรงทนทาน
และสวยงามด้วย

การปูพื้นและวัสดุพื้นผิว (Floor and Floor Covering)

สามารถแบ่งออกเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. พื้นหินอ่อน
ให้ความรู้สึกที่รุ่มเย็นสว่าง และสมฐานะ แต่มีข้อเสียคือ อาจลื่นได้ ดังนั้นเส้นทางเดิน
ของแขกควรปูพรมตลอดจนบริเวณทางเข้าใหญ่ควรมีพรมเช็ดเท้าเฉพาะ
2. พื้นไม้
ให้ความรู้สึกที่อบอุ่น ข้อเสียอยู่ที่การดูแลรักษายาก ต้องมีการดูแลเอาใจใส่อย่างดี ไม่
นิยมใช้ปูในล็อบบี้ เพราะเป็นการสิ้นเปลืองและใช้ประโยชน์ได้ดีไม่เท่าที่ควร
3. พรม
ให้ความรู้สึกสะดวกสบาย อบอุ่นใจและเชื่อถือได้ ปูได้เกือบทุกสถานที่ อาจใช้ปูทั่ว
ทั้งบริเวณ หรือจะปูเฉพาะส่วนเพื่อเน้นความสำคัญก็ได้
4. ฝิวทรายหยาบ หินย้อย และฝิวหินชนิดอื่นๆ
ฝิวหินชนิดนี้ทำให้เกิดความสกปรกได้ง่าย และยากต่อการทำความสะอาด อาจใช้กับ
ชั้นบันได ทางเข้าตึก และช่องทางระหว่างประตูในกับประตูนอก ให้ความรู้สึกหยาบ
ไม่เรียบร้อย
5. แผ่นปู (แผ่นคอนกรีต แผ่นหิน)
ให้ลักษณะของความแข็งแรง ไม่สึกกร่อน แต่ควรคำนึงถึงความหยาบและการสะท้อน
เสียง ควรใช้สีที่เข้ากับส่วนอื่นๆ ได้ดี
6. โม่เสกและแผ่นประดับอื่นๆ
จะใช้ส่วนที่เป็นจุดกลางผลที่จะได้ต้องขึ้นอยู่กับความละเอียด และความสามารถของ
ช่างปูนอนอยู่ได้ทนทาน

การตกแต่งผนัง

เป็นส่วนประกอบที่ให้ผลต่อการตกแต่งภายในห้องโถง และยังแบ่งบริเวณให้เป็นสัดส่วน
เพื่อการใช้งาน การตกแต่งผนังอาจทำได้หลายๆ วิธี เช่น

1. ฉาบปูนโดยใช้เกรียงแต่ง
2. ฉาบปูนเรียบทาสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. โข่วโครงสร้างของวัสดุ เช่น อิฐหรือหิน
4. พ่นด้วยวัสดุเคลือบผิว โดยใช้กับพื้นผิวเรียบ
5. ใช้วิธีปูเซรามิคตกแต่ง ติดภาพ Photo wall, Wallpaper
6. อื่นๆ

ผลกระทบที่ควรคำนึงถึง

โครงสร้าง

พื้นผิวที่ใช้ตกแต่งมีความสามารถทนต่อแรงกด แรงดัน เมื่อต้องการใช้ในการยึดเหนี่ยวกับผนังในกรณีออกแบบให้ติดตั้งดวงโคม หรือกรู๊ตด้วยไม้ อุปกรณ์ต่างๆ

ความทนต่อไฟ ความไวไฟ และการที่ไฟสามารถแผ่ไปได้บนพื้นผิว

ข้อนี้การออกแบบห้องโถงถือว่าสำคัญมาก เพราะสามารถใช้ห้องโถงอพยพหนีไฟได้ ควรคำนึงถึงการกันไฟในช่องโปร่ง โดยจัดแผ่นรองกันไฟไว้ด้วย

การป้องกันเสียงสะท้อน

การซึมของเสียงและฉนวนกันเสียงปริมาณที่สูงมากของเสียงในห้องโถง โรงแรมที่สะท้อนกลับมา เป็นข้อคิดช่วยแก้ไขโดยการออกแบบเพดาน การปูพรม ติดม่าน หรือการป้องกันเสียงอื่นๆ โดยรอบบริเวณต้อนรับนี้ การใช้ฉนวนก็จะช่วยกันเสียงอื่นๆ ได้ดีจากห้องทำงานที่ทำให้เกิดเสียง

บริเวณที่ต้องรักษาเป็นพิเศษ

เช่น เคา์เตอร์ส่วนหน้า โถงที่นำไปสู่บันได หรือลิฟต์ นอกจากนี้รวมถึงการป้องกันการรูดขีดจากรถเข็น ก่อ่งของ

การตกแต่งเพดาน

ในบริเวณโถงแผนกต้อนรับและบริเวณสาธารณะ ส่วนมากจะออกแบบโครงสร้างของพื้นชั้นบนเป็นพิเศษ เพดานจึงควรมีความลึกพอที่จะซ่อนท่อแอร์ ท่อร้อยสายไฟ และอุปกรณ์อื่นๆ และจะเปิดท่อต่างๆ ด้วยฝ้าเพดาน ซึ่งอาจจะตกแต่งให้เป็นรูปแบบต่างๆ ได้หลายลักษณะ โรงแรมที่มีฝ้าเพดานห้องโถงสูงมาก ก็อาจตกแต่งด้วยโคมไฟระย้า หรือบริการอื่นๆ ที่ต้องทำการใช้วัสดุ ในการก่อสร้าง และตกแต่งควรคำนึงถึงเรื่องการป้องกันไฟ

2. Waiting Area เป็นส่วนสำหรับให้ผู้มาใช้บริการนั่งพักรอลงทะเลเบียนหรือนั่งรอพบ

บุคคลอื่น เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับปัจจุบันการจัด Waiting Area ของโรงแรมชั้นหนึ่งจะมีมากขึ้นอยู่กับแต่ละโรงแรม บางโรงแรมจัดที่ไว้น้อยเพราะต้องการพื้นที่สำหรับจัด Lobby Bar หรือ Lobby Lounge มีดนตรีเบาๆ ฟัง สำหรับโรงแรมในโครงการจะจัดแยกเฉพาะบริเวณนี้ให้ขาดจากกันเพื่อป้องกันความสับสนวุ่นวายโดยจัดให้มี

- Waiting Area ทั่วไปสำหรับผู้มาใช้บริการ ทั้งที่มาพักในโรงแรมและผู้มาใช้บริการทั่วไป โดยจัดให้เป็นบริเวณขนาดใหญ่ เพื่อบริการในกรณีที่มีคนมาเป็นกลุ่ม ทั้งนี้ยังมีดนตรีเบาจากเครื่องเสียงที่กระจายทั่วโรงแรม
- Waiting Area สำหรับนั่งรอลงทะเบียน เป็นลักษณะของพักผ่อนโดยเฉพาะสำหรับผู้มาใช้บริการที่มาเป็นทัวร์กรุ๊ปลงทะเบียนเฉพาะ

3. Lobby Bar, Lobby Lounge เป็นการจัดเป็น Bar ลักษณะง่ายๆ ในแต่ละลักษณะการออกแบบและจัดส่วนจะแยกออกจากบริเวณ Waiting Area โดยทั่วไปจะเป็นการนั่งพักคอยบุคคลอื่นหรือไม่รอก็ตาม มีดนตรีบรรเลงขับกล่อม

4. Front Deck เป็นพื้นที่ที่อยู่ในบริเวณ Lobby มีความสำคัญกับ Lobby มากเพราะเป็นส่วนติดต่อกับบุคคลภายนอกที่เป็นทั้งผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการอาจจะแยกหน้าที่ได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

- ติดต่อสอบถาม จะมีพนักงานประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนบริการของโรงแรม เป็นคนที่บอกทิศทางไปยังส่วนต่างๆ ได้ และช่วยเหลือด้านอื่นๆ ได้
- แผนกลงทะเบียน จะมีพนักงานรับการลงทะเบียน และแนะนำชนิดของห้องพักทั้งเป็นแผนกคิดเงินเมื่อผู้มาพักห้องต้องการออก
- เก็บกุญแจ เป็นที่ฝากและขอกุญแจห้องสำหรับผู้มาพัก ทั้งยังเป็นที่เก็บจดหมายและข้อความที่คนอื่นฝากไว้ให้

การออกแบบเคาน์เตอร์ส่วนหน้า

ลักษณะโดยทั่วไปจะเป็นเคาน์เตอร์ตามยาว อาจแบ่งเป็นช่วงตามกช่วงของเสา ควรจัดให้เห็นถึงความเป็นกลุ่มก้อนของแผนกนี้ด้วย และควรลดระดับความสูงของเพดาน เพื่อเน้นถึงความสำคัญของเคาน์เตอร์และขอบเขตบริเวณ

ส่วนนี้ควรมีการออกแบบให้ชัดเจนด้วยการติดตัวหนังสือขนาดสูงประมาณ 10 เซนติเมตร ก็สามารถมองเห็นได้ชัดเจนพอสมควรในระยะจากทางเข้าและบริเวณพักคอยในห้องโถง

สัดส่วนของเคาน์เตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของเคาน์เตอร์ควรจะเป็น 2 ระดับ คือ ส่วนด้านหน้าสำหรับแขกยืนเขียนสูงประมาณ 1 เมตร และส่วนด้านในสำหรับพนักงานสูงประมาณ 70 เซนติเมตร สำหรับนั่งทำงานและเก้าอี้สูงประมาณ 43 เซนติเมตร ช่วงด้านในนี้จะเว้นช่องให้พนักงานเดินกว้างอย่างน้อย 1 เมตร (ไม่รวมส่วนเก้าอี้พนักงาน) สำหรับความกว้างของเคาน์เตอร์เพื่อสะดวกในกรณียืนของไปมา ควรกว้างประมาณ 0.60-0.65 เมตร

ส่วนหลังของเคาน์เตอร์ จะเป็นแผงแสดงห้องพัก ช่องใส่กุญแจ ช่องใส่จดหมายบอร์ดประชาสัมพันธ์ ควรจัดไว้ในที่ที่สามารถมองเห็นได้ง่าย ไม่ควรให้แขกมองเห็นหลังเคาน์เตอร์ช่องเก็บเงินได้

ขนาดของเคาน์เตอร์ที่เหมาะสมกับขนาดของโรงแรม

จำนวนห้องพักของโรงแรม	ขนาดของเคาน์เตอร์ (เมตร)	เนื้อที่สำหรับ Front desk (ตร.ม.)
50	3.00	5.50
100	4.50	9.50
200	7.50	18.50
400	10.50	30.50

เนื้อที่ใช้สอยบริเวณเคาน์เตอร์

เนื้อที่	ยาว (ซม.)	ลึก (ซม.)
สำหรับเขียนหนังสือ	75	60
สำหรับแขกยืนด้านหน้าและสัมภาระ	90	90
สำหรับการเดินผ่านของแขกและสัมภาระ		180
สำหรับพนักงานพร้อมตู้เอกสารและส่วนประกอบอื่นๆ	150	60
สำหรับหลังเคาน์เตอร์ของพนักงานในการทำงานและเดินทาง		105

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ติดตั้งในส่วนต่างๆ ของส่วนบริการส่วนหน้า

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ติดตั้ง เพื่อประกอบการออกแบบตัวเคาน์เตอร์ โดยสามารถจัดเป็นส่วนได้ดังนี้

1. ส่วนธุรการ
2. ส่วนติดต่อสื่อสาร
3. ส่วนแคชเชียร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ (Equipment)

ประโยชน์ใช้สอย (Function)

1. ส่วนธุรกิจ

ชั้นตั้งแผงแสดงห้องพัก
(Room Rack)

แสดงถึงห้องพักที่มีคนพักห้องที่จองแล้ว ห้องที่ยังว่าง การตกแต่งอาจใช้แผ่นไค้ดที่เรียกว่า Reservation Slip ในแผ่นนี้จะประกอบด้วยสี่สองสีถึงสามสี ซึ่งมีความหมายต่างกัน เพื่อที่จะเห็นได้ง่าย

ชั้นแสดงข้อมูลประชาสัมพันธ์
(Information Rack)

จัดเรียงชื่อแขกที่มาพักตามลำดับอักษรให้กับ Reservation Slips เพื่อรู้ว่าแขกพักห้องไหน สะดวกในการค้นหาเก็บเอกสาร การจองห้องล่วงหน้า หรือการลงทะเบียน

ลิ้นชักเก็บแฟ้มเรื่องการจองห้อง
(Reservation Rack Cabinet)

เก็บเอกสารการจองห้องล่วงหน้า หรือลงทะเบียน

ช่องจำหน่ายเอกสาร
(Sale Ticket Boxes)

กล่องใส่เอกสารของแต่ละห้อง เพื่อจะใช้ดูได้สะดวกว่าห้องไหนมีแขกจองไว้ หรือห้องยังว่างอยู่ ไปรษณีย์ภัณฑ์และกุญแจ ช่องใส่จดหมายหรือเอกสารต่างๆ และกุญแจจัดวางอย่างเป็นระเบียบ ตามหมายเลขห้องพักเมื่อเวลาแขกออกไปข้างนอก กุญแจห้องควรเก็บให้ห่างจากแขกทั่วไป กุญแจสำรองอาจเก็บไว้ที่นี่ หรือแยกเก็บไว้ที่อื่นต่างหาก โดยมีระบบรักษาความปลอดภัย

Room Status Panel

ผังแสดงสถานภาพความพร้อมของห้องพักว่าห้องพักใดพร้อมที่จะให้เข้าพักได้ อาจควบคุมโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์

คลังเก็บรักษากุญแจห้องพัก

เป็นที่เก็บกุญแจที่รับคืนจากแขกซึ่งอยู่ภายใต้ระบบรักษาความปลอดภัย

ถาดหรือกล่องรับกุญแจห้องพัก

เป็นที่สำหรับมอบรับกุญแจที่แขกฝาก หรือคืนกับโรงแรม

ตู้เก็บเอกสาร
(Filling Cabinets)

สำหรับเก็บแบบฟอร์มและอุปกรณ์อื่นๆ

ชั้นเก็บเอกสาร
(Brochures Rack)

จัดตั้งไว้ในส่วนแขกลงทะเบียน โดยมากมักจะเป็นแคตตาล็อกแนะนำเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่วนติดต่อสื่อสาร

เครื่องโทรพิมพ์ (Tele writer)	ใช้ในการรับส่งข้อมูล ข่าวสาร เก็บบันทึกโทรศัพท์ ทางไกล นำเรื่องจากเคาน์เตอร์ ส่วนหน้าส่งต่อไปยัง แผนกอื่นๆ เพื่อรวบรวมบัญชี
Traveling Branch Conveys Telex	เพื่อการติดต่อส่งข่าวระหว่างหน่วยงานภายใน เครื่องมือติดตั้งสื่อสารภายนอกประเทศหรือทั่วโลก
Telephone Operator	ใช้ติดต่อโดยตรงกับทุกๆ ส่วนของโรงแรมและติดต่อกับ ภายนอก
Sound and Message Relays	ให้บริการด้านเสียงเพลงเพื่อเพิ่มบรรยากาศ และเรียก แขกหรือประกาศต่างๆ ของโรงแรม
Pneumatic Tube System	ใช้ใบส่งเสร็จจากภัตตาคาร บาร์ ที่จอดรถไปยัง

Cashier

3. ส่วน Cashier

เครื่องคิดเลข	เพื่อคิดเงินรวม และค่าใช้จ่ายต่างๆ เกี่ยวกับแขก ถ้า เป็นโรงแรมใหญ่จะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
ที่เก็บเงินของ ช่องเก็บบัญชี Cashier (Cashier's Cabinet)	เป็นลิ้นชักสำหรับใส่เงินและเอกสารสำคัญอื่นๆ บันทึกใบสั่งต่างๆ ของแขกแยกตามเลขที่ห้องเพื่อความ สะดวกในการอ้างอิง
มาตรวัดโทรศัพท์ (Telephone Meters)	มิเตอร์บันทึกจำนวนการใช้บริการโทรศัพท์ของแขก เพื่อที่จะได้คิดรวมลงในบัญชี
ช่องฝากของมีค่า (Safe Deposit Box)	ใช้สำหรับเก็บของมีค่าของแขก บางโรงแรมอาจแยก เป็นห้องไว้เฉพาะเพื่อความปลอดภัยในการฝาก
ห้องนิรภัย (Safe)	ห้องนิรภัยใหญ่ เพื่อเก็บบัญชีประจำวัน ภายในจะมี บริเวณสำหรับตรวจสอบบัญชีแยกต่างหากจากส่วน สำนักงาน
อุปกรณ์เบ็ดเตล็ดอื่นๆ (Miscellaneous)	เช่น เครื่องปั๊มเวลา เครื่องปั๊มชื่อในบัตรเครดิต และอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. Food Service

หมายถึง การให้บริการด้านอาหารการกิน ทั้งนี้รวมไปถึง Night Club, Disco Theque, Cocktail Lounge

5.1 **Restaurant** ภัตตาคารมักจะเปิดบริการแก่นักชมนอกโรงแรมชั้นหนึ่งที่ได้มาตรฐานส่วนมากมีห้องอาหารหลายห้อง ซึ่งแยกตามลักษณะและขนาดของโรงแรมโดยปกติแบ่งห้องอาหารเป็น 3 แบบ

- ห้องอาหารใหญ่ จัดอาหารแบบสากลหรืออาหารพิเศษรวมด้วย
 - ห้องอาหารต่างชาติ จัดบริการอาหารต่างประเทศ หรือลักษณะพิเศษ
 - ห้องอาหารไทย ส่วนใหญ่โดยเฉพาะโรงแรมชั้นหนึ่งมักจะจัดห้องอาหารให้มีบรรยากาศแบบไทย ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เป็นถึงศิลปะ และวัฒนธรรมไทย
- นอกจากนี้ยังมีภัตตาคารลอยฟ้าที่อยู่ชั้นบนสุดของอาคาร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อบริการอาหารและเครื่องดื่มแก่เขา และเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานโดยรอบได้ด้วย
- การจัดห้องอาหารส่วนใหญ่แล้วมี 2 แบบคือ**

- แบบนั่งรวม (Main Dining Room) จะมีการนั่งรับประทานอาหารในห้องใหญ่ๆ รวมกับผู้อื่น ภายในห้องจะมีโต๊ะอาหารมากมายทั้งแบบ 2 ที่ 4 ที่ และมากกว่า 4-5 ที่ขึ้นไป
- แบบห้องส่วนตัว (Private Dining Room) การกำหนดพื้นที่ใช้สอยส่วนนี้สำหรับแขกที่ต้องการความเป็นส่วนตัว ไม่ว่าจะจัดงานเลี้ยง งานประชุม งานพบปะกันทางห้องอาหารจะต้องมีห้องเฉพาะแยกส่วนจากคนอื่น ๆ อาจจะมีอุปกรณ์อื่นเพิ่มให้ เช่น เฟอร์นิเจอร์พักผ่อน เวที ลำโพง ทีวี เก้าอี้ เพิ่มเคาน์เตอร์เครื่องดื่มพิเศษแต่ถ้ามีขนาดใหญ่มากจะแยกออกมาอยู่ข้างนอก สำหรับเช่าจัดเลี้ยงเฉพาะที่ เรียกว่า Function Room หรือห้องจัดเลี้ยง อาจมีชื่อเฉพาะแต่ละห้องแล้วแต่โรงแรม แต่ห้องจัดเลี้ยงดังกล่าวนี้จะไม่ใหญ่เท่าโถงจัดเลี้ยง (Ball Room)

5.1.1 COUNTER SERVICE

ที่ตั้งของเคาน์เตอร์ให้มี 2 ชั้น อุปกรณ์ในการปรุงอาหารบริเวณทำงานจะถูกจำกัดด้านหลังเคาน์เตอร์ และมีที่นั่งรับประทานหรือเครื่องดื่มของแขกอยู่ด้านหลัง

5.1.2 DRINKING SERVICE

มีการหมุนเวียนออกจากบาร์และกลัปส์บาร์ มี Dispense Bar และที่มีเก็บตู้เย็น มีการตรวจตรารวมทั้งการเก็บเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยทั่วไป Dining Room จะตกแต่งในลักษณะที่เป็นแบบของประเภทอาหารที่จะบริการ จึงมีการตกแต่งแทบทุกส่วนไม่ว่า พื้น ผนัง เพดาน ตลอดจน เฟอร์นิเจอร์ที่เข้ากับลักษณะของอาหาร และชื่อห้องอาหาร

ข้อคำนึงในการออกแบบ

1. สภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมของบริเวณภัตตาคารขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้ง หน้าต่างอาจใช้ประโยชน์ในการชมทิวทัศน์ด้านนอก Dining Room ที่ต้องเปิดบริการตลอดบ่าย-เย็น อาจจะต้องอยู่ใต้อาคารโดยสิ้นเชิง

2. ไฟฟ้า

ไฟฟ้าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการออกแบบ การสร้างบรรยากาศ ทำให้เกิดภาพที่ดี มุมชมมอง

3. เพดาน

เพดานควรสูงไม่น้อยกว่า 2.75 ม. และต้องมีการดูดเสียง มีการเก็บเสียงได้ ป้องกันเสียงจากเครื่องจักร และเสียงที่ซึมมาจากเพดาน ควรติดตั้งดวงไฟในเพดานอย่างปรมาณี่

4. ผิวของผนัง

ผิวของผนังใน Dining Room อาจจะใช้ได้หลายชนิด เช่น การกรุทับด้วยวัสดุต่อไปนี้ พลาสติกหลอม โยพลาสติก เพื่อความปลอดภัยจากเพลิงไหม้ นอกจากนี้ยังมี ผนังกระจก กระเบื้อง เาไม้ โลหะ ผนัง พิวพลาสติกทาสี ปิด บัวผ้าหรือหินอ่อน หรือโซวอิฐเปลือย

5. พื้นและผิวพื้น

พรม (Carpet)

ชนิดของพรมต้องผ่านการคัดเลือก ส่วนพรมทอมือราคาสูง และคุณภาพสูง ชนิดงอนาพอสสมควร แต่ไม่หนาจนจนทำให้เกิดความลำบากต่อรถเข็นอาหารหรือการเดิน

เครื่องลาดพื้น (Tiling)

จำพวก Poly Vinyl Chloride และพลาสติกชนิดอื่นๆ มีราคาแพงและให้สีสรร รวมทั้งแบบให้เลือกมากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นผิวแข็ง

หินขัด และหินชนิดอื่นๆ เช่น โมเสค ให้บรรยากาศเช่นเดียวกัน แต่เรื่องเสียงและความเย็นจะต้องถูกจำกัดให้สมดุลย์ โดยมีส่วนพื้นผิวที่อ่อนนุ่มที่ใดที่หนึ่งประกอบอยู่ด้วย

ไม้

ไม้แผ่นหรือไม้เป็นก้อน ให้ความรู้สึกหลายอย่าง ไม้ให้ความรู้สึกยังยืนอยู่ในสภาพที่ดีตามชนิดของเนื้อไม้ ใช้ในบริเวณที่เป็นเวทีเดินรำ อาจเคลื่อนย้ายได้เมื่อไม่ต้องการใช้พื้นที่สำหรับเดินรำ

เครื่องเรือน (FURNITURE)

มีให้เลือกตั้งแต่แบบที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ จนถึงแบบ Built-in ซึ่งจะออกแบบโดยเฉพาะสำหรับขนาดและลักษณะของห้อง การจัดโต๊ะมักมีผ้าปู 2 ชั้น ผืนล่างคลุมยาวลงไป โดยมากมักจะเป็นผ้าสีอ่อน ผืนบนคลุมส่วนหน้าโต๊ะ ใช้ผ้าสีเข้ม เพื่อป้องกันการสกปรกเลอะเทอะของน้ำและเศษอาหาร ผ้าคลุมนี้จะต้องเปลี่ยนทุกครั้งที่แขกรับประทานอาหารเสร็จ

ลักษณะ	สิ่งที่ควรคำนึง
ขนาด	ขนาดของโต๊ะแบบต่างๆ ในขนาดและรูปร่างเพื่อที่จะสนองกลุ่มคนขนาดต่างๆ โต๊ะคู่ ความสูงของเก้าอี้ รูปร่างเคอร์เตอร์ ควรตัดแปลงได้
พื้นที่	การจัดวางเคลื่อนย้าย การบริการที่มุมเวียนและสำหรับการประกอบอาหารบนโต๊ะเย็นอาหาร ต้องมีพื้นที่เพียงพอ
การตัดแปลง	วัสดุที่เคลื่อนย้ายได้ น้ำหนัก และการเคลื่อนย้ายที่ จะไม่ทำให้พื้นที่เสียหาย
อายุการใช้งาน	ความแข็งแรงของงาน กรอบ รวมทั้ง Stool ผ้าปูโต๊ะ การติดตั้งของผิงกรอบเบื่อนรอยดู รวมทั้งรอยใหม่ สามารถทำความสะอาดได้ง่าย รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงหรือซ่อมแซมได้ง่าย
ความปลอดภัย	มุมแหลม ผิวหยาบ งานที่ไม่เรียบร้อย เห็นรอยต่อและหมุดที่โผล่ขึ้นมา ความหนาแน่นของหมุดยึด เช่น Stool ความแข็งแรงของโครงสร้าง ความสมดุลย์ และปฏิกิริยาต่อเพลิงไหม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปร่างภายนอก	ความเหมาะสมต่อโรงแรม มาตราฐานและลักษณะของ ภัตตาคาร แบบแตกต่างกันแต่สมดุลย์กัน รวมทั้งบรรยากาศและ รูปแบบ
ความสบาย	ขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการนั่งกินอาหาร รวมทั้งขนาดของที่นั่ง เคาร์เตอร์บริการ ช่องทางเดิน

ข้อพิจารณา

โครงสร้าง	วัสดุ
โครงสร้าง	ไม้อัด ไม้เนื้อแข็ง โลหะหล่อ หรือเหล็กกล้า พลาสติกหล่อใ แก้ว
ผิว	พลาสติกอัด หรือไม้วีเนียร์ พลาสติกพวก Polypropyee Acrylic และพลาสติกบุผิวต่างๆ
การทำเบาะ	หนังหรือหนังเทียม ผ้าทอธรรมชาติ ผ้ามีขนอ่อนนุ่ม ผ้าใ สังเคราะห์

การจัดการเนื้อที่ (Space Allowances)

การจัดการเนื้อที่แบบต่างๆ เกี่ยวกับที่รับประทานอาหารและเครื่องดื่ม

ชนิดของการบริการอาหารและเครื่องดื่ม	พื้นที่ (ตารางเมตร)
Commercial Restaurant	1.0 - 1.3 (0.9)
Counter Service	1.4 - 1.7 (1.1)
Banquet Room (Long Table) Canteen	0.9 - 1.0 (0.65)
Cafeteria Service Table For 4 To 6	0.74 - 0.9
Cafeteria Service Table For 8 To Over	1.1 - 1.4

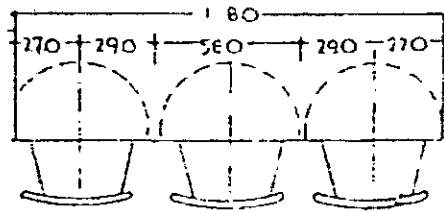
หมายเหตุ ในเครื่องหมายวงเล็บ แสดงการจัดแบบต่ำสุด หรือแออัดที่สุดในกรณีพิเศษชั่วคราว

ทำให้ขาดความสะดวกสบายไปบ้าง

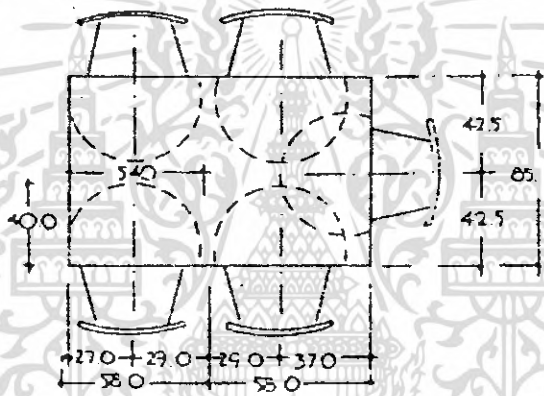
การหาพื้นที่ทานอาหารใน Main Dining Room

การคิดหาพื้นที่	ตรม./1 ห้องพัก	จำนวนห้องพัก	พื้นที่รวม (ตรม.)
พื้นที่ทานอาหาร	0.46 - 0.63	400	250

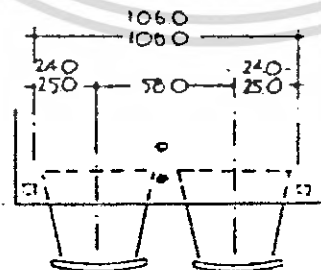
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงเนื้อที่ในการรับประทานอาหารอย่างสบายใจแต่ละคน คือประมาณ 58 ซม.

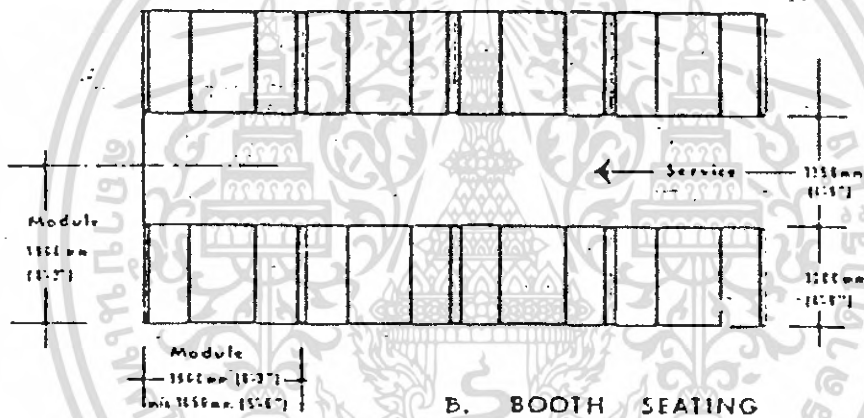
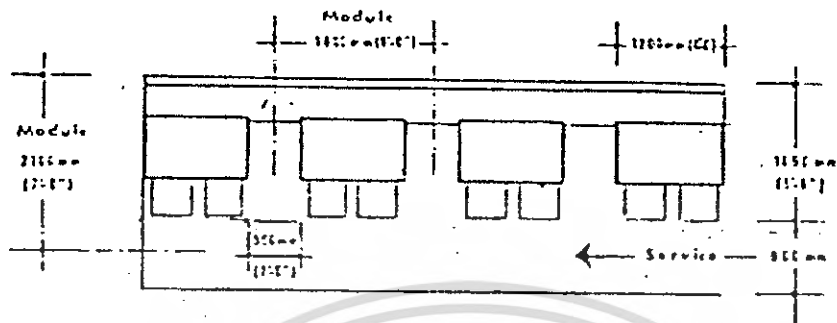

แสดงเนื้อที่ที่ผู้รับประทานอาหารต้องการในกรณีของที่นั่งหัวโต๊ะ โดยที่ไม่ติดกันจนเกินไปคือประมาณ 85 ซม.

แสดงเนื้อที่ที่รับประทานอาหารสามารถผลักเก้าอี้เข้าได้โต๊ะได้อย่างสบายในขณะที่รับประทานอาหาร โตที่ขาโต๊ะไม่กีดขวาง

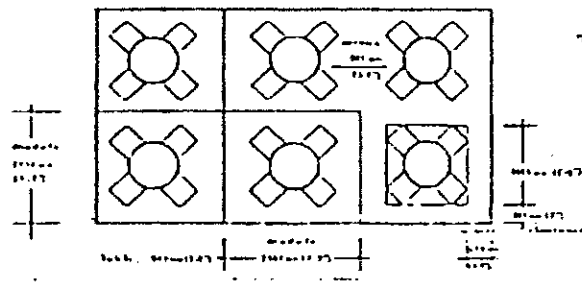
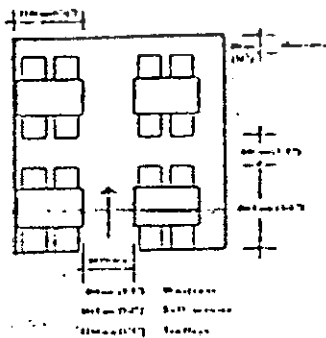
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

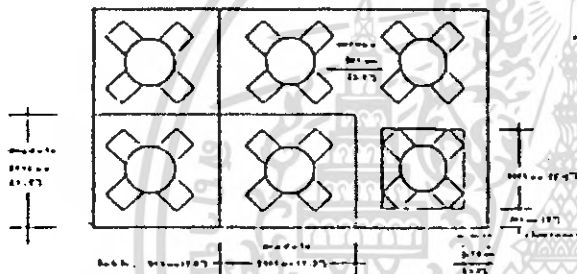
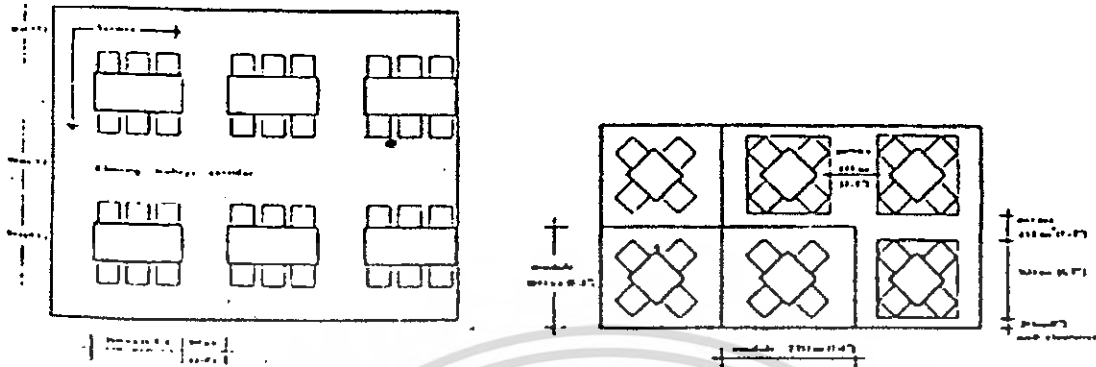
B. BOOTH SEATING

การจัดที่นั่งแบบ Banquet รวมนั่งในการบริการ

- แบบชิดผนัง
- แบบ Booth

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อที่ขนาดเล็กสุดระหว่างโต๊ะ ที่ให้ความสะดวกในการนั่ง การเข้าถึง และการสัญจร

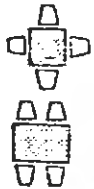

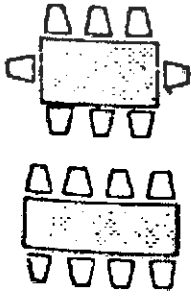
ขนาดของโต๊ะอาหาร (Table Sizes)

ขนาดของโต๊ะ ต่างกันออกไปตามลักษณะการใช้ (โต๊ะอาหารอาหารจะมีลักษณะใหญ่กว่าโต๊ะดื่ม) และจำนวนผู้ใช้

ตารางแสดงขนาดของโต๊ะอาหาร และโต๊ะเครื่องดื่ม ต่อจำนวนผู้ใช้

จำนวนคน	ขนาดของโต๊ะเครื่องดื่ม (มม.)	ขนาดของโต๊ะอาหาร (มม.)
	450 - 600	600 - 700

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	600	750
	750	900 - 950 1500 - 750
		1400 - 950 1700 - 750
		1760 - 900 2300 - 750

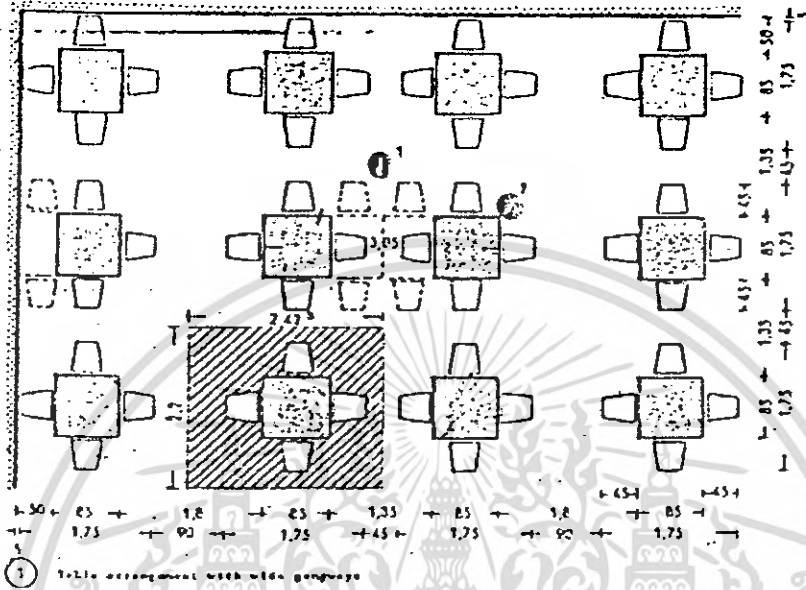
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยูเอเห็น ใบเขียวจะเห็นด้านราคา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนคน	ขนาดของโต๊ะเครื่องดื่ม (มม.)	ขนาดของโต๊ะอาหาร (มม.)
	450 - 600	750
	600	850
	900	1050
	1150	1200
	1400	1500

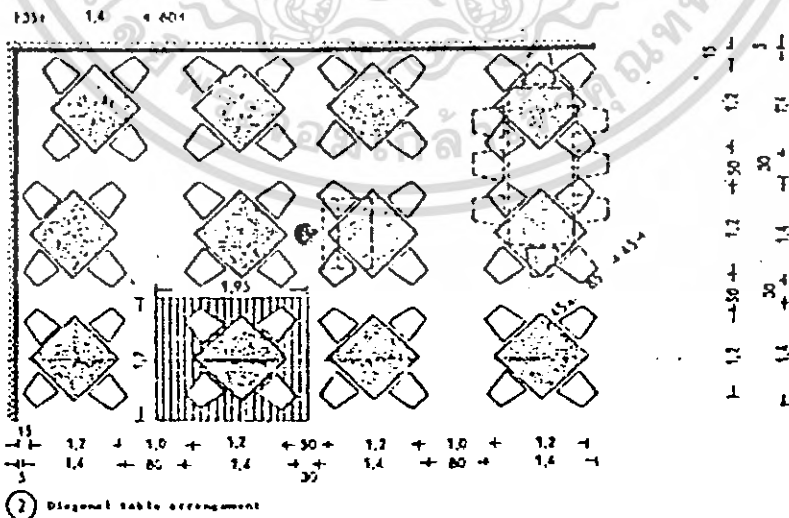
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดโต๊ะอาหาร (Table Layout)

การจัดโต๊ะแบบต่างๆ แสดงไว้ตั้งแต่บทที่ 1-6

แบบที่ 1 การจัดโต๊ะ แบบเรียงกัน เสาอยู่ระหว่างกลุ่มโต๊ะ หรือตรงมุมโต๊ะ
หมายเหตุ ตำแหน่งเสา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบที่ 2 การจัดโต๊ะ แบบทะแยง เสาควางอยู่ระหว่างมุมโต๊ะสองโต๊ะ และอาจจะบรรจุโต๊ะบริการไว้หน้าเสาเป็นการจัดโต๊ะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด และประหยัดเนื้อที่ได้พอสมควร

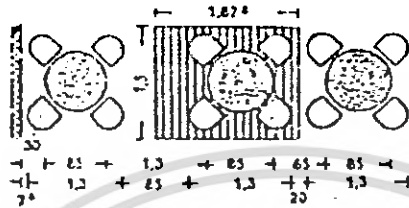
หมายเหตุ

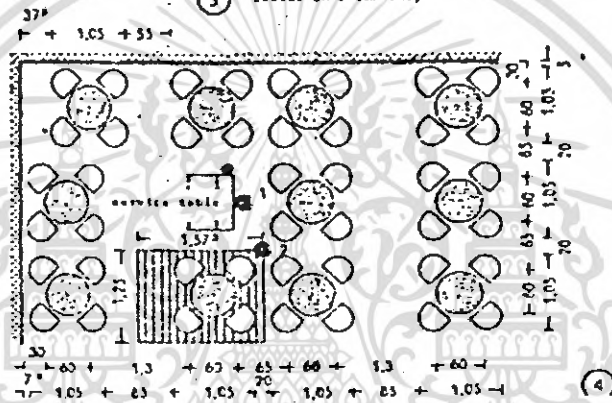
ตำแหน่งโต๊ะบริการ

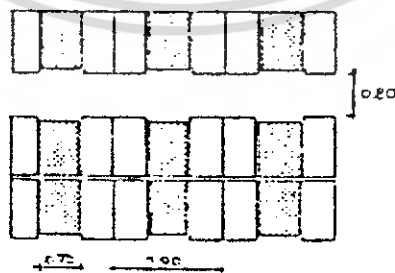
ตำแหน่งเสา

(3) Table in a bar shop

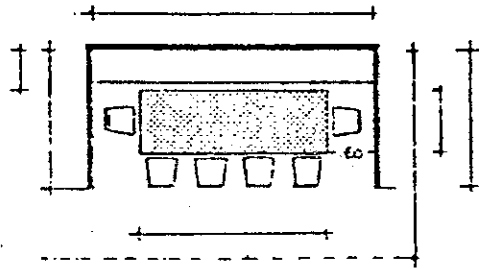

แบบที่ 3 การจัดโต๊ะกลม จัดเก้าอี้แบบทะแยง เสาควางอยู่ระหว่างกลุ่มโต๊ะสี่โต๊ะหรืออยู่หลังโต๊ะบริการ

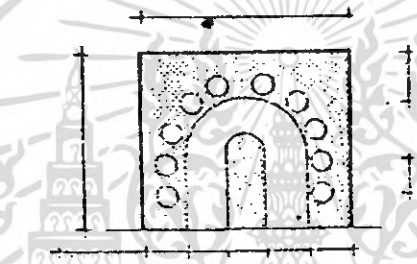

แบบที่ 4 การจัดที่นั่งแบบ Booth

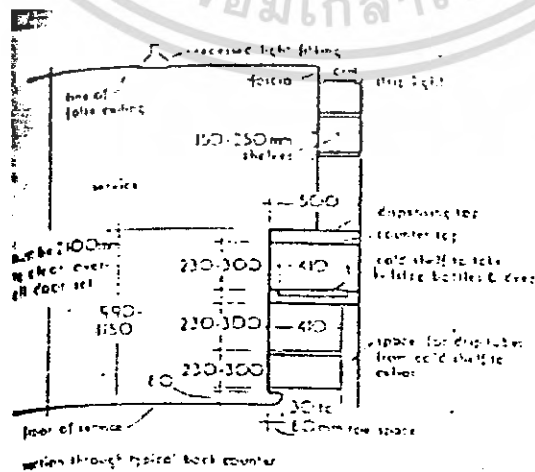
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบที่ 5 การจัดที่นั่งแบบ Booth ขนาดใหญ่

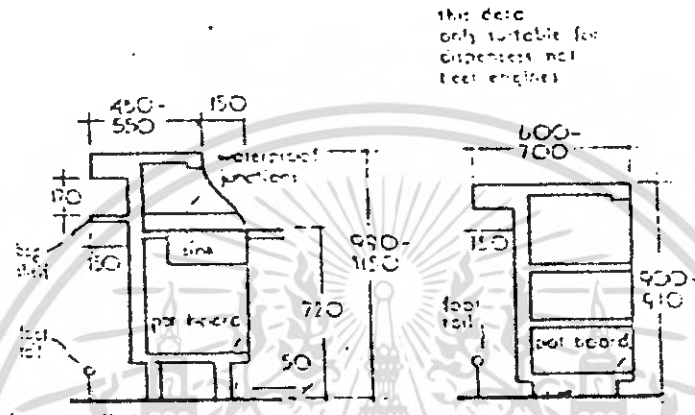

แบบที่ 6 การจัดเคาน์เตอร์เคิร์ฟ
(ขนาด A และ B เพิ่มขึ้นได้ตามมีบริการมากกว่า 1 คน)

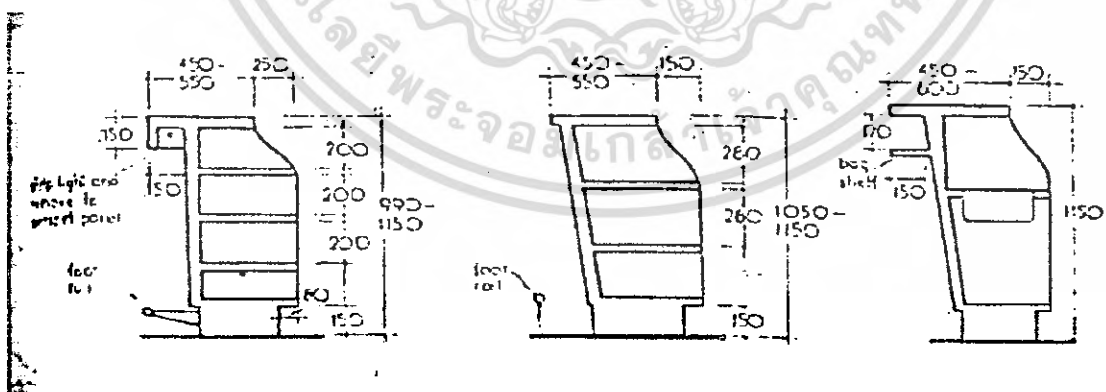

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

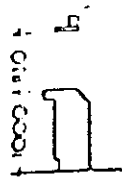
แสดงส่วนหลังของคาร์เตอร์ซึ่งประกอบไปด้วยที่เก็บถ้วยแก้ว ชั้นและห้องเย็น เครื่องทำน้ำแข็ง ที่เก็บเหล้า บุหรี่ ตู้โชว์

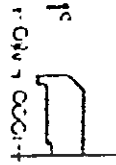
แสดงคาร์เตอร์บาร์แบบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21.10 Above counter canopies
 a Counter with glass shelf over

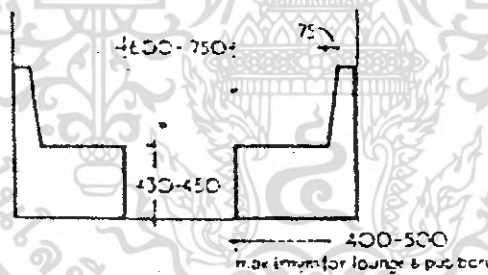
b Counter with glasses suspended over

ส่วน Canopy เหนือเคาน์เตอร์

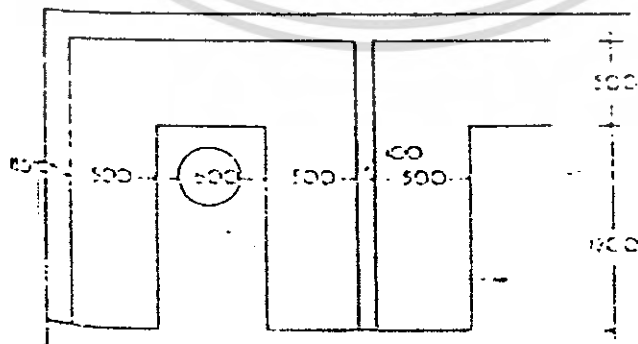
A เคาน์เตอร์แบบมีชั้นวางแก้วข้างบน

B เคาน์เตอร์แบบมีบานชักแบบม้วนและดวงไฟ บานชักที่ดึงลงมาปิด ล็อกได้ จำเป็นในกรณีที่ห้องนั้นต้อง เปิดใช้นอกเวลาที่กำหนดขาย เครื่องดื่ม

C เคาน์เตอร์แบบแขวนแก้วไวข้างบน

21.14 Fixed seating of the bench type:
 Section through booth

21.15 Floor plan of peninsular seating

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่นั่งยาวแบบติดตายรูปตัดผ่านส่วน Booth แปลนที่นั่งแบบ Peninsula ขนาดที่ใช้ทั่วไป

5.1.2. Coffee Shop เป็นส่วนที่เปิดบริการในลักษณะเป็นกันเอง สดชื่นไม่มีพิธีมากนัก อาหารในรายการมักไม่มากนัก ง่ายในการบริโภคและทำครัวลักษณะของการนั่งมีหลายแบบ ทั้งนั่งที่เก้าอี้เป็นตัวๆ กับโต๊ะอย่างห้องอาหาร หรือนั่งบนเก้าอี้สูงกับเคาน์เตอร์บาร์อย่างในไนท์คลับ หรือนั่งในโซฟาที่หันหน้าชนกันที่เรียกว่า บูธ (Booth) มีทั้งแบบมีดมมาก มีดสลัวๆ จนสว่างสดใส เวลาเปิดบริการมักทั้งวัน

เป็นที่บริการอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งโดยปกติมักเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมงมีลักษณะการตกแต่งภายในให้มีบรรยากาศแบบสนุกสนานเป็นกันเอง

COFFEE SHOP ส่วนใหญ่มักมีเคาน์เตอร์บริการเสมอ และอาหารในนี้นับว่าถูกที่สุดในโรงแรม จึงเป็นส่วนที่ตกแต่งปานกลาง ไม่ต้องหรูหราจนเกินไปเป็นสถานที่ไม่ต้องการพิธีตรอง จึงปรากฏว่ามีบุคคลหลายประเภทสามารถใช้บริการได้ตลอดเวลาตามธรรมดา Coffee Shop นี้มักมีส่วนบริเวณโต๊ะอาหารมากกว่าบริเวณเคาน์เตอร์ และมีครัวต่างหากเป็นครัวขนาดย่อย (Auxiliary Kitchen) ที่ทำการปรุงอาหารเบาๆ และทำหน้าที่ปรุงอาหารเมื่อครัวใหญ่ปิด

การคิดพื้นที่	ตรม./1 ห้องพัก	จำนวนห้องพัก	พื้นที่รวม (ตรม.)
ขนาดของ Coffee Shop	0.65	400	260

พื้นที่ของครัวจะประมาณ 20 ถึง 25 % ของพื้นที่ Coffee Shop

สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการจัด Coffee Shop

1. การจัดความสัมพันธ์ระหว่างโต๊ะอาหาร เคาน์เตอร์เสิร์ฟ ครัว และ เนื้อที่ใช้สอยอื่นๆ
2. ตำแหน่งของทางเข้าออกของลูกค้า และพนักงาน ต้องไม่ปะปนกัน
3. ชนิดของวัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง สีที่ใช้ การป้องกันเสียงรบกวนจากบริเวณข้างเคียง เช่น ครัว
4. การเลือกปูพื้น
5. การให้แสงบริเวณทั่วไป ควรใช้ Dimmer ความสว่างตั้งแต่ 0 ถึง 320 ลักซ์ ส่วนบริเวณเคาน์เตอร์ควรติดตั้งแสงสว่างที่ให้ความนุ่มนวลและรู้สึกอบอุ่น
6. การออกแบบ วิธีจัดโต๊ะ เก้าอี้ โต๊ะบริการ และเครื่องเรือนอื่นๆ
7. ระบบถ่ายเทอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตกแต่งภายใน

การตกแต่งภายใน Coffee Shop เน้นหนักด้านการบริการที่สะดวกสบาย ทางเข้า 2 ทาง คือ สามารถเข้าได้จาก Lobby Lounge และ Lift Lobby การจัดภายในจะแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนนอกให้บริการแขกที่มาทานอาหารทั่วไป ไม่ใช้อาหารหนัก ใช้เวลาในการทานน้อย ส่วนในให้บริการอาหารที่หนักใช้เวลานานกว่า ระหว่าง 2 ส่วนนี้จะถูกแบ่งแยกไว้ โดยตั้งใจคือ จะเห็นได้ชัดส่วนไหนบริการอย่างไร

พื้น

โดนทั่วไปควรเลือกวัสดุที่แข็ง คงทน และง่ายต่อการทำความสะอาด Built-in Acoustic สามารถสร้างความสบายขึ้นในการรับประทานอาหารและลดแสงสว่างโดยมี Table Mate, Table Cloths และสิ่งประกอบอื่นๆ

ผนัง

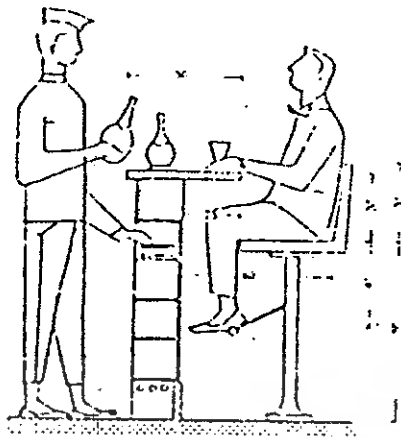
ทาสี หรือ Wall Covering ที่เข้ากับบรรยากาศภายในได้ดีโดยทั่วไปแล้ว Coffee Shop ผนังด้านติดถนนใหญ่มักติดกระจกใส การตกแต่งโดยการแบ่ง Space ของบานกระจกเป็นรอบบาน หรือใช้ม่านโปร่ง ม่านปรับแสงเป็นการตกแต่ง

เพดาน

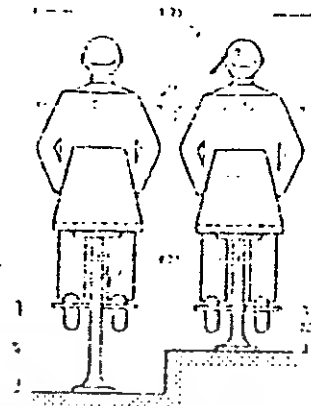
ควรเป็นวัสดุดูดเสียง มีการตกแต่งไม่มากนัก หรืออาจใช้โครงสร้างทางสถาปัตยกรรมที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ อาจมีอะไรเล็กน้อยที่ช่วยให้เพดานไม่เรียบจนเกินไป รวมทั้งการติดตั้งดวงไฟไว้ในเพดาน (Built-in Lighting) อย่างไรก็ดี Coffee Shop ไม่ควรหรูหราเกินไปนักในด้านการออกแบบและอาหาร จะเสียความประสงค์เดิมไป การออกแบบควรคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย

สัดส่วนของเคาเตอร์ และการใช้เนื้อที่

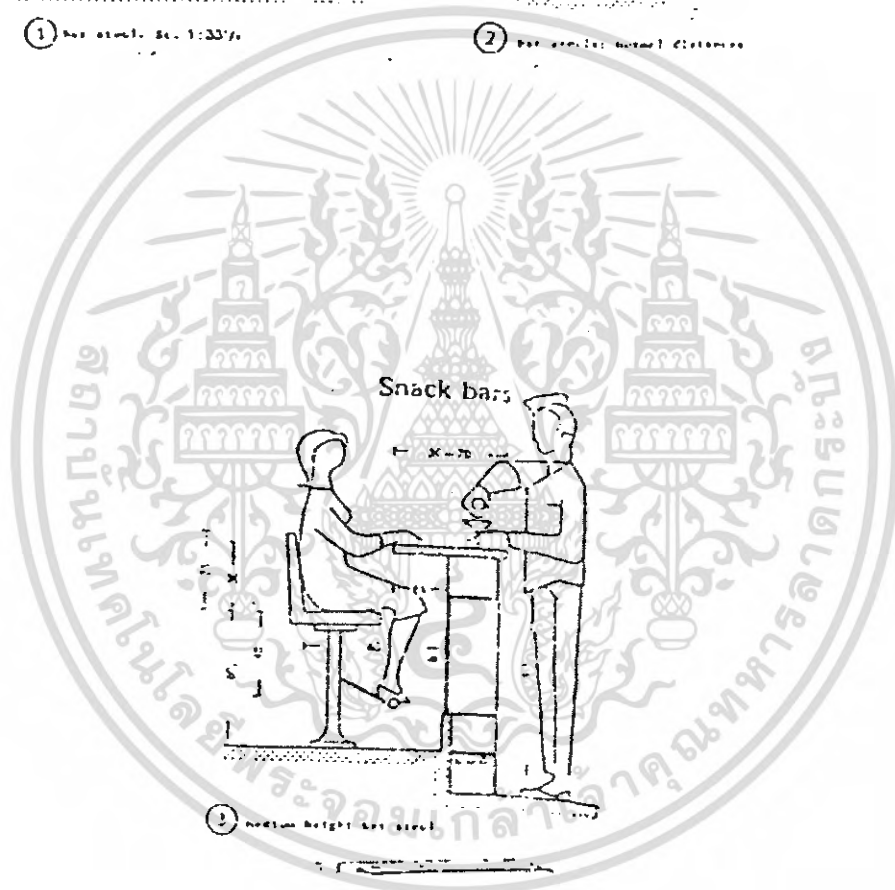
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

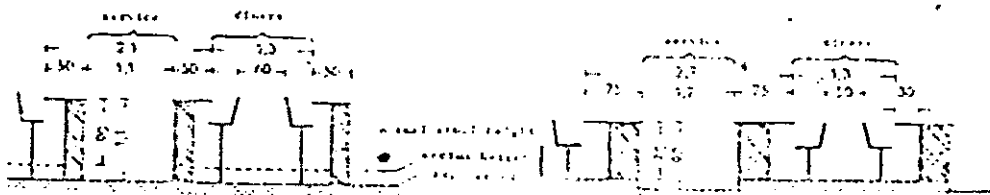
1) Bar stools, St. 1:33/4

2) Bar stools: normal distance

3) medium height bar stools

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องเรือนใน Coffee Shop

(ขนาดและการจัดให้ดูจาก Main Dining Room)

ส่วนประกอบมีดังนี้

1. เคาร์เตอร์ และสตูล
2. โต๊ะติดตาย
3. Booth
4. โต๊ะอาหาร
5. เก้าอี้อาหาร

1. เคาร์เตอร์ และสตูล

เคาร์เตอร์สามารถจัดได้หลายวิธีแล้วแต่ขนาดและรูปร่างของเนื้อที่ห้อง คือ

- แบบตรง
- แบบรูปตัว "U"
- แบบรูปตัว "U" หลายตัวประกอบกัน

ส่วนสตูลเคาร์เตอร์ แบ่งออกเป็น

- สตูลชนิดตายตัว มีพนักหรือไม่มีก็ได้ (จะต้องมีความห่างจากทางเดิน 0.55 ถึง 0.65 เมตร)
- สตูลลอยตัวชนิดมีพนักพิง
- สตูลลอยตัวชนิดไม่มีพนักพิง

2. โต๊ะติดตาย

การจัดคล้ายกับการจัด Booth ต่างกันที่ที่นั่ง อาจนั่งได้ 2 ถึง 3 ด้านโต๊ะที่มีที่นั่งเป็นแถว ประกอบโต๊ะนั้น เป็นแบบที่เหมาะสมกับที่นั่งที่มีด้านหนึ่งอยู่ติดผนัง บางครั้งอาจทำให้การเข้าออกลำบากขึ้น วิธีการแก้คือ จัดให้ฐานโต๊ะติดตายกับพื้น แต่หน้าโต๊ะเลื่อนเข้าออกได้เพื่อสะดวกในการเข้าออก

3. Booth

ตามปกติโต๊ะควรมีขนาดเล็ก เพื่อประหยัดเนื้อที่ แต่ควรมีขนาดที่มาจากผู้รับประทานอาหารจะไม่ชนกัน ซึ่งอย่างต่ำจะต้องกว้าง 0.06 เมตร และตามปกติความกว้างของโต๊ะ จะมีขนาด 0.75 เมตร ส่วนความยาวนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของโหลของผู้นั่ง

4. โต๊ะอาหาร

โต๊ะปกติขนาดใหญ่มาก ควรมี 4 ขา แต่ถ้าใหญ่มากอาจมีขาเกิน 4 ขาก็ได้ วัสดุที่ใช้ทำโต๊ะ อาจจะเป็นไม้ เหล็ก หรือพลาสติก พื้นผิวของโต๊ะนั้นจะต้องเรียบไม่ว่าด้านบนหรือด้านล่าง

5. เก้าอี้อาหาร

ขนาดของที่นั่งเฉลี่ย แล้วต้องลึกเท่ากับ 0.43 ถึง 0.45 เมตร ความเอียงของพนักพิง ประมาณ 3 ถึง 5 องศา (ไม่นับความหนาของเบาะ) ความสูงของที่นั่ง 0.43 เมตร ควรใช้กับโต๊ะสูง 0.70 เมตร

3. Room Service เป็นแผนกบริการอาหารและเครื่องดื่มของโรงแรมเพื่อให้ความสะดวกสบายแก่แขกที่มาพัก และต้องการที่จะรับประทานอาหารในห้องพัก ซึ่งการบริการแผนกนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

- ส่วนที่ประจำอยู่ในครัวใหญ่ ซึ่งเรียกว่า Room Service ลักษณะเป็นห้องทำงาน ส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับส่วนนี้ คือ แผงไฟแสดงหมายเลขห้องพักแต่ละชั้น โทรศัพท์ติดต่อกับห้องพักแขก, ส่วนตัว, ส่วนเก็บเงิน, เครื่องมือสำหรับไว้ส่งบิล, โต๊ะทำงาน, เคาน์เตอร์และจ่ายบิล เป็นต้น

- ส่วนที่ประจำอยู่ในส่วนห้องพักแขกซึ่งเรียกว่า SERVICE ROOM ซึ่งเป็นส่วนที่ติดต่อกับแขก โดยตรวจในแต่ละชั้น โดยจะมีพนักงานประจำ เรียกว่า BELL BOY ในการออกแบบจะต้องคำนึงการติดต่อกับส่วนแม่บ้านกับROOM SERVICE แผนกซ่อม และที่สำคัญที่สุดคือ ต้องไม่รบกวนส่วนห้องพักแขก

6. BAR AND COCKTAIL LOUNGE การบริการแบบบาร์เป็นที่นิยมกันมาก เพราะให้กำไรสูง จัดบรรยากาศภายในให้น่ารื่นรมย์ เช่น ดนตรี แสง สี เป็นต้น โดยปกติมักจัดไว้ในบริเวณสรวายน้ำ

- COCKTAIL LOUNGE นั้นเป็นการบริการเครื่องดื่ม พวกเหล้าและเบียร์และอาจมีอาหารว่างที่เตรียมง่ายๆ เช่น แซนวิช โดยปกติมักจัดอยู่ในส่วนโถงนั่งเล่น จัดบรรยากาศเย็นๆ มีเสียงดนตรีหรืออาจจะจัดนำเปียโนมาเล่นเพลงให้ฟัง

7. NIGHT CLUB เป็นสถานที่ให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นบริการแก่แขกในตอนกลางคืนมีลีลาตเต้นรำ รับประทานอาหารและเครื่องดื่ม บรรยากาศจะค่อนข้างมืดสลัวและสว่างเป็นบางจุด

8. CONCESSION SPACE คือ ส่วนบริการที่ทางโรงแรมจัดขึ้นเพื่อขายบริการต่างๆ ให้กับแขกผู้มาพักและบุคคลภายนอกที่มาใช้บริการ

- BARBER SHOP เป็นส่วนที่จัดให้บริการแก่แขกในการตัด-สระผม โกนหนวด ฯลฯ

- CIGAR AND NEWS STAND เป็นส่วนบริการขายบุหรี่และหนังสือพิมพ์ ปกตินิยม

จำหน่ายโดยพนักงานเคาน์เตอร์ โดยมีพนักงานประจำ 1 คน ส่วนโรงแรมขนาดใหญ่มักตั้งร้านขายอยู่ในส่วนโถงต้อนรับ (LOBBY) ตรงกันข้ามกับ FRONT DESK

- VATET SHOP เป็นส่วนบริการซักรีดเสื้อผ้าสำหรับแขก ควรอยู่ใกล้ห้องซักรีดในส่วนนี้ จะไม่มีเครื่องซักรีด ใช้เป็นสถานที่รับและส่งเสื้อผ้าเท่านั้น

- TELEGRAPH OFFICE เป็นส่วนบริการด้านโทรเลข ทัวไปมักจะไม่ค่อยมีบริการนี้ นอกจากโรงแรมใหญ่ ๆ เท่านั้น

- SUBRENTAL เป็นส่วนบริการที่ไม่อยู่ภายใต้การดำเนินการของโรงแรมดำเนินการโดย บริษัท หรือ เอกชน ทัวไป โดยเสียค่าเช่าเป็นรายเดือนไปได้แก่ ร้านค้าทัวไป ตัวแทนบริษัท ห้องเที่ยวทัศนอาจร สำนักงานและอื่นๆ

- RENTED STORES หรือ RENTAL SHOP จำพวกร้านค้าที่เปิดบริการไม่ขึ้นอยู่กับ จำนวนห้องพักของโรงแรมโดยตรง แต่ขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเหมาะสม

ร้านค้าควรจะเข้าได้โดยตรงจากถนนและควรจะสามารรถเข้าได้จากโถงพักคอยของ โรงแรมนั้นด้วย เฉลี่ยพื้นที่ของร้านค้าประมาณ 20-30 ตารางฟุตต่อห้องพักแขก

9. ห้องพักแขก (Guest Room Spatial)

เป็นส่วนที่จะสร้างความสุขสบายแก่แขกมากที่สุดในการบริการทุกอย่างของโรงแรม จึง ต้องมีการพิจารณาความต้องการของแขก และดูว่าแขกจะใช้ห้องพักอย่างไร แล้วจึงจัดสิ่งทีแขก ต้องการลงในารออกแบบ

การออกแบบห้องพัก

ห้องพักแขกมีหลายแบบ ห้องที่มีความต้องการมากคือ การออกแบบสีของห้องพัก ควร เลือกใช้เพียงสีเดียว ส่วนห้องชุดนั้นต้องมีลักษณะเด่นออกไป

ส่วนประกอบของห้องพักแขกโดยทัว ๆ ไป

1. เตียงนอน โดยมากใช้แบบเตียงแฝด นอกจากเนื้อที่ห้องไม่อำนวย จึงใช้เป็นเตียงเดี่ยวหรือเตียงคู่ (Double Bed)

ขนาดของห้องนอกต่อนขนาดของเตียง

ลักษณะของห้อง	ขนาดของเตียง	เนื้อที่ห้องพัก
Single Bed	1.0 X 2.00	7.0 m หรือ 65 Ft
Double Bed	1.50 X 2.00	8.4 m หรือ 90 Ft
Twin Bed	1.00 X 2.00	10.2 m หรือ 100 Ft

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดของเตียงนอนแบบยุโรป

ลักษณะของเตียง	ขนาดความกว้าง	ขนาดความยาว
TWIN BED	9.50	1.90
DOUBLE BED	1.37	2.03
QUEEN SIZE	1.52	2.10
KING SIZE	1.83	2.10

ขนาดของเตียง

ลักษณะของเตียง	ขนาดความกว้าง	ขนาดความยาว
SINGLE	1.00	2.00
DOUBLE	1.50	2.00
SMALL SINGER	0.90	1.90
SMALL DOUBLE	1.35	1.90

ขนาดความสูงของเตียง(BED HEIGHT)

ข้อพิจารณาในการเลือกใช้	มม.	นิ้ว
ก) ใช้กันทั่วไป	4.00-4.50	16-18
ข) ใช้สำหรับคนแก่(ชั้นลงลำบาก)	700	28
ค) คำนึงความสะดวกในการจัดเตียง	500-600	22-24

ข้อกำหนดสำหรับเตียงโรงแรม

- ก) ขนาดเหมาะสมทั้งความกว้าง ความยาว ความสูง ต่อขนาดของห้อง
- ข) ให้ความรู้สึกสบาย คุณสมบัติของฟูกที่นอนและตัวรองที่นอน
- ค) มีความทนทาน ประกอบด้วยส้นแข็งแรง
- ง) ไม่มีเสียงรบกวนเวลาพลิกตัว
- จ) เคลื่อนย้ายและถอดเก็บง่าย(สำหรับการซ่อมแซม และเปลี่ยนสถานที่ หรือการเก็บ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) แผงหัวเตียง(HEAD BOARDS AND END BOARDS)

แผงหัวเตียงเป็นจุดสำคัญ เพื่อใช้เป็นที่นั่งอ่านหนังสือ กันและรักษาหมอน แผงนี้เป็นส่วนหนึ่งของเตียง ติดกับเตียง หรือเป็นเบาะกัน กระแทกผนัง ความสูงทั่วไปประมาณ 90

3) ส่วนรางแขวน (HANGLING SPACE-IN CLOSET)

โดยปกติใช้เป็นตัวเสื้อผ้าที่ติดตายไว้ตรงทางเข้าห้องพัก และใช้เป็นตัวเก็บของสัมภาระ เพื่อให้แขกได้สำรวจสิ่งของก่อนจะออกจากโรงแรมว่าไม่ลืมอะไรทิ้งไว้ ความกว้างที่สุดของก่อนจะออกจากโรงแรมว่าไม่ลืมอะไรทิ้งไว้ ความกว้างที่สุดของตู้ประมาณ 56-60 เซนติเมตร ความสูงประมาณ 145-150 เซนติเมตร และรางควรอยู่ต่ำจากเพดานตู้ 5-7 เซนติเมตร เพื่อความสะดวกในการแขวนไม้แขวนเสื้อ

4) ชั้นวางของ (SHELVES IN CLOSET)

ถ้าตู้มีเนื้อที่พอ มักจะมีชั้นวางของอยู่ด้วยภายในตู้เสื้อผ้า เพื่อวางของถ้าเป็นโรงแรมที่ใช้พักระยะสั้นๆควรเป็นชนิดเปิดโล่ง

5) ลิ้นชัก

สำหรับโรงแรม ควรจัดลิ้นชักเฉพาะสำหรับโต๊ะแต่งตัว หรือโต๊ะเขียนหนังสือ ลิ้นชักมีความสำคัญต่อแขกมาก เพื่อเก็บของจุกจิกเล็กน้อย เครื่องสำอาง เครื่องประดับ

ข้อกำหนดต่อชนิดของโรงแรม

ข้อกำหนด	โรงแรมขนาดกลาง	โรงแรมชั้นนำ
รางแขวนยาว SINGLE	0.50 ม.	0.90 ม.
DOUBLE	0.90 ม.	1.20 ม.
ตู้เก็บของ ชั้นวางของ SINGLE	0.70 ม.	1.10 ม.
DOUBLE	1.10 ม.	1.50 ม.

โต๊ะเขียนหนังสือ โต๊ะแต่งตัว(เนื้อที่รวม)

แบบรวม	7.50 ม.
แบบแยก	1.00 ม.

6) โต๊ะข้างเตียง(BESIDE TABLE & NIGHT TABLE)

ขึ้นอยู่กับลักษณะของห้องพัก คือ อาจอยู่ระหว่างเตียงแฝด(TWIN BED)หรืออยู่ 2 ข้างของเตียงใหญ่ ส่วนมากจัดเป็นจุดรวมสวิตช์ไฟฟ้า โทรศัพท์วิทยุ และใช้วางโทรทัศน์ได้เหมือนกัน ขนาดความสูงของโต๊ะ ไม่ควรแตกต่างจากความสูงของเตียงมากนัก คืออย่าให้สูงกว่า 60-70 เซนติเมตร โต๊ะข้างเตียงควรเคลื่อนย้ายได้ เพื่อความสะดวกในการทำความสะอาด ความกว้างถ้าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นโต๊ะที่ขนาดข้างเตียงใช้ขนาด 37-45 เซนติเมตร ถ้าอยู่ระหว่างสองเตียง ใช้ขนาด 60 เซนติเมตร

7) ที่ตั้งกระเป๋าเดินทาง(LUGGAGE RACK)

ควรมีความยาวประมาณ 75-90 เซนติเมตร ควรยึดติดกับโต๊ะแต่งตัวและโต๊ะเขียนหนังสือ สูงจากพื้นประมาณ 45 เซนติเมตร สำหรับห้องนอนคู่ควรมีบริการไว้ 2 ที่

8) โต๊ะเขียนหนังสือ(WRITING DESK AND DRESSING TABLE)

ความกว้างควรกว้างประมาณ 40-45 เซนติเมตร ควรเป็นแบบติดตายสูงประมาณ 30-75 เซนติเมตร ความสูงของเก้าอี้ประมาณ 43-45 เซนติเมตร

ข้อเปรียบเทียบโต๊ะเขียนหนังสือและโต๊ะแต่งตัว

แบบเคลื่อนย้ายได้

แบบติดตาย

ง) ใช้ต้นทุนการผลิตสูง

ง) ใช้ต้นทุนปานกลาง

9) เครื่องเรือนที่สามารถเคลื่อนย้ายได้

เก้าอี้แต่งตัว

(PRESSER CHAIR OR STOOL)

เก้าอี้นั่งพักผ่อนต่อ 1 คน

(EASY CHAIR)

โต๊ะตั้งโคมไฟ

(STANDARD OF TABLE LAMP)

โต๊ะกลาง

(COFFEE TABLE)

ตะกร้าทิ้งขยะ

(WASTE BASKET)

ที่เขี่ยบุหรี่

(ASH TRAYS)

10) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ (OTHER FACILITIES)

โทรศัพท์

โทรทัศน์

วิทยุ

กริ่งกดเรียกบอยบริการ แผ่นประกาศบอกอัตราค่าห้องพัก แบบฟอร์ม 1 แผ่นประกาศกฎข้อบังคับของโรงแรม

ระบบไฟฟ้าในห้องพักแขก

ความสำคัญของแสงสว่างในห้องพัก คือ ช่วยเสริมบรรยากาศที่น่ายกอกแบบต้องการ และทำให้แขกรู้สึกว่าเป็นห้องพักที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Spa Service

สปาคืออะไร คำว่า “สปา” นั้นมีที่มาจากต่างกันไป สันนิษฐานกันว่า “สปา” มีที่มาจากคำว่า “Spau” ซึ่งเป็นหมู่บ้านเล็กๆ ในประเทศเบลเยียม ที่มีบ่อน้ำพุร้อนสำหรับผู้ป่วยไข้แช่ตัวรักษาโรคแห่งแรกของโลก ต่อมากลายเป็นชื่อและสัญลักษณ์ของบ่อน้ำแร่ทั่วไป ปัจจุบัน “สปา” มักจะหมายถึงการดูแลสุขภาพแบบวารีบำบัด หรือการใช้น้ำบำบัดทั้งร่างกายและจิตใจเพื่อการเยียวยาอาการเจ็บป่วยหรือแม้แต่ความเครียด

สปาเป็นศาสตร์แห่งการบำบัดที่มีมาตั้งแต่สมัยอียิปต์โบราณ ในยุคโรมันเรียกกันว่า “โรมันบัท” (Roman bath) หรือ “Taking the waters” เป็นการใช้น้ำหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นน้ำร้อน น้ำเย็น ใอน้ำ และการนวดประคบ เพื่อให้สุขภาพร่างกายและจิตใจได้ผ่อนคลายและกลับมีชีวิตชีวา ปัจจุบันรูปแบบของสปาได้พ่วงบริการอื่นๆ ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า มีการพัฒนาเครื่องมือ และอุปกรณ์ให้ทันสมัยยิ่งขึ้นเพื่อบริการสนองความต้องการที่หลากหลาย จนสปากลายเป็นศูนย์สุขภาพหรือสถานบริการสปาโฉมใหม่ ที่ให้การบริการไม่จำกัดอยู่เฉพาะการบำบัดด้วยน้ำเท่านั้น แต่ก็นำหลักการบำบัดด้วยแนวทางธรรมชาติรูปแบบอื่นเข้ามาผสมผสานกลายเป็นธุรกิจสปาที่ตรงกับกระแสของการให้ความสำคัญต่อสุขภาพที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน

สปาถือเป็นความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศโดยไม่จำกัดเรื่องเพศหรืออายุ จึงทำให้ศาสตร์แห่งการบำบัดด้วยน้ำแพร่หลายเข้าสู่นานาชาติรวมทั้งประเทศไทย

ประเภทของธุรกิจสปา

โดยทั่วไปรูปแบบของธุรกิจสปาจะไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมากนักขึ้นอยู่กับจุดขายหรือคอนเซ็ปต์เป็นหลัก ซึ่งสปาแต่ละแห่งก็จะนำรูปแบบต่างๆ มาประยุกต์หรือผสมผสานให้เกิดลักษณะที่โดดเด่น หรืออาจสร้างเอกลักษณ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะมีมุ่งหมายของการไปสปาก็เพื่อบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจให้ได้รับการผ่อนคลาย ถือเป็น การเพิ่มพลังชีวิต จึงทำให้เกิดรูปแบบสปาสากล ได้แก่

1. น้ำพุร้อนสปา (Spring Spa)

เป็นรูปแบบดั้งเดิมของสปาที่ได้รับความนิยมในต่างประเทศเนื่องจากน้ำพุร้อนและน้ำแร่นั้นมีแร่ธาตุต่างๆ ซึ่งสามารถลดอาการเจ็บป่วยบางชนิดได้ เช่น อาการปวดจากโรคไขข้อ หรือโรคผิวหนังสำหรับในประเทศไทยไม่มีสถานบริการในลักษณะนี้ จึงยังไม่เป็นที่รู้จักของคนไทยมากนัก

2. คลับสปา (Club Spa)

เป็นสปานขนาดเล็กซึ่งจัดไว้เป็นส่วนหนึ่งของสถานบริการร่างกาย หรือศูนย์สุขภาพ เพื่อให้ผู้ที่มาออกกำลังกายได้ผ่านคลายความตึงเครียดได้อีกทางหนึ่ง คล้ายคลึงกับสปาที่จัดให้บริการในเรือสำราญ ซึ่งเป็นเพียงบริการหนึ่งในหลายบริการที่มีไว้ให้ลูกค้าใช้เพื่อสร้างความสดชื่นสบายตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว ถือเป็นกาเพิ่มจุดขายด้านความสบายแบบพิเศษสำหรับการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน

3. โรงแรมและรีสอร์ทสปา (Hotel & Resort Spa)

เป็นสถานที่พักผ่อนพร้อมให้บริการด้านการนวดบำบัดโดยเฉพาะทั้งยังเน้นในเรื่องของบรรยากาศและทัศนียภาพที่สวยงาม ซึ่งเท่ากับเป็นการให้อาหารตาแก่ลูกค้า นอกเหนือไปจากการปรนนิบัติร่างกายผิวพรรณ และบำบัดความเครียดจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ซึ่งถือเป็นธุรกิจที่นิยมอย่างแพร่หลายในประเทศไทย โดยมีทั้งแบบการให้บริการอย่างชัดเจน หรือเป็นบริการเสริมเข้าไปเพื่อเป็นทางเลือกในการพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว

4. เติสนั้นสปา (Destination Spa)

เป็นสถานบริการสปาแบบองค์รวม คือให้บริการสปาแบบครบวงจร โดยบำบัดทั้งร่างกายและจิตใจไปพร้อมๆ กัน ผู้เข้าพักรวมต้องเข้าร่วมกิจกรรมกับทางสปาภายใต้โปรแกรมที่จัดไว้ให้เลือกไม่ว่าจะเป็นการนวดหรือการทำทรีตเมนต์รูปแบบต่างๆ การทำสมาธิและดูแลสุขภาพจิต รวมถึงความเข้มงวดด้านโภชนาการ เน้นการรับประทานผักสดผลไม้และเนื้อปลา ทั้งนี้ผู้รับบริการต้องงดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ด้วย

5. เติสสปา (Day Spa)

เป็นลักษณะของสปาที่เห็นได้ง่ายกว่าประเภทอื่นๆ เนื่องจากเน้นความสวยงาม ใช้เวลาบำบัดเพียงระยะสั้นๆ การให้บริการจึงไม่จำเป็นต้องขึ้นกับสถานที่ตั้งหรือสภาพแวดล้อม ด้วยข้อจำกัดที่มีไม่มากจึงทำให้สปาประเภทนี้เป็นสัญลักษณ์ของธุรกิจสปาซึ่งผู้บริโภครู้จักกันโดยทั่วไป และอาจเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ทุกวันนี้ สปามักถูกจัดรวมอยู่ในกลุ่มของสถานเสริมความงามไปโดยปริยาย

6. เติคัลสปา (Medical Spa)

เป็นการนำธรรมชาติบำบัดมาใช้ร่วมกับวิทยาการทางการแพทย์หรือเรียกได้อีกอย่างว่าเป็นการนำศาสตร์การแพทย์สมัยใหม่มาผสมผสานกับการแพทย์ทางเลือก ซึ่งบริการนี้มักอยู่ตามสถานรักษาพยาบาล โดยมีบุคลากรและแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทำการบำบัดรักษา รวมถึงการทำทรีตเมนต์ต่างๆ การฝังเข็มด้วยเลเซอร์ การสวนล้างลำไส้ เป็นต้น

นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ปัจจุบันยังปรากฏความสร้างสรรค์ทางการทำธุรกิจเพื่อดึงดูดผู้บริโภค พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในรูปแบบของ “โฮมสปา” เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเข้าใช้สปาตามสถานบริการซึ่งมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง และอาจสูงเกินความสามารถของผู้บริโภคบางกลุ่ม รวมทั้งข้อจำกัดทางด้านเวลา จึงแก้ปัญหาด้วยการใช้ “โฮมสปา” ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือทำสปาเองที่บ้านโดยการซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นซึ่งหาซื้อได้ทั่วไป และการเรียกใช้บริการนอกสถานที่ของสถานบริการสปาบางแห่ง ซึ่งจะส่งพนักงานจากร้านถึงบ้านผู้รับบริการโดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบำบัดด้วยวิธีการต่างๆ

นอกจากสปาจะเป็นกิจกรรมบำบัดสุขภาพด้วยน้ำแล้ว ยังประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบริการด้านโภชนาการ การออกกำลังกายตลอดจนถึงความสวยงามอีกด้วย โดยกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งสนองความต้องการของผู้มาใช้บริการซึ่งหลากหลายกันไป อย่างไรก็ตาม แม้รูปแบบของการบริการจะแตกต่างกัน แต่หัวใจสำคัญของสปา มี 5 ประการ คือ การอาบน้ำชำระร่างกาย การให้ความร้อนแก่ร่างกาย การขัดถู การนวด และการผ่อนคลายซึ่งต้องการการรับรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้า อันได้แก่

1. รูป

เป็นเรื่องของการตกแต่งสร้างบรรยากาศภายในสปาให้ร่มรื่น เกิดความสงบและรู้สึกผ่อนคลาย อาทิเช่นการตกแต่งสปาให้เต็มไปด้วยพรรณไม้นานาชนิด สีเขียวของต้นไม้ใบไม้จะช่วยดึงชีวิตคืนสู่ธรรมชาติ ทำให้ร่างกายได้ผ่อนคลาย เป็นการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจได้อีกทางหนึ่ง

นอกจากการนำธรรมชาติเข้ามาใช้ในการตกแต่งบริเวณสปาแล้วบรรยากาศภายในสปาเองก็เป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสีสันทันและผิวสัมผัส จะต้องช่วยสร้างความผ่อนคลายให้กับลูกค้าไม่ได้อย่าไปกว่าการบริการ

2. รส

เป็นสัมผัสที่เราสามารถรับรู้ได้ด้วยลิ้น ปัจจุบันนอกจากสปาจะเป็นสถานที่ซึ่งให้ความผ่อนคลายแล้วก็ได้มีการนำความคิดเรื่องโภชนาการบำบัดมาใช้ตามหลักการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมโดยสปาแต่ละแห่งจะมีนักโภชนาการคิดค้นเมนูอาหารเพื่อสุขภาพขึ้นมาที่เราเรียกว่า “สปาควิซีน” (spa cuisine) เพื่อให้บริการแก่ลูกค้าแบบครบวงจร ส่วนสปาบางแห่งมักให้บริการเฉพาะเครื่องดื่มหลังจากลูกค้ารับการบำบัดแล้ว เครื่องดื่มส่วนใหญ่มักเป็นน้ำสมุนไพรหรือเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ

3. กลิ่น

จากหลักทางสรีรศาสตร์ มนุษย์สามารถสัมผัสกลิ่นได้มากกว่าหมื่นชนิด ซึ่งกลิ่นที่ได้รับในแต่ละครั้งจะผ่านประสาทสัมผัสรับกลิ่นซึ่งอยู่เหนือโพรงจมูก เมื่อหายใจเข้า กลิ่นต่างๆ จะผ่านกระเปาะรับกลิ่นในร่างกายซึ่งต่อกับลิมบิกซิสเต็ม (limbic system) ซึ่งเป็นสมองส่วนควบคุมอารมณ์และความทรงจำ หากอากาศที่ผ่านเข้าไปในร่างกายไม่บริสุทธิ์ เช่น อากาศจากท่อไอเสียจากนุหรี จากสารพิษ จะทำให้สารพิษที่ปนอยู่ในอากาศเสียนั้นตกค้างอยู่ในระบบทางเดินหายใจ และมีผลต่อระบบประสาทลิมบิกซิสเต็ม ส่งผลให้อารมณ์และความทรงจำแปรปรวนไปด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยหลักการแบบเดียวกันจึงทำให้ “น้ำมันหอมระเหย” ซึ่งสกัดจากดอกไม้หรือสมุนไพร นานาชนิดมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอารมณ์และจิตใจ ดังนั้นเมื่อสูดดมกลิ่นจากน้ำมันหอมระเหยผ่านระบบประสาทลิมบิกซิสเต็ม จะช่วยทำให้ร่างกายเกิดความสงบผ่อนคลาย คลายเครียด บางชนิดก็ช่วยทำให้เกิดความกระปรี้กระเปร่า หรือลดความกระวนกระวาย เป็นต้น

กลิ่นบำบัด

การนำน้ำมันหอมระเหยมาใช้ในการบำบัดรักษาโรคภัยไข้เจ็บที่เราเรียกกันว่า “อโรมาเทอราปี” หรือในภาษาไทยเรียกว่า “กุสุคนธบำบัด” มาจากคำสองคำ คือคำว่า “aroma” แปลว่า กลิ่นหอม และ “therapy” คือการบำบัดรักษา เมื่อสองคำมารวมกันหมายถึงการบำบัดรักษา เพื่อให้บรรเทาหรือทุเลาอาการต่างๆ ด้วยเครื่องหอม

น้ำมันหอมระเหย หรือ essential oil เป็นสารอินทรีย์ที่มีอยู่ในเซลล์พืช มีกลิ่นระเหยได้ง่ายเมื่ออยู่ในอุณหภูมิปกติ น้ำมันหอมระเหยอาจอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของพืชไม่ว่าจะเป็นราก ใบ ดอก เปลือก หรือเมล็ดบางชนิด แต่น้ำมันระเหยทุกชนิดจะไม่ละลายน้ำซึ่งฤทธิ์และวิธีใช้น้ำมันหอมระเหยมีหลายวิธีเช่น

การใช้ไอระเหย

การใช้เตาน้ำมัน เป็นวิธีทำให้อ่างมีกลิ่นหอมแทนการใช้ธูปหอมซึ่งก่อให้เกิดฝุ่นหรือควัน เพียงหยดน้ำมันหอมระเหยลง 2-3 หยดที่ขอบปิ๊บหลอดไฟหรือหยดลงถ้วยน้ำที่วางบนเตาน้ำมัน กลิ่นก็จะกระจายไปทั่วห้อง แต่เพื่อความปลอดภัย ควรวางเตาน้ำมันไว้ในที่ที่ห่างจากมือเด็กและสัตว์เลี้ยง

การสูดไอน้ำ

วิธีนี้เหมาะสำหรับคนที่ เป็นไซนัสหรือติดเชื้อที่ระบบทางเดินหายใจโดยนำผ้าคลุมศีรษะและ อ่างที่ใส่น้ำร้อนผสมน้ำมันสะระแหน่หรือน้ำมันโรสประมาณ 5 หยด สูดหายใจเข้าลึกๆ หนึ่งนาที และทำซ้ำ วิธีนี้อาจใช้อบไอน้ำสำหรับใบหน้าได้ โดยใช้น้ำมันมะนาวแทนซึ่งจะช่วยเปิดรูขุมขนที่อุดตันและลบรอยริ้วบนใบหน้าได้ด้วย

4. เสียง

การใช้เพลงบรรเลงมาช่วยในการผ่อนคลายหรือดนตรีบำบัดกำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย จัดเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในสปา โดยภายในห้องนวดหรือห้องที่รีดมันท์ควรมี การเพิ่มระบบเครื่องเสียงเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศแห่งความผ่อนคลาย อาจเป็นเสียงน้ำไหล เสียงนก เสมือนได้อยู่ใกล้ชิดสัมผัสกับธรรมชาติ เสียงเพลงจะช่วยขับกล่อม ถือเป็นกาปลดปล่อยให้ ความคิดหลุดลอยออกไปซึ่งเป็นการพักผ่อนคลายได้เป็นอย่างดี

5. สัมผัส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายถึง การนวดเพื่อผ่อนคลาย ทำให้ร่างกายปราศจากความเครียด รู้สึกปลอดโปร่งขึ้น การนวดทำให้กล้ามเนื้อกระชับ และกระตุ้นเส้นประสาท การไหลเวียนของเลือด ปัจจุบันนอกจากจะนำภูมิปัญญาตะวันตกมาผสมผสานกับการนวดแผนโบราณแบบตะวันออกแล้ว ยังได้นำศาสตร์แขนงอื่นๆ เข้าผสมผสานให้การนวดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่นนวดด้วยครีมเพื่อคลายกล้ามเนื้อหรือเพื่อบำบัดโรค นวดด้วยครีมหรือโลชั่นบำรุงผิวเพื่อความงาม หรือนวดด้วยน้ำมันหอมระเหยเพื่อความผ่อนคลายสบายใจ

สำหรับการนวดที่นำมาใช้ควบคู่กับน้ำมันหอมระเหยมีหลายรูปแบบ คือ

อายุรเวท (Ayurvedic) เป็นการแพทย์แผนโบราณในอินเดียโดยใช้ทั้งมือและเท้า

ชิอัตสึ (Shiatsu) เป็นการนวดที่มาจากญี่ปุ่น โดยใช้มือกดจุดลงบนส่วนต่างๆ ซึ่งมีธาตุทั้งห้าอยู่ตามร่างกายเป็นหลัก แต่บางครั้งจะใช้เข่าหรือเท้าช่วย

นวดแบบกดจุดบนเท้า (Reflexology) เป็นการใช้นิ้วกดจุดที่เท้ามักใช้วิธีนี้รักษาโรคไมเกรน ท้องผูก ไชเนส นิวไนโต

นวดแบบสวีเดน (Swedish Massage) เป็นการนวดแบบสัมผัส กด บีบ สับ ไปตามร่างกาย

Alexander Technique การนวดแบบนี้จะต้องปรับปรุงท่า นั่ง ทำยืน ทำเดิน รวมทั้งจัดระบบการหายใจใหม่ โดยเชื่อว่าการวางท่าและจัดองค์ประกอบของรูปร่างไม่เหมาะสมจะก่อให้เกิดโรคต่างๆ ตามมารวมทั้งเกิดความตึงของกล้ามเนื้อ อันเป็นผลให้เกิดการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อได้

Polarity Therapy เป็นการนวดแบบเพิ่มพลังให้ทั้งร่างกายและใจ โดยใช้หลักการธาตุทั้งห้าจากมือ เท้า ถ่ายทอดพลังงานไปที่สมอง

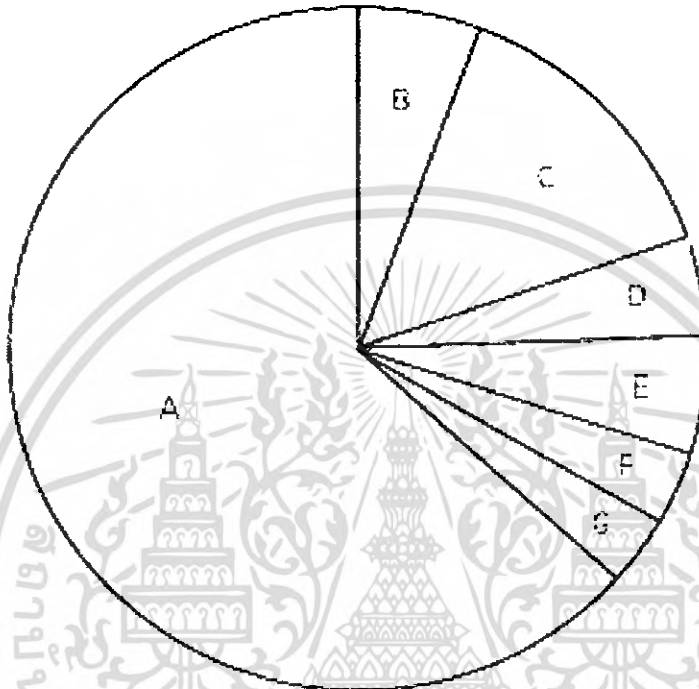
Deep Tissue Therapy เป็นการใช้ข้อศอกนวด กดจุดเป็นการนวดแบบทั่วไป สามารถเลือกการนวดได้ตามจุดที่ต้องการ

นอกจากนี้ยังมี "การประคบสมุนไพร" คือการนำสมุนไพรแห้งสดหรือแห้งหลายชนิด ตยลกพอแหลกและคลุกรวมกัน ห่อด้วยผ้าทำเป็นลูกประคบหนึ่งด้วยไคความร้อน แล้วนำไปประคบบริเวณที่ต้องการ

ส่วน "การอบสมุนไพร" เป็นการนำส่วนต่างๆ ของพืชชนิดที่หาได้ในท้องถิ่นและมีราคาถูก เช่น ราก ลำต้น ใบ ดอก ผล และเมล็ด มาต้มรวมกันจนเดือด แล้วสกัดเอาไอน้ำมาทำน้ำมันหอมระเหย ซึ่งสามารถซึมผ่านผิวหนัง มีกลิ่นหอมสดชื่นได้ ให้ประโยชน์ต่อสุขภาพ และยังสามารถช่วยบำบัดได้หลายโรค

องค์ประกอบการใช้พื้นที่ในสปา

การดำเนินธุรกิจสปา ปัจจัยที่มีผลต่อขนาดพื้นที่ใช้สอยและองค์ประกอบของการใช้งานภายในสปา ก็คือ ประเภทของสถานบริการและกลุ่มลูกค้า ซึ่งสามารถแบ่งเป็นสัดส่วนได้คร่าวๆดังต่อไปนี้

A. ส่วนบริการ (ห้องนวดต่างๆ)

B. ส่วนต้อนรับ (reception)

C. ส่วนพักคอย(waiting area)

D. ส่วนขายสินค้า (retail shop)

E. ส่วนสำนักงาน (office)

F. ส่วนเก็บของ (storage)

G. ส่วนห้องน้ำ (Toile)

จากสัดส่วนที่แสดงข้างต้นนั้นเป็นตัวอย่างของสปาขนาดใหญ่ที่มีรูปแบบการให้บริการครบวงจร เนื่องจากมีการรับสมัครสมาชิก จึงจำเป็นต้องมีส่วนสำนักงานและส่วนพักคอยขนาดใหญ่ แต่ในกรณีของสปาขนาดเล็กที่เน้นเฉพาะการให้บริการ ไม่เน้นขายผลิตภัณฑ์ อาจมีเพียงส่วนต้อนรับและมุมพักคอยขนาดเล็กรวมอยู่ในบริเวณเดียวกัน รวมทั้งไม่จำเป็นต้องมีส่วนสำนักงานหรือส่วนขายสินค้า

ส่วนบริการ

ในที่นี้หมายถึงห้องนวดต่างๆ จากภาพประกอบข้างต้นนั้นจัดว่าเป็นองค์ประกอบซึ่งมีพื้นที่ขนาดใหญ่ที่สุด และเรียกได้ว่าเป็นจุดขายของสปา สำหรับการจัดวางตำแหน่งหรือรูปแบบ

ของห้องนวดจะขึ้นอยู่กับความต้องการ เช่นจะแยกการใช้งานออกเป็นห้องๆ หรือใช้งานรวมกันใน
พื้นที่เดียว แต่กันด้วยฉากหรือม่านเมื่อต้องการความเป็นส่วนตัว

ภายในห้องนวดส่วนใหญ่จะประกอบด้วยเฟอร์นิเจอร์หลักคือ เตียงนวด เก้าอี้สำหรับ
เทอราปิสต์ในกรณีที่มีการนวดหน้าหรือนวดศีรษะนอกจากนี้อาจเพิ่มอ่างล้างมือและส่วนอาบน้ำ
สำหรับการนวดน้ำมันการพอกโคลน และอื่นๆ

สำหรับการนวดฝ่าเท้าจะใช้เก้าอี้ลักษณะกึ่งนั่งกึ่งนอน โดยมีพื้นที่สำหรับการนวดยืดขา
และควรมีเก้าอี้สำหรับวางเท้า รวมถึงเก้าอี้นั่งสำหรับเทอราปิสต์อีกด้วย

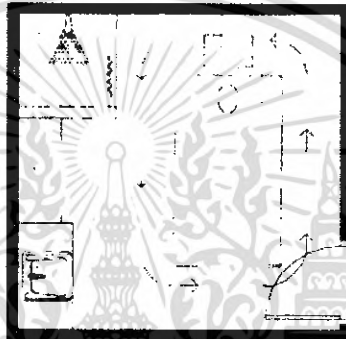
เตียงสำหรับนวด

เก้าอี้สำหรับเทอราปิสต์

ส่วนอาบน้ำ

ส่วนนั่งพัก
และจัดวางตกแต่ง
ตะเกียงน้ำมัน

ส่วนอ่างล้างมือ
ล้างหน้า

การจัดวางส่วนใช้งานต่างๆ ยึดหลักความเรียบง่าย ตอบสนองเฉพาะความจำเป็นในการ
ใช้งานและความสะดวก เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการให้บริการ ในกรณีนี้เป็นตัวอย่างการจัด
องค์ประกอบที่เหมาะสมกับการนวดน้ำมัน ซึ่งถ้าเป็นการนวดอูรูเวทหรือนวดแผนโบราณจะไม่ใช้
เตียงนวด แต่จะใช้เบาะรองบนพื้นแทน เพราะเทอราปิสต์ต้องใช้ท่าทางและพื้นที่การนวดมากกว่า
การนวดน้ำมัน

การนวดอูรูเวทนั้นก็ต้องมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายให้อยู่ในชุดที่สะดวกสบาย จึงควร
จัดเตรียมชุดที่เหมาะสมให้ลูกค้าได้ผลัดเปลี่ยน และสปาส่วนมากก็มักจะมีส่วนที่ใช้สำหรับเปลี่ยน
เครื่องแต่งกาย ซึ่งอาจจะแยกไปรวมกันไว้ในพื้นที่ห้องน้ำ หรืออยู่ภายในห้องนวดก็ได้

ส่วนต้อนรับ

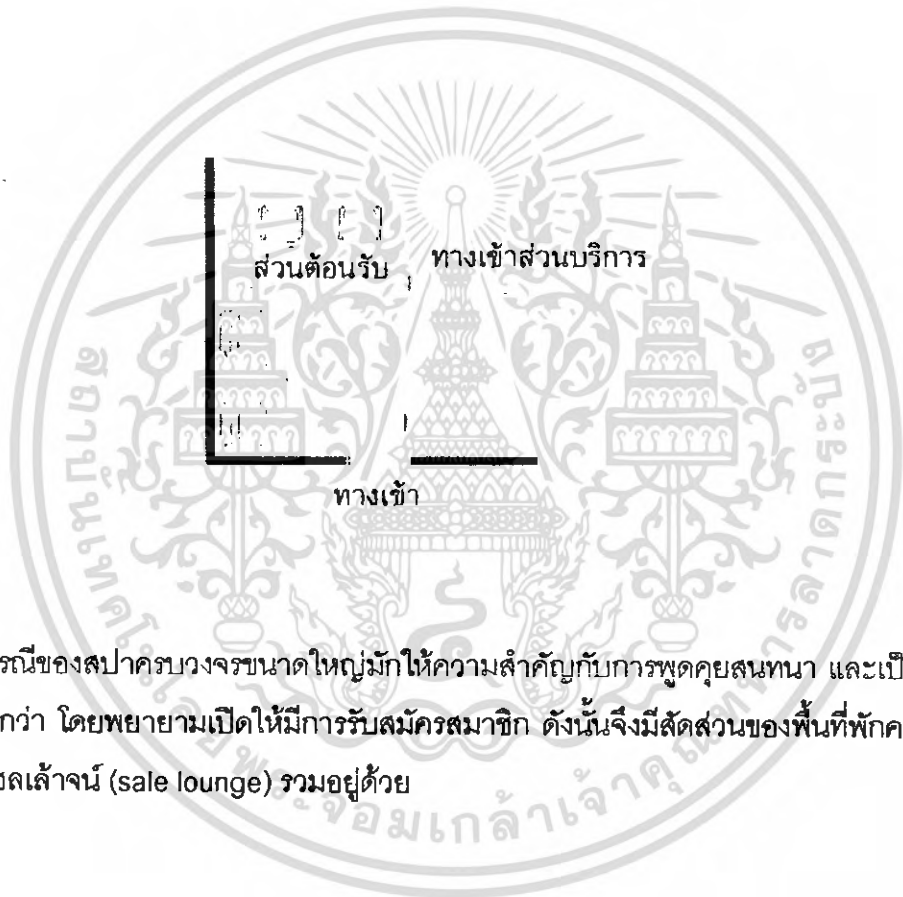
เป็นส่วนหน้าของสถานบริการ คือเป็นจุดที่ใช้ลงทะเบียน ติดต่อสอบถามหรือบางโอกาสก็
เป็นพื้นที่รับคำปรึกษา ขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละสถานบริการ เช่นสถานบริการขนาดเล็ก
เคาน์เตอร์ถือเป็นจุดเดียวในการต้อนรับลูกค้า และยังเป็นพื้นที่ทำงานของพนักงานต้อนรับทั้งงาน
เอกสาร การรับโทรศัพท์ และการคิดค่าบริการด้วย ดังนั้นจึงควรกำหนดขนาดและสัดส่วนของพื้นที่
ใช้งานของส่วนนี้เป็นอันดับแรกก่อนออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

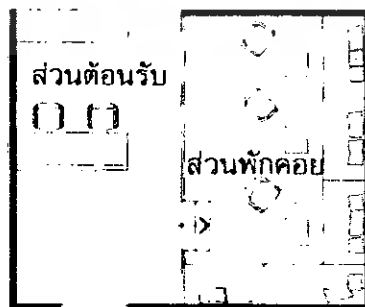
นอกจากนี้ยังควรคำนึงถึงงานระบบอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในบริเวณนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องคิดค่าบริการโทรศัพท์ โทรสาร หรือแม้แต่อุปกรณ์ระบุบัตรเครดิต จึงไม่ใช่เพียงแค่พื้นที่ใช้สอยเท่านั้น แต่หมายถึงงานระบบที่จะต้องติดตั้งควบคู่กันไป

ส่วนพักคอย

สำหรับสาขาขนาดเล็ก พื้นที่ส่วนพักคอยอาจไม่มีความจำเป็นมากนัก เพราะเน้นให้บริการกับลูกค้าชนิดตายตัว โดยให้เลือกลักษณะการบำบัดตามเมนูที่กำหนดไว้ ไม่เน้นการให้คำปรึกษาดังนั้นอาจจัดหาชุดเก้าอี้นั่งประมาณ 2-3ตัวไว้ให้ลูกค้าได้นั่งรอเพื่อใช้บริการก็น่าจะเพียงพอ

ในกรณีของสาขาครบวงจรขนาดใหญ่มักให้ความสำคัญกับการพูดคุยสนทนา และเป็นการทำธุรกิจมากกว่า โดยพยายามเปิดให้มีการรับสมัครสมาชิก ดังนั้นจึงมีสัดส่วนของพื้นที่พักคอยในลักษณะของเซลส์จอน์ (sale lounge) รวมอยู่ด้วย

ทางเข้า

ส่วนขายสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับธุรกิจสปาที่ค่อนข้างเต็มรูปแบบ ก็มักจะมีส่วนขายสินค้าและผลิตภัณฑ์ของสปา ซึ่งนอกจากการบริการแล้ว ลูกค้ายังสามารถนำผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายกลับไปใช้ในลักษณะของ โฮมสปาได้อีกด้วย

โดยมากพื้นที่ส่วนขายสินค้าจะอยู่ในบริเวณส่วนพักคอย เรียกว่าเป็นพรีเมียมเก็ตติง เพื่อให้ลูกค้าได้เดินชมสินค้า และผลิตภัณฑ์ระหว่างรอเข้ารับบริการ

ลำดับความสำคัญของสัดส่วนพื้นที่ร้านค้าขึ้นอยู่กับธุรกิจสปาแต่ละแห่ง บ้างก็ตั้งใจ ตกแต่งร้านให้เป็นจุดเด่นโดยกันขอบเขตแนวร้านชัดเจน แต่บางแห่งก็เพียงแค่จัดให้เป็นชั้น หรือ ส่วนโหวติดกับผนังด้านหน้าร้าน ทั้งหมดนี้เป็นการระดมลงไปในเรื่องละเอียด ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ประกอบการเป็นสำคัญ

ส่วนสำนักงาน

ในกรณีร้านหรือสถานประกอบการเป็นธุรกิจสปาขนาดใหญ่เต็มรูปแบบ เน้นการขายระยะยาวซึ่งมีเรื่องของงานเอกสารเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้นจึงต้องมีสำนักงานที่ตอบสนองการใช้งาน ทั่วไปคือสามารถรองรับอุปกรณ์สำนักงานต่างๆได้ โดยรูปแบบของสำนักงานอาจเป็นพื้นที่ทำงาน รวมอยู่ในห้องเดียวกัน ซึ่งชั้นตอนแรกอาจดูจากแผนผังองค์กรก่อน แล้วค่อยกำหนดขนาด สำนักงานภายหลังว่าจะแยกพื้นที่ทำงานออกจากกันเพื่อให้เกิดความเป็นสัดส่วนหรืออยู่รวมกัน ภายในพื้นที่เดียว

โดยในหนึ่งยูนิตของพื้นที่การทำงาน ให้ตรวจสอบจำนวนอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรือแม้แต่อุปกรณ์ส่วนรวม อาทิ พรีนเตอร์ โทรสาร เครื่องถ่ายเอกสาร เพื่อเป็นการวางแผนจัดการกับงานระบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเดินสายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอื่นๆ

ส่วนเก็บของ

ส่วนเก็บของนับเป็นส่วนสำคัญที่ห้ามละเลยเป็นอันขาด ส่วนเก็บของสำหรับสปามัก หมายถึงพื้นที่เก็บผลิตภัณฑ์ซึ่งใช้ในการบริการ และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ผ้าเช็ดตัวสำหรับ ผัดเปลี่ยน ชุดผ้าปูที่นอน ผ้าคลุมเตียงขนาด รวมทั้งเป็นที่เก็บสิ่งของหลังจากใช้งานเรียบร้อยแล้ว

ส่วนเก็บของดังกล่าวอาจเป็นแค้ตู้บิลทอนหรือเป็นห้องเก็บของที่ค่อนข้างมิดชิดก็ได้ ซึ่งขนาดของพื้นที่เก็บของจะมากหรือน้อยนั้นก็ขึ้นอยู่กับ การเติบโตของธุรกิจ และจำนวนสิ่งของ เครื่องใช้ทั้งหมดเปลืองและต้องการสำรองไว้ใช้ในแต่ละวัน

ส่วนห้องน้ำ

ห้องน้ำเป็นส่วนบริการเบื้องต้นสำหรับสถานประกอบการโดยทั่วไป ห้องน้ำจะมีจำนวน มากหรือน้อยให้พิจารณาจากเทศบัญญัติและจำนวนของผู้เข้ารับบริการเป็นหลัก

แนวทางการออกแบบตกแต่งภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดสัดส่วน แบ่งสรรพื้นที่ภายในสปา

ภายในสปา มักแยกย่อยการให้บริการเป็นส่วนต่างๆ อาทิ การนวดตัวแบบอายุรเวท การนวดน้ำมัน การนวดฝ่าเท้า การประคบ โดยมีบริการนวดทุกประเภท แต่เน้นการนวดตัวเป็นหลัก ส่วนการนวดฝ่าเท้าเป็นบริการรองลงมา หรือให้ทุกบริการอยู่ในอัตราส่วนที่เท่าๆ กัน สิ่งดังกล่าวจะนำมาซึ่งวิธีการคิดจำนวนผู้เข้ารับบริการในแต่ละส่วน และนำไปสู่การคำนวณหาจำนวนเตียงเก้าอี้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้งาน ก่อนจะพิจารณาหาขนาดพื้นที่ใช้งาน เนื่องจากบริการแต่ละประเภทใช้อุปกรณ์ที่มีขนาดและลักษณะต่างกัน

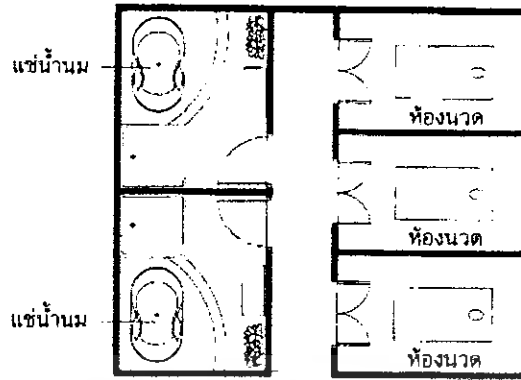
ความเป็นส่วนตัวในสปาก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่กำหนดขนาดและลักษณะพื้นที่ เช่นสปาสำหรับกลุ่มลูกค้าชั้นสูง (High-end User) ซึ่งต้องการความเป็นส่วนตัวค่อนข้างมาก การพิจารณาแบ่งสัดส่วนประเภทของบริการจึงไม่มีความจำเป็น เพราะในหนึ่งห้องจะประกอบด้วยอุปกรณ์สำหรับทุกบริการอยู่ภายในนั้นทั้งหมดแล้ว

การแบ่งสรรพื้นที่จากความสัมพันธ์ในการใช้งาน หมายถึง การให้บริการแตกต่างกัน แต่ใช้อุปกรณ์และสถานที่ร่วมกันได้ เช่น ภายในห้องสามารถนวดน้ำมัน นวดหน้า แชน้ำนม หรืออาบน้ำแร่ได้ในห้องเดียวกัน โดยมีเตียงนวด อ่างแช่น้ำ และส่วนอาบน้ำอยู่ภายในห้องนั้นซึ่งทำให้ลูกค้าเกิดความเป็นส่วนตัว พนักงานใช้งานได้สะดวก และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง

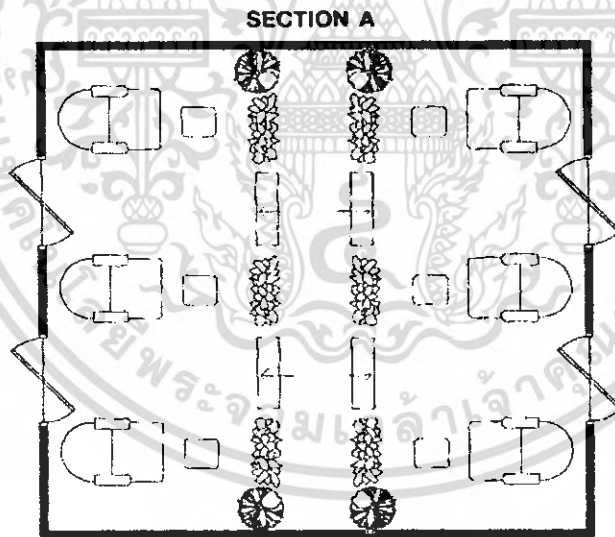
ตัวอย่างของการแยกการใช้งานบางส่วนออกจากกัน เพราะผู้ใช้บริการบางกลุ่มไม่ต้องการบริการชนิดเต็มรูปแบบ ดังนั้นทางสปาจึงไม่จำเป็นต้องเสียพื้นที่ส่วนที่ไม่ได้ใช้งาน เช่น หากลูกค้าเลือกเฉพาะบริการนวดไทยหรือนวดน้ำมัน ไม่ต้องการอาบน้ำแร่แช่น้ำนมในขณะเดียวกัน ลูกค้าบางกลุ่มก็ต้องการมาใช้บริการในส่วนวารีบำบัดไม่ได้นวด เพราะพื้นที่สองส่วนนี้แยกส่วนกันอยู่ ดังนั้นทางสปาจึงสามารถรับลูกค้าสองกลุ่มนี้ได้พร้อมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

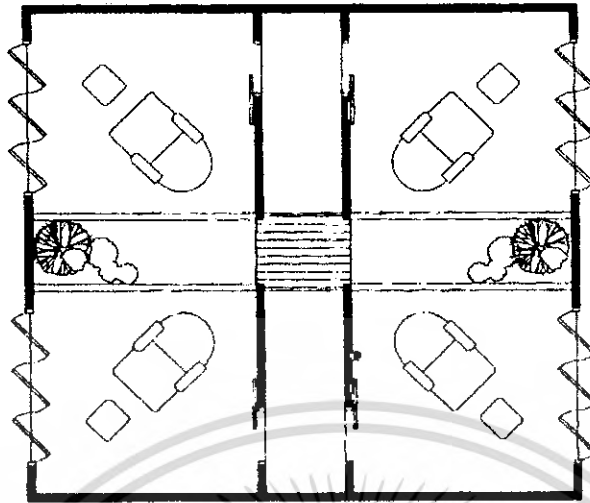
ความสามารถรองรับลูกค้าในช่วงเวลาเดียวกัน กับการดึงดูดใจในการรอคอย

ในที่นี้เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนลูกค้ากับจำนวนพนักงานที่ให้บริการ และโยงความสัมพันธ์ไปถึงการจัดและตกแต่งสถานที่สอดคล้องกันไปตามลำดับ เช่นหากกรณีลูกค้าเข้ารับบริการพร้อมๆ กันจนกระทั่งเกินจำนวนเตียงนวดหรือพื้นที่รองรับการจัดส่วนพักผ่อนให้สวยงามและมีกิจกรรมเสริมคั้นเวลาเพื่อดึงดูดใจให้ลูกค้ายอมเสียเวลารอ ย่อมดีกว่าให้ลูกค้าผิดหวังและหันไปใช้บริการสปาแห่งอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SECTION B

ดังนั้นมุมพักคอยที่น่านั่งจึงไม่เพียงแค่นั้นกับมุมอ่านหนังสืออาจเพิ่มลูกเล่นอื่นๆ เพื่อดึงดูดลูกค้า อาทิ บาร์เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้เพื่อสุขภาพ ชาสมุนไพรต่างๆ หรือจัดเป็นมุมศิลปะชิ้นเล็กๆ เพื่อให้ลูกค้าได้ทดลองใช้ผลิตภัณฑ์และเลือกซื้อติดไม้ติดมือกลับบ้านหรือมุมอินเทอร์เน็ต โดยมีเครื่องคอมพิวเตอร์ 1-2 เครื่องก็น่าจะเพียงพอสำหรับผู้เข้าใช้บริการและผู้ติดตาม

การจัดกิจกรรมให้ลูกค้าระหว่างรอเข้ารับบริการ นอกจากช่วยลดความเบื่อหน่ายขณะรอแล้วยังเพิ่มประโยชน์แก่ธุรกิจสปาทางอ้อมอีกด้วย

การกำหนดสัดส่วนของพื้นที่และการจัดกิจกรรมพิเศษต่างๆ เหล่านี้ให้คำนึงถึงขนาดของสถานที่และลูกค้ากลุ่มเป้าหมายของสปาเป็นสำคัญเพราะหากจัดให้มีมุมอินเทอร์เน็ตในขณะที่กลุ่มเป้าหมายคือแม่บ้าน หรือคนทำงานที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งเมื่อมาสปาที่ต้องการพักผ่อนและหลีกเลี่ยงสิ่งที่ใช้งานเป็นประจำทุกวัน ดังนั้นพื้นที่ส่วนนี้คงไม่ได้ใช้ประโยชน์มากนัก และหากเป็นสปานขนาดเล็กอาจไม่จำเป็นต้องมีบาร์เครื่องดื่มหรือมุมอินเทอร์เน็ตเลยก็ได้ เพราะจะทำให้มุมพักคอยที่มีขนาดเล็กอยู่แล้วแคบลงอีก

จำนวนพนักงานและรูปแบบการขาย เพื่อการออกแบบส่วนบริการภายในสปา

1. การรับลูกค้าแบบวอล์คอิน (walk-in)

เป็นการทำธุรกิจแบบธรรมชาติ คือลูกค้าเป็นผู้เลือกเข้ามาใช้บริการด้วยตัวเอง ดังนั้นในบริเวณด้านหน้าทางเข้าสปานอกจากมีป้ายชื่อร้านแล้ว ป้ายโฆษณาเพื่อแสดงว่าภายในสปา มีบริการอะไรบ้างก็เป็นสิ่งสำคัญ

ในกรณีที่สปารับลูกค้าแบบวอล์คอิน เคนเตอร์ต้อนรับจะต้องเป็นสำนักงานขนาดเล็ก เพราะต้องใช้เคนเตอร์เป็นทั้งส่วนประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลลูกค้า คิดค่าบริการ และเป็นศูนย์รวมเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์สื่อสารและเทคโนโลยี อันได้แก่ คอมพิวเตอร์ โทรสาร โทรศัพท์ เครื่องคิดเงิน และเครื่องรูดบัตรเครดิต นอกจากนี้ แฟ้มเอกสารต่างๆ ก็ควรจัดให้อยู่ใกล้ง่ายต่อการหยิบใช้ ดังนั้นเคาน์เตอร์ต้อนรับจึงเป็นส่วนที่ควรตกแต่งให้สวยงามควบคู่ไปกับประโยชน์ใช้สอย

สำหรับส่วนบริการภายในสพาลักษณะนี้ สามารถจัดเป็นห้องพักของพนักงานร่วมกับแพนทรีซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับเตรียมเครื่องดื่ม ทริตเมนต์และอุปกรณ์สปาต่างๆ อาจเป็นพื้นที่ขนาดไม่ใหญ่มาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนพนักงาน หรืออาจจัดให้เป็นพื้นที่เดียวกันกับส่วนเก็บของก็ได้

2. สำหรับลูกค้าแบบสมาชิก

เป็นธุรกิจสปาที่เน้นการทำยอดขาย เนื่องจากเน้นความแน่นอน ของจำนวนรายรับโดยอ้างอิงจากจำนวนสมาชิก ซึ่งเป็นรายรับคงที่ขึ้นอยู่กับรูปแบบการตลาดและข้อตกลง

สพาลักษณะนี้จึงควรมีสวนสำนักงานที่ชัดเจน โดยแยกออกจากเคาน์เตอร์ต้อนรับ ภายในสำนักงานประกอบด้วยอุปกรณ์สื่อสารและพื้นที่ทำงานเป็นสำคัญ การจัดการกับงานระบบจึงเป็นเรื่องสำคัญเช่น ระบบโทรศัพท์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ การเดินแนวสายไฟต่างๆ ให้เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

สำหรับแพนทรีมีลักษณะเช่นเดียวกับสปาที่รับลูกค้าแบบวอล์คอิน สำหรับบางสถานประกอบการเน้นการต้อนรับด้วยเวลด์มดริงค์ คือมีการเสิร์ฟชาหรือเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพให้กับลูกค้าเมื่อมาใช้บริการดังนั้นพื้นที่ระหว่างส่วนพักคอยและแพนทรีจึงควรมีความต่อเนื่อง โดยมีลักษณะของการสัญจรที่ไปในทิศทางเดียวกัน คือไม่กีดขวางหรือเกะกะสวนทางกับลูกค้าขณะเข้ารับบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 แผนการตลาดและนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี 2548

วิสัยทัศน์ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

Tourism Capital of Asia
Quality – Sustainability – Competitiveness

มุ่งพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ให้ก้าวสู่มาตรฐานที่มีคุณภาพ (Quality) และเป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainability) ที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก (Competitiveness) อันจะนำไปสู่การเป็น Tourism Capital of Asia

ภาพลักษณ์ประเทศไทย

Happiness on Earth

ทิศทางการดำเนินงาน

Quality & Value

- มุ่งนักท่องเที่ยว**คุณภาพ** (Quality)
- โดยนำเสนอสินค้าท่องเที่ยวที่มี**คุณค่า และ คุ่มค่า** (Value) แก่การมาเยี่ยมเยือน
คุณค่า = มีคุณภาพและสร้างความประทับใจ คุ่มค่า = มีมูลค่าเพิ่ม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศ โดย...
 - มุ่งเน้นการเพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและเพิ่มวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว
 - รักษาอัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแนวโน้มการเติบโต
2. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนเงินตราภายในประเทศและการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค โดยส่งเสริมให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป้าหมายทางการตลาด

	ตลาดต่างประเทศ	ตลาดในประเทศ
จำนวนนักท่องเที่ยว	13.38 ล้านคน	76.25 ล้านคน-ครั้ง
รายได้	450,000 ล้านบาท	347,300 ล้านบาท

Theme Concept ในการโฆษณา

- **ตลาดต่างประเทศ**

Happiness on Earth

Concept นำเสนอคุณลักษณะด้านกายภาพ (Physical) และคุณลักษณะด้านอารมณ์ (Emotional) ของประเทศไทยที่สร้างความสุขและความรื่นรมย์ให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย

- **ตลาดในประเทศ**

"ที่ไหนไม่สุขใจเท่าบ้านเรา"

Concept นำเสนอสินค้าท่องเที่ยวไทยที่มีความสวยงามและสินค้าที่น่าสนใจที่ไม่เคยเห็น ไม่เคยสัมผัส เพื่อสร้างกระแสและกระตุ้นให้คนไทยเกิดความรู้สึกว่าประเทศไทยมีความแปลกใหม่น่าค้นหาอีกมากมาย จนอยากท่องเที่ยวในเมืองไทยมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกให้เกิดความรักชาติและความภาคภูมิใจ ในความเป็นชาติไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการดำเนินงาน

แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 กลุ่มแผนงาน คือ ...

1. แผนงานตลาดต่างประเทศ
2. แผนงานตลาดในประเทศ

1. แผนงานตลาดต่างประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่ตลาด (Market Area)	กลุ่มตลาด (Market Segment)
ภูมิภาคเอเชีย ตลาดหลัก : ญี่ปุ่น เกาหลี ฮองกง จีน ไต้หวัน มาเลเซีย สิงคโปร์ ตลาดรอง : อินเดีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ตลาด Emerging : เวียดนาม	หลัก : High End, Wellness-spa, Golf, MICE, Family รอง : Honeymoon, Youth, Medical- Tourism, Senior, Long Stay, Lady, Film Maker

พื้นที่ตลาด (Market Area)	กลุ่มตลาด (Market Segment)
ภูมิภาคยุโรป/ตะวันออกกลาง/แอฟริกา ตลาดหลัก : UK เยอรมัน ฝรั่งเศส สวีเดน ตลาดรอง : เนเธอร์แลนด์ อิตาลี สเปน สวิตเซอร์แลนด์ เดนมาร์ก นอร์เวย์ เบลเยียม ออสเตรีย ยุโรปตะวันออก โปรตุเกส กรีซ ตุรกี อิสราเอล แอฟริกาใต้ ตลาด Emerging : รัสเซีย CIS & Baltic States ฟินแลนด์ กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง	หลัก : Leisure, Golf, Wellness-spa, MICE, Family, Diving, Lady, Long Stay, Senior รอง : Eco & Soft Adventure, Medical Tourism, Youth

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>ภูมิภาคอเมริกา</p> <p>ตลาดหลัก : สหรัฐอเมริกา</p> <p>ตลาดรอง : ละตินอเมริกา</p> <p>ตลาด Emerging : แคนาดา</p>	<p>หลัก : High End, MICE, Senior, Leisure, Honeymoon, Wellness-spa,</p> <p>รอง : Eco & Soft Adventure, Golf, Diving, Youth, Film Maker</p>
<p>ภูมิภาคโอเชียเนีย</p> <p>ตลาดหลัก : ออสเตรเลีย</p> <p>ตลาด Emerging : นิวซีแลนด์</p>	<p>หลัก : High End, MICE, Family, Honeymoon, Lady, Medical Tourism</p> <p>รอง : Golf, Wellness-spa, Youth, Senior, Long Stay, Eco & Soft Adventure, Film Maker</p>

หมายเหตุ : ตลาด Emerging หมายถึง ตลาดขนาดเล็กที่มีสภาพเศรษฐกิจดีและมีอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวค่อนข้างสูงอย่างต่อเนื่อง

สินค้าทางการท่องเที่ยวสำหรับตลาดต่างประเทศ

1. กลุ่มสินค้าหลักทางการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 4 Cluster ได้แก่...

Cluster ที่ 1 : หาดทราย ชายทะเล : พัทยา ภูเก็ต พังงา กระบี่ สมุย หัวหิน-ชะอำ

Cluster ที่ 2 : อุทยาน ธรรมชาติ ป่าเขา : เชียงใหม่ กาญจนบุรี เพชรบุรี

Cluster ที่ 3 : ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม : กรุงเทพฯ เชียงใหม่ เชียงราย สุโขทัย

กาญจนบุรี อุทยาน

Cluster ที่ 4 : ความสนใจเฉพาะ : Shopping, Food , MICE, Golf, Wellness & Spa

2. กลุ่มสินค้าใหม่ทางการท่องเที่ยวที่พร้อมเสนอขาย แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่...

1) เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน :

- เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงประเทศอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (ทางบก)
- เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงประเทศอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (ทางอากาศ)
- เส้นทางเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจ IMT-GT

2) เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในประเทศ (Thematic Route) :

- เส้นทางมรดกโลก
- เส้นทางวัฒนธรรมขอม
- เส้นทาง OTOP

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) New Destination :

- หาดทราย : หมู่เกาะช้าง จ.ตราด/ทะเลตรัง จ.ตรัง/ เขาหลัก จ.พังงา/ เกาะลันตา จ.กระบี่

ชายทะเล : อุทยานแห่งชาติเขาลง จ.นครศรีธรรมราช, อุทยานแห่งชาติเขาสก

- อุทยานป่าเขา จ.สุราษฎร์ธานี, อุทยานแห่งชาติทะเลบัน จ.สตูล
: เวียงกุมกาม จ.เชียงใหม่, วัดบริเวณช่วงเมืองน่าน

- ประวัติศาสตร์
วัฒนธรรม

4) Special Interest Product : - Wellness & Spa / Medical Tourism - Golf - MICE

- Eco-tourism & Soft Adventure - Cultural & Life Style - Diving - Shopping

- Wedding & Honeymoon - Agrotourism - การท่องเที่ยวเชิงศาสนา

- Man-made - การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา

5) กิจกรรมทางการท่องเที่ยว :

- World Events : Bangkok Intermation Film Festival, ดุริยจีนไชน่าทาวน์
เยาวราช, Pattaya Music Festival, ประเพณีสงกรานต์, Amazing
Thailand Grand Sale, ประเพณีลอยกระทง, งานสงท่ายปีเก่า

- กิจกรรมพิเศษระดับนานาชาติ ต้อนรับปีใหม่
: 2005 Intermationl Trumpet Guild Conference, The 1st Asia
Indoor Games

- กิจกรรมระดับชาติ
: งานแข่งขันแม่ข่ายไตรกีฬานานาชาติ ครั้งที่ 8, Chiang Mai
Intermationl Art & Culture Festival, Pattaya Queen's Cup
Marathon, งานแข่งขันจักรยานเชื่อนภูมิพลเสือกูเขานานาชาติ
ครั้งที่ 4, งานสุดยอดเรือสยาม (แข่งเรือยาวประเพณีและเรือ
นานาชาติ)

กลยุทธ์การส่งเสริมตลาดต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 ดำเนินการตลาดเชิงรุกไปยังตลาดเป้าหมาย

โดยเข้าร่วมงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวที่สำคัญในต่างประเทศ เช่น งาน World
Travel Mart (WTM) ที่ประเทศอังกฤษ, งาน Intermationl Tourismus Borse (ITB)
เป็นต้น และร่วมกับภาคเอกชนจัดงานส่งเสริมการขายในรูปแบบ Road Show ไปยัง
ตลาดต่างประเทศที่มีศักยภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลยุทธ์ที่ 2 เจาะกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพที่มีการใช้จ่ายสูง ได้แก่...

- กลุ่ม High End
- กลุ่ม MICE (Incentive – Corporate)
- กลุ่ม Golf
- กลุ่ม Wellness & Spa
- กลุ่ม Diving
- กลุ่ม Youth
- กลุ่ม Senior
- กลุ่ม Long Stay
- กลุ่ม Honeymooner

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และพักนานวันขึ้น

กลยุทธ์ที่ 4 โฆษณาประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และภาพลักษณ์ด้านบวกของประเทศไทย

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการท่องเที่ยวในช่วง Green Season

กลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยในตลาด Short Haul

กลยุทธ์ที่ 7 สร้างศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ 8 เสนอขาย Event, กิจกรรม, เทศกาลงานประเพณี ให้เป็นสินค้าหลักทางการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 9 ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น Gateway สูภูมิภาคเอเชีย

2. แผนงานตลาดในประเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อกระตุ้นให้คนไทยมีค่านิยม มีทัศนคติที่ดีต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ มีการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศจำนวนมากขึ้น เกิดการกระจายนักท่องเที่ยว กระจายรายได้ไปยังทุกภูมิภาคของประเทศอย่างทั่วถึง ตลอดทั้งปี

กลุ่มเป้าหมายตลาดในประเทศ

ครอบครัว	ผู้สูงอายุ	เยาวชน	คนทำงาน
MICE	ผู้มีรายได้สูง	Expat	

สินค้าทางการท่องเที่ยวสำหรับตลาดในประเทศ แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มหลัก คือ

1) กลุ่มสินค้าทั่วไปทางการท่องเที่ยว

เป็นสินค้าที่อยู่ในความสนใจทั่วไปของตลาดในประเทศ ซึ่งประกอบด้วย 6 กลุ่มหลัก คือ...

- 1.1 กลุ่มเมืองชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน
- 1.2 กลุ่มเส้นทางเชื่อมโยงภายในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 กลุ่มหาดทราย ชายทะเล

1.4 กลุ่มอุทยาน ป่าเขา

1.5 กลุ่มประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม

1.6 กลุ่มสินค้าความสนใจพิเศษ

2) กลุ่มสินค้า UNSEEN PRODUCT 2 (สัมผัสจริงเมืองไทย) แบ่งออกเป็น 4 ประเภท

2.1) UNSEEN WONDERS AND NATURE

(มุมมองใหม่แหล่งท่องเที่ยวมหัศจรรย์ และธรรมชาติ)

2.2) UNSEEN ADVENTURES (มุมมองใหม่ผจญภัย)

2.3) UNSEEN SACRED ITEMS (มุมมองใหม่ สิ่งศักดิ์สิทธิ์)

2.4) UNSEEN WAY OF LIFE, TRADITIONS AND CULTURE

(มุมมองใหม่ วิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรม)

3) กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Event/Festival) ประกอบด้วย World Event 7 กิจกรรม, กิจกรรมระดับชาติ และกิจกรรมงานเทศกาลประเพณีทั่วประเทศ

กลยุทธ์การส่งเสริมตลาดในประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างค่านิยมให้คนไทยมีความภาคภูมิใจในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 3 การกระจายฤดูกาลการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 4 การขยายฐานตลาดการท่องเที่ยวโดยการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 การเพิ่มค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 6 การเพิ่มจำนวนวันพักของนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 7 การกระจายพื้นที่ท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 8 การส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

เป็นกรณีพิเศษ

กลยุทธ์ที่ 9 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 ข้อมูลโดยทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่

นพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่ หรือเวียงพิงค์ ก่อตั้งโดยพญามังรายมหาราชปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์มังรายเมื่อ พ.ศ. 1839 ราชวงศ์นี้ได้ปกครองต่อมาอีก 200 ปี เมืองนี้จึงตกเป็นเมืองขึ้นของพม่าในปี พ.ศ. 2101 ต่อมาในปี พ.ศ. 2317 พระเจ้าตากสินมหาราชมาขับไล่พม่า จนพ่ายแพ้ไป เชียงใหม่จึงรวมเข้าในอาณาจักรสยามนับแต่นั้นมา ต่อมาในสมัยพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกเชียงใหม่มีฐานะเป็นเมืองประเทศราช และเมื่อมีการปรับปรุงการปกครองส่วนภูมิภาคในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเชียงใหม่เปลี่ยนฐานะเป็นมณฑลพายัพ และเป็นจังหวัดในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ปัจจุบันเชียงใหม่ นับเป็นเมืองใหญ่และสำคัญที่สุดของภาคเหนือ และในขณะเดียวกันก็ยังเป็นเมืองที่รวบรวมศิลปกรรม โบราณวัตถุ ตลอดจนวัฒนธรรมดั้งเดิมของล้านนาไทยเอาไว้

" นพบุรีศรีนครพิงค์" ของพ่อขุนเม็งรายมหาราชในอดีต หรือ "เชียงใหม่" ในวันนี้ เป็นจังหวัดที่ใหญ่เป็นที่ 2 รองจากกรุงเทพฯ มีลักษณะเป็นเมืองเอก (PRIMATE CITY) ของภาคเหนือทั้งหมด ตัวจังหวัดตั้งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,027 ฟุต (310 เมตร) ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 17-21 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 98-99 องศาตะวันออก โดยมีส่วนกว้างที่สุด 138 กิโลเมตร และส่วนยาวที่สุด คือจากทิศเหนือถึงทิศใต้ ยาวประมาณ 320 กิโลเมตร บนเนื้อที่ 20,107.057 ตารางกิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร เป็นระยะทาง 696 กิโลเมตร

จังหวัดเชียงใหม่ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อ	สาธารณรัฐเชียงตุง สหภาพพม่า (ตลอดแนวยาว 227 กิโลเมตร)
ทิศใต้	ติดต่อ	จังหวัดลำพูน และ จังหวัดตาก
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ประมาณร้อยละ 66 ของเนื้อที่จังหวัดเป็นป่าและภูเขาซึ่งเป็นสาขาของภูเขาถนนธงชัยและภูเขาแดนลาว เช่น ดอยสุเทพ ดอยปุย ดอยปะตา ฯลฯ และร้อยละประมาณ 21 ของพื้นที่จังหวัดเป็นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำปิง ซึ่งมีความสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชเกือบทุกชนิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดเชียงใหม่มีสภาพอากาศเย็นตลอดปี อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 17.98-34.57 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์อยู่ระหว่าง 20.58-31.57 เปอร์เซ็นต์ จำนวนวันฝนตกตลอดปี 133 วัน ปริมาณน้ำฝนโดยประมาณ 1,442.10 มิลลิเมตร และเดือนที่มีอุณหภูมิสูงสุดในรอบปี คือ เดือนเมษายน วัดได้ 38.5 องศาเซลเซียส เดือนที่อุณหภูมิต่ำสุดในรอบปี คือ เดือนธันวาคม วัดได้ 11.20 องศาเซลเซียส

สภาพอากาศของจังหวัดเชียงใหม่ แบ่งได้เป็น 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม – พฤษภาคม อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 36.20 - 38.50 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน – ตุลาคม อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 22.30 - 34.00 องศาเซลเซียส

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์ อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 11.20 - 14.00 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิเฉลี่ยต่อปีของจังหวัดเชียงใหม่ประมาณ 25.1 องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 31.7 องศาเซลเซียส และเนื่องจากอุณหภูมิโดยเฉลี่ยไม่หนาวจัดไม่ร้อนจัด แต่ค่อนข้างชุ่มชื้นตลอดปี จึงมีอิทธิพลต่อความคิด จิตใจของคนพื้นเมือง และยังมีผลต่อพืชพันธุ์ดอกไม้ ที่มีลักษณะโดดเด่นเฉพาะของจังหวัดเชียงใหม่ด้วย

แสงแดด

ความเบี่ยงเบนของดวงอาทิตย์ทำมุม 41 องศาตะวันออกในเดือนมิถุนายน และจำทำมุมต่ำสุด 54 องศาตะวันตกในเดือนธันวาคม

ความชื้นสัมพัทธ์

ความชื้นของอากาศขึ้นอยู่กับสภาวะฝน ในฤดูหนาวจะมีความชื้นน้อยที่สุด และฤดูฝนความชื้นมากที่สุด โดยอากาศจะมีความชื้นมากที่สุดในเวลาเช้าตรู่ และจะแห้งที่สุดในเวลาบ่ายในเดือนมิถุนายน ถึง พฤศจิกายน ความชื้นสัมพัทธ์มีค่าค่อนข้างสูง คือมากกว่า 80% ส่วนในช่วงมีนาคม ถึง เมษายน ความชื้นสัมพัทธ์จะต่ำลง มีค่าน้อยกว่า 60 % จะเห็นได้ว่าความชื้นสัมพัทธ์มีค่าสูงสุด ในช่วงฤดูฝน และต้นฤดูหนาว

น้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,265 มิลลิเมตร/ปี ฝนจะเริ่มตกตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ไปจนถึงเดือนตุลาคม โดยในช่วงเดือนสิงหาคมและต้นเดือนกันยายนเป็นช่วงที่ ปริมาณน้ำฝนมากที่สุด สาเหตุของฝนเกิดจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดมาจากอ่าว เบนกอลและอ่าวไทย อีกส่วนมาจากดีเปรสชันจากทะเลจีนใต้

ลม

ลมประจำที่พัดผ่าน คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จากประเทศจีนพัดลงมาทางใต้ ทำให้เกิดอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง และในระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงปลายเดือน กันยายน จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากอ่าวเบนกอลและอ่าวไทย และมีลมดีเปรสชันจาก ทะเลจีนใต้ ทำให้เกิดฝนตกโดยทั่วไป

เมฆหมอกและทัศนวิสัย

ปริมาณเมฆฝนบนท้องฟ้าจะมีมากระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน ซึ่ง จะเป็ช่วงฤดูฝน ฐานเมฆโดยทั่วไปในฤดูฝนจะสูงประมาณ 1,000 เมตรจากพื้นดิน และเวลา เช้าจะสูงขึ้นจนถึงบ่าย โดยจะสูงประมาณ 3,000 เมตร

ส่วนหมอกจะมีปริมาณมากในฤดูหนาว ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือน กุมภาพันธ์โดยหมอกจะลงหนาที่บในระหว่างคืนที่อากาศเย็น

2.8 ตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางหลักของการท่องเที่ยวในภาคเหนือ พื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ประมาณ 20,107 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ประมาณ 60% มีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย

จุดเด่นในด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ คือ เป็นเมืองที่มีบรรยากาศสวยงามตาม ธรรมชาติ อากาศร่มรื่น เย็น สบาย มีภูเขา น้ำตก แหล่งน้ำพุร้อน นอกจากนี้จังหวัดเชียงใหม่ ยัง เป็นแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอันเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคเหนือ ประกอบกับมีวิถีชีวิตความ เป็นชนบท ประเพณี วัฒนธรรมของชาวไทยภาคเหนือ

จากรายงานข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือพบว่า ในปีพ.ศ. 2547 นับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงพฤศจิกายน ที่ผ่านมา เศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดเชียงใหม่ยังคง ขยายตัวต่อเนื่อง ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญมาจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล การ แข่งขันของสายการบินราคาประหยัด (Low cost airline) รวมถึงความไม่มั่นใจต่อสถานการณ์ความไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สงบ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวหันมาเที่ยวทางภาคเหนือแทน และยังมีปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อเศรษฐกิจเชียงใหม่เป็นอย่างมาก ตัวอย่างล่าสุด คือ เหตุการณ์สึนามิถล่มชายฝั่งอันดามันที่เป็นเหตุให้จำนวนนักท่องเที่ยวหลังโหลมาที่จังหวัดเชียงใหม่มากขึ้น

หลังจากเหตุการณ์ในภาคใต้เกิดขึ้นนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวต่างชาติจะเดินทางมาจังหวัด เชียงใหม่ มากขึ้น เพราะสายการบินบางแห่งไม่อนุญาตให้ยกเลิกการเดินทาง แต่สามารถเปลี่ยนเส้นทางการบินภายในประเทศได้หากยกเลิก การเดินทางไม่คืนเงินให้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเปลี่ยนเส้นทางแทน ช่วงกลางปีเป็นช่วงหน้าฝนของไทย เป็นช่วงโลว์ซีซั่น (Low Season) ของการท่องเที่ยวและตรงกับช่วงหน้าร้อนของยุโรปจึงไม่ค่อย มีการเดินทางออกนอกประเทศเท่าใดนัก ทางททท.จึงเตรียมโครงการใหม่ในปี๒๕๔๘ สำหรับภาคเหนือ ๔ โครงการ คือ

1. ล่องแก่งแหล่ง เหนือ
2. เที่ยวเหนือเพื่อสุขภาพ
3. เที่ยวสวนชานชั้นเหนือ
4. ตามรอยพระแก้วมรกต

คาดว่าจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้น จากปีก่อนได้

ข้อมูลของทางททท.พบว่า ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 47 จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนทั้งสิ้น 1,448,167 ราย เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนถึง 3 แสนกว่าคน โดยนักท่องเที่ยวแต่ละรายมีอัตราการใช้จ่ายประมาณ 3,231.72 บาท/คน/วัน และหลังเกิดเหตุการณ์ที่ชายฝั่งอันดามันคาดว่าจะมีส่วนช่วยในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนเชียงใหม่ให้มากขึ้น

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวที่แตกต่างโดยสิ้นเชิง กับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอื่นๆของประเทศ เช่น พัทยา ภูเก็ต กล่าวคือ แหล่งท่องเที่ยวของพื้นที่จะมีลักษณะกระจาย (Diversified Tourism Resources Base) และมีลักษณะที่แตกต่างกันในตัวของแหล่งทรัพยากรเองซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
2. แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม
3. แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือ สถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ มีทั้งหมด 46 แห่ง อยู่ในตัวเมือง 7 แห่ง นอกตัวเมือง 39 แห่ง ยังสามารถแยกออกได้ 2 กลุ่ม คือ
 - 1.1 กลุ่มธรรมชาติ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นโดยวิวัฒนาการของธรรมชาติและถูกดัดแปลงให้มาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ภูเขา น้ำตก ถ้ำ ป่าสงวน น้ำพุร้อน
 - 1.2 กลุ่มธรรมชาติดัดแปลง ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากการดัดแปลงโดยมนุษย์ เพื่อจุดประสงค์ในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพักผ่อนหย่อนใจเช่นอ่างเก็บน้ำ สวนสัตว์ สวนรุกขชาติ รุงอรุณน้ำพุร้อน สวนเอราวัณ เป็นต้น รวม13 แห่ง
2. แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมล้านนา มีจำนวน 45 แห่ง โดยอยู่ในเขตเมือง 22 แห่ง นอกเมือง 23 แห่ง แยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - 2.1 กลุ่มอาคารทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ วัดเก่าแก่ต่างๆ เช่น วัดพระสิงห์ วัดเจดีย์หลวง วัดสวนดอก วัดกุฎีเต้า ฯลฯ มีทั้งสิ้น 31 แห่ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม
 - 2.2 กลุ่มสภาพประวัติศาสตร์ แสดงถึง วิวัฒนาการของชุมชน หรือ เมืองในประวัติศาสตร์ เช่น กำแพงเมือง และคูเมืองเก่า แหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญรวมทั้งพิพิธภัณฑ์สถาน มีทั้งสิ้น 14 แห่ง
3. แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม และหัตถกรรม แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นแหล่งที่แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมของคนท้องถิ่น ที่เกี่ยวกับการทำกินความเป็นอยู่ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม อยู่ในเมือง 8 แห่ง นอกเมือง 22 แห่ง สามารถแยกเป็น 3 กลุ่ม คือ
 - 3.1 กลุ่มชาวเขา เป็นชนกลุ่มน้อย มีหลายเชื้อชาติ มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างจากคนไทยพื้นเมือง มี 7 แห่ง
 - 3.2 กลุ่มหัตถกรรมและศิลปพื้นเมือง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะพิเศษต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เพราะเกี่ยวพันกับศิลปวัฒนธรรมพื้นเมือง และปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม มี 11 แห่ง
 - 3.3 กลุ่มกิจกรรมและการค้า กลุ่มที่แสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองทั้งในรูปของสิ่งของและการแสดง เช่น ศูนย์สินค้าพื้นเมือง บ้านไทรทอง การทำงานของช่าง ฯลฯ มีทั้งสิ้น 12 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.9 สถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่

ในการประมาณการนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ได้อาศัยการประมาณการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และรายงานการสำรวจเพื่อการพัฒนาแห่งท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน ได้ทำการสำรวจ และเก็บข้อมูลด้านการท่องเที่ยวต่างๆเอาไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

DOMESTIC TOURISM IN CHIANG MAI

2003-2004

ชนิดข้อมูล	2003	%	2004	%
แขกที่มาพัก	3,399,906	- 1.76	3,898,543	+ 14.67
ชาวไทย	1,922,059	+ 3.77	2,101,099	+ 9.32
ชาวต่างชาติ	1,477,847	- 8.14	1,797,444	+ 21.63
นักท่องเที่ยว	3,146,194	- 1.61	3,623,395	+ 15.17
ชาวไทย	1,714,843	+ 4.60	1,877,194	+ 9.47
ชาวต่างชาติ	1,431,351	- 8.15	1,746,201	+ 22.00
คณะเดินทาง	253,712	- 3.57	275,148	+ 8.45
ชาวไทย	207,216	- 2.58	223,905	+ 8.05
ชาวต่างชาติ	46,496	- 7.75	51,243	+ 10.21
ค่าเฉลี่ยระยะเวลาการมาพัก (วัน)	4.08	-	3.91	-
ชาวไทย	4.06	-	3.96	-
ชาวต่างชาติ	4.11	-	3.86	-
ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)				
แขกที่มาพัก	2,858.79	+ 3.83	3,119.00	+ 9.10
ชาวไทย	2,554.41	+ 6.85	2,720.42	+ 6.50
ชาวต่างชาติ	3,254.65	+ 2.63	3,568.40	+ 9.64
นักท่องเที่ยว	2,943.30	+ 3.88	3,145.36	+ 6.87
ชาวไทย	2,658.51	+ 7.07	2,750.27	+ 3.45
ชาวต่างชาติ	3,284.53	+ 2.58	3,570.09	+ 8.69
คณะเดินทาง	1,985.00	+ 2.31	1,921.38	- 3.21
ชาวไทย	1,693.01	+ 0.84	1,729.48	+ 2.15
ชาวต่างชาติ	2,334.83	+ 5.42	2,127.71	- 8.87

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นแจ้งใช้ประโยชน์ในการทำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Revenue (ล้านบาท)				
นักท่องเที่ยว	38,290.92	+ 2.07	45,066.89	+ 17.70
ชาวไทย	18,860.03	+ 15.03	20,831.85	+ 10.46
ชาวต่างชาติ	19,430.89	- 7.99	24,235.04	+ 24.72
การรองรับความต้องการด้าน				
ที่พัก(โรงแรม หรือ รีสอร์ท)	195	- 2.01	214	+ 9.74
ห้องพัก (ห้อง)	13,625	+ 1.18	14,103	+ 3.51
Occupancy Rate (%)	45.63	+ 1.16	50.00	+ 4.37
อัตราเฉลี่ยการเข้าพัก (วัน)	1.82	-	1.68	- 0.14
จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือน(คน)	2,371,704	+ 2.10	2,941,313	+ 24.02
ชาวไทย	1,062,892	+ 13.25	1,328,168	+ 24.96
ชาวต่างชาติ	1,308,812	- 5.45	1,613,145	+ 23.25

2.10 ศึกษาองค์ประกอบหน่วยงานการบริหารโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วัสดุ และข้อกำหนดในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายในของโครงการ

3.1 ศึกษางานระบบสภาพแวดล้อมภายใน

3.1.1 งานระบบภายในโครงการ

-ระบบปรับอากาศและการหมุนเวียนอากาศ

ในปัจจุบันการควบคุมสภาพอากาศในอาคาร สามารถแบ่งออกได้ตามขนาดของเครื่องปรับอากาศ และแบ่งตามระบบการจ่ายความเย็นและระบายความร้อน ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

- แบ่งตามขนาดของเครื่องปรับอากาศ

3.1.1.1 UNIT TYPE , PACKAGE TYPE คือ ทั้งระบบจะอยู่ในเครื่องเดียวกัน โดยมีขนาดเล็ก ราคาถูก สะดวกในการติดตั้ง แต่ไม่เหมาะสมกับอาคารขนาดใหญ่ เนื่องจากมีเสียงรบกวน มีขีดจำกัดในการทำงาน อายุการใช้งานสั้น และไม่มีการถ่ายเทอากาศภายในและภายนอกอาคาร

3.1.1.2 SPLIT TYPE เป็นเครื่องปรับอากาศขนาดกลาง ยกเครื่องออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งอยู่ในห้องเรียก "FAN COIL UNIT" และส่วนภายนอกอาคารเรียก "CONDENSING UNIT" เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านประสิทธิภาพการทำงาน ระยะระหว่างส่วน FAN COIL กับ CONDENSING ไม่เกิน 15 – 25 เมตร หรือระดับไม่เกิน 3 ชั้น ไม่เหมาะสมกับอาคารขนาดใหญ่

3.1.1.3 CENTRAL UNIT เป็นระบบปรับอากาศขนาดใหญ่ แยกการทำงานเป็น 3 ส่วน คือ

- CENTRIFUGAL MACHINE ประกอบด้วยส่วนทำงาน เป็นตัวกลางในการจ่ายความร้อนและความเย็นให้กับระบบการทำงานส่วนอื่น
- AIR HANDING แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ
 1. AIR HANDING ใช้เป่าลมผ่าน COIL เย็น นำอากาศเข้าสู่ห้องโดยตรง
 2. AIR HANDING ใช้เป่าลมผ่าน COIL เย็น และนำลมเย็นผ่านเข้าช่องท่อน แล้วกระจายไปยังส่วนต่างๆ ของอาคารที่ต้องการปรับอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- COOLING TOWER UNIT หรือ CONDENSING UNIT เป็นตัวถ่ายเทความร้อนและส่งความเย็นให้กับ CENTRIFUGAL MACHINE

ตารางเปรียบเทียบการทำงาน-ประสิทธิภาพของเครื่องปรับอากาศแบบ PACKAGE TYPE, SPLIT TYPE และ CENTRAL

	WINDOW TYPE	PACKAGE TYPE	SPLIT TYPE	CENTRAL TYPE
ขนาด	5000-30000 บีทียู / ชั่วโมง	3 – 5 ตัน	1 – 80 ตัน	20 – 10000 ตัน
ใช้ไฟฟ้า	มากที่สุด			น้อยที่สุด
อายุการใช้งาน	5 ปี	10 ปี		มากกว่า 20 ปี
ราคา	10000 – 15000 บาท / ตัน	15000 – 20000 บาท / ตัน		20000 – 25000 บาท / ตัน
เสียงรบกวน	ดัง	ดัง	เงียบ	เงียบ

ตารางเปรียบเทียบการทำงานประสิทธิภาพของเครื่องปรับอากาศแบบ PACKAGE TYPE, SPLIT TYPE และ CENTRAL UNIT

1. แบ่งระบบปรับอากาศตามระบบจ่ายความเย็นและระบายความร้อน

1.1 ALL AIR SYSTEM เป็นระบบจ่ายและระบายความร้อนด้วยอากาศ ถ้าเป็นระบบ CENTRAL UNIT ความเย็นจะถูกส่งไปตามท่อ DUCT และมักใช้กับพื้นที่ที่เป็นห้องใหญ่ มีห้องเพียงห้องเดียว ต้องการควบคุมการจ่ายอากาศเย็นทั่วบริเวณ เช่น โรงหนัง ห้องประชุม ห้องจัดเลี้ยง

1.2 ALL WATER SYSTEM เป็นระบบจ่ายความเย็นและระบายความร้อนโดยใช้น้ำ โดยมากเป็น CENTRAL UNIT น้ำเย็นจะถูกส่งไปตามท่อ ซึ่งเดินเป็นวงผ่านห้องต่างๆ และแต่ละห้องจะมี FAN COIL UNIT สำหรับพัฒนาความเย็นเข้าไปในห้อง ห้องใดที่ไม่ได้ใช้งานก็สามารถปิด FAN COIL ได้เป็นส่วนๆ ลักษณะทำให้สามารถควบคุมความเย็นได้เป็นขั้นๆ ไป และแต่ละชั้นยังสามารถควบคุมความเย็นได้เป็นห้องๆ ด้วย ซึ่งเหมาะสำหรับการนำไปใช้ภายในโรงแรม โรงพยาบาล

- ALL WATER SYSTEM สามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.2.1 นำความเย็นด้วยน้ำ และระบายความร้อนด้วยอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.2 จ่ายความเย็นด้วยอากาศ และระบายความร้อนด้วยน้ำ

1.3 DIRECT REFRIGERANT SYSTEM นำความเย็นจากน้ำยาโดยตรง ส่วนใหญ่ใช้ในระบบปรับอากาศขนาดเล็ก เช่น UNIT TYPE / PACKAGE TYPE

ระบบปรับอากาศมีความจำเป็นมากต่อการบริการ เพื่อความสะดวกสบายของผู้ใช้อาคาร โดยเฉพาะอาคารขนาดใหญ่ เช่น โรงแรม ระบบปรับอากาศมีบทบาทในการควบคุมอุณหภูมิให้คงที่ อยู่ในระดับความสบายของผู้ใช้อาคาร ทั้งยังช่วยป้องกันเสี่ยงจากภายนอกและภายในอาคารได้ด้วย ขณะเดียวกันระบบหมุนเวียนอากาศก็จำเป็นในการช่วยให้ระบบการจ่ายลมเย็นสามารถทำงานได้สะดวก

ในการเลือกใช้ระบบปรับอากาศและระบบหมุนเวียนอากาศภายในโครงการนั้น จะต้องตอบสนองความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย และลักษณะความต้องการอื่นๆ พร้อมทั้งความเหมาะสมในการออกแบบมาเป็นเกณฑ์พิจารณา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- ระบบปรับอากาศและการจ่ายความเย็น

1. ส่วนห้องพัก (GUEST ROOM) ใช้ระบบปรับอากาศ CENTRAL UNIT แบบ ALL WATER SYSTEM จ่ายความร้อนโดยใช้ FAN COIL เป่าลมเย็นเข้าสู่ห้องพักโดยตรง

2. ส่วนที่เป็นสาธารณะ เช่น โถงโรงแรม ห้องประชุม จัดเลี้ยง ภัตตาคาร ใช้ระบบปรับอากาศ CENTRAL UNIT แบบ ALL WATER SYSTEM คือจ่ายความเย็นโดยใช้ AIR HANDING UNIT เป่าลมเย็นไปตามท่อในส่วนต่างๆ ที่ต้องการปรับอากาศ

การพิจารณาความเย็น

- ต้องกระจายลมเย็นให้ได้ทั่วถึงทั้งห้อง
- ความเร็วของลมจะต้องสม่ำเสมอ
- ต้องไม่มีลมที่มีลักษณะเป่าเป็นจุด

-ลักษณะตัวจ่ายลม

ที่ใช้ในโครงการแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การจ่ายลมจากเพดาน (CEILING DIFFUSER) ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นวงกลม , สี่เหลี่ยมจัตุรัส และ สี่เหลี่ยมผืนผ้า

- ข้อดี สามารถกระจายความเย็นได้ทั่วถึง
- ข้อเสีย เปลืองช่องว่าง (SPACE) เหนือเพดาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจ่ายลมจากผนัง (WALL DIFFUSER) การจ่ายลมในแนวผนัง หัวจ่าย เรียกว่า GRILL ลักษณะการจ่ายจากด้านในอาคารออกสู่ด้านนอก เพื่อความร้อนจากภายนอก จะเข้ามาได้น้อยๆ

- ข้อดี สามารถทำให้ห้องเพดานสูงได้ เพราะไม่มี DUCT CEILING
- ข้อเสีย การจ่ายความเย็นอาจถูกรบกวนจาก SOLAR HEAT GAIN

สรุป ลักษณะการจ่ายลมเย็นภายในห้องพักแขก จะใช้แบบ WALL DIFFUSER หรือแบบ CEILING DIFFUSER อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างรวมกัน แล้วแต่ความเหมาะสมและการออกแบบ

ลักษณะของท่อจ่ายลม

โดยทั่วไปเป็นลักษณะของท่อสี่เหลี่ยม แต่ท่อจ่ายลมที่ดีควรมีลักษณะเป็น ทรงกระบอกแต่ไม่เป็นที่นิยม เพราะมีราคาแพงและเปลืองช่องว่างเหนือเพดาน สัดส่วนของท่อ ลมในด้านกว้างต่อด้านยาว จะเป็นอัตราส่วนประมาณ 1:6 ขึ้นไป

วัสดุที่ใช้ทำท่อจ่ายลมเย็น ได้แก่ แผ่นเหล็กกล้าไนท์ พีวีซี และไฟเบอร์กลาส ซึ่งสามารถทำหน้าที่เป็นฉนวนกันความร้อน - เย็น กันเสียง และทนต่อแรงลมภายในท่อ ซึ่งมีความเร็วสูงประมาณ 15 - 25 เมตร / วินาที

3.1.5 ระบบดูดอากาศกลับและระบบหมุนเวียนอากาศ

1.. ส่วนห้องพัก ใช้ระบบจ่ายความเย็นโดยใช้ FAN COIL UNIT เป่าลมเย็นเข้าสู่ ห้องพัก ระบบหมุนเวียนอากาศกระทำโดยการดูดอากาศภายในห้องเข้าสู่ FAN COIL UNIT โดยตรง

2. ส่วนที่เป็นสาธารณะ เช่นโถงโรงแรม ห้องประชุม จัดเลี้ยง ภัตตาคาร ที่ใช้ AIR HANDING UNIT เป่าลมเย็นไปตามท่อ จะใช้ระบบหมุนเวียนอากาศแบบใช้ท่อดูดอากาศ กลับ ซึ่งเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพมากและสามารถติดตั้งไว้ภายในห้องน้ำและดูดกลิ่นของ ห้องน้ำออกไปด้วย

การหมุนเวียนของอากาศกระทำเพื่อให้ระบบการจ่ายลมเย็นสามารถทำงานได้ และ นอกจากนี้ยังเป็นระบบที่ช่วยให้ภายในห้องเกิดอากาศบริสุทธิ์เข้ามาแทนที่อากาศที่หมุนเวียน ภายในห้อง ซึ่งระบบการหมุนเวียนของอากาศนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระบบ

ระบบที่ 1 เป็นระบบหมุนเวียนอากาศที่มีประสิทธิภาพ แต่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก

เพราะมีท่อสำหรับดูดอากาศกลับ

ระบบที่ 2 ต้องเตรียมพื้นที่เหนือเพดาน โดยใช้ช่องว่างเหนือเพดานทั้งหมด สำหรับการดูดอากาศกลับ ลักษณะอาคารต้องถูก SEAL ไม่ให้มีรอยรั่ว

ระบบที่ 3 ใช้ CORRIDOR เป็น AIR RETURN DUCT ในตัว โดยทำประตูให้เป็น GRILL การหมุนอากาศระบบนี้ทำให้เกิดความประหยัด

ระบบที่ 4 ใช้ตัวอย่าง PAN ROOM เป็น GRILL ในตัว เป็นระบบที่มีราคาถูกแต่มีเสียงดัง และทำให้บริเวณที่ทำการเป่าแรงกว่าที่อื่นๆ

-ระบบรักษาความปลอดภัยและการป้องกันอัคคีภัย

1. ระบบแจ้งเหตุ

4.5.1.1. ระบบกดปุ่มแจ้งเหตุ มีสัญญาณเตือนในบริเวณโถงทั่วไป

4.5.1.2. ระบบ HEAT & SMOKE DETECTOR ในบริเวณโถงทั่วไป โถงทางเดิน ห้องพัก และในส่วนที่เสี่ยงต่อการเป็นต้นเหตุเพลิงไหม้

2. ระบบดับเพลิง

2.1 ระบบท่อน้ำแรงดัน และสายสูบ ในส่วนของโถงทางเดิน ห้องพัก และบริเวณอื่นๆ โดยทั่วไป

2.2 ระบบสปริงเกอร์ ใช้ระบบสปริงเกอร์แบบ WET PIPE เป็นระบบที่ท่อน้ำมีแรงดันตลอดเวลา เมื่อเกิดเพลิงไหม้ ความร้อนจะกระตุ้นให้กลไกที่หัวสปริงเกอร์เปิด และน้ำที่มีแรงดันสูงจะพ่นกระจายลงมา ติดตั้งในส่วนบริเวณหลักของโรงแรม BACK OF THE HOUSE เช่น คริว ห้องซักรีด และส่วนอื่นที่เสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้

2.3. ระบบก๊าซ ใช้ระบบก๊าซฮาโลน 1301 ซึ่งมีคุณสมบัติ คือ สามารถหยุดปฏิกิริยาลูกโซ่ของระบบการเผาไหม้จากโมเลกุลหนึ่งภายใน 10 วินาที เป็นก๊าซเหลว ไม่เป็นอันตรายต่อคน

และมีประสิทธิภาพมาก เหมาะกับห้องที่ไม่สามารถดับไฟโดยการใช้น้ำได้ เช่น ในห้องที่มีระบบอิเล็กทรอนิกส์ ห้องควบคุมอาหาร ห้องควบคุมระบบโทรศัพท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4. เครื่องมือผจญเพลิง ดับเพลิง ที่เคลื่อนที่ได้ ติดตั้งอยู่รวมกัน สายสูบลมและ
ท่อน้ำ ระบบท่อน้ำแรงดัน รวมเป็น 1 หน่วย ทุกระยะ 20 เมตร

2.5. ระบบน้ำดับเพลิง

ใช้น้ำจากระบบน้ำใช้ โดยมีการสำรองระดับน้ำเอาไว้ใช้เพื่อการดับเพลิง
นอกจากนี้ยังมีปั๊มน้ำฉุกเฉินที่สามารถทำงานได้โดยใช้ไฟฟ้า และน้ำมันดีเซล เพื่อให้สามารถ
ทำงานได้ในกรณีฉุกเฉิน

ระบบแสงสว่างและการใช้แสงสว่างภายในโครงการ

1. การใช้แสงในการตกแต่งภายใน

แสงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในงานตกแต่งภายใน แสงไฟนอกจากจะ
ให้ความสว่างในการมองเห็นแล้วยังมีผลต่อความรู้สึก ทำให้เกิดความน่าสนใจได้ ซึ่งในการ
ออกแบบแสงไฟในอาคารจะต้องคำนึงถึง

- คุณภาพ หรือความสว่างของไฟสามารถเปลี่ยนแปลงได้
- คุณสมบัติในการสะท้อนของวัสดุไม่เท่ากัน
- ตำแหน่งที่ตั้งของดวงไฟ
- สี เงา และบริเวณโดยรอบ

แสงประดิษฐ์ นับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการตกแต่งภายใน เกือบจะ
เรียกว่าเป็นเครื่องมือกลไกในงานสถาปัตยกรรม (Tool of the Architect) แสงประดิษฐ์เป็นสิ่งที่
ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีช่วยกันสร้างสรรค์ขึ้นมาจนในปัจจุบันแทบทุก
มุมของโลกให้แสงประดิษฐ์และการใช้ไฟช่วยจัด Display อันเป็นประโยชน์ต่อยอดขยาย เป็นต้น

2. การใช้แสงสว่างภายในโรงแรม

1. ต้องเข้าใจพฤติกรรมของผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการเป็นหลัก
2. ต้องศึกษากิจกรรมของสถานที่แต่ละแห่ง
3. ทำความเข้าใจคุณลักษณะและคุณสมบัติของดวงไฟแต่ละชนิด
4. การใช้แสงไฟที่ดีต้องไม่ทำลายจุดประสงค์ ความงาม ความโดดเด่นของส่วนที่
ใช้หรือบริเวณใกล้เคียง แต่ต้องช่วยให้หุ่นส่วนต่างๆ ตรงจุดหมายที่ต้องการ
5. การใช้แสงไฟที่ดี ต้องไม่ใช่ดวงไฟมากๆ หรือรูปแบบที่วิจิตรพิสดารเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การใช้แสงไฟที่ดี ต้องไม่ใช่แต่ติดตั้งเข้าไป ยังต้องมีการออกแบบป้องกันหรือระวังสิ่งที่ไม่ดีอันเกิดจากดวงไฟ เช่น ตำแหน่ง

3. ปัจจัยในการติดตั้งเบื้องต้น

1. **ความกว้างของห้อง** ห้องที่กว้างมากต้องการแสงสว่างมาก เพื่อขจัดความมืดและเงา แสงสว่างจะต้องมีความเข้มข้นสม่ำเสมอและเท่าๆ กัน โดยต้องมีจุดกำเนิดไฟที่มากกว่า 2 ตำแหน่งขึ้นไป ถ้าจะให้เสมอกันควรแบ่งพื้นที่ทั้งหมด (เพดาน) เป็นตารางสี่เหลี่ยมเรียกว่า จินตภาพตาราง

2. **การแบ่งพื้นที่ยอมขึ้นอยู่กับความสูงของเพดาน** พื้นที่ของจินตภาพเพดานต้องมีขนาดเท่ากันหรือเกือบเท่ากับ ความสูงของเพดาน สำหรับที่ทำงานที่ไม่มีไฟเฉพาะตามโต๊ะทำงาน ความกว้างของจินตภาพตารางต้องแคบลงไปตามความสูงของเพดาน

3. **ระยะห่างระหว่างดวงไฟ** สำหรับการส่องสว่างโดยตรง การพิจารณาขึ้นอยู่กับความสูงของเพดาน ความกว้างของวงห้องและการส่องสว่างโดยทางตรงหรือทางอ้อม สำหรับทางปฏิบัติ ระยะห่างดวงไฟจะใกล้เคียงกับความสูงเพดาน

สำหรับรายละเอียดของสิ่งแวดล้อมกับตัวกำเนิดไฟจะแยกออกเป็นการพิจารณาเป็นหมวดหมู่ดังนี้

1 ข้อพิจารณาสิ่งแวดล้อมกับการติดตั้งดวงไฟ

- หลีกเลี่ยงการมองที่มาจากแสงโดยตรง
- หลีกเลี่ยงการสะท้อนกลับของวัตถุผิวเงา
- หลีกเลี่ยงการสะท้อนกลับของกระจกที่ไม่ได้อยู่กับที่ (เช่น หน้าต่างเมื่อปิด)
- กำหนดให้มีส่วนที่ยังมีแสงสว่างและเงาพอเหมาะเพื่อการมองเห็นได้ชัดเจน การที่มีเงาสะท้อนของแสงจะทำให้มีปัญหาในการมอง
- พิจารณาปริมาณของแสงสว่างที่เป็นแสง-สี

2 ลักษณะวิธีการติดตั้งแหล่งกำเนิดแสง

- CEILING MOUNTED FITTING คือ ชนิดติดได้เพดาน (ฝ้าเพดาน)
- CEILING RECESSED UNITS คือ ชนิดฝังในเพดาน (ฝ้าเพดาน)
- SUSPENDED FITTINGS คือ ชนิดแขวนหรือห้อยจากเพดาน
- WALL BRACKETS คือ ชนิดติดผนังหรือเรียกว่า ไฟกึ่ง
- PORTABLE FITTINGS คือ ชนิดเคลื่อนย้ายได้

3. การติดตั้งไฟจากเพดาน

- ติดตั้งสปอตไลท์ ให้ส่องตรงจุดที่ต้องการเน้นหรือโชว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ให้แสงจากโคมไฟผ่านวัสดุกรองแสงเสียก่อน เพื่อจะได้ไม่เกิดเงาเข้ม เพราะความถี่ของแสงไฟสูง
- ซ่อนไฟใต้เพดานหลายดวง จะทำให้ไม่เกิดเงาเข้ม และให้ความสว่างทั่วถึง
- ให้แสงสะท้อนเพดานกระจายลงมา ช่วยลดความจ้าของแสงและทำให้ความสว่างได้ทั่วถึงด้วย
- ในกรณีที่ติดตั้งดวงไฟใต้เพดานควรจะมีแผงพลาสติก การออกแบบติดตั้งควรจะมีวงแสงเข้าตา อาจทำโดยมีแผ่นไม้กัน

4. การใช้แสงไฟในส่วนต่างๆ ของโครงการ

4.1 LOBBY

เป็นส่วนบริการที่ต้อนรับผู้ใช้บริการ (ทั้งผู้ที่จะมาพักอาศัยและผู้ที่มาใช้บริการด้านอื่นๆ) และเป็นที่ยอมรับผู้ให้บริการสำหรับการย้ายออกไปทัศนศึกษาหรือผู้ที่เพิ่งจะมาพักที่โรงแรม ส่วนบริการที่มีอยู่คือ แผนกสอบถาม แผนกต้อนรับ ที่โทรศัพท์ ห้องน้ำ ที่นั่งพักผ่อน อาจจะมีดนตรีและจำหน่ายเครื่องดื่ม โถงพักคอยถือเป็นส่วนแนะนำตัวของโรงแรมว่าโรงแรมนี้มีบริการระดับไหน หรือเป็นโรงแรมระดับไหน และหรูหราทั้งด้านรูปแบบและวัสดุ จะมี 2 ส่วน คือ ส่วนพักคอยธรรมดา คือมีโซฟาสำหรับนั่งคอยและส่วนพักคอยที่มีบริการเสียงเพลงและเครื่องดื่ม เป็นการหารายได้ให้แก่โรงแรมทางหนึ่ง และเป็นส่วนนัดพบของแขกได้ทีหนึ่ง

การใช้แสงไฟควรจะสว่างพอสมควร ไม่จ้าเกินไปเพราะจะทำให้ผู้ที่มานั่งอยู่ได้นาน ถ้ามืดเกินไปก็จะมีใครกล้านั่ง เพราะรู้สึกเหมือนสถานที่กำลังซ่อมบำรุง ห้ามเข้า ยังไม่เรียบร้อย หรือบกร่องไป การใช้แสงสำหรับบริเวณโถงพักคอย ใช้ได้ทั้งแสงประดิษฐ์ และแสงธรรมชาติ เพราะเป็นส่วนที่อยู่ด้านหน้าของโรงแรม และเปิดบริการทั้งกลางวันและกลางคืน สำหรับกลางวันถ้าใช้แสงธรรมชาติช่วยได้ก็จะเป็นการดีและประหยัด ทั้งยังสวยงามตามธรรมชาติ

การใช้แสงไฟประดิษฐ์ในบริเวณ LOBBY

ง่ายพอสมควร เพราะใช้ได้กับดวงไฟเกือบทุกประเภท เนื่องจากเหตุผลของการใช้แยกเป็นส่วนๆ ดังนี้

1. ส่วนประชาสัมพันธ์ หรือ แผนกทะเบียนของโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะเฟอร์นิเจอร์มักเป็น COUNTER ดวงไฟจึงเป็นแบบติดเพดานหรือห้อยจากเพดานให้ลำแสงลาดลงล่าง เพื่อให้ความสว่างหน้าเคาน์เตอร์ และแสงจะต้องไม่พุ่งเข้าสายตาคน

2. ส่วนพักคอย

ลักษณะการตกแต่งจะมีโซฟาและโต๊ะกลาง การใช้แสงมีทั้งแบบโคมไฟห้อยโคมตั้งโต๊ะ โฟผนัง เพดาน และไฟติดผนัง ลักษณะโคมไฟควรกระจายแสงทั้งสองขึ้นและลง กระจายออกรอบด้าน สำหรับไฟตั้งโต๊ะระวังอย่าให้แสงกระจายออกรอบข้างมาเข้าตาที่นั่งโซฟาแสงไฟควรส่องขึ้นและลงเท่านั้น

3. บริเวณโทรศัพท์และทางเดินเข้าห้องน้ำ

ควรใช้แสงไฟแต่น้อย เพียงเพื่อให้เห็นทางเท่านั้นพอ เพราะคนที่โทรศัพท์ชอบความเป็นส่วนตัว และการที่คนจะเข้าออกห้องน้ำก็ไม่ชอบให้มีแสงสว่างจ้า ทำให้รู้สึกเขินทั้งตอนเดินเข้าและออกมา

โดยสรุปแล้ว LOBBY เป็นบริเวณที่ใช้ไฟได้หลายประเภท จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าบริเวณ LOBBY มีส่วนปลีกย่อยหลายส่วน การใช้ไฟมีหลายประเภทที่เหมาะสมกัน แต่ที่สำคัญและน่าสังวรไว้ คือ การใช้ไฟหลายดวงแต่ดวงละดวงมีกำลังส่องสว่างน้อย เมื่อรวมกันแล้วได้ความสว่างที่สมควร จะดูสวยงามมากและแพรวพราว แต่ที่ต้องระวังคือ อย่ายิ่งผู้ที่มาใช้บริการรู้สึกว่ายาวไฟมากเกินไป จะทำให้รู้สึกร้อนและน่ากลัว ทำให้ไม่อยากเข้าใกล้ และที่สำคัญมากคือต้องไม่ห้อยโคมไฟให้ต่ำนัก ในกรณีที่เพดานต่ำจำทำให้รู้สึกไม่สะดวกสบายนัก และ LOBBY จะขาดผู้ใช้บริการในที่สุด

4.2. RESTAURANT

ภัตตาคารเป็นส่วนจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มเป็นเวลาเฉพาะ โดยภัตตาคารในโครงการให้บริการอาหารตั้งแต่เวลา 10.00 น. จนถึง 22.00 น. โดยจะให้ความสำคัญกับการให้บริการอาหารในมือค้ำค่อนข้างมาก ฉะนั้นการให้แสงสว่างในส่วนนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง การให้แสงไฟในส่วนนี้จะขึ้นกับลักษณะของการออกแบบว่าเป็นภัตตาคารประเภทใด ให้บริการอาหารประเภทใด และมี CONCEPT ในการออกแบบอย่างไร

แสงที่ใช้ในภัตตาคารเป็นตัวช่วยเสริมสร้างบรรยากาศ ใช้ในการเน้นจุดที่สำคัญ การเลือกใช้ไฟในภัตตาคารนิยมหลอดไฟชนิดมีไส้ (INCANDESCENT) เนื่องจากหลอดไฟชนิดนี้ให้แสงสว่างที่ค่อนข้างนุ่มนวลสีแดงเหลือง ซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง และให้ความรู้สึกหรูหรามากกว่าหลอดไฟนีออน การให้แสงสว่างภายในภัตตาคารมักจะใช้แสงหลายๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนิดปะปนกัน แล้วแต่ลักษณะการออกแบบและประโยชน์ใช้สอย การให้แสงสว่างเฉพาะโต๊ะอาหารให้ความรู้สึกเป็นส่วนตัวได้ นอกจากนี้การติดตั้งวงจรไฟฟ้าแบบพิเศษ เช่น สวิตช์สำหรับหรี่แสงนั้น มีประโยชน์ในการให้แสงสว่างในภัตตาคารเป็นอย่างมาก จะปรับให้สว่างหรือสลัวก็ได้ และการให้แสงจัดในบริเวณที่ต้องการนั้น หรือจุดที่น่าสนใจ จะทำใหภัตตาคารดูสวยงามขึ้น

ระบบเสียงและการป้องกันเสียงรบกวน

หลักการจัดระบบเสียงภายในห้อง

การออกแบบเพื่อให้มีระบบเสียงที่ดี ต้องคำนึงถึงการสะท้อนของเสียง การดูดกลืนเสียงและการกระจายของเสียง ทั้งมีความเกี่ยวข้องกับ

- 1. การเลือกใช้วัสดุ
- 2. การออกแบบรูปร่างของห้อง
- 3. การจัดเครื่องเรือน

วัสดุที่มีคุณสมบัติในการดูดกลืนแสง (Sound Absorbing Material)

คุณสมบัติในการดูดกลืนแสง ขึ้นอยู่กับลักษณะของผิว ความหนา และความแน่นของวัสดุ วัสดุที่เก็บเสียงที่ทำขาย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

- 1. ประเภทแผ่นสำเร็จรูป ซึ่งรวมทั้ง ACOUSTICAL เช่น พวงเซฟวิ่งบอร์ด เป็นวัสดุที่ทำเป็นรูปพวงและมีวัสดุเก็บเสียงอยู่ด้านหลัง
- 2. พวงฉาบหรือพ่น เป็นพลาสติกและมีวัสดุที่เป็นรูปพวง Fiber ต่างๆ ใช้ฉาบหรือพ่น บนผนังฝ้าเพดาน
- 3. ชนิดเป็นผืนยืดหยุ่นได้ เช่น วัสดุจากจำพวก Mineral Wood , Wood Wool , Glass Fibers , Kapok bates and Hair Felt

วัสดุต่างๆ ที่ใช้กันอยู่ทั่วไป มีสัมประสิทธิ์ของการดูดกลืนแสงที่มีความถี่ 512 HZ ดังต่อไปนี้

วัสดุ	ความถี่
พรม	1.20
ผ้าม่านหนา	0.4-0.6
Flaster	0.25
คน (ผู้ใหญ่)	0.44
กระจกหรือแก้ว	0.025
Celotex	0.36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Hair Felt หน้า 1 นิ้ว	0.78
ไม้ที่ทาน้ำมันวานิช	0.03
เก้าอี้ที่บุ	0.30

การออกแบบรูปร่างของห้อง

สิ่งที่ระวางเกี่ยวกับรูปร่างของห้องในเรื่องการป้องกันเสียงต่างๆ มีดังนี้

1. เสียงอุโมง เกิดขึ้นได้จากเสียงสะท้อน ถ้าเสียงที่มาตรงถึงหูผู้ฟังต่างกับเสียงสะท้อน ซึ่งเสียงสะท้อนจากกำแพงหรือฝ้าผนัง เป็นระยะทางมากกว่า 65 ฟุต คิดเป็นเวลาจะได้เวลาที่แตกต่างกัน 0.06 วินาที ผู้ฟังจะได้ยินเสียงเดินนั้นได้ 2 ครั้ง แต่ถ้าระยะทางระหว่างเสียงที่มาถึงผู้ฟังโดยตรงกับเสียงสะท้อนน้อยกว่า 65 ฟุต แต่มากกว่า 50 ฟุต ผลเสียจะมีมากกว่า คือเสียงสะท้อนจะมากวนเสียงที่มาโดยตรง ทำให้ได้ยินไม่ถนัด

2. เสียงสะท้อนที่มารวมกัน เกิดจากพื้นเว้าเป็นเสียงที่ตั้งเกือบเท่าเสียงเดิม จุดที่มารวมกันจะได้รับเสียงมาก ในเวลาเดียวกัน จุดอื่นๆที่อยู่รอบๆ เกือบจะไม่มีเสียงเลย จึงเกิดเสียงดับพร้อมกันไปด้วย เมื่อคนๆ หนึ่งที่นั่งอยู่ได้ยินเสียงดัง คนที่นั่งใกล้ๆ บางทีจะไม่ได้ยินเสียงเลย พื้นเว้าจึงเป็นพื้นที่ที่จะต้องระมัดระวังมาก ถ้าไม่มีได้ในห้องยิ่งดี

3. เสียงดับ อาจเกิดได้เมื่อเสียงมาแทรกสอดกัน เป็นจำพวก Destructive Interfere คือ เสียงที่มาพบกันนั้น เสียงหนึ่งเป็นเสียงตอน Reification อีกเสียงหนึ่งเป็น Condensation ซึ่งหักลบกลบกันพอดี ถ้าคลื่นของทั้ง 2 เสียงนั้นมีความถี่และ อัมพลิจูดเท่ากัน

4. เสียงวิ่งไปวิ่งมาในห้อง (Room Flutter) มักเกิดจากห้องที่มีผนัง 2 ด้านขนานกัน ทำให้เกิดเป็นเสียงอุโมงได้ วิธีแก้ อาจทำให้กำแพงไม่ขนานกันได้โดยการ

ระบบอุปกรณ์พิเศษ

1. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในและภายนอกทางอิเล็กทรอนิกส์

1.1. ระบบโทรศัพท์ของโครงการ

ระบบโทรศัพท์ของโครงการเลือกใช้แบบ PABX (PRIVATE AUTOMATIC BRANCH EXCHANGE) เพราะเป็นระบบที่ติดต่อระหว่างภายนอกและภายใน หรือภายในกับภายนอก โดยผ่านเครื่องอัตโนมัติหรือพนักงานต่อสาย ซึ่งสามารถติดต่อได้มากกว่า 50 คู่สาย ทำให้เหมาะกับธุรกิจโรงแรมมากกว่าระบบอื่นๆ ซึ่งแบ่งออกเป็นส่วนๆ คือ

- ส่วนที่พักแขก
- ส่วนบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

● ส่วนบริการ

และอาจมีการเพิ่มโทรศัพท์สายตรงภายใน เพื่อความสะดวกในเหตุการณ์ฉุกเฉิน หรือ การซ่อมบำรุงบริเวณดังนี้

- ลิฟต์
- ห้องเครื่องลิฟต์
- ห้องวิศวกรเครื่องกล
- คริว ภัตตาคาร บาร์ ห้องเก็บของ
- ห้องควบคุมระบบวิทยุ และโทรศัพท์

ส่วนโทรศัพท์สาธารณะจะติดตั้งตามตำแหน่งต่างๆ ต่อไปนี้

- ห้องโถงใหญ่
- ส่วนพักผ่อนที่เป็นสาธารณะ
- ห้องพักผ่อนงาน

1.2. ระบบโทรพิมพ์ (TELEX) และอุปกรณ์ติดต่ออื่นๆ

ระบบโทรพิมพ์เป็นอุปกรณ์การพิมพ์ซึ่งสามารถติดต่อได้โดยตรงจากผู้ส่งถึงผู้รับ เป็นอุปกรณ์การพิมพ์ซึ่งรวมทั้งภาคส่งและภาครับในหน่วยเดียวกัน ขนาดประมาณ 1000 มม. X 700 มม. โทรศัพท์วงจรปิดเป็นอุปกรณ์ซึ่งติดตั้งเพื่อใช้ในระบบรักษาความปลอดภัย ในการนำไปใช้อาจมีขีดจำกัด ในเรื่องความสว่าง การใช้แสงและไม่สามารถทนต่อที่ที่มีอุณหภูมิสูงได้ การให้แสงสว่างจะต้องมีการป้องกัน เช่น แสงที่จะฉายถูกตัวกล้องโดยตรง

2. อุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

2.1. ระบบการประชาสัมพันธ์ และบริการเพลงตามสาย (BAGKGROUND MUSIC & PAGING SYSTEM)

ประกอบด้วยตัวกระจายเสียง เครื่องรับวิทยุ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เทป และลำโพง ซึ่งจะติดตั้งตามส่วนต่างๆ ที่กำหนดขึ้นภายในโรงแรม และระบบนี้ยังมีวงจรของไมโครโฟนติดอยู่เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ ในการทำงานของระบบประชาสัมพันธ์ แบ่งออกเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การทำงานเฉพาะเขต กระทำโดยการเจาะจงส่วนที่ต้องการจะให้มีการ
 ประชาสัมพันธ์ เช่น ห้องสัมมนา ห้องจัดเลี้ยง ห้องนิทรรศการ และอื่นๆ

ระบบ	ส่วนผู้พัก	ส่วนพนักงาน
ทั่วไป	ห้องโถง . LOBBY LOUGE , BAR , โถงลิฟท์ , ภัตตาคาร	ห้องพักพนักงาน , ส่วน บริหาร , ส่วนทำงานอื่นๆ
เฉพาะส่วน	ห้องจัดเลี้ยง , ส่วนพักผ่อน , สระว่ายน้ำ , สปา , FITNESS	

ลำโพงอาจติดตั้งไว้ภายในตู้ลำโพง เสา หรือเพดาน ซึ่งสามารถทำให้กลมกลืน
กับการตกแต่งได้

2.2. ระบบโทรทัศน์และวิทยุ

การรับและการแพร่ภาพขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ การจัด และการติดตั้งอุปกรณ์
ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบด้วยระบบสายอากาศหลัก (TELEVISION SYSTEM) เครื่องขยาย
สัญญาณ และเครื่องกระจายสัญญาณไปตามเครื่องรับแต่ละเครื่อง โทรทัศน์วงจรปิด และ
เชื่อมต่อเข้ากับเครื่องรับโดยใช้ระบบ VHF ระบบสายอากาศที่นำมาใช้ภายในโครงการ ใช้ระบบ
สายอากาศเดี่ยว เพราะที่ตั้งของโครงการในบริเวณใจกลางกรุงเทพมหานคร

2.3. ระบบส่งเอกสาร

เครื่องมือที่ใช้ติดตั้งเพื่อการส่งเอกสาร บัญชี ใบส่ง หรือจดหมายติดต่อ
ระหว่างส่วนบริการ ส่วนทำงานต่างๆ หรืออื่นๆ มีแนวโน้มที่จะใช้อุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์
อย่างมาก เนื่องจากมีความรวดเร็ว และแน่นอนในการเชื่อมโยงของข้อมูล และการแจ้ง
ข่าวสาร

2.4. ระบบคอมพิวเตอร์

เป็นการส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วยแท่นพิมพ์อักษรและจอภาพ
สามารถป้อนข้อมูลส่งไปยังแหล่งเก็บข้อมูลและเรียกข้อมูลที่บันทึกเอาไว้มาใช้ได้ตลอดเวลา การ
ส่งข้อมูลด้วยวิธีนี้จะแน่นอนและรวดเร็วในการแจ้งข่าวสารมากกว่าระบบอื่นๆ

3. อุปกรณ์พิเศษที่ช่วยในการประหยัดพลังงาน (ENERGY SAVING DEVICE)

3.1. อุปกรณ์ควบคุมการทำงานของเครื่องปรับอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ติดตั้งเพื่อช่วยควบคุมการทำงานของเครื่องให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ

อุณหภูมิ ความชื้นโดยรวม เครื่องปรับอากาศจะทำงานภายใต้การควบคุมของ MICROPROCESSOR โดยมี CAROLIC COMPUTER เป็นตัววัดปริมาณน้ำเย็นที่ใช้ภายในระบบและวัดความแตกต่างอุณหภูมิของน้ำเย็นในระบบ และส่งผ่านไปที่ PARAMATRIX SEQUENCE CONTROLLER ซึ่งจะเป็นตัวกำหนด CHILLER ให้ทำงานเหมาะสมกับความ ต้องการของระบบ นอกจากนี้ภายในห้องพักแช่ยังมีระบบสำหรับปรับอุณหภูมิของลมที่ออกจาก FAN COIL UNIT ให้เหมาะกับอุณหภูมิภายนอก เป็นการช่วยประหยัดพลังงานอีกส่วน หนึ่งด้วย

4. สระว่ายน้ำระบบโอโซน (HYDROPOOL)

สระว่ายน้ำในที่ร่ม และน้ำที่นำมาใช้ในการบำบัด ในส่วน SPA TREATMENT ของโครงการ เป็นสระว่ายน้ำที่นำระบบการเติมโอโซนมาใช้ในขั้นตอนการฆ่าเชื้อโรค แทนการใช้สารคลอรีน ซึ่งการระเหยของคลอรีนถ้าอยู่ในสภาพที่ปิดล้อม ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น และเกิดการระคายเคืองแก่ผู้ใช้บริการได้ ซึ่งโอโซน (OZONE) สามารถฆ่าเชื้อโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ OXIDISES สิ่งเจือปนที่ละลายอยู่ในน้ำได้ โดยไม่ก่อให้เกิดสารพิษ (OXIDISES คือ ปฏิกิริยาทางเคมี ที่โอโซนแตกตัวเข้าทำปฏิกิริยากับสารอื่น โดยผลลัพธ์เป็น ออกซิเจน) แต่อย่างไรก็ตาม OZONE ไม่สามารถเก็บกักไว้ได้นาน จึงมักจะผลิตขึ้นมาใน ปริมาณที่ต้องการ และจำเป็นต้องมีการใช้เครื่องผลิตโอโซน โดยการเติม OZONE เข้าสู่สระว่ายน้ำ น้ำหลังการกรอง

การใช้โอโซน ไม่ได้เป็นการงดใช้สารคลอรีนเสียทีเดียว แต่เป็นการลดปริมาณการใช้ลง จากความเข้มข้นประมาณ 2.5 ppm. เหลือเพียง 0.5 – 1.0 ppm. ซึ่งปริมาณสารคลอรีน ที่ใช้เป็นการใช้เพื่อป้องกันการติดต่อของเชื้อโรคภายในสระ นอกจากนี้ การใช้ระบบโอโซนยัง ช่วยในการประหยัดพลังงาน จากการลดจำนวนเครื่องหมุนเวียนอากาศเนื่องมาจากการลดการใช้สารคลอรีนลงประมาณ 75 – 80 % พื้นที่สำหรับห้องเครื่อง (POOL FILTRATION AND WATER TREATMENT) ของสระว่ายน้ำระบบโอโซน คือ ประมาณ 30 % ของพื้นที่สระว่ายน้ำ และ 20 % สำหรับสระว่ายน้ำที่ใช้สารคลอรีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 วัสดุที่ใช้ในโครงการและการวิเคราะห์

วัสดุประเภทไม้

เป็นวัสดุที่เหมาะสมกับการตกแต่งภายในที่ต้องการความเป็นธรรมชาติ เพราะหาได้ง่าย ทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ และมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ไม้มีหลายชนิดเช่น

- ไม้สัก

เป็นไม้เนื้อปานกลางระหว่างไม้เนื้อแข็งและไม้เนื้ออ่อน ใช้กับงานประณีตได้ดี รวมทั้งมีสีและลวดลายสวยงามเหมาะสมแก่การทำเครื่องเรือน ในส่วนที่ต้องการความสวยงามและคงทน การนำมาใช้ควรขัดผิวให้เรียบ เนียน อาจย้อมสีให้เข้มขึ้นเล็กน้อยก็จะสวยงาม

- ไม้อัดสัก

คือ ไม้สักที่แปรรูปให้เป็นแผ่นบางอัดทับกับไม้เนื้อแข็ง เพื่อให้มีความแข็งแรง ไม่บิดงอหรือหัก ใช้กรุเครื่องเรือน จะดูแลรักษายากกว่าเครื่องเรือนที่ทำผิวด้วยไม้สัก

- ไม้อัดยาง

เป็นไม้อัดเช่นเดียวกับไม้อัดสัก มีความแข็งแรงทนทานพอๆ กันกับไม้อัดสัก แต่มีเนื้อสีไม้และลวดลายน้อยกว่ามาก นิยมพ่นสีหรือกรูวัสดุอื่นทับผิวหน้าอีกที ราคาถูก แต่การใช้ไม้อัดยางพ่นสีทำผิวเครื่องเรือน จะดูแลรักษายากกว่าเครื่องเรือนที่ทำผิวด้วยไม้สัก

- ไม้อัดมะปิ่น

เป็นไม้อัดที่มีคุณภาพและราคาปานกลาง มีเนื้ออ่อนและทำผิวได้ดีโดยไม่ต้องย้อมสี

- ไม้อัดยมหิน

เป็นไม้อัดที่มีลักษณะคล้ายไม้อัดสัก แต่มีลวดลายแปลกกว่า คือไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยเหมือนลายของไม้สัก แต่ผลิตน้อยจึงหายาก ราคาไม่แน่นอน มีความคงทนมาก อาจใช้ปนกับไม้สักได้

- ไม้สนหรือจำจ่า

เป็นไม้เนื้ออ่อน ไม่นิยมใช้ทำเครื่องเรือนมากนัก แต่มีใช้ประกอบหรือตกแต่งบางส่วนของเครื่องเรือนให้ดูสวยงามมากขึ้น ปัจจุบันมีการนำไปใช้ทำเครื่องเรือนทั้งตัว ด้วยมีความสวยงาม แต่ไม่ค่อยแข็งแรง จึงใช้กับเครื่องเรือนที่มีขนาดเล็กๆ ไม่รับน้ำหนักมากนัก หรือใช้ประดับบนโครงสร้างไม้เนื้อแข็งแทน ก็จะได้ผลดีเพราะมีความสวยงาม และราคาค่อนข้างถูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ไม้จำปา

เป็นเนื้อไม้สีอ่อน ใช้กับงานประณีต ไม่นิยมย้อมสี

- ไม้ประสานสัก

เป็นไม้ชิ้นเล็กที่นำมาติดต่อกันเป็นแผ่น เพื่อทำเครื่องเรือน ไม้ทนทานเท่าไม้สัก แต่ราคาถูก นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ที่อัดแปรรูปแล้วใช้ทำเครื่องเรือนได้อีก มีความแข็งแรงเท่าเทียมกับไม้ แต่ราคาถูกกว่า เรียกว่า “ยิปซัมบอร์ด” แต่ต้องมีวัสดุกรุทับผิวหน้า นอกจากนี้เหล่านี้แล้ว

ไม้เนื้ออ่อน – ไม้จำปา มะปิ่น กระท้อน ยางป่า กระบาก ยางพารา ไม้จำปา

ไม้เนื้อปานกลาง – ไม้สัก สักทอง ยาง ตะแบก ยมหอม ไม้กวน นียมนำมาทำ

โครงเฟอร์นิเจอร์

ไม้เนื้อแข็ง – ไม้ประดู่ ชิงชัน แดง มะค่า มะเกลือ เต็ง เคี่ยม รั้ง

ขนาดไม้มีขายในท้องตลาด ได้แก่ ไม้ทั่วไป ความหนา (นิ้ว) ความกว้าง (นิ้ว) ความยาว (เมตร) มีขนาดกว้าง $\frac{1}{2}$ นิ้ว, 1 นิ้ว, $\frac{5}{4}$ นิ้ว, $\frac{3}{2}$ นิ้ว, 2 นิ้ว, $\frac{9}{4}$ นิ้ว, $\frac{5}{2}$ นิ้ว เพิ่มทีละ $\frac{1}{2}$ นิ้ว มีความยาว 1.00, 1.50, 2.00, 2.50 เพิ่มทีละ 0.50 เมตร ไม้สัก ความหนา (นิ้ว) ความกว้าง (นิ้ว) ความยาว (ฟุต) ความหนาและความกว้างมีขายตามขนาดไม้ทั่วไป เพิ่มขนาด $\frac{3}{4}$ นิ้ว ส่วนความยาว มีขนาด 1 ฟุต, $\frac{3}{2}$ ฟุต, 2 ฟุต เพิ่มทีละ $\frac{1}{2}$ ฟุต ไม้อัด ไม้อัด กว้าง 4 ฟุต ยาว 8 ฟุต ความหนา มีหลายขนาดมี 4 มม., 6 มม., 9 มม., 12 มม., 15 มม., 20 มม.

ไม้ปาเก้ การนำชิ้นไม้ขนาดเล็กมาต่อกันทำพื้นหรือทำ “ดาโต้” ที่ผนัง (แบบเข้าลิ้น) ปาเก้ปูพื้นแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ แบบเข้าลิ้น (ตามแต่ขนาดของไม้ หนา 1 นิ้ว) และแบบโมเสค (โดยการนำไม้มาเรียงติดกาวลงบนแผ่นกระดาดมักเป็นสีเหลี่ยมจตุรัส)

วัสดุจำพวกหวายและไม้สัก

- หวาย

เป็นวัสดุที่มีอยู่ตามธรรมชาติในเมืองร้อน เหมาะสมกับการนำมาใช้ตกแต่งอาคารประเภทโรงแรมพักตากอากาศเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีความกลมกลืนกับธรรมชาติ ได้บรรยากาศพื้นถิ่น ไม่ทำปฏิกิริยากับไอเค็มจากน้ำทะเลเหมือนโลหะ รวมทั้งราคาถูก สวยงาม น้ำหนักเบา เคลื่อนย้ายได้สะดวก นอกจากนี้ในปัจจุบันเครื่องเรือนที่ทำด้วยหวาย มีผลิทยุติออกมาหลายแบบ สามารถย้อมด้วยสีฝุ่น หรือทำสีพ่นได้ อย่างไรก็ตามก็ยังคงนิยมใช้สีธรรมชาติของหวายอยู่เช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสียของหวาย

1. ไม่ทนทานต่อการกัดของมอดและเชื้อรา ซึ่งเป็นตัวทำลายเนื้อหวาย ซึ่งหวายมีคุณสมบัติคล้ายไม้ คือ เนื้อหวายจะมีสารพวกแป้งและเซลลูโลส แต่สามารถป้องกันได้ ด้วยการใช้สารเคมีที่เป็นยารักษาเนื้อไม้
2. หวายไม่แข็งแรงเท่าไม้ โดยเฉพาะส่วนประกอบที่เป็นหวายเส้นเล็กๆ อาจขาดง่าย ทำความสะอาดยาก มีขอกมูกมูให้ฝุ่นเกาะมาก แต่สามารถเลี่ยงได้ด้วยการทำเฟอร์นิเจอร์ด้วยหวายเส้นใหญ่
3. จะเก่าและผุเร็วหลังจาก 18 เดือน หรือ 2 ปีไปแล้ว หากขาดการดูแลรักษา

การนำไปใช้ในลักษณะอื่น

การเลือกใช้เครื่องเรือนหวายนั้น นอกจากจะซื้อสำเร็จรูป หรือสั่งทำตามแบบที่ต้องการแล้ว ยังสามารถซื้อเพียงบางส่วนของผลิตภัณฑ์หวาย เพื่อนำไปใช้ประกอบกับเครื่องเรือนได้ เช่น ซื้อหวายสานลายดอกพิกุล ซึ่งมีสานเป็นแผ่นขายเป็นตารางฟุต เพื่อนำไปกรุเป็นพื้นและผนังเก้าอี้ กรูที่หัวเตียง ซึ่งหัวเตียงนี้นำไปประกอบกับหัวเตียงชนิดอื่นๆ ที่ไม่ใช่หวายได้

เบาะที่ใช้กับเก้าอี้หวายนั้น มีทั้งที่มีไส้เป็นนุ่น และเป็นฟองน้ำ ผ่าหุ้มเบาะมักใช้ผ้าฝ้ายเพราะมีเนื้อหยาบ ซึ่งดูเหมาะสมกับลักษณะของหวาย จะมีอยู่บ้างเหมือนกันที่เลือกใช้วัสดุที่ตรงกันข้ามกับลักษณะของหวาย เพื่อให้เกิดความรู้สึกใหม่ๆ เช่น ใช้ผ้าแพรต่วนที่ดูเป็นมัน หรือผ้าไหม เป็นต้น

การใช้วัสดุอื่นผสม

การใช้หวายผสมกับวัสดุอื่นๆ มีมานานแล้ว ในปัจจุบันมีวิวัฒนาการของการผสมผสานดังกล่าวมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น นำหวายมาผสมผสานกับกระจก ทำเป็นที่บังตา ใช้หวายผสมกับโครงสแตนเลสเป็นเก้าอี้นั่ง ใช้หวายตกแต่งเก้าอี้นวม เป็นต้น

● ไม้ไผ่

ไม้ไผ่เป็นไม้ที่หาง่ายและมีอยู่ทั่วไปในทุกภาคของเมืองไทย เป็นวัสดุที่มีราคาไม่แพงเกินไป แต่มีความแน่นอน คือ ไม้ว่าจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ยังมีคุณค่าในตัวเองที่เห็นเป็นอยู่เสมอว่าเป็นไม้ไผ่ และไม่ทิ้งความเป็นธรรมชาติในตัวของมันเองได้เลย ถึงแม้ว่าจะผนวกเอาฝีมือและความคิดของคนในการนำมาใช้แล้วก็ตาม ไม้จึงเป็นไม้ที่คนเห็นแล้วอดนึกถึงธรรมชาติไม่ได้ และให้ความรู้สึกที่ผ่อนคลายขึ้นเสมือนว่าได้นั่งอยู่ท่ามกลางบรรยากาศของธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม้ไผ่ที่นำมาตกแต่งนั้น จะต้องผ่านกรรมวิธีหลายอย่าง ตั้งแต่การแช่ในน้ำ ต้ม ย่าง และอบ ก่อนที่จะนำมาใช้ในลักษณะการออกแบบที่แตกต่างกันออกไป ไม้ไผ่ที่เหมาะสมเป็นอย่างมากสำหรับการตกแต่งบริเวณที่อยู่อาศัย หรือนำมาประกอบในการทำเฟอร์นิเจอร์ ไลฟ์ ผนัง ฝ้าเพดาน และอื่นๆ นับเป็นการเหมาะสมเป็นอย่างมากที่จะใช้กับสภาพที่เป็นชายทะเล เพราะปลอดจากปัญหาจากไอน้ำเค็มที่จะทำให้โลหะเกิดสนิมเร็วขึ้นกว่าปกติ แต่ที่สำคัญในยุคเศรษฐกิจที่จำเป็นในปัจจุบันจะเป็นวัสดุที่มีราคาถูกกว่าวัสดุอื่นๆ และจากการที่ได้ผ่านกรรมวิธีต่างๆ มาแล้วทำให้ไม้ไผ่ที่จะนำมาใช้ มีความคงทนถาวรและปลอดภัยจากการกัดเจาะของมอด

คุณสมบัติและรูปลักษณะต่างๆ ของไม้ไผ่

ไม้ไผ่นั้นมีลักษณะส่วนรวมเป็นปล้องไม้กลมขนาดต่างๆ และข้างในกลวงเป็นช่วงขนาดกลมก็มีขนาดแตกต่างกัน แล้วแต่อายุและพันธุ์ของไม้ไผ่ โดยเนื้อแท้ ไม้ถึงแม้จะดูโปร่งเบา แต่ก็แข็งแรง สามารถรับแรงประเภทต่างๆ ได้ดี ด้วยเหตุนี้เราสามารถนำไม้ไผ่มาใช้ประโยชน์ได้ทั้ง 2 ประเภท คือ ใช้เป็นโครงสร้าง กับใช้เป็นวัสดุตกแต่ง หรือบางครั้งเราอาจใช้ด้วยกัน ใช้เป็นทั้งโครงสร้างและวัสดุตกแต่งไปด้วยในตัว ในการนำไม้ไผ่มาตกแต่งนั้นสามารถทำได้ทุกจุด และสามารถสร้างอะไรก็ได้ทุกประเภท อาจยกตัวอย่างส่วนที่นำไม้ไผ่มาตกแต่งพอสังเขปได้ดังนี้

- ทำเครื่องเรือน
- ตกแต่งผนัง เพดาน ฝ้า
- ทำของประดับ เช่น ไลฟ์ ฯลฯ

ไม้ไผ่มีหลายขนาดและหลายชนิด ตลอดจนมีความยาวแตกต่างกัน เช่น ปล้องใหญ่ใช้ทำโครงสร้างเครื่องเรือนหรือโครงสร้างผนังเบา ปล้องเล็กใช้ตกแต่งประกอบโครงสร้าง ส่วนปล้องเล็กมากอาจผ่าเป็นไม้ซีกใช้กรุผนัง หรือฉาก เป็นต้น

การใช้ไม้ไผ่ตกแต่งผนังและเพดาน

จะใช้วิธีการที่คล้ายคลึงกัน หากมีผนังเดิมอยู่แล้วก็อาจใช้ไม้ไผ่ผ่าซีกแล้วกรุเป็นแนวทับผนังเดิมลงไป อาจกรุตามแนวตั้งหรือแนวนอน หรือไม่ก็สลับทั้งแนวตั้งและแนวนอน รวมทั้งบางช่วงอาจจะเว้นช่องบ้างก็ได้ สามารถนำไม้ไผ่มาใช้แทนคิ้วได้ โดยอาจใช้เป็นคิ้วบัวเพดาน นอกจากนี้อาจใช้ไม้ไผ่ทำแนวผนังปิดรอยต่อระหว่างวัสดุต่างชนิดกันก็ได้

การใช้ไม้ไผ่ปูพื้น

ปัจจุบันมีป่าไผ่ไม้ไผ่ ซึ่งมีความทนทานและมีพื้นที่สวยงาม นำมาปูเฉพาะช่วงหรือปูตลอดแนวพื้น ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติดีกว่าปูไม้หรือปูพรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้ไม้ไผ่ทำบังตา

การนำไม้ไผ่มาใช้ในการตกแต่ง ที่นิยมมากอีกวิธีหนึ่ง คือ การทำบังตานั้นเอง เพราะลักษณะเป็นปล้องกลมของไม้ไผ่ เมื่อมาจกสานกันเข้าเป็นผืนก็ทำให้สวยงาม การสานตัวกันให้เป็นแบบนี้ ทำให้เกิดลวดลายขึ้น เราสามารถออกแบบลวดลายของบังตาไม้ไผ่นี้ได้หลายแบบ อาจสานกันเป็นตารางหรือรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน หรือลายแบบอื่นได้อีกมาก หรือจนกระทั่งเป็นลายอิสระไม่มีรูปทรงที่แน่นอน

การใช้ไม้ไผ่ทำเครื่องเรือน

ไม้ไผ่สามารถใช้ทำเครื่องเรือนได้ทุกชนิดตั้งแต่ ตู้ เตียง ไปจนถึงเก้าอี้ต่างๆ ซึ่งหากเราตกแต่งผนังด้วยไม้ไผ่แล้ว หากใช้เครื่องเรือนที่ทำด้วยไม้ไผ่ด้วยแล้วก็จะดูเข้ากันได้ดีทีเดียว

การใช้ไม้ไผ่ทำเครื่องประดับตกแต่ง

เศษไม้ไผ่เหลือใช้เล็กๆ น้อยๆ สามารถนำมาใช้ทำเครื่องประดับตกแต่งได้หลายชนิด เช่น ทำกรอบรูป ทำโคมไฟ ทำกล่องต้นไม้ ฯลฯ ซึ่งเครื่องประดับบางชนิดก็เป็นของใช้ไปในตัวอีกด้วย

กระจก

กระจกเป็นวัสดุที่มีความสำคัญต่อการตกแต่งภายในเป็นอย่างมาก เพราะมีความสวยงามในตัวเอง สามารถใช้ร่วมกับวัสดุอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี มีความโปร่งแสง ทนไฟ และกระจกเงาก็มีความสำคัญในการเพิ่มความโปร่ง โล่ง และมีคุณค่า นูหรา ให้กับสถานที่ กระจกมีหลายแบบ สามารถเลือกใช้ได้ตามความต้องการ เช่น กระจกดูความร้อน กระจก 2 ชั้น ช่วยกระจายแสง และกรองความร้อน กระจกบานเกล็ด รับลมได้ กระจกมีข้อดี คือ สามารถกันน้ำ ลม ฝนได้ ปลอดภัยจากเชื้อรา และสามารถป้องกันเสียงรบกวนได้ แต่มีข้อเสียคือ มีขนาดใหญ่ไม่มาก (ถ้าต้องการขนาดใหญ่พิเศษ ต้องสั่งทำจากต่างประเทศ และมีราคาสูงมาก) ยากต่อการขนส่ง ผิวหน้ามักจะเป็นรอยขีดข่วน และฝุ่นเกาะได้ง่าย การแบ่งชนิดของกระจกอาจแบ่งได้คร่าว ๆ ดังนี้

1. กระจกใส คือ กระจกที่ยอมให้แสงผ่านได้หมดหนา 2-19 มม. กว้างสุด 144 นิ้ว
2. กระจกตัดแสง คือ กระจกที่ยอมให้แสงผ่านร้อยละ 60 ให้แสงสะท้อนกลับร้อยละ 6 และดูดซับแสงร้อยละ 34 มีสีชาอ่อน (หนา 5, 6, 8, 10, 12 มม.) สีชาเข้ม (หนา 5 และ 6 มม.) สีฟ้า (มีเฉพาะหนา 5 มม.) และสีบรอนด์ (หนา 5, 6, 8, 10, 12 มม.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. กระจกสะท้อนแสง คือ กระจกที่ผ่านการเคลือบโลหะออกไซด์ 1 ด้าน ยอมให้แสงผ่านร้อยละ 44 ให้แสงสะท้อนกลับร้อยละ 25 และดูดซับแสงร้อยละ 31

4. กระจกเงา คือ กระจกที่มีการฉาบสารปรอทไว้ด้านหนึ่ง ให้ภาพสะท้อน อายุการใช้งาน 5 ปี ในห้องน้ำก่อกออิฐ ไม่ฉาบปูน

5. กระจกฉนวนความร้อน ป้องกันการสูญเสียความร้อนภายในอาคาร เป็นกระจก 2 ชั้น ภายในบรรจุสารพวก "DRY AGENT" และ "SEALANT" (SILICONE) เป็นการช่วยประหยัดพลังงานให้แสงผ่านร้อยละ 20

6. กระจกลายดอก ปัจจุบันมีลาย ดังนี้ ลายผ้า (MISTLITE) ลายดอกไม้ (FLORA) ลายทุ่งนา (NOMICHI) และลายสายรุ้ง (NARUTO)

7. กระจกนิรภัยเส้นลวด คือ กระจกที่มีตะแกรงลวดภายใน เวลาแตกจะไม่กระจาย

8. กระจกนิรภัยชั้นเดียว คือ กระจกที่เวลาแตกจะเป็นเม็ดไม่บาดร่างกาย ใช้ทำกระจก รถยนต์

9. กระจกนิรภัยสองชั้น คือ กระจกสองชั้นมีแผ่นฟิล์มอยู่ระหว่างชั้นซึ่งใส เวลาแตกจะคงรูปเป็นแผ่น ไม่กระจายออกแบบกระจกนิรภัยชั้นเดียว

10. อิฐบัวหรือกลาสบล็อก ขนาดกว้าง 20 ซม. ยาว 20 ซม.หนา 3 นิ้ว และ 4 นิ้ว มีลวดลายมาก

การทำลวดลายลงบนแผ่นกระจก

1. การพ่นทราย จะไม่กินเนื้อกระจกมาก เกิดลายเป็นฝ้า

2. การเจียร เป็นการแกะสลักลงไป ความลึกตื้นขึ้นอยู่กับแบบ

11. สเทลกลาส (ไม่ได้ใช้ในการแบ่งชนิดของกระจก เสริมขึ้นมา) เป็นการทำการกระจกสีมาประดับเป็นภาพต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่นิยมกันมากในสมัยศิลปะโกธิค ในสมัยก่อนจะทำเป็นรูปทรงเรขาคณิตเพราะทำกระจกได้ขนาดเล็กและใช้แท่งตะกั่วเป็นตัวเชื่อมต่อจึงมีผลในการทำฟอร์ม แต่ปัจจุบัน ใช้การวาดลวดลายลงบนกระจกแผ่นใหญ่ได้ จึงมีการทำลวดลายต่าง ๆ มากมาย ทั้งฟรีฟอร์มและเรขาคณิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ้า màn

ผ้า màn เป็นวัสดุสำคัญในการตกแต่งภายใน ที่มีความจำเป็นต่อประตู หน้าต่าง และกระจก บางครั้งอาจนำมาใช้ในลักษณะการปิดกันอื่นๆ ได้ ผ้าที่นำมาใช้ทำ ผ้า màn มีหลายชนิดด้วยกัน เช่น

- ผ้าไหม เป็นผ้าที่มีคุณค่ามาก ให้ความรู้สึกเป็นทางการ สง่างาม เป็นระเบียบ
- ผ้ากำมะหยี่ ให้ความรู้สึกหรูหรา พุ่มเฟิ่ย ภูมิฐาน นุ่มนวล มีราคา
- ผ้าฝ้าย ให้ความรู้สึกเป็นกันเอง
- ผ้าป่าน ให้ความรู้สึกเบา โปร่งสบาย
- ผ้าลูกไม้ ให้ความรู้สึกนุ่มนวล โรแมนติก
- ม่านไม้ไผ่ ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ โปร่งสบาย

ประโยชน์ของผ้า màn มีหลายอย่าง คือ ช่วยกรองแสงให้ลดความจ้าลง ควบคุมความสว่างได้ตามต้องการ ช่วยลดความร้อนจากอุณหภูมิของแสงแดด ทำให้เครื่องปรับอากาศทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งช่วยกันฝุ่น ป้องกันเสียงสะท้อน สร้างบรรยากาศในการตกแต่งและบังสายตาได้เป็นอย่างดี

วัสดุประเภทหิน

วัสดุประเภทหิน เหมาะที่จะใช้สำหรับผนังและพื้นทั้งภายในและภายนอกอาคาร ในส่วนที่ใช้งานหนักหรือเนื้อที่ที่มีคนพลุกพล่านเนื่องจากหินมีความทนต่อการสัมผัส ทำความสะอาดง่าย ทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ในขณะเดียวกันก็มีความงามและมีค่าไปตามแต่ชนิดของหิน

ก. หินอ่อน เป็นหินที่สามารถทนสกปรกได้ดี ทนต่อสารเคมีได้บ้างในบางชนิดซึ่งจะใช้ หินอ่อนกับผนังภายในเป็นส่วนมาก หินอ่อนให้ลักษณะที่มีคุณค่าในด้านความงามกว่าหินประเภทอื่น มีสีให้เลือกหลายสี ขาว ดำ เทา ชมพู เขียว เนื้อ น้ำตาล เป็นต้น หินชนิดนี้ทนกับ น้ำหนักปานกลาง ทนต่อการขีดสี ไม่เก็บเสียง ให้ความหรูหราและมีผิวหน้าสวย ถ้าถูกน้ำมันอาจต่างเป็นดวง มีทั้งด้านและมัน มักใช้ปูห้องน้ำที่ต้องการความหรูหรา **วิธีปู** 1. ปูแห้ง เพื่อดูสีและลาย ใช้ดินสอทำหมายเลข 2. ปูเปียก ใช้ปูนทรายหมาด ๆ ประสาน แบ่งออกเป็นสองวิธี คือ ปูเต็มแผ่น (ปูนทรายเทลงพื้นที่ต้องการจนเต็มแล้ววางแผ่นหิน) ปูแบบซาลาเปา (โปะเป็นก้อนกลม เอาหินกด มีข้อเสีย คือ จะทำให้หินแตกง่าย) **ขนาด** 15 ซม. x 20 ซม., 15 ซม. x 30 ซม., 20 ซม. x

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20 ซม., 20 ซม. x 40 ซม., 30 ซม. x 60 ซม. ปูนฉาบ หินหนา 7/8 นิ้ว หรือ 1/2 นิ้ว ปูพื้น หินหนา 1 นิ้ว

ข. **หินกาบ** คือ หินชนวนซึ่งซ้อนกันเป็นชั้น ๆ ที่นิยมใช้มีหลายสี คือ สีน้ำตาล ดำ เหลือง ส้มแดง ม่วง (ราคาแพงที่สุด) การปูหินกาบ เตรียมพื้นที่ที่จะปูให้มีผิวขรุขระเพื่อหินกาบจะได้ติดแน่นกับพื้น ใช้แปรงชุบน้ำตีให้ชุ่ม ขณะที่ปูตลอดเวลาปูให้ปูนทรายเป็นตัวเชื่อม เมื่อปูต้องคอยจับแผ่นหินไปด้วยเพื่อไม่ให้น้ำเกาะที่หินกาบ เมื่อเสร็จใช้ฟองน้ำทำความสะอาดและลงแว็กซ์

ค. **หินแกรนิต** ส่วนมากใช้กรุผนังหรือพื้นทางเดินของส่วนต่าง ๆ เนื่องจากเป็นหินที่มีความแข็งแรงที่สุด เนื้อแน่นและทนทาน เพื่อขัดให้สีเงาจะมีลักษณะคล้ายหินอ่อน และบำรุงรักษาความสะอาดได้ง่าย มีหลายสี เช่น สีแดง ชมพู เหลือง เขียว ขาว ดำ น้ำตาล เป็นต้น ขนาดโดยทั่วไปตัดขายขนาดเดียวกับหินอ่อน ความหนา 3/4 นิ้ว 1 นิ้ว 3/2 นิ้ว และ 2 นิ้ว การปูหินแกรนิตทำเช่นเดียวกับการปูพื้นหินอ่อน (สำหรับพื้น) ถ้าผนัง ใช้หินเจียรเป็นร่อง ใช้ตะขอตัดแล้วใช้เลื่อยประสาน ใช้ ปูนแดง ซีเมนต์ขาว เลขนี ผสมกันมาประสานจะแห้งภายใน 5 นาที

ง. **หินหล่อ** ได้แก่ วัสดุประเภทหินผสมกับซีเมนต์ ภูมิคุณค่าน้อยกว่าหินแท้ แต่มีความคงทนและบำรุงรักษาง่ายเท่ากับหินแท้ เช่น

- หินขัด เป็นส่วนผสม คือ หินเกล็ด ซีเมนต์ขาว สีตามต้องการนำมาเทบนคอนกรีตหยาบ ทิ้งไว้ 12 ซม. แล้วขัดผิวหน้า หล่อน้ำให้ซีเมนต์ขาวแข็งตัวสมบูรณ์ ในกรณีพื้นที่ขนาดใหญ่ จะมีการฝังเส้นทองเหลืองหรือเส้น พี.วี.ซี. (มีความยืดหยุ่นได้ดีกว่าเส้นทองเหลือง)

- หินล้าง หรือทรายล้าง มีส่วนผสม คือ หินขนาดเล็กหรือทราย ปูนซีเมนต์นำไปฉาบ เป็นปูนแข็ง ล้างปูนออกให้เหลือแต่ผิว ใช้สีฝุ่นผสมสีตามต้องการ

วัสดุประเภทดินเผา

ก. **อิฐ** อิฐสามารถนำมาใช้ได้โดยธรรมชาติของมัน หรือทาสีทับ สีธรรมชาติมีสีแดง สีแสด สีเหลือง หรือสีเทา ขาว ราคาถูกกว่าหิน คงทนและรักษาง่าย ทนทานต่อการสึกกร่อนและสภาพดินฟ้าอากาศ อิฐสามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้ **อิฐมอญ** (หนา 5 ซม. ยาว 20 ซม.) อิฐ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐาน (อิฐบางปะกง หน้า 7 ซม. กว้าง 21 ซม. ยาว 23 ซม.) อิฐบล็อด (หน้า 7 ซม. กว้าง 19 ซม. ยาว 39 ซม.) อิฐทนไฟ (มีหลายขนาด มีส่วนผสมของดินทนไฟ อลูมินัม ซิลิกา แร่เหล็ก)

ข. กระจก เป็นวัสดุที่สามารถปูได้ทั้งพื้นและผนังได้ในทุกห้องตามที่ต้องการ และเหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศและมีความทนทานค่อนข้างสูง มีหลายขนาด หลายลวดลาย หลายสี หลายชนิด ให้เลือกใช้ได้ตามความพอใจ ถ้าแบ่งตามเกณฑ์ทั่วไปสามารถแบ่งได้เป็น 4 แบบ คือ

1. กระจกเซรามิกปูพื้น มีส่วนผสม คือ หินฟันม้า หินแก้ว ดินขาวเหนียวทอลค์แคลเซียมคาร์บอน เเผ่ครั้งเดียวที่อุณหภูมิ 1,160 องศาเซลเซียส มีเนื้อแกร่งทนต่อการขีดข่วนและการกระแทก รับน้ำหนักได้ไม่ต่ำกว่า 250 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร เนื้อกระจกจะมีสีน้ำตาลอมเหลือง การดูดซึมน้ำต่ำไม่เกิน 3 เปอร์เซ็นต์
2. กระจกเซรามิกปูผนัง มีส่วนผสมที่สำคัญ คือ หินฟันม้า หินแก้ว โฟโฟทิลด์ ดินขาว ดินเหนียว ส่วนผสมอาจเปลี่ยนแปลงได้หลายแบบ เเผ่ได้ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปในอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 1,000 องศาเซลเซียส รับน้ำหนักได้ 160-280 กก./ตร.ซม. เนื้อกระจกจะมีสีขาวไปจนถึงสีแดง ขึ้นอยู่กับวัตถุดิบ ขนาดของกระจกทั้งสองชนิดนี้มีขนาดตั้งแต่ 4 x 4 นิ้ว, 4 x 8 นิ้ว, 8 x 8 นิ้ว, 8 x 16 นิ้ว, 12 x 12 นิ้ว, 18 x 18 นิ้ว, 12 x 18 นิ้ว, 20 x 20 นิ้ว, 50 x 50 ซม²
3. กระจกโมเสค เป็นกระจกชิ้นเล็ก ๆ มีส่วนผสมที่สำคัญ คือ ดินขาว หินฟันม้า หินทรายแก้ว และดินขาวเหนียว นำมาเคลือบสี แล้วเผ่ครั้งเดียวที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 1,000 องศาเซลเซียส เนื่องจากมีขนาดเล็ก การผลิตเพื่อให้ง่ายต่อการติดตั้งใช้งานจึงนำมาเรียงติดกันบนตาข่ายหรือกระดาษเป็นแผ่นขนาด 1 ตารางฟุต สามารถรับน้ำหนักได้มากกว่า 500 กก./ตร.ซม. และการดูดซึมน้ำต่ำกว่าร้อยละ 1 การผลิตมีสองแบบ คือ ชนิดเคลือบมัน เหมาะสำหรับงานปูผนัง ภายในและภายนอกอาคาร และชนิดเคลือบด้าน เหมาะสำหรับปูพื้น ขนาด ¾ x ¾ นิ้ว, 1 x 1 นิ้ว, 1 1/8 x 1 1/8 นิ้ว, 9/4 x 9/4 นิ้ว และ 7/2 x 7/2 นิ้ว นอกจากนี้ยังมีแบบหกเหลี่ยม แปดเหลี่ยม

การปูกระจก

1. การปูเปียก ใช้กับการปูพื้นเมื่อเทพูนทรายและปรับระดับจนได้ที่แล้ว ทิ้งไว้จนปูนทรายหมาด จึงเริ่มทำการปูกระจกแต่ต้องปูด้วยความรวดเร็วเพราะปูนทรายจะแห้งตัวก่อน
2. การปูขาลาเปา คือ การฉาบปูนลงบนหลังแผ่นกระจกแล้วจึงปูที่ละแผ่น จะใช้ปูกับผนังหรือพื้นก็ได้ แต่วิธีนี้ต้องระวังไม่ให้เกิดโพรงใต้กระจกเพราะกระจกอาจหลุดร่อนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การปูแห้ง หลังจากปรับพื้นที่ด้วยปูนทรายแล้ว ปล่อยแห้งดีแล้ว นำซีเมนต์ขาวมา ฉาบหลังซีเมนต์ขาวหรือปูนยาแนวสีต่าง ๆ (ควรแช่กระเบื้องในน้ำก่อนปู เพื่อกันการดูดน้ำจาก ปูน)

4. กระเบื้องมุงหลังคา ได้แก่ กระเบื้องซีแพคโมเนีย กระเบื้องวิบูลย์ศรี (ซีเมนต์ผสม ทรายเข้าเครื่องอัดแผ่น) กระเบื้องวาง กระเบื้องโยหินแผ่นลอนฟาง (ลอนคู่) กระเบื้องโยหินแผ่น ลอนลูกฟูก (มีทั้งลอนเล็กและลอนใหญ่)

- วัสดุประเภทแร่ธาตุอื่น ๆ

ก. วัสดุประเภทโลหะ

- เหล็ก เหล็กที่ใช้ทำเครื่องเรือนมี 2 ชนิด คือ เหล็กแผ่นและเหล็กท่อกกลมมีหลายขนาดด้วยกัน สามารถดัดแปลงรูปด้วยการหล่อและการตัดให้เป็นรูปต่าง ๆ ตามต้องการ ผิวชั้นนอกอาจ ทำการปรับปรุงได้หลายวิธี เช่น ชุบโครเมียม พ่นสี รมดำ แต่มีข้อเสีย คือ เมื่อมีการกระแทกของผิว นอกตัวเนื้อเหล็กจะเกิดสนิมและมีน้ำหนักมาก

- สแตนเลส เป็นโลหะที่มีความพิเศษกว่าเหล็กธรรมดา คือ ไม่เป็นสนิม มีความมันวาวและ แข็งแกร่ง แต่มีราคาสูงกว่าเหล็กธรรมดา มีทั้งชนิดแผ่นและท่อกกลม ความมันวาวของผิวและการ สะท้อนแสงทำให้สแตนเลสดูมีความเบาโลดตัวกว่าเหล็ก

- ทองเหลือง เป็นโลหะผสมที่มีความแข็งแรง ผิวสีทอง (มีทั้งด้านและขัดมัน) ราคาแพง บำรุงรักษายาก แต่ให้ความรู้สึกหรูหรา มีคุณค่า นอกจากนี้ทองเหลืองยังมีคุณสมบัติ คือ ดัดโค้ง หรืองอ หรือหล่อให้เป็นรูปต่าง ๆ ได้ง่าย

- อลูมิเนียม อัลลอยด์ เป็นโลหะผสมที่มีความแข็งแรง มีน้ำหนักเบา ไม่เป็นสนิมสามารถหล่อ เป็นลวดลายละเอียดได้ ทำผิวได้หลายแบบ ราคาแพงกว่าเหล็กประมาณเท่าตัว

ข. วัสดุประเภทพลาสติก

พลาสติกเป็นวัสดุสังเคราะห์ที่เกิดขึ้นตามกรรมวิธีทางวิทยาศาสตร์ มี องค์ประกอบของน้ำ อากาศ ถ่านหิน น้ำมัน เกลือ และก๊าซธรรมชาติ รวมกันในหลายสัดส่วน สามารถนำวัสดุนี้มาหลอมละลายภายใต้ความร้อนและความกดดันให้ออกมาเป็นรูปต่าง ๆ ได้ ตามต้องการ พลาสติกมี น้ำหนักเบาและแตกหักยาก พลาสติกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

1. เทอร์โมเซตส์ คือ พลาสติกที่มีรูปทรงถาวรเมื่อผ่านการผลิต โดยใช้ความร้อนและความ กดดัน แล้วจะไม่สามารถหลอมละลายกลับมาใช้ได้อีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เทอร์โมพลาสติก สามารถนำกลับมาใช้ได้อีกหลังจากนำไปทำผลิตภัณฑ์แล้ว มีความอ่อนตัว เบื้อง่าย

พลาสติกที่มีการใช้ในปัจจุบันมีหลายประเภท ดังนี้

- เอ.บี.เอส. และ เอ.เอส.เอ เป็นลักษณะการผสมข้ามชนิดของพลาสติก เป็นสารพวกโพลีเมอร์ พลาสติกชนิดนี้มีความเหนียวและรับแรงได้ดี ป้องกันการรูดขีดจากสารเคมีและจาก ลมฟ้าอากาศ สามารถผสมสีได้ น้ำหนักเบา ใช้ทำระบบท่อและเครื่องเรือนที่ถอดประกอบได้ เป็นต้น
- อะคริลิค เป็นที่รู้จักในชื่อทางการค้ามาก เช่น “เพลลิกเซล” ใช้ทำช่องแสง (สกายไลท์) ใช้ทำเครื่องเรือน เช่น โต๊ะกลาง โต๊ะอาหาร เป็นต้น
- เอฟ อาร์ พี เป็นพวกพลาสติกเสริมใยแก้ว ใช้ทำฉากหรือผนังที่ต้องการให้แสงผ่านได้
- เมลามีน ใช้กรุบนเคาน์เตอร์และโต๊ะ ภาชนะใส่อาหาร มีความแข็งแรง ทนต่อการรูดขีด และแตกหักยาก ทนน้ำ ความเป็นกรดและด่าง ทนความร้อนได้ดี ผิวมัน กึ่งมันด้านและ ผิวด้าน
- ไนลอน จัดเป็นชื่อทางการค้ามีสีต่าง ๆ กันมาก สามารถรับแรงดึงได้ดีใช้ทำภาชนะใส่อาหาร พรม เสื้อผ้า รางลื่นซัก และเครื่องเรือน
- โพลีเอทิลีน มีน้ำหนักเบา หลายสี ใช้ทำขวดผิวอ่อน ถาดในตู้เย็นและภาชนะในครัว เป็นต้น
- โพลีสไตรีน มีผิวตั้งแต่เรียบมากจนเป็นมัน ทำผิวหน้าได้หลายลักษณะ ใช้ทำประโยชน์ได้มากมาย ตั้งแต่ภาชนะเครื่องครัวจนถึงระบบเครื่องเรือนแบบโมดูลาร์
- โพลีเอสเตอร์ ใช้ทำพรม แก้ว ผนัง เพดาน ทำจากกันห้องด้วยการเสริมใยแก้ว
- กระเบื้องยาง ปูพื้น แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ
 - * แบบแผ่น มีขนาดเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้าง 8 นิ้ว และ 9 นิ้ว มักมีปัญหาในเรื่องความชื้น
 - * แบบผืน พื้นถ้าไม่เตรียมไว้จะมีปัญหาเรื่องความชื้น

พรม

พรมเป็นวัสดุที่ให้ผิวสัมผัสที่อ่อนนุ่ม มีสีสันทและลวดลายให้เลือกมากมาย เก็บเสียงได้ดี แต่การรักษาความสะอาดทำได้ยาก มักจะเป็นที่สะสมฝุ่นและความชื้น เพราะฉะนั้นพรมจึงเหมาะกับห้องปรับอากาศ พรมที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมี 5 ประเภท คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. พรมมาตรฐานทั่วไป แบ่งเป็น พรมที่ทำจากขนสัตว์แท้ และพรมชนิดที่ผสมเส้นใยสังเคราะห์ มีขนาดความหนาตั้งแต่ 2-6 ปอนด์ ถ้าหนาขึ้น ราคาจะแพงขึ้น อุปกรณ์ประกอบการปูพรม ได้แก่ ยางรองพื้น เทป ตะปูซีดรอย ขนพรม แบ่งเป็นแบบขนห่อและปลายขนตัด
2. พรมมาตรฐานแยกชิ้น เป็นพรมลักษณะเดียวกับแบบแรก แต่มีขนาดเล็กกว่าและขายเป็นชิ้น ไม่ต้องมีอุปกรณ์ประกอบ ใช้วางบนพื้นได้เลย ไม่ต้องยึดติดกับพื้น พรมประเภทนี้คิดราคาชิ้นตามแต่ลวดลาย ความประณีตและความหนา
3. พรมกันน้ำ เป็นพรมที่ทำจากใยสังเคราะห์พิเศษ กันน้ำได้ดีกว่าสองแบบแรก แต่ความสวยงาม หนานุ่มนั้นด้อยกว่า บางครั้งเรียกว่า พรมสักหลาดหรือพรมอัด มีทั้งชนิดเป็นม้วนหรือชนิดเป็นแผ่นสี่เหลี่ยม ปูที่ละแผ่นต่อกันเป็นผืน วิธีปูใช้กาวทาแล้วปิดยึดลงพื้น สำหรับชนิดม้วนนั้นต้องจ้างช่างปู แต่ชนิดแผ่นสามารถเปลี่ยนเองได้หากชำรุด
4. พรมที่ใช้วัตถุดิบพิเศษ เป็นพรมที่ผลิตจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น ปอ มีความทนทานมาก สวยงาม ราคาถูก แต่ไม่มีชนิดที่ปูเต็มห้อง เหมาะที่จะปูเป็นส่วน ๆ หรือใช้ประดับผนัง
5. พรมอื่น ๆ เช่น พรมน้ำมัน ราคาถูก ไม่มีปัญหาในการผลิต

วัสดุประเภทกระดาษ

วัสดุที่เห็นว่ามีจำหน่ายใช้อย่างแพร่หลาย ได้แก่ “วอลล์เปเปอร์” ซึ่งมีการผลิตออกมาจำหน่ายเป็นจำนวนมาก หลายสี หลายลวดลาย ทั้งขนาดลายเล็กจนถึงใหญ่ ปัจจุบันวอลล์เปเปอร์จำหน่ายเป็นม้วน 1 ม้วนสามารถกรุได้พื้นที่ประมาณ 5 ตารางเมตร และมีบอร์ดเคอร์ชายเป็นชุดเข้ากับวอลล์เปเปอร์แต่ละลาย มีขนาดหน้ากว้างหลายขนาดตามแต่ผู้ผลิต เช่น 10 ซม., 15 ซม. ขายเป็นเมตรวัดตามความยาว การติดตั้งสำหรับผนังฉาบปูนต้องเตรียมผนังให้เรียบ ใช้กาวติด ถ้าเป็นผนังกรุไม้อัดให้อุดด้วยยิปซัม ทาสีเล็กน้อย ทากาวติดวอลล์เปเปอร์

วัสดุที่ใช้ในการทำฝ้าเพดาน

- ก. ไม้ ได้แก่ ไม้ที่ต้องการลายและโครงไม้เพื่อทำสี เช่น ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้มะค่า ไม้จำปา
- ข. กระเบื้องกระดาษ และวัสดุแผ่นเรียบ มีข้อเสีย คือ แตกหักได้ง่าย และไม่ทนต่อน้ำ
- ค. แผ่นยิปซัม มีขนาดความหนา 9 มม. 12 มม. ตรงกลางเป็นแรยิปซัมอัดแน่น ปิดทับด้วยกระดาษสีน้ำตาล 2 ด้าน ถ้าแบบกันความร้อนจะฉาบด้วยอลูมิเนียมฟรอยด์ เพื่อสะท้อนความร้อนออกไป ถ้าแบบกันความร้อนพิเศษจะเสริมโฟมก่อนปิดด้วยอลูมิเนียม ไมโครไฟเบอร์ทำจากใยแก้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อีกด้านปิดด้วยอลูมิเนียมฟรอยด์ หนึ่งด้านฟรอยด์ขึ้นกันความร้อน แต่นาน ๆ ฝุ่นจะเกาะทำให้การ สะท้อนลดน้อยลง

ง. ไม้อัด ไม้อัดแผ่นเรียงพิมพ์ลาย หรือฮาร์ดบอร์ด ผิวขรุขระช่วยลดการสะท้อนของ เสียง

ลักษณะการทำฝ้าเพดาน

1. โครงเหล็กรูปตัวซี หรือตัวไอ ชูสังกะสี กรุด้วยแผ่นยิปซัมบอร์ด ฉาบรอยต่อเรียบ
2. โครงที-บาร์ ขนาด 0.60 x 0.60 ตร.ม. และ 0.60 x 1.20 ตร.ม.
 - โครงอลูมิเนียม
 - โครงเหล็กชุบสีอบ (มีสีขาว ดำ น้ำตาล และสีสังทำพิเศษ) กรุแผ่นยิปซัม หรือแผ่นแอร์คูสติค (สามารถเก็บเสียงได้ดี)
3. โครงอลูมิเนียม เกล็ดและตาราง ใช้ในงานตกแต่ง ไม่สามารถกันเสียงและความ ร้อนได้
4. ห้องพื้นชั้นบนทาสีพลาสติกหรือพ่นฉาบด้วยสีพื้นเท็กซ์เจอร์ (TEXTURE) การ ฉาบด้วยสีพื้นจะช่วยแก้ปัญหาเพดานที่ทำฝ้าไม่ได้ ทาสีก็ไม่สวย เช่น ชั้นบนเป็นพื้นสำเร็จรูปซึ่งไม่ เรียบและเจาะพื้นไม่ได้

การทำฝ้าเพดาน ปัจจุบันตีราคาเป็นตารางเมตร สำหรับส่วนที่ยกฝ้าขึ้นในแนวตั้งให้คิด เป็นเมตร ส่วนพื้นที่ในแนวราบคิดเป็นตารางเมตร

การเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของวัสดุ

วัสดุที่ใช้ในการตกแต่งภายในโรงแรม โดยเฉพาะในเขตที่มีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น วัสดุที่ นำมาใช้ควรมีความสามารถในการทนต่อความชื้น กันการกัดกินของปลวกและแมลง กันการเกิด เชื้อราโดยเฉพาะวัสดุที่ใช้ภายในห้องพักเพราะต้องใช้เป็นเวลานาน วัสดุต้องมีคุณภาพดี สามารถ กันความร้อนจากแสงธรรมชาติ ค่าความเป็นฉนวนต่อการลุกไหม้ แสงสะท้อนจากวัสดุและเงาสี รูปฟอร์ม ผิวหน้า และลวดลาย ราคา ความสะดวกในการนำมาใช้ และอื่น ๆ ส่วนมากจะนำวัสดุ ในห้องถิ่นมาใช้ ทั้งนี้เพราะหาได้ง่าย ราคาถูก สามารถแสดงออกถึงลักษณะในแต่ละห้องที่ ให้ บรรยากาศที่กลมกลืนกับสภาพภายนอก อย่างไรก็ตามก็มักออกแบบก็ได้พยายามนำวัสดุแปลกใหม่ เข้ามาใช้เพื่อความสะดวกในการติดตั้ง การจัดหา การผลิตที่ได้จำนวนมาก และมีมาตรฐาน การ นำมาใช้ตามประโยชน์และอายุการใช้งานที่นานขึ้น เช่น พลาสติก ฝ้าใยสังเคราะห์ และวัสดุทาง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาศาสตร์อย่างอื่น ๆ รวมถึงอุปกรณ์อันทันสมัยต่าง ๆ ที่ต้องใช้ร่วมกัน เช่น งานไฟฟ้า แอร์ คอนดิชัน โทรทัศน์ ระบบเสียง เซฟ ระบบป้องกันอัคคีภัย ฯลฯ ดังนั้นก่อนทำการออกแบบจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียของวัสดุแต่ละชนิดเสียก่อน เพื่อการตัดสินใจนำมาใช้ได้เหมาะสมที่สุด

ประเภทวัสดุ	ข้อเสีย	ข้อดี
ไม้	- จะเสื่อมคุณภาพได้โดยน้ำ ความร้อน ลม อากาศ แสง การทาสี ไม้จะผุพังได้เร็ว เพราะเชื้อรา ปลวก มอด	- เป็นวัสดุที่หาได้ง่ายในเขตร้อนและ สะดวกในการขนส่ง การทำงานต่อเติม ซ่อมแซม มีความแข็งแรง สวยงาม เหมาะที่จะใช้ตกแต่งและทำเครื่องเรือน
อิฐ	- เป็นก้อนเก่าได้ด้วยความชื้น ตะไคร้น้ำ รา มีการแตกหักง่าย ถ้าเนื้อไม้แน่นพอ การเผายังไม่ดีพอ น้ำซึมได้ ขนาดไม้แน่น มีการบิดเบี้ยวจากการผลิต	- มีความคงทน ถ้าคุณภาพดี การนำ ความร้อนต่ำ ทนต่อการเผาไหม้
หิน	- ค่าขนส่งแพง ราคาแพง มีการแตกร้าวได้ง่าย มีน้ำหนักมาก เก็บสะสมความร้อน และเย็นนาน	- มีความแข็งแรง ทนทาน มีความสวยงามตามธรรมชาติ รับแรงได้มาก มีการขยายตัวน้อย
ซีเมนต์	- มีความชื้นสูง ดูดความร้อนได้เร็ว ผุกร่อนได้ง่ายกว่าหิน	- มีความคงทนต่อสภาพแวดล้อมได้ดี เกือบทุกรูปแบบ สามารถหล่อแบบได้
คอนกรีตบล็อก	- มีการแตกร้าวได้ง่ายและรวดเร็ว เนื่องจากการยืดหดตัวได้ง่าย อมความร้อน ผิดไม่สวย ตอกตะปูไม่ได้ ภายในกลวงและเปราะ	- สะดวกในการก่อสร้าง หาได้ง่าย คงทนต่อการเผาไหม้ การนำความร้อนต่ำ เหมาะสำหรับการทำผนังรับน้ำหนักโดยไม่ต้องมีเสาหรือเหล็กเสริม
หวาย ไม้	- เก้าและผุพังได้ง่ายและรวดเร็ว เป็นเชื้อเพลิงที่ดี แมลง มอดชอบกัดกิน	- สะดวกต่อการนำมาตกแต่ง มีความงามตามธรรมชาติ สามารถดัดแปลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ลงนามไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		ได้มาก อัดแน่นสำเร็จรูปจะมีความ แข็งแรงและคงทน เหนียวแน่น
อลูมิเนียม	- ราคาแพง	- สะดวกต่อการนำมาใช้ มีความมันวาว ไม่เป็นสนิมการทำงานง่ายและสะดวก รวดเร็ว

การใช้สีออกแบบสถาปัตยกรรมภายในอาคาร

สีต่างๆ มีอิทธิพลอย่างแรงกล้าต่อจิตใจมนุษย์ เป็นเหตุให้เกิดอารมณ์เปลี่ยนแปลงได้หลายอารมณ์ ทั้งร้อนแรง อบอุ่น และชุ่มชื้น เยือกเย็น กระปรี้กระเปร่า เป็นต้น สำหรับในด้านการตกแต่งภายใน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้ถึงจิตวิทยาของสีว่าสีใดให้ความรู้สึกอย่างไร เพราะการใช้สีให้คล้อยตามไปกับหน้าที่ ประโยชน์ใช้สอยของสถานที่นั้นๆ ทำให้การใช้สีมีประสิทธิภาพดีขึ้น และในบางเวลาก็ช่วยแก้ความรู้สึกที่ร้อนอบอ้าว อาจแก้ด้วยสีที่ให้ความรู้สึกเย็นสบาย ทำให้คลายร้อนไปได้

อันที่จริงแล้วอิทธิพลของสีที่กระทบจิตใจของเราจะรู้สึกไม่เหมือนกันทุกคน ทั้งนี้เพราะในการตกแต่งภายใน ควรจะคำนึงถึงคุณลักษณะและความรู้สึกในเรื่องสีด้วย เช่น

- สีสามารถสร้างความรู้สึกที่เข้าใกล้หรือห่างออกไป คือ สีอุ่น ดูแล้วรู้สึกเข้าใกล้ตัว แต่สีเย็นดูแล้วออกห่างจากตัว
- สีบางสีอาจไม่น่าดูเมื่อใช้กับพื้นที่มากๆ แต่เสริมให้น่าดูแก่สีอื่นๆ เมื่อใช้ในพื้นที่เล็กๆ เช่น สีส้มสดบนพื้นที่สีเขียวเข้ม
- เมื่อใช้สีเข้มจัดคู่กับสีอ่อนจัด จะดูเด่น มีชีวิตชีวกว่าการใช้สีที่มีความเข้มใกล้เคียงกัน ไปด้วยกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การใช้สี หรือการ
- ความเด่นของสี จะเกิดขึ้นเมื่อใช้สีต่างกันในเรื่องที่หรือปริมาณไม่เท่ากัน เพราะแต่ละสีในปริมาณเท่ากันหมด หรือเนื้อที่เท่าๆ กันทั้งหมด จะเกิดความน่าเบื่อหรือการตัดกันอย่างรุนแรง

1. จิตวิทยาการใช้สี

สีมีปฏิกิริยาต่อความรู้สึกของมนุษย์โดยตรง เช่น

- สีเทา ให้ความรู้สึกเคร่งขรึม สุขภาพ ผู้ดี เรียบร้อย เงียบสงัด
- สีดำ ให้ความรู้สึกลึกกลับ มีด ทุกข์โศก น่ากลัว ให้ความแข็งแกร่ง มีพลัง
- สีขาว ให้ความรู้สึกสะอาด บริสุทธิ์ ปราศจากมลทิน เปิดเผย
- สีสด ให้ความรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ สนุก อันตราย เบิกบาน ต้อนรับ
รบกวน ไม่สบายใจแทรกอยู่
- สีเหลือง ให้ความรู้สึกเบรี้ยว ร่าเริง ดีใจ มีอำนาจ ชักจูง ความมั่งคั่ง
- สีแดง ให้ความรู้สึกมั่งคั่ง สมบูรณ์ ความสวย ความสุข ดื้อรั้น ทำหาย
กระตุ้นความหวน ความอบอุ่น กระตือรือร้น ร้อน ดุร้าย แรงกล้า
- สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกสุขภาพ ถ่อมตนหนักแน่น เยือกเย็น สุขุม คงสภาพ
มีฐานันดรศักดิ์ มั่นคง
- สีเขียว ให้ความรู้สึกร่าเริง สดชื่น กระชุ่มกระชวย สุขุม เยือกเย็น สันติ

2. การศึกษาลักษณะของสี

สีแดง ให้ความรู้สึกมั่งคั่งสมบูรณ์ ขวบลุ่มหลง การให้สัญลักษณ์แต่เพียงเล็กน้อยจะ
ทำให้เป็นตัวเด่นสำหรับภายในอาคารสีแดงไม่เพียงแต่ให้ความรู้สึกตื่นเต้นเท่านั้นแต่ให้ความรู้สึก
เร้าใจได้เหมือนกัน นอกจากนี้ยังสามารถจะเป็นภัยทางด้านจิตวิทยาได้ เช่น ดวงไฟสีแดงใช้ในการ
การอัดรูป จะมีความรู้สึกว่าปวดศีรษะและตาลายได้ แม้จะ ใช้อย่างถูกต้องและใช้เพียงเล็กน้อยก็
ตามที

สีเหลือง ให้ความรู้สึกร่าเริงสดใส สีเหลืองอ่อนจะให้ความรู้สึกของความสะอาดความ
สว่าง สีเหลืองเข้มมากจะทำให้สมองเกิดความหงุดหงิดได้ ซึ่งสีเหลืองนี้จะนำไปใช้ได้ เพียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนน้อย เช่น บานประตู ซึ่งผนังเป็นสีเทาอ่อนๆ สีเหลืองนยทำให้ห้องมีดูสว่างขึ้น สีเหลืองเขียวช่วยในเรื่องความเย็น

สีเขียว ไม่ทำให้ดวงตาเวลามอง ไม่ใช่ใกล้กับสีแดงในจำนวนเท่ากัน สีเขียวให้ความสดชื่นกระชุ่มกระชวยเสมอ และให้พักสายตาได้ โดยธรรมชาติจะใช้สีเขียวเป็นสีที่ส่งเสริมทุกๆ สีให้ดูสดใสขึ้น สีเขียวสมควรใช้ในการนำความหมายบางอย่างจากต้นไม้ สีเทา สีมอๆ หรือสีเขียวแก่ๆ ส่วนมากจะใช้ได้อย่างดีทีเดียวในการเน้นสีพื้นสำหรับที่นิยมทำเครื่องเรือนด้วยไม้เมเปิลหรือไม้สัก สีเขียวสดใสให้ความรู้สึกสดชื่น

สีน้ำเงิน สีน้ำเงินเข้มให้ความรู้สึกสงบลึกซึ้ง น้ำเงินอ่อน เช่น สีน้ำเงินหรือฟ้า มีความสดใสของสีเขียวอยู่ด้วย แม้ว่าจะปราศจากตัวสีเขียวก็ตาม สำหรับผนังและเฟอร์นิเจอร์ สีฟ้าและสีที่ใกล้เคียงกับน้ำ หรือสีน้ำเงินที่ใช้มากเกินไปจะทำให้เกิดความไม่เบิกบาน สีน้ำเงินอมเขียว ให้ความรู้สึกตื่นเต้น เช่น แสงโพล การ แพนหางของนกยูง เป็นสีที่มีเสน่ห์งดงาม

สีขาว ให้ความรู้สึกสะอาด บริสุทธิ์ ระวังการใช้ในห้องครัวที่เป็นสีขาวทั้งหมด หรือสีขาวทั้งหมดของห้องน้ำ สีขาวนี้จะใช้ในโครงการระบายสีของความเรียบร้อย สดชื่น สีกลุ่มดำเทา ขาว เรียกว่า สีเอกรงค์ ไม่ควรใช้รวมกันระหว่างแม่สี (น้ำเงิน เหลือง แดง)

3. สีที่ใช้ในการตกแต่งภายในส่วนต่างๆ ของโรงแรม

LOBBY สำหรับสถานที่เช่นนี้ เนื่องจากคนมาชุมนุมกันในบางโอกาสเป็นจำนวนมาก ดังนั้น Scheme สีจึงเป็นสีอ่อนและอ่อนนุ่ม นอกจากนี้จะมีการเพิ่มลายลงไปบ้างเพื่อให้ดูสง่างามยิ่งขึ้น

RESTAURANT เป็นห้องซึ่งใช้เฉพาะเวลารับประทานอาหาร ต้องการบรรยากาศที่สะอาดสดใส สบายตา สีที่ใช้ อาจจะเป็นสีเหลืองอ่อนหรือสีครีม สำหรับผนังไม่ควรใช้สีมืดทึบหรือสีสว่างมากเกินไปเพราะจะทำให้ผู้ที่ใช้ห้องเกิดความเศร้าซึม จนเป็นสาเหตุให้รับประทานอาหารไม่ลงก็ได้ แต่ถ้าใช้ผนังสีอ่อนนำมารับประทาน ตกแต่งด้วยผ้ามรองจานหรือถ้วยชามสีสดๆ อาจเป็นฟ้า เข้มแดง ส้ม หรือสีน้ำเงิน ก็ช่วยให้บรรยากาศสดใส กระปรี้กระเปร่าขึ้นได้เหมือนกัน

COFFEESHOP การใช้สีต้องคำนึงถึงสีที่สะอาดสดใส ลักษณะเดียวกันกับห้องอาหารในบ้านทั่ว ๆ ไป จะต่างกันตรงที่ Coffee Shop ต้องตกแต่งให้ดูแปลกตา มากกว่าห้องอาหารธรรมดาซึ่งเราใช้อยู่ทุกวัน Coffee Shop จึงควรมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปลี่ยนแปลงบ้างเมื่อถึงเวลาอันควร เพื่อเป็นการจูงใจลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการอยู่เสมอ สำหรับ Coffee Shop ซึ่งมีแต่เครื่องดื่มและของว่างเป็นสถานที่ใช้ในเวลากลางวัน สีสที่ใช้ควรเป็นสีอ่อนและสีที่ให้ความเบิกบานใจ สีสที่ใช้ควรอยู่ในลักษณะกลมกลืนกัน จะเน้นน้ำหนักบ้างแล้วแต่การตกแต่ง หรือเฟอร์นิเจอร์สีสดใส หรือภาพติดผนัง

- ห้องรับแขก โดยเหตุที่ห้องรับแขกเป็นห้องที่ต้อนรับแขก เป็นที่สนทนาปราศรัยในยามว่างสีที่สีควรเป็นสีที่เหมาะสมแก่การจะทำให้จิตใจเบิกบาน ไม่ควรใช้สีโหด โทนรุนแรงที่มีหลายสีเกินไป เพราะจะทำให้ Tonality สีดูเลวไป ทั้งผู้ใช้ก็จะรู้สึกงุนงง สบายก็อาจไม่อยู่ที่การคุยด้วยเช่นกัน สีประดับสำหรับห้องรับแขก เช่น สีส้มอ่อนๆ ใช้สำหรับผนังห้อง ใช้สีครามหรือสีม่วงอมน้ำตาลเข้มสำหรับพรม ส้มแก่สำหรับโต๊ะ เก้าอี้ เช่น เบาะบุวม เป็นสิ่งตกแต่งเล็กๆ น้อยๆ ใช้สีออกส้มแดง เมื่อรวมกันทั้งหมดแล้วจะดูเด่นงามตาอันที่จริงภายในห้องรับแขกหรือห้องอื่นที่มีโครงสร้างได้หลายแต่ทั้งนี้ต้องดูให้งามตาและเหมาะสมกับประโยชน์สอย รวมทั้งความรู้สึกของผู้สอยห้องด้วย
- ห้องทำงาน ใช้เป็นที่ทำงานในเวลากลางวันเป็นส่วนมาก อาจจะใช้สีที่มีเนื้อสีเข้มข้นกว่าสีสำหรับห้องนอนก็ได้ โดยทั่วไปเราจะรู้สึกเบื่อหน่ายได้เร็วในสีเข้มและสดใส ฉะนั้นสีจึงควรเป็นสีที่อ่อนแต่พอควร แต่ถ้าห้องนั้นทำให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายซ้ำซาก สีสดใสโทนอ่อนจะช่วยให้เกิดความรู้สึกกระปรี้กระเปร่าได้ง่าย ความสดใสของสีให้มันน้อยๆ แห่งก็พอสำหรับภายในห้องทำงาน
- ห้องพักผ่อน ซึ่งใช้เป็นที่อยู่ในเวลากลางวันเป็นส่วนมาก จะใช้สีเข้มกว่าสีสำหรับห้องนอนก็ได้ แต่โดยทั่วไปเราจะรู้สึกเบื่อหน่ายได้เร็วในสีเข้มและสดใส ฉะนั้นควรใช้สีอ่อนแก่แต่พอสมควร และถ้าเห็นห้องนั้นทำให้เกิดความเบื่อหน่ายซ้ำซาก จะทำให้เกิดความกระปรี้กระเปร่าได้ง่ายด้วยการให้มีสีสดใสที่เครื่องตกแต่งห้อง เช่น ผ้าม่าน หมอนอิง รูปภาพ แจกันดอกไม้ บ้างก็ได้ มีความสดใสอยู่ในที่น้อยๆ เพียงแห่งเดียวก็เพียงพอจะทำให้ภายในห้องทั้งหมดมีความกระปรี้กระเปร่ายิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องนอน สีสำหรับห้องนอนอาจเป็นสีที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละแบบ ขึ้นอยู่กับผู้เข้ามาใช้ โดยทั่วไปแล้วค่าของสีไม่ควรเข้มเกินไป ควรใช้สีเอกรงค์อย่างยิ่ง เพราะใช้สีเดียวแต่มีค่าของสีหลายค่า และเพิ่มเติมสีอ่อนแก่ของสีอื่นๆ ที่มีลักษณะกลมกลืนและใกล้เคียงกัน สีคู่ปฏิบัติยากให้กลางตามส่วนมากและน้อยโดยใช้สีกลางเป็นส่วนใหญ่แล้วใช้สีคู่ตรงข้ามบ้างมาน้อยตามส่วนโดยเฉพาะสีที่ใช้ในห้องพักควรใช้สีกลางมากกว่าสีอื่นเพราะไม่จำกัดเพศและวัยของผู้เข้าใช้สีที่ควรใช้ก่อให้เกิดการพักผ่อนอย่างเต็มที่ สีที่เป็น Pattern เป็นลวดลาย ควรใช้ตรงบริเวณหัวเตียง เพราะจะไม่รบกวนสายตาเวลานอน

พรมและผ้าปูที่นอนเพิ่มความรู้สึกของ Space ให้ดูสวยงามและแน่นขึ้น ให้ความสว่างและนำพักผ่อน เพดานก็เช่นเดียวกันมีความสำคัญในการใช้สีมาก เพราะเวลานอนสีที่มองเห็นคือ เพดาน ดังนั้นควรใช้สีที่ดูแล้วสบายตา เช่น สีขาวสงบ และสีที่อ่อน ให้ความกลมกลืนกับสีต่างๆ ภายในห้อง หลีกเลี่ยงแสงไฟที่กลางเพดาน เพราะจะเป็นการรบกวนสายตาเวลานอน ควรใช้แสงไฟอ่อนๆ และใช้ไฟแรงตรงส่วนที่ต้องการใช้โดยเฉพาะ เช่น โต๊ะแต่งตัว โต๊ะข้างเตียง

ห้องน้ำ สีสำหรับห้องน้ำอันเป็นที่อาบน้ำและมีโถส้วม ได้ความคิดมาจากสีเงอ่อนแก่อย่างประณีตของทะเล หรือน้ำตก หรือน้ำพุ เป็นต้น สีเงอ่อนแก่เหล่านี้ย่อมมีความแตกต่างกันตั้งแต่เป็นสีขาวของฟองคลื่น จนเป็นสีฟ้าอ่อนและสีฟ้าแก่และสีครามแก่เป็นที่สุด หรืออาจเป็นสีน้ำตาลกลายๆ ดังที่เห็นอยู่ในหินผา สีเขียวฟ้าอ่อนๆ เป็นสีที่เหมาะสมแก่โครงการระบายสี สำหรับห้องน้ำควรใช้สีสะอาดและสีโทนเย็น อย่าใช้สีอ่อนแก่ที่เป็นกลาง หรือใช้โครงการระบายเข้ม เพราะจะทำให้ห้องน้ำดูมืดดำไป และอย่าใช้วรรณะสีอุ่น เพราะจะทำให้รู้สึกร้อนแม้จะอาบน้ำอยู่ก็ตาม อาจใช้สีอุ่นแต่งได้ทีผ้าเช็ดตัว หรือพรมเช็ดเท้าบ้างเล็กน้อย ความมีชีวิตชีวาอาจอยู่ที่กระเบื้องปูพื้น และสิ่งตกแต่งเล็ก ๆ น้อย ๆ แม้กระทั่งกระดาษชำระก็ควรเลือกสีให้อ่อนนุ่ม สะอาดตา น่าใช้ เช่นเดียวกันห้องน้ำบางห้องอาจรวมห้องแต่งตัวเข้าไปด้วย ซึ่งมักเป็นที่แต่งตัวของผู้หญิงใช้สีสว่าง

3.1.3 สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโครงการ

อุณหภูมิ

ระบบปรับอากาศภายในอาคาร

ระบบปรับอากาศที่นิยมใช้โดยทั่วไปมี 2 ระบบ คือ

1. ระบบทำความเย็นโดยตรงเป็นระบบที่นำอากาศผ่านโดยทำความเย็นของเครื่องปรับอากาศโดยตรงทำให้เกิดลมเย็นและพัดสู่ภายนอก
2. ระบบทำความเย็นโดยอ้อมเป็นระบบที่มีระบบทำความเย็นที่ใช้น้ำเป็นตัวกลาง แล้วนำตัวกลางนี้ไปหมุนเวียนทำให้เกิดความเย็นในอากาศ

ส่วนสภารณะของอาคารทั้งหมด ยกเว้นบริเวณห้องจัดเลี้ยงประชุมและส่วนสปาเป็นพื้นที่ที่จะต้องปรับอากาศเป็นพื้นที่จำนวนมาก และคำนึงถึงการใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น แสง สี และเสียง จึงเหมาะที่จะใช้ระบบ WATER COOLED CHILLED WATER SYSTEM การปรับอากาศนี้เหมาะกับสภาพพื้นที่ใหญ่ ๆ ที่มีการใช้งานตลอดเวลา

ระบบการทำงานแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. ส่วนทำหน้าที่ความเย็น
2. ส่วนส่งต่อไปยังห้องต่าง ๆ โดยมีน้ำเย็นอุณหภูมิ 18 องศาเซลเซียส

ข้อดีและข้อเสียของระบบ WATER COOLED CHILLED WATER SYSTEM

ข้อดี

1. สามารถต่อท่อไปได้ทั่วอาคาร ทำให้กระจายลมเย็นได้ทั่วถึง
2. เหมาะกับอาคารและโครงการขนาดใหญ่
3. ไม่มีเสียงดังรบกวน

ข้อเสีย

1. ค่าใช้จ่ายสูงมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาคารต้องมีการออกแบบพิเศษสำหรับการเดินท่อต่าง ๆ
3. ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสูง

การติดตั้งเครื่อง

จะมีห้องเฉพาะและตั้งอยู่ในบริเวณ CORE ของอาคาร ระบบจะถ่ายเทอากาศในห้องลมเย็นไปตาม SUPPLY AIR DUCT และไประบายความร้อนภายในห้อง อากาศร้อนจะถูกดูดกลับมาทาง AIR RETURN DUCT และจะมี FILTER กรองอากาศเย็นและปล่อยลมเย็นประมาณ 75% ผสมกับอากาศบริสุทธิ์ภายนอกอีก 25% และผ่านความเย็นที่เกิดจากน้ำกลายเป็นลมเย็นออกมา

DUAL DUCT คือ ท่อสำหรับปล่อยไอร้อนและไอเย็นเป็นท่อคู่ขนานกันไปตลอดตามความยาวของอาคารในที่ปล่อยแต่ละอันจะมีไอออกสู่ ATTENUATOR UNIT ซึ่งไอร้อนและไอเย็นผสมกันใน ATTENUATOR UNIT และนำกลับมาใช้ยังพื้นที่ที่ต้องการ

ปัญหาของ CHILLED WATER

1. ต้องมีทีมงานดูแลประจำเพื่อดูแลเรื่องน้ำและเรื่องห้องควบคุม
2. น้ำที่มากเกาะท่อเย็นแล้วหยดลงมาบนฝ้า ระบบนี้ตอนติดตั้งใหม่ ๆ จะไม่มีปัญหา แต่เมื่อนานปีนานหุ้มท่อจะเสื่อม

หัวจ่าย (AIR REGISTER)

หัวจ่ายลมเรียกรวม ๆ ทั่วไปว่า AIR GRILLE และหน้ากากจ่ายลม เรียกว่า SUPPLY AIR GRILLE RETURN หน้ากากกลับลม เรียกว่า AIR GRILLE

การติดตั้งแบ่งออกได้ดังนี้

1. SIDE WALL UNIT คือ ติดตั้งขนานกับกำแพงของห้อง
2. UNDER THE WINDOW UNIT ติดตั้งไว้ใต้หน้าต่าง
3. CEILING UNITS ใช้กระจายออกจากเพดาน เป็นวิธีที่นิยมและนำมาใช้ใน

โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลมกลับ (RETURN AIR SYSTEM)

ลมที่เป่าออกมาแล้วจะถูกกลับเข้าเครื่องเพื่อไปทำให้เย็นแล้วปล่อยกลับมาใหม่ เนื่องจากลมภายนอกห้องร้อนกว่าลมเก่า ถ้าเราใช้ลมจากภายนอกห้องมาทำเป็น RETURN AIR ทั้งหมดจะต้องมีห้อง AHU ขนาดใหญ่จึงจะสามารถปรับอุณหภูมิได้ตามต้องการ

ลักษณะการออกแบบช่องทางเดินของลมกลับ

1. เจาะช่องแล้วใส่หัวลมกลับเป็นบานประตูหรือผนัง ลมที่ปล่อยออกมาจากหัวจ่ายจะกลับเข้าสู่ห้อง AHU ทางช่องนี้
2. เจาะช่องใส่หัวลมกลับที่ฝ้า โดยมีหัวลมกลับอันหนึ่งอยู่ในห้อง ถ้าจะให้ดีควรจะทำท่อลมระหว่างท่อลมกลับสองอันนี้ด้วย เพื่อป้องกันมิให้ได้รับความร้อนจากอากาศใต้ฝ้า
3. เดินท่อลมกลับจากห้องต่าง ๆ กลับไปยังเครื่องส่งความเย็น (เป็นวิธีที่ใช้ในโครงการ)

หลักพิจารณาการใช้ท่อลมในอาคาร

1. ใช้การปรับอากาศพร้อมกันหมด ใช้สำหรับห้องขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งมีการแบ่งซอยออกเป็น
2. ต้องการประหยัดและสวยงาม การปรับอากาศบางบริเวณที่ไม่ต้องใช้ท่อลมจะมีการใช้ท่อส่งลมเย็นขนาดเล็กหลายตัวเพื่อให้กระจายลมเป็นไปอย่างทั่วถึง
3. การกระจายลมให้ทั่วห้อง ท่อลมเย็นจะเป็นตัวพาลมไปยังที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง หัวจ่ายแต่ละหัวสามารถเป่าลมตามแนวราบได้ไม่ต่ำกว่า 2-3 เมตร
4. ต้องการควบคุมสภาพอากาศบางห้อง เช่น ห้องคอมพิวเตอร์จำเป็นต้องใช้ท่อลมควบคุมอุณหภูมิและควบคุมความชื้น ที่ค่าหนึ่งมักต้องใช้ท่อลมที่ช่วยให้อากาศสม่ำเสมอและอุปกรณ์กำจัดฝุ่น อุปกรณ์เพิ่มและลดความเย็นยังสามารถติดตั้งได้ในระบบท่อลม นอกจากนี้การปรับปริมาณอากาศบริสุทธิ์จะทำได้ง่ายกว่า

สิ่งที่ควรสำรวจก่อนออกแบบท่อลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. จะมีการตีฝ้าหรือไม่ ระยะห่างระหว่างช่องฝ้าเป็นเท่าไร ระยะแคบสุด คือ ตรงที่มีคานาวิ่งผ่านมักจะเดินทอลมรอบ ๆ แล้วตีกลองปิดป้องกันความเสียหาย

2. ตำแหน่งและโครงสร้างของอาคาร เช่น ตำแหน่งของคานาซึ่งดูจากแนว GRID ของเสา ควรเลือกที่ลงของหัวจ่ายให้เหมาะสมกับบริเวณที่จะปรับอากาศ เช่น บริเวณที่นั่ง ตำแหน่งของห้อง เป็นต้น

3. สภาพของห้อง เช่น โคนแดดตลอดวัน คนจำนวนมากก็ควรปล่อยลมบริเวณนั้นมาก ๆ

4. โครงสร้างหลังคาว่า สามารถแขวนทอลมได้อย่างไร

สรุป

จากข้อมูลเรื่องการปรับอากาศข้างต้นสามารถนำมาพิจารณาการใช้ระบบปรับอากาศโดยแยกตามองค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. ห้องพัก (GUEST ROOM)
2. ส่วนโถงพักคอย (LOBBY & FRONT DECK)
3. ส่วนสำนักงาน (OFFICE)
4. ส่วนห้องอาหาร (RESTAURANT & COFFEE SHOP)
5. ส่วนสปา (SPA)
6. ส่วนห้องจัดเลี้ยงและสัมมนา (EVENT & MEETING ROOM)

- ส่วนห้องพัก (GUEST ROOM) ใช้ระบบปรับอากาศ CENTRAL UNIT แบบ ALL WATER SYSTEM จ่ายความร้อนโดยใช้ FAN COIL เป่าลมเย็นเข้าสู่ห้องพักโดยตรง

- ส่วนที่เป็นสาธารณะ เช่น โถงโรงแรม ห้องประชุม จัดเลี้ยง ภัตตาคาร ใช้ระบบปรับอากาศ CENTRAL UNIT แบบ ALL WATER SYSTEM คือจ่ายความเย็นโดยใช้ AIR HANDLING UNIT เป่าลมเย็นไปตามท่อในส่วนต่างๆ ที่ต้องการปรับอากาศ

การพิจารณาความเย็น

- ต้องกระจายลมเย็นให้ได้ทั่วถึงทั้งห้อง
- ความเร็วของลมจะต้องสม่ำเสมอ
- ต้องไม่มีลมที่มีลักษณะเป่าเป็นจุด
- ส่วนสำนักงาน (OFFICE)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นส่วนบริเวณทำงานของเจ้าหน้าที่และพนักงานบริหารงานต่าง ๆ ต้องมีการปรับอากาศในบริเวณและพื้นที่ทำงานเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน การจัดวางส่วนสำนักงานเป็นแบบ Semi (OPEN PLAN ผสม CLOSE PLAN) จึงมีการใช้เครื่องปรับอากาศแบบศูนย์รวมอีกเช่นกัน สำหรับห้องประชุมและห้องผู้บริหารที่มีการใช้งานแบบไม่แน่นอน จึงมีการแยกท่อกับห้องรวมไปยังห้องทำงาน ห้องประชุม และแยกการเปิดปิดต่างหาก

ระบบแสงสว่างภายในอาคาร

จุดประสงค์ของแสงสว่างหลัก ๆ มีดังนี้

1. ให้ทัศนวิสัยที่ดีในการมอง
2. สร้างบรรยากาศที่ดี
3. เน้นวัสดุให้มีการโดดเด่นตาม DESIGN

ระบบการให้แสง แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. DIRECT LIGHTING ดวงไฟส่องตรง
2. SE-MI DIRECT LIGHTING แสงทางตรงและทางอ้อม
3. CENTRAL DIFFUSE แสงกระจายรอบตัว
4. SE-MI INDIRECT LIGHTING
5. INDIRECT LIGHTING ดวงไฟส่องทางอ้อม

ความสูงของการติดตั้ง (ฟุต)	ขนาดของดวงไฟ (วัตต์)
7 – 10	40
8 – 12	60
10 – 14	75
12 – 16	100
19 – 20	150
17 – 27	250
25 – 35	400
30 - 40	500

ลักษณะต่าง ๆ ของแสงสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้ไฟสีเขียว

ผนังสี	ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
1. แดง	เทาอมน้ำตาล
2. เหลือง	เขียว
3. เขียวเข้ม	เขียวยิ่งขึ้น
4. ม่วง	เทาน้ำเงิน
5. ส้ม	เหลืองอมเทา
6. น้ำเงิน	เขียวอมน้ำเงิน

ใช้ไฟสีเหลือง

ผนังสี	ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
1. แดง	ส้ม
2. เหลือง	เหลืองจัด
3. น้ำเงินอ่อน	เทาอ่อน
4. เขียวเข้ม	เขียวออกเทา
5. เขียวอ่อน	เทาจัดมาก
6. ม่วง	ม่วงแดง
7. ส้ม	เหลือง

ข้อควรคำนึงในการใช้แสง

- ค่า CRI ของหลอดและสีที่นำมาใช้จะมีผลกับความถูกต้องของสีโดยรวม
- มีความเข้มและส่องสว่างเพียงพอที่จะเน้นรูปร่างและรายละเอียดของวัตถุ
- ในพื้นที่เพดานสูงมากแล้วใช้ไฟตลอดทั้งวัน ควรดูค่าอายุการใช้งานและการ

ประหยัดพลังงานควบคู่ไปกับบรรยากาศที่เราต้องการ

- การป้องกันแสงสะท้อนจากวัสดุ (ห้ามุมไม่เกิน 35 องศา)
- น้ำหนักของสีในการมองเห็น
- สีอ่อนจะสะท้อนมากกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สีเข้มจะดูดแสงสว่างมากกว่า

ตารางการเปรียบเทียบการสะท้อนของสีต่าง ๆ

สี	อัตราการสะท้อนแสง
ครีม	65 - 75%
ขาว	80 - 90%
เหลือง	75 - 80%
ชมพู	40 - 70%
ฟ้า	35 - 50%
เทา	35 - 50%
ดำ	2 - 5%
สี	อัตราการสะท้อนแสง
น้ำเงิน	8 - 12%
แดงเข้ม	4 - 7%
ชมพูอมม่วง	60 - 65%

จากจำนวนและเปอร์เซ็นต์ที่ได้จะเห็นว่า สีขาวสะท้อนแสงมากที่สุด และสีดำจะมีการสะท้อนต่ำสุด

การสะท้อนแสงของสีบนส่วนต่างๆภายในอาคาร

ระนาบ	เปอร์เซ็นต์ของการสะท้อนแสง
เพดาน	70 - 80%
พื้น	35 - 50%
ผนัง	50 - 60%
ผนังใต้ของหน้าต่าง	50 - 60%
โต๊ะและเก้าอี้	35 - 50%
บัวเชิงผนัง	40%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ศึกษาลักษณะเฉพาะตัวของโครงการ

3.2.1 ศึกษาองค์ประกอบหน่วยงานการบริหารโรงแรม

ระบบหน่วยงานและสายการบริหาร

โรงแรมมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถบริหารและดำเนินการได้โดยคนเพียงคนเดียว จำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆกัน ได้ร่วมการดำเนินการ ให้ประสบความสำเร็จ สำหรับการบริหารโรงแรมในปัจจุบัน เราอาจจะแบ่งประเภทพนักงานของ โรงแรมเป็น 4 ระดับคือ

1. ระดับผู้กำหนดนโยบาย คือ ผู้จัดการทั่วไป และระดับหัวหน้าฝ่าย หรือ แผนกต่างๆ (GENERAL MANAGER AND DEPARTMENT HEADS)
2. ระดับรองและผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายหรือแผนก (SUB AND ASSISTANT DEPARTMENT HEADS)
3. ระดับหัวหน้างาน (SUPERVISOR)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. พนักงานปฏิบัติงานทั่วไป (GENERAL STAFF)

การจัดหน่วยงานของโรงแรม (HOTEL ORGANIZATION)

แบ่งออกเป็น 10 แผนก

1. ฝ่ายห้องพัก (ROOMS DIVISION DEPARTMENT)
2. ฝ่ายขาย (SALES DEPARTMENT)
3. ฝ่ายควบคุมบัญชีและการเงิน (CONTROLLOR & ACCOUNTING DEPARTMENT)
4. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD & BEVERAGE DEPARTMENT)
5. ฝ่ายบุคคล (PERSONAL DEPARTMENT)
6. ฝ่ายวิศวกรรม (ENGINEERING DEPARTMENT)
7. ฝ่ายประชาสัมพันธ์ (PUBLE RELATIONS DEPARTMENT)
8. แผนกจัดซื้อ (PURCHASING DEPARTMENT)
9. แผนกวิเคราะห์ปฏิบัติงาน (OPERATIONS ANALYSIS DEPARTMENT)
10. แผนกงานส่วนย่อย (MINORS DEPARTMENT)

ลักษณะการดำเนินงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ

ฝ่ายบริหาร

ผู้จัดการทั่วไป

หน้าที่ความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบของผู้จัดการทั่วไปนี้ครอบคลุมกิจการทุกด้านของโรงแรม บริหารและควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่กำหนด ต้องทำหน้าที่เหมือนผู้จัดการทุกแผนก รับผิดชอบการปฏิบัติงานของพนักงานโรงแรมทั้งหมด ขณะเดียวกันประสานงานด้านต่างๆ ให้ดำเนินไป โดยสอดคล้องและราบรื่น เพื่อยังประโยชน์และผลกำไร ให้แก่โรงแรมมากที่สุด ผู้จัดการทั่วไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของโรงแรมในสายตาของสาธารณชน

ผู้จัดการทั่วไปจะบริหารงานได้ดี ต้องประกอบด้วย ความสามารถดังต่อไปนี้

1. วางเป้าหมาย
2. วางแผนการทำงาน
3. สื่อสารความเข้าใจ ความสัมพันธ์อันดีภายในโรงแรม
4. มอบหมายงานถูกต้องเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ประธานกรรมการ, กรรมการผู้จัดการ หรือเจ้าของแล้วแต่กรณี

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก
- พนักงานทุกคน

ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- ตรวจสอบผลการดำเนินงานประจำของแผนกต่างๆ โดยปรึกษาหารือ กับหัวหน้าแผนกหรือผู้ช่วย ถึงวิธีการและหลักปฏิบัติใหม่ๆ ในการทำงานตลอดจนให้การแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ในเรื่องนี้
- ปรึกษาหารือ และแนะนำฝ่ายบริหารหรือหัวหน้าแผนกในเรื่องแนวโน้มของธุรกิจ ซึ่งได้มาจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับโรงแรมอื่น บริษัทนำเที่ยวสายการบินหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าแผนกทุกแผนกทุกฝ่าย

หน้าที่รับผิดชอบของบุคคลต่างๆ ภายในโรงแรม

แบ่งตามแผนกต่างๆ 10 แผนก ดังนี้

1. **ฝ่ายห้องพัก (ROOMS DIVISION DEPARTMENT)**

เป็นฝ่ายที่มีหน้าที่อำนวยความสะดวกต่างๆ และจัดส่งแขกเข้าที่พักในโรงแรม นั้นจึงจำเป็นต้องได้รับรายงานเกี่ยวกับห้องพักแขกตลอดเวลา เช่น จำนวนห้องพักที่พร้อมจะรับแขกได้ เพื่อความสะดวกในการจัดแขกเข้าห้องพัก หรือจับจองให้ถูกต้องตามความต้องการของแขกโดยมีผู้จัดการฝ่ายทั้งหมด ควบคุมดูแลปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งควบคุมการฝึกอบรมพนักงานและออกคำสั่งแก่พนักงานทุกคนในฝ่าย

ฝ่ายห้องพักมีเจ้าหน้าที่ต่างๆดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้จัดการฝ่ายที่พัก (ROOMS DIVISION MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานงานและควบคุมการปฏิบัติงานวันต่อวันทุกแผนกที่
ทุกแผนกที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายห้องพัก

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น หัวหน้าทุกแผนก ทุกฝ่าย

ผู้ช่วยผู้จัดการห้องพัก (ASSISTANT ROOMS DIVISION MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ดูแลการปฏิบัติงานของแผนกต่างๆ ในฝ่ายห้องพัก

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก

ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า (ASSISTANT ROOMS OFFICE MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ กำกับดูแล และประสานงานทั้งหมดของแผนกบริการส่วนหน้า

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ผู้จัดการฝ่ายห้องพักและผู้ช่วย

ผู้จัดการภาคกลางคืน (NIGHT MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ทำหน้าที่ผู้จัดการในเวลากลางคืน และ รับผิดชอบ
การดำเนินงานของโรงแรมทั้งหมดในเวลากลางคืน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

ผู้จัดการแผนกต้อนรับ (RECEPTION MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานงาน และรับผิดชอบในการต้อนรับ
แขกที่มาลงทะเบียน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง หัวหน้าแผนกต้อนรับ

ผู้จัดการแผนกรับจองห้องพัก (RESERVATIONS MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานงานกับผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายห้องพัก ,
ผู้จัดการแผนกบริการทัวร์ และฝ่ายขาย ควบคุม
ดูแลการดำเนินงานของแผนกรับจองห้องพัก

ผู้บัญชาการโดยตรง ผู้จัดการแผนก บริการส่วนหน้า

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น หัวหน้าแผนกต่างๆ ฝ่ายห้องพักและฝ่ายขาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกรับจองห้องพัก (ASSISTANT MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติงานตามที่ผู้จัดการแผนกรับจองห้องพัก มอบหมายความรับผิดชอบ งานแผนกรับจองทั้งหมด เมื่อผู้จัดการแผนกรับจองห้องพัก ไม่อยู่หรือลา
ผู้บัญชาการโดยตรง	ผู้จัดการแผนกรับจองห้องพัก
ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น	หัวหน้าแผนกต่างๆ ฝ่ายขาย แผนกแม่บ้าน แผนก อาหารและเครื่องดื่ม

แผนกเก็บเงินส่วนหน้า (FRONT OFFICE CASHIER DEPARTMENT)

หน้าที่ความรับผิดชอบ	มีหน้าที่รับและเก็บเงินบัญชีแยกประเภทของ ลูกค้าไว้อย่างต่อเนื่องกันอย่างสม่ำเสมอรับ ชำระบัญชีค่าห้องพักทั้งที่เป็นเงิน บัตรเครดิต ต่างๆ หรือลงบัญชีลูกหนี้
----------------------	---

แผนกแลกเปลี่ยนเงินตรา (MONEY EXCHANGE)

หน้าที่ความรับผิดชอบ	มีหน้าที่ให้ความสะดวกแก่แขกในเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตรา รวมทั้งการพิจารณาให้เครดิตแก่แขก
----------------------	---

หัวหน้าพนักงานโทรศัพท์

หน้าที่ความรับผิดชอบ	บริหาร และปฏิบัติงานด้านแผนกควบคุมโทรศัพท์ของโรงแรม
ผู้บัญชาการโดยตรง	ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้าและผู้จัดการฝ่ายห้องพัก
ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น	หัวหน้าแผนกต่างๆ ฝ่ายห้องพัก ฝ่ายช่าง ฝ่ายบุคคล ฝ่ายขาย

แผนกโทรศัพท์ (OPERATOR DEPARTMENT)

หน้าที่ความรับผิดชอบ	มีหน้าที่ในการต่อสายโทรศัพท์ทั้งจากภายในและต่อออก ภายนอกโรงแรม
ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น	หัวหน้าแผนกต่างๆ ฝ่ายห้องพัก ฝ่ายช่าง ฝ่ายบุคคล ฝ่ายขาย

พนักงานแผนกไปรษณีย์และวัสดุภัณฑ์และเทเล็กซ์

(MAIL & POSTAGE & TELEX STAFF)

หน้าที่ความรับผิดชอบ	มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับไปรษณีย์ภัณฑ์ที่เข้ามา ได้แก่
----------------------	---

โทรเลขและจดหมายต่างๆ เทเล็กซ์ และต้องตรวจดูว่าสิ่งนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ส่งไปถึงแขก

ผู้จัดการแผนกบริการทัวร์ (TOUR SERVICE MANAGE)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

บริหารงานในแผนกติดต่อสอบถามได้ตอบจดหมาย
ทำบันทึกรายละเอียดและรายงานเรื่องคณะท่องเที่ยวที่
กำลังจะมา (Incomming) กำลังพักอยู่ (Staying)และกำลังจะ
กลับ (Out Going) ควบคุมการปฏิบัติงานพนักงานบริการทัวร์
(Tour Co – Ordinator) และพนักงานบริการ เจ้าหน้าที่สาย
การบินต่างๆ (Crew Co – Ordinator) ถ้ามีเจ้าหน้าที่สายการ
บินพักอยู่เป็นประจำ

ผู้บัญชาการโดยตรง

ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก และผู้จัดการส่วนหน้า

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก ฝ่ายขาย แผนกรับจอง แผนกบริการ
ส่วนหน้า หัวหน้าฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม แผนกแม่บ้าน

ผู้ประสานทัวร์ (TOUR CO . ORDINATOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

ประสานงานกับหัวหน้าทัวร์ และคณะทัวร์ เพื่อให้เกิดความ
ราบรื่น เมื่อคณะทัวร์จะเข้าพักหรือออกไป

ผู้บัญชาการโดยตรง

ผู้จัดการแผนกบริการทัวร์

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

ฝ่ายห้องพักทุกแผนก ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
แคชเชียร์ส่วนหน้า

ผู้ช่วยผู้จัดการ LOBBY (ASSISTANT “LOBBY” MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นตัวแทนของฝ่ายบริการ เพื่อรับผิดชอบงานในส่วน
สำคัญ ซึ่งต้องติดต่อสัมพันธ์กับลูกค้า

ผู้บัญชาการโดยตรง

ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้าและผู้จัดการ
แผนกบริการส่วนหน้า

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

หัวหน้าแผนกต่างๆ ฝ่ายห้องพัก ฝ่ายขาย ฝ่ายอาหาร
และเครื่องดื่ม ฝ่ายบัญชี ลูกค้า

หัวหน้าแผนกงานยกสัมภาระ (BELL CAPTAIN)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

ดำเนินงานเรื่องการขนสัมภาระ โดยควบคุมดูแลพนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยกกระเป๋า (Bell man) และ พนักงานเปิดประตู (Door man)
ผู้บัญชาการโดยตรง ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่าย Lobby
ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น ฝ่ายห้องพักทุกแผนก ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม

พนักงานอาคารันตูกะสัมพันธ์ (GUEST RELATIONS OFFICER)
หน้าที่ความรับผิดชอบ ให้การต้อนรับ และดูแลเอาใจใส่ลูกค้าสำคัญของโรงแรม
ผู้บัญชาการโดยตรง ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่าย Lobby
ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น ทุกแผนก ทุกฝ่าย

หัวหน้าเสมียนห้องพัก (BELL BOY)
หน้าที่ความรับผิดชอบ มีหน้าที่ยกหีบห่อสัมภาระแขก นับแต่วาระแรกที่แขกเข้ามาถึง
 โรงแรมจนถึงห้องพักและจากห้องพักถึงรถเมื่อแขกกลับ
ผู้บัญชาการโดยตรง หัวหน้าพนักงานยกสัมภาระ

พนักงานประจำลิฟท์ (ELEVATOR ATTENDANT)
หน้าที่ความรับผิดชอบ มีหน้าที่ประจำลิฟท์คอยให้บริการแขกในการขึ้นลงลิฟท์
ผู้บัญชาการโดยตรง หัวหน้าพนักงานยกสัมภาระ

พนักงานเปิดประตู (DOOR ATTENDANT)
หน้าที่ความรับผิดชอบ ให้การต้อนรับโดยการเปิดประตูรถ ช่วยเหลือยกหีบห่อสัมภาระ
 ของแขกลงจากรถและเฝ้าจนกว่าพนักงานยกสัมภาระจะยกไป
 นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกให้เรียบร้อยเรียกรถเมื่อแขกต้อง
 การใช้

หัวหน้าแผนกแม่บ้าน (EXECUTIVE HOUSE KEEPER)
หน้าที่ความรับผิดชอบ รับผิดชอบในแผนกแม่บ้านทั้งหมด
ผู้บัญชาการโดยตรง ผู้จัดการฝ่ายห้องพักและผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายห้องพัก
ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น ฝ่ายบุคคล ฝ่ายช่าง แผนกฝึกอบรม

หัวหน้าประจำแต่ละชั้น (FLOOD SERVICE SUPERVISOR)
หน้าที่ความรับผิดชอบ มีหน้าที่ตรวจตราห้องพัก ทุกวัน เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของ
 เอกสารเป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ญาติเห็นใบเซอร์ประโชชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม่บ้าน

พนักงานประจำห้องในช่วงกลางคืน (NIGHT MAID)

ทำงานตั้งแต่เวลา 23.00 – 7.00 น.

พนักงานทำความสะอาด (HOME MAID)

ทำความสะอาดทั่วไป

เสมียนงานแม่บ้าน (HOUSE KEEPER CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

ทำงานด้านธุรการงานบัญชี และพิมพ์งาน ให้แก่ แผนกแม่บ้าน

ผู้บัญชาการโดยตรง

หัวหน้าแผนกแม่บ้าน

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

หัวหน้าแผนกฝ่ายห้องพัก คลังพัสดุทั่วไป

พนักงานส่วน LINE & LAUNDRY DEPARTMENT

หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นแผนกเก็บและจ่ายผ้าต่างๆ ซึ่งเก็บรักษาผ้าทุกชนิด
ที่ใช้อยู่ในโรงแรม รวมทั้งเครื่องแบบของพนักงานด้วย และยัง
ซักและรีดเสื้อผ้าของแขกที่ต้องการให้ซัก แล้วจัดส่งเสื้อผ้าแขก
ไปยังห้องพัก

พนักงานส่วน HOUSE PHYSICIAN DEPARTMENT

หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นแผนกให้บริการตรวจรักษาแก่แขก และพนักงาน

หัวหน้าซ่อมบำรุง (REPAIRING)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นแผนกจัดการดูแลความเรียบร้อยของเครื่องเรือน
ภายในบริเวณโรงแรม

หัวหน้าคนสวน (CHIEF GARDENER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นผู้ควบคุมดูแลคนสวน ตลอดจนไม้ประดับต่างๆ ในโรงแรม

คนสวน (GARDENER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นผู้ควบคุมดูแลสวน และ ไม้ประดับต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวหน้ารักษาความปลอดภัย (CHIEF SECURITY OFFICER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ บริหารและปฏิบัติงานในด้านการรักษาความปลอดภัยของแผนก เพื่อป้องกันความเสียหายที่พึงมีต่อบุคคล และทรัพย์สินภายในโรงแรมและของโรงแรม

ผู้บัญชาการโดยตรง ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น ทุกฝ่ายทุกแผนก และลูกค้าของโรงแรม

ผู้ช่วยหัวหน้ารักษาความปลอดภัย (ASSISTANT CHIEF SECURITY OFFICER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ให้ความช่วยเหลือหัวหน้ารักษาความปลอดภัย ในการกำกับดูแลและประสานงานการปฏิบัติของแผนก

ผู้บัญชาการโดยตรง หัวหน้ารักษาความปลอดภัย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น ทุกฝ่ายทุกแผนก และลูกค้าของโรงแรม

ผู้ควบคุมยาม (SECURITY GUARD SUPERVISIR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ควบคุมภารกิจทั้งปวงของยามรักษาความปลอดภัย เพื่อความปลอดภัยของบุคคล และทรัพย์สินภายในอาณาเขตของโรงแรม

ผู้บัญชาการโดยตรง หัวหน้ารักษาความปลอดภัย และผู้ช่วยหัวหน้ารักษาความปลอดภัย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น ทุกฝ่ายทุกแผนก และลูกค้าของโรงแรม

ยามรักษาความปลอดภัย “ผู้รักษาเวลา” (SECURITY GUARD “ TIME KEEPER”)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานการปฏิบัติหน้าทำงานเกี่ยวกับการรักษาเวลาทำงาน และฝ่ายบุคคล

ผู้บัญชาการโดยตรง หัวหน้ารักษาความปลอดภัย และผู้ควบคุมความปลอดภัย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น ทุกฝ่าย ทุกแผนก บุคคลภายนอกที่มาติดต่อกับโรงแรม หรือพนักงานโรงแรม

ยามรักษาความปลอดภัย “ที่จอดรถ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(SECURITY GUARD " PARKING LOT")

หน้าที่ความรับผิดชอบ รับผิดชอบ ลาน และหรือที่จอดรถ ความปลอดภัยของยานพาหนะทั้งหมดที่จอดอยู่และความปลอดภัยต่อทรัพย์สินของโรงแรม

ผู้บัญชาการโดยตรง หัวหน้ารักษาความปลอดภัย และผู้ควบคุมความปลอดภัย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น ทุกฝ่าย ทุกแผนก

ยามรักษาความปลอดภัย " เเวตราว " (SECURITY GUARD " PAROL")

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานการปฏิบัติงานกับผู้ช่วยผู้จัดการแผนกยกสัมภาระ แผนกแม่บ้าน หรืองานอื่นที่เกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งบุคคลและทรัพย์สินภายในอาณาเขตของโรงแรม

ผู้บัญชาการโดยตรง หัวหน้ารักษาความปลอดภัย และผู้ควบคุมความปลอดภัย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น ทุกฝ่าย ทุกแผนก

สรุปงานแผนกรับจองห้องพัก

1. การจัดการค้กรและหน้าที่ต่างๆ

- แยกตัวเลขห้องพักที่ได้รับไว้แล้ว
- แยกตัวเลขห้องพักสำหรับที่ลูกค้าจะมาถึง
- การทำงานกับคณะทำงานภายใน (ในการจัดการห้องพัก)
- ระบุรายละเอียดการจองประชุมต่างๆ (CONVENTIONS)
- วิธีการด้านการรับจองห้องพัก (PROCESSTION RESERVATION)
- การ Block และยืนยันห้องพัก (SUITES)
- ตารางบัญชีจำนวนห้องพักที่รับจอง (TALLY SHEET)
- ดูแลปฏิบัติต่อลูกค้าเป็นพิเศษ อันได้แก่ ลูกค้าที่ได้รับอภินันทนาการจากการลูกค้าที่ต้องดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษด้วยการเตรียมลงทะเบียนไว้ก่อน
- ติดตามเรื่องห้องพักที่ได้กันหรือสำรองเอาไว้
- ประสานงานกับฝ่ายขาย

2. การรับจองแบบที่ไม่มีข้อตกลงกันมาก่อน

- ชั่วคราว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- กลุ่มธุรกิจขนาดเล็ก
 - การควบคุมการเปิดรับจอง (CLOSED DATE CONTROL)
 - นโยบายเกี่ยวกับบริษัทนำเที่ยว
3. การจัดเก็บบัตรเครดิตแบบเบี่ยน (CLOSED DATE CONTROL)
 4. งานสัมพันธ์กับแผนกแม่บ้าน
 5. งานสัมพันธ์กับแผนกสินเชื่อ
 6. งานสัมพันธ์กับแผนกบริการห้องพัก (ROOM SERVICE)
 7. งานสัมพันธ์กับฝ่ายช่าง
 8. งานสัมพันธ์กับบริการอื่นๆ
 9. นโยบายในการรับเงินล่วงหน้า หรือเงินมัดจำ (DEPOSIT POLICY)
 10. การจองห้องผ่านกลุ่มบริษัทโรงแรม (CHAIN HOTEL) ในกรณีโรงแรมในเครือ

สรุปงานของผู้ประสานงานทัวร์

1. ทำสรุปเรื่องอาหารมารับวันต่อไป
2. กำหนดห้องพักตามหมายเลขห้อง และทำรายการห้องพักสำหรับคณะทัวร์ทุกคณะ
3. เตรียมคู่มืออาหาร และตรวจสอบราคาอาหารสำหรับคณะทัวร์ที่จะเข้าพักในวันต่อไป
4. ติดตามความเคลื่อนไหวของคณะทัวร์ล่วงหน้าหนึ่งสัปดาห์จากบริษัทตัวแทน
5. เตรียมใบสั่งงานประจำวันของคณะทัวร์ที่จะเข้าวันต่อไป
6. เตรียมบัญชีรวม (MASTER FOLIO) ทุกครั้งที่มีการลงทะเบียนเข้าที่พัก
7. เตรียมบัตรข้อมูลของคณะเพิ่มเติม
8. เตรียมเรื่องบริการปลุกทัวร์ที่พักในโรงแรมสำหรับคณะที่จะออกเดินทางกลับหรือออกเดินทางไปทัวร์สำหรับวันต่อไป
9. ขณะที่คณะทัวร์ลงทะเบียนเข้าพัก ให้สอบถามหัวหน้าทัวร์เรื่องอาหารเช้าอาหารกลางวัน และอาหารค่ำ
10. รักษาความปลอดภัยของบริเวณโต๊ะให้บริการ (HOSPITALITY DESK)
11. ติดตามตัวแทนทัวร์ หรือผู้ที่มาเยี่ยมเยียน หรือตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงแรม
12. ติดต่องานประจำวันการจัดห้องพักให้พนักงานประจำเครื่องบิน (AIRLAINE CREW) ในกรณีที่มีพนักงานจากสายการบินนั้นๆ มาพักเป็นประจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปงานในหน้าที่ของผู้ช่วยผู้จัดการ (ลือบปี)

1. มีความรู้รอบรู้ในเรื่องงาน ดังต่อไปนี้
 - ขั้นตอนในการจับจองห้องพักและการลงทะเบียน (RESERVATIONS AND REGISTRATION PROCEDURED)
 - รายงานภาคกลางคืน (NIGHT REPORTS)
 - การประมาณต่างๆ
 - การส่งจดหมาย ฎุญแจห้องพัก และการบริการด้านข่าวสารข้อมูล (INFORMATION SERVICED)
 - ราคาพิเศษ
 - การย้ายห้องพัก (ROOM TRANSFERS)

สรุปงานในหน้าที่ของผู้ช่วยผู้จัดการ (ลือบปี)

1. มีความรอบรู้ในเรื่องงาน ดังต่อไปนี้
 - 1.1 งานด้านบริการส่วนหน้า
 - ขั้นตอนในการจับจองห้องพักและการลงทะเบียน (RESERVATIONS AND REGISTRATION PROCEDURES)
 - รายงานภาคกลางคืน (NIGHT REPORTS)
 - การส่งจดหมาย ฎุญแจห้องพักและการบริการด้านข่าวสารข้อมูล (INFORMATION SERVICED)
 - ราคาพิเศษ
 - การย้ายห้องพัก (ROOM TRANSFERS)
 - 1.2 แผนกบริการ
 - หน้าที่ของพนักงานชนกระเป๋้า (BELIMAN DUTIELS)
 - การบริการลิฟท์ (LIFT SERVICE)
 - 1.3 ฝ่ายขาย
 - กลุ่มธุรกิจ (BUSINESS GROUP)
 - คณะท่องเที่ยวพิเศษ (SPECIAL TOURS)
 - 1.4 งานด้านแผนกแม่บ้าน
 - ขั้นตอนการทำห้อง (ROOM MAKE-UP PROCEDURES)
 - 1.5 แผนกบัญชี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สินเชื่อและการเก็บเงิน (CREDIT AND COLLCTION)
- พนักงานเก็บเงินประจำห้องอาหาร (RESTAURANT CASHIER)

1.6 แผนการรักษาความปลอดภัย

- ตู้รับฝากค่านิรภัย (SAFETY DEPOSIT BOXES)
- หน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัย (SECURITY OFFICER DUTIES)
- ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน (EMERGENCY PROCEDURES)

1.7 แผนกโทรศัพท์

1.8 ฝ่ายช่าง

2. การเก็บและการนำส่ง

- 2.1 รับคำสั่งทางโทรศัพท์
- 2.2 วิธีการเก็บ
- 2.3 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียด
- 2.4 การคิดค่าบริการ
- 2.5 วิธีการขนส่ง
- 2.6 ลูกค้ำที่จะจากไป
- 2.7 การบริการพิเศษ

3. การซักรีดให้ลูกค้ำ

- 3.1 การแยกชนิดและการทำเครื่องหมาย
- 3.2 สูตรการซัก
- 3.3 การรีดและพับด้วยเครื่องจักร
- 3.4 การรีดด้วยมือ
- 3.5 การแยกชนิดการบรรจุหีบห่อ

4. การซักรีดของโรงแรม

- 4.1 ผ้าของแผนกแม่บ้าน ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม เครื่องแบบพนักงานและงานพิเศษ
เช่น การซักผ้าปูที่นอน ผ้าคลุมเตียงเบ็ดเตล็ด ซึ่งมีขั้นตอน คือ การแยกชนิดของผ้า การซัก การทำให้หมาดและอบแห้ง การรีดและการพับ การเก็บ การจำหน่ายหมดสภาพ และการเพิ่มให้ครบจำนวน

5. หน้าที่พนักงานซักรีด

- 5.1 การแยกชนิดของผ้า
- 5.2 การตรวจจุดสกปรกต่างๆ
- 5.3 วิธีการซัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5.4 การทำผ้าให้แห้ง
- 5.5 การรีดด้วยมือ และรีดด้วยเครื่องจักร
- 5.6 ผ้าชนิดพิเศษ เช่น ผ้าลูกไม้ ผ้าแพร ผ้าขนสัตว์
- 5.7 เครื่องแบบพนักงาน

2. ฝ่ายขาย (SALE DEPARTMENT) มีหน้าที่ดังนี้

- ก. ดำเนินการขายทั้งหมดของโรงแรม เช่น การขายบริการห้องพัก การขายอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น
- ข. ประสานกับทุกฝ่าย โดยเฉพาะฝ่ายห้องพัก ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- ค. เสนอแนะฝ่ายบริการและเป็นที่ปรึกษาในการเพิ่มยอดขายของโรงแรม ฝ่ายขายมีเจ้าหน้าที่ต่างๆ ดังนี้

ผู้จัดการฝ่ายขาย (SALES MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ บริหารงานในฝ่ายขายทั้งหมด ติดต่อและชักจูงและให้บริการแก่ตัวแทนการนำเที่ยว และกลุ่มธุรกิจต่างๆ เพื่อให้มาใช้บริการห้องพัก อาหารและเครื่องดื่ม สถานที่และบริการทุกชนิดของโรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก แผนกรับจอง แผนกจัดเลี้ยง

ผู้จัดการแผนกขายต่างประเทศ (ABOARD SALES MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ส่งเสริมการขายตลาดต่างประเทศ บริการลูกค้าต่างประเทศที่ใช้บริการของโรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ผู้จัดการฝ่ายขาย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายขาย (ASSISTANT SALES MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานงานในด้านปฏิบัติการบริหารการขาย

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ผู้จัดการฝ่ายขาย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

พนักงานขาย (SALES EXECUTIVE)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานงานและดำเนินการด้านการขาย
ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ผู้จัดการฝ่ายขาย
ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

พนักงานการตลาด (PERSONNEL MARKETTING)

ระบบบันทึกการขาย (SALES RECORD SYSTEM)

1. การแยกบัตรบัญชี (ACCOUNT RACORD CARDS)
 - บัญชีตัวแทนท่องเที่ยว (CARRIER ACCOUNTS)
 - บัญชีสายการบิน (CARRIER ACCOUNTS)
 - บัญชีกลุ่มธุรกิจการค้า (COMMERCIAL ACCOUNTS)
 - กลุ่มสมาคมฯ
2. บัตรแยกรายการประจำวัน (DIALY WORK CARDS)
3. รายงานการเยี่ยมลูกค้า (CALL REPORTS)
4. รายงานการปฏิบัติงานประจำเดือน (MONTHLY ACTIVITIES REPORTS)
5. ระบบการจัดเก็บเอกสาร (FILING SYSTEM)

การบริการลูกค้าเป็นกลุ่ม

1. ก่อนมาถึงโรงแรม (SERVICING GROUPS)
 - การยืนยันการเตรียมทุกอย่าง (CONMERATON OF ARRANGEMENTS)
เช่น ห้องพัก (ROOM) งานจัดเลี้ยง (FUNCTIONS)
 - การบริการทุกอย่างในโรงแรม
 - แจ้งหัวหน้าฝ่ายและแผนกที่เกี่ยวข้อง
 - ประชุมหัวหน้าที่เกี่ยวข้อง (MEETING OF ALL DEPARTMENT HEADS)
2. เมื่อมาถึง (ON ARRIVAL)
 - ยืนยันการเตรียมการ (CONFIRMATION OF ARRANGMENT)
 - การเปลี่ยนแปลงแก้ไขครั้งสุดท้าย (LAST MINUTE CHANGES)
 - การแจ้งหัวหน้าที่เกี่ยวข้อง (NOTIFICATION TO DEPARTMENT HEADS)
 - วางตัวผู้ประสานงาน (ASSIGNMENT OF LIAISON)
3. เมื่อจากไป (ON DEPARTURE)
 - ร่วมมือในการเช็คออก (CHEAK – OUT)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ร่วมมือในการขนย้าย (TRANSFER)
- มอบใบแจ้งหนี้ (RENDERING FINAL BILL)
- รายงานด้านการจัดประชุมและอื่นๆ เพื่อเก็บไว้เป็นสถิติ

4. ฝ่ายควบคุมบัญชีและการเงิน

- ตรวจสอบและควบคุมรายได้และรายจ่ายทั้งหมดของโรงแรม
- ดูแลสวัสดิการของพนักงาน รวมทั้งการจัดซื้ออาหาร เครื่องดื่มแก่พนักงาน
- ควบคุมการทำงาน การจ่ายค่าแรง การจ่ายค่าทำงานครั้งแรก ฝ่ายควบคุมบัญชี และการเงิน มีเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้

ผู้จัดการฝ่ายการเงินและบัญชี (COMPTROLLER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

ควบคุมบันทึกรายจ่ายบัญชีทุกประเภท ตลอดจนทรัพย์สินทั้งหลายทั้งปวงของโรงแรม บริหารงานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการ เงิน การบัญชี ในฝ่ายควบคุม กำกับดูแลกระแสเงินสด และ ทรัพย์สินอื่นๆทั้งหมดของโรงแรม

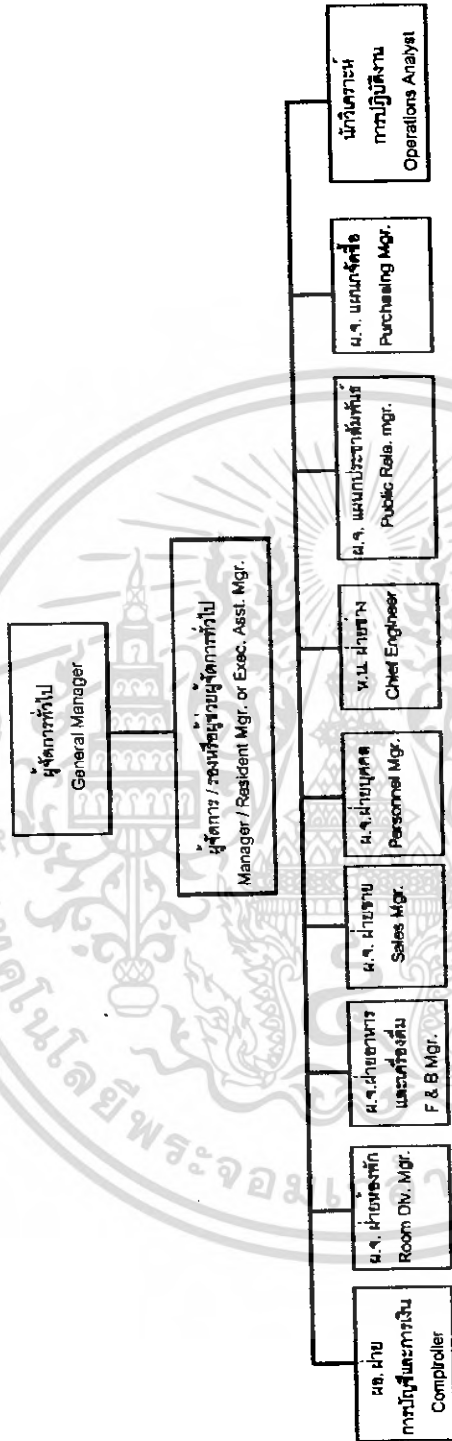
ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

กรรมการผู้จัดการ เจ้าของกิจการหรือ ผู้จัดการทั่วไป

3.2.2 ศึกษาสายการบริหาร

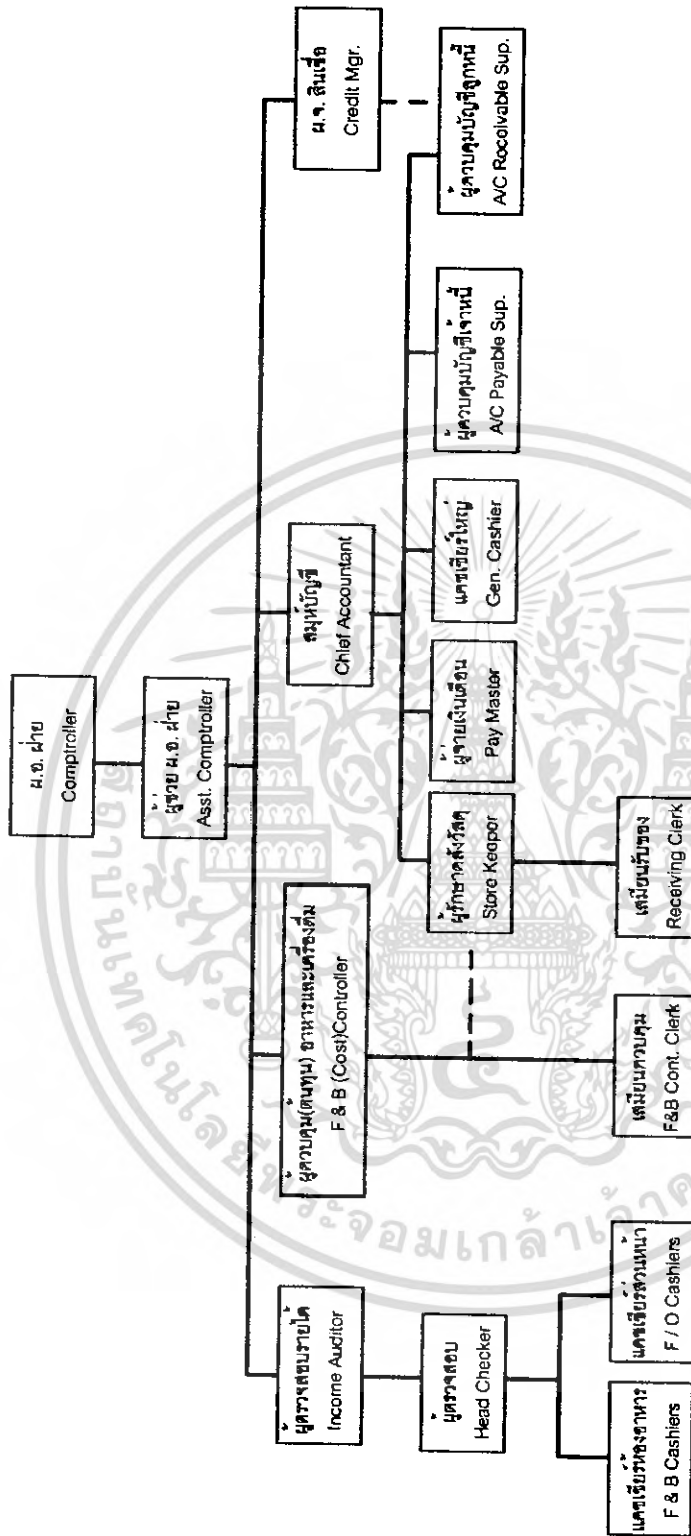
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนผังลำดับการบังคับบัญชา (Organization Chart)
ฝ่ายบริหาร (Management)

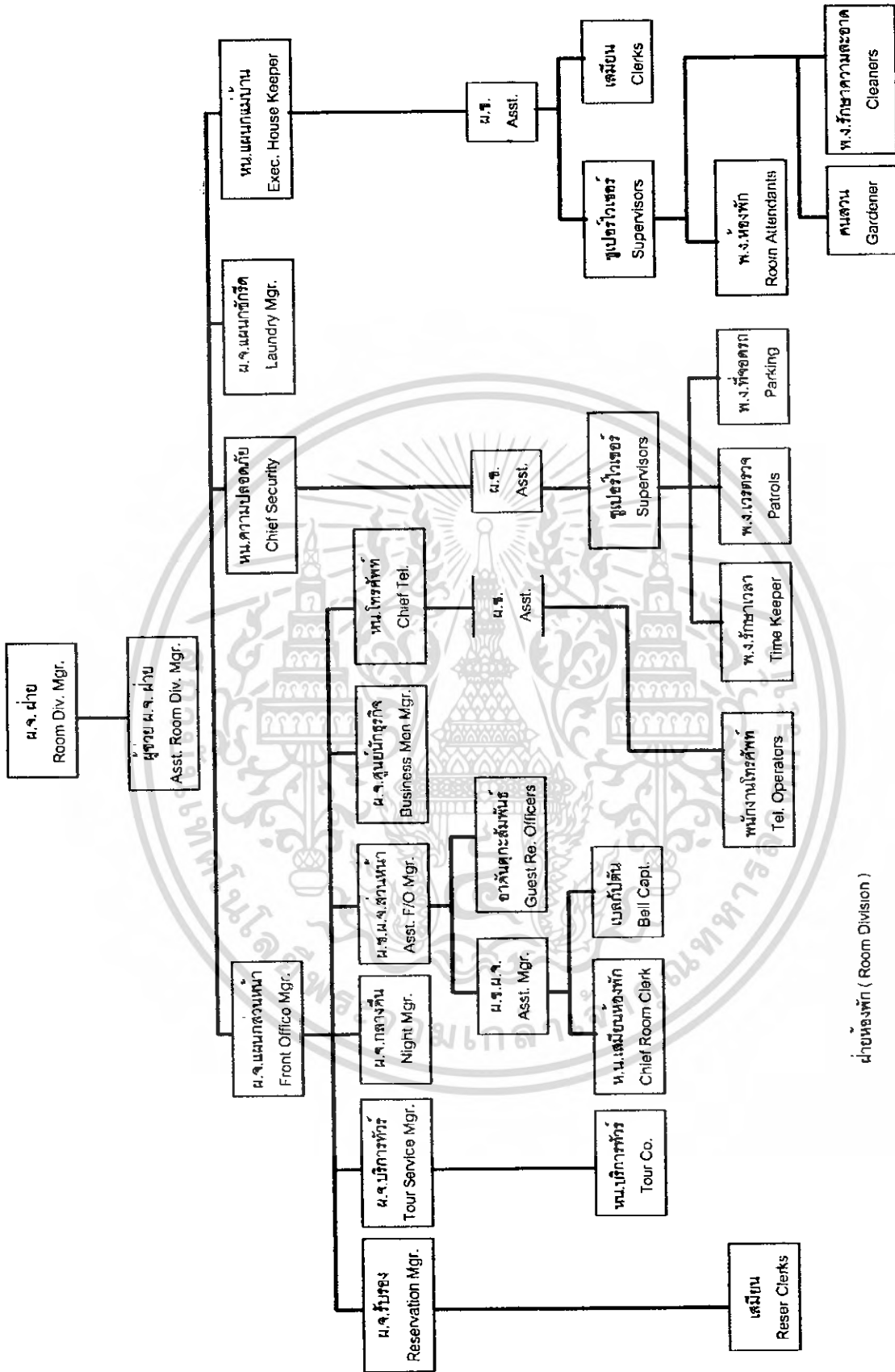

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายบัญชี (Accounting)

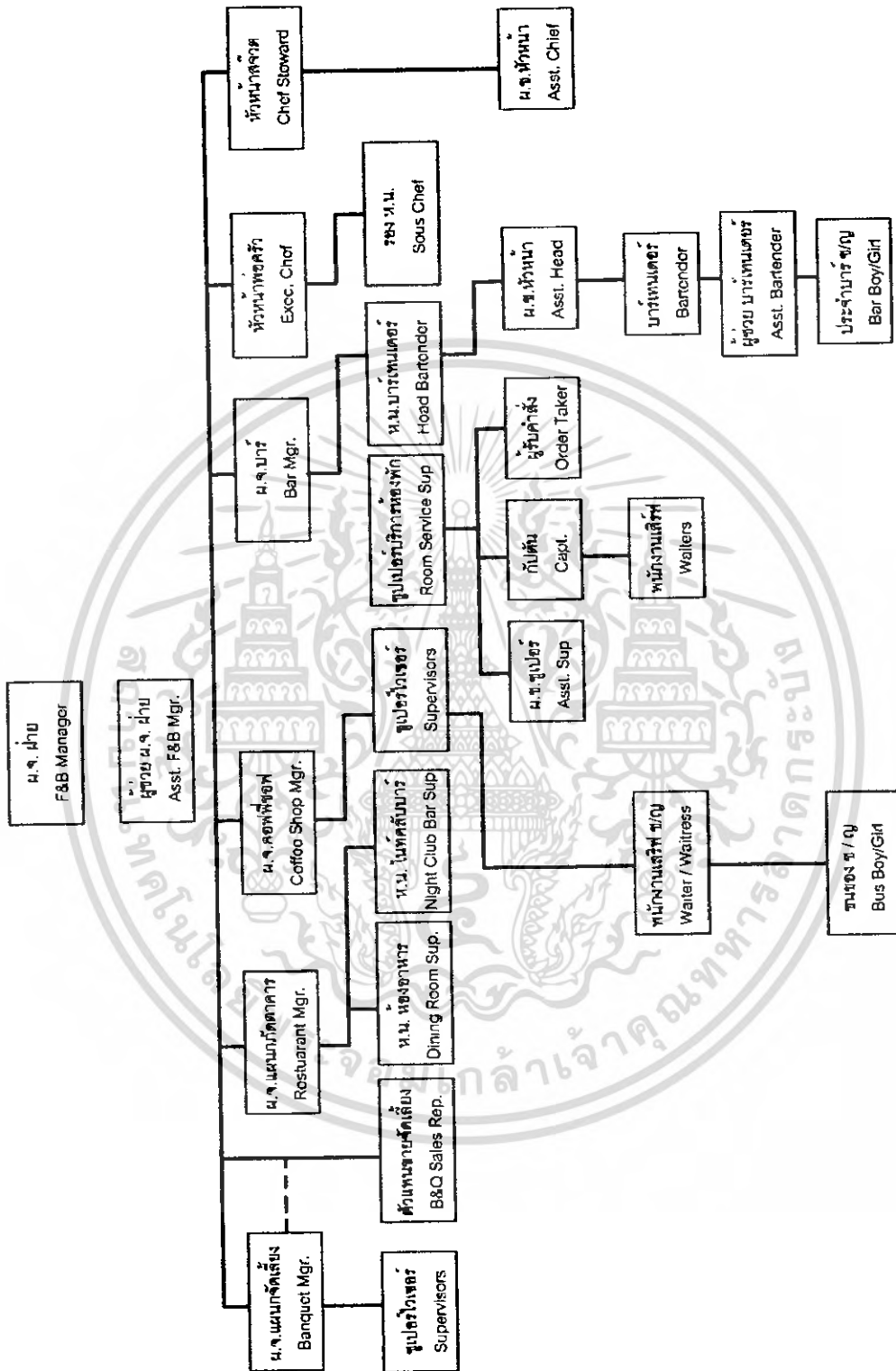
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายห้องพัก (Room Division)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3. อัตรากำลังเจ้าหน้าที่และช่วงเวลาของผู้ให้บริการ

FRONT OFFICE

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
ส่วนผู้บริหารระดับสูง			
1. ผู้จัดการทั่วไป	1	ดูแลรับผิดชอบงานทั้งหมดในโรงแรม ให้ดำเนินไปตามนโยบาย	08.00 - 17.00
2. รองผู้จัดการทั่วไป	1	ดูแลงานผู้จัดการ	08.00 - 17.00

ฝ่ายห้องพัก			
1. ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก	1	ดูแลการปฏิบัติงานของแผนกต่าง ๆ	08.00 - 18.00
	1	ในฝ่ายห้องพัก (2 ผลัด)	08.00 - 18.00

ฝ่ายบัญชี-การเงิน			
1. ผู้จัดการฝ่ายบัญชี-การเงิน	1	ควบคุมบัญชีทุกประเภท ตลอดจนทรัพย์สินของโรงแรม บริหารงานทั้งหมดที่เกี่ยวกับการเงิน	08.00 - 17.00
2. รองผู้จัดการฝ่ายบัญชี-การเงิน	1		08.00 - 17.00
3. หัวหน้าตรวจสอบ	1	กำกับดูแลพนักงานเก็บเงิน	08.00 - 17.00
4. ผู้ควบคุมต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม	1	ควบคุมการขายและรวบรวมข้อมูลต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม	08.00 - 17.00
5. สมุหบัญชี	1	รับผิดชอบรายการบัญชี ตลอดจนการวิเคราะห์ต่าง ๆ	08.00 - 17.00

ฝ่ายการตลาด			
1. ผู้จัดการฝ่ายการตลาด	1	บริหารงานฝ่ายการตลาดทั้งหมด ติดต่อและชักจูง	08.00 - 17.00
2. รองผู้จัดการประชาสัมพันธ์ตลาด	1	ประสานงานด้านโฆษณาและประชาสัมพันธ์โรงแรม	08.00 - 17.00
3. พนักงานประสานงานการตลาด	1	ประสานงานและดำเนินการด้านการขาย	08.00 - 17.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม			
1. ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม	1	ดูแลการรับผิดชอบการปฏิบัติงาน ทุกแผนกในฝ่าย	08.00 - 17.00

ฝ่ายบุคคล			
1. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล	1	จัดระบบตำแหน่งหน้าที่ของพนักงาน การว่าจ้างแรงงานและความสัมพันธ์ พนักงาน	08.00 - 17.00
2. ฝ่ายจัดหาบุคคล	1	คัดเลือกบุคลากรและจัดการ ฝึกอบรม	08.00 - 17.00

FRONT DESK

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
ส่วนต้อนรับ			
1. หัวหน้าส่วนต้อนรับ	1	ควบคุมและประสานงานในด้านการ ต้อนรับแขก (3 ผลัด)	1) 06.00-14.00 2) 14.00-22.00 3) 22.00-06.00
2. พนักงานประชาสัมพันธ์ส่วนหน้า	1	ให้การต้อนรับ ให้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนรับฝากข้อความและสิ่งของ	1) 06.00-14.00 2) 14.00-22.00 3) 22.00-06.00
3. พนักงานยกสัมภาระ	2	ยกหีบห่อสัมภาระแขก	1) 06.00-14.00 2) 14.00-22.00

ส่วนรับจอง			
1. หัวหน้าส่วนรับจอง	1	ประสานงานกับฝ่ายห้องพักและดูแล เรื่องการจองห้อง	08.00-17.00
2. พนักงานส่วนรับจอง	1	รับผิดชอบการจองห้อง ตลอดจนให้ ข้อมูลข่าวสารกับแขกได้ทุกเรื่องใน การเข้าพัก	1) 06.00-14.00 2) 14.00-22.00 3) 22.00-06.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
3. พนักงานเก็บเงินล่วงหน้า	1	รับเก็บเงินและแยกบัญชีลูกค้าอย่าง	1) 06.00-14.00
	1	ต่อเนื่อง ตลอดจนให้ความสะดวกใน	2) 14.00-22.00
	1	การแลกเปลี่ยนเงินตรา	3) 22.00-06.00
4. พนักงานรับโทรศัพท์	1	ต่อโทรศัพท์ให้แก่แต่ละฝ่ายและ	1) 06.00-14.00
	1	ตอบคำถาม	2) 14.00-22.00
	1		3) 22.00-06.00

LOBBY

ส่วนโถงทางเข้า			
ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
1. พนักงานต้อนรับ	2	ให้การต้อนรับ ส่งต่อหน้าที่กับฝ่าย	1) 06.00-14.00
	2	ต่าง ๆ สร้างความประทับใจให้แขก	2) 14.00-22.00
	1		3) 22.00-06.00

COFFEE SHOP

ส่วน โถงทางเข้า			
ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
1. กัปตันคอฟฟี่ช็อป	1	ควบคุมการดำเนินงานภายใน ให้	1) 06.00-14.00
	1	เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและ	2) 14.00-22.00
	1	ฝึกอบรมพนักงาน ตลอดจนดูแล การบริการห้องพัก	3) 22.00-06.00
2. พนักงานประจำบาร์	1	รับผิดชอบงาน counter bar และ	1) 06.00-14.00
	2	เครื่องดื่ม	2) 14.00-22.00
	1		3) 22.00-06.00
3. บริการ	4	บริการงานเสิร์ฟและรับ order แขก	1) 06.00-14.00
	4	รวมทั้งการเสิร์ฟห้องพัก	2) 14.00-22.00
	2		3) 22.00-06.00
4. Cashier	1	รับผิดชอบการเงินใน Coffee Shop	1) 06.00-14.00
	1	ตลอดจนรับ order room service	2) 14.00-22.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	1		3) 22.00-06.00
ส่วนครัว			
ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
1. พนักงานครัว	3	ดูแลการผลิตอาหาร	1) 06.00-14.00
	3		2) 14.00-22.00
	1		3) 22.00-06.00

RESTAURANT

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
ส่วน Restaurant			
1. กัปตันภัตตาคาร	1	ควบคุมความเรียบร้อยภายใน	1) 10.00-16.00
	1	ภัตตาคาร และฝึกอบรมพนักงาน	2) 16.00-22.00
2. บริกร	4	รับผิดชอบงานเสิร์ฟ และรับ Order	1) 10.00-16.00
	4	ลูกค้า	2) 16.00-22.00
3. พนักงานเก็บเงิน	1	ดูแลการเงินภายในภัตตาคาร เก็บ	1) 10.00-16.00
	1	เงิน ทอนเงิน และเครดิต	2) 16.00-22.00
รวม	12		

SPA & MASSAGE TREATMENT

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
1. เจ้าหน้าที่พิเศษดูแล Spa	1	รับผิดชอบดูแลงานภายในส่วน Spa & Massage ให้คำอธิบายแก่แขก	09.00-21.00
2. พนักงานประชาสัมพันธ์	1	รับผิดชอบ Counter ประชาสัมพันธ์ ส่วน Spa ให้การติดต่อและขายผลิตภัณฑ์	09.00-21.00
3. พนักงานนวด	3	นวดไทยและนวดน้ำมัน ตลอดจนแนะนำวิธีใช้ Spa	09.00-21.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

HOUSE KEEPING OFFICE

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
ส่วน Hous keeping office			
1. ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้าน	1	ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของ	1) 06.00-18.00
	1	โรงแรมและควบคุมการปฏิบัติงาน ของแผนก	2) 18.00-06.00

Accommodate			
1. พนักงานแม่บ้าน Cleaner	3	ดูแลทำความสะอาดทั่วไปของส่วน พักอาศัย ตลอดจนภายในห้องพัก	06.00-18.00

ส่วนอื่นของโรงแรม			
1. พนักงานแม่บ้าน	3	ดูแลความสะอาดทั่วไปภายใน โรงแรม	06.00-18.00

STORAGE OFFICE

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
PURCHASING OFFICE			
1. หัวหน้าส่วนจัดซื้อ	1	จัดซื้อตามความต้องการของทุก แผนกและควบคุมรายการของ เข้าออกโรงแรม	08.00-17.00
2. พนักงานส่วนจัดซื้อ	1	รับผิดชอบงานจัดซื้อและงานติดต่อ ซื้อ	08.00-17.00

ส่วนคลังพัสดุ			
1. พนักงานคลังพัสดุ	1	ดูแลตรวจรายการสินค้าใน Stock รายงานติดต่อกับส่วนจัดซื้อและฝ่าย บัญชี	08.00-17.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MANTANINCE OFFICE

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
BUILDING OFFICE			
1. ผู้จัดการฝ่ายอาคาร	1	ดูแลรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ทั้งหมดของโรงแรม	08.00-17.00
2. หัวหน้าวิศวกรรม	1	ดูแลรับผิดชอบงานระบบทั้งหมดของโรงแรม ตรวจสอบเช็คตามตารางเวลา	08.00-17.00
3. หัวหน้าซ่อมบำรุง	1	ดูแลรับผิดชอบงานซ่อมแซมส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม และติดต่อช่างภายนอกหากการซ่อมเกินความสามารถ	08.00-17.00
4. พนักงานซ่อมบำรุง	1	ตรวจตราดูแลความเรียบร้อยของสถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงแรม	08.00-17.00
5. หัวหน้ารักษาความปลอดภัย	1	รับผิดชอบงานรักษาความปลอดภัยและติดต่อกับพนักงาน	06.00-18.00
	1		18.00-06.00

บริเวณโดยรอบภายนอกอาคาร

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่	เวลา
ทางเข้า-ออกโรงแรม			
1. พนักงานเวรตรวจ	2	ดูแลความเรียบร้อยการเข้าออกและติดต่อกับฝ่ายภายใน	06.00-18.00
	2		18.00-06.00

ที่จอดรถ			
1. พนักงานรักษาความปลอดภัย	2	ดูแลความปลอดภัยภายในพื้นที่ของโรงแรม โดยเดินตรวจตราและดูแลพื้นที่จอดรถ	06.00-18.00
	2		18.00-06.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ศึกษาข้อมูลและสัดส่วน (DIMENTION)

- โถงต้อนรับ (LOBBY OR RECEPTION HALL)

ในส่วนล็อบบี้ของโรงแรมจะเป็นส่วนที่ทำหน้าที่ต้อนรับและเป็นศูนย์กลางของการกระจายแขกผู้ใช้บริการไปยังส่วนอื่น ๆ เช่น ภัตตาคาร คอฟฟี่ช็อป ล็อบบี้เลาจน์ เป็นต้น

โดยในส่วนนี้จะประกอบไปด้วยเส้นทางสัญจรทั่วไป และสวนพักผ่อนซึ่งจะนำไปสู่ส่วนต้อนรับแคชเชียร์ ประชาสัมพันธ์ และเคาน์เตอร์ส่วนหน้าอื่น ๆ ขนาดของล็อบบี้ จะมีเนื้อที่มากกว่าส่วนอื่น ๆ เพราะถือว่าเป็นหน้าตาของโรงแรม การออกแบบตกแต่งจะเน้นส่วนนี้มาเป็นพิเศษ อาจเน้นในเรื่องของความเป็นสากลแต่จับเอาเอกลักษณ์เด่น ๆ ของสภาพแวดล้อมมาเป็นตัวสร้างเรื่องราวก็ได้ รูปแบบที่ดีของความสัมพันธ์ในส่วนนี้คือ ทางเข้าใหญ่ของโรงแรมจะติดต่อกันโดยตรงกับล็อบบี้ และเคาน์เตอร์ส่วนหน้า ล็อบบี้จะต้องมีส่วนตอบสนองพฤติกรรมของผู้มาใช้บริการได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

การบริการเกี่ยวกับกระเป๋าของแขกที่เข้าพัก (BAGGAGE HANDLING)

เมื่อกระเป๋าโรงแรมประเภทรับแขกกรุ๊ปทัวร์ หรือประเภทมีแขกเข้าพักคราวละมาก ๆ ทางเข้าแขกสำหรับกระเป๋าก็มีความจำเป็นพร้อมกับรถเข็นกระเป๋า และห้องเก็บกระเป๋าด้วย โดยการบริการเกี่ยวกับกระเป๋าและสัมภาระต่าง ๆ ถือเป็นเรื่องที่โรงแรมจะต้องอำนวยความสะดวกแก่แขกผู้มาพัก บุคลากรที่มีหน้าที่โดยตรง ได้แก่

หัวหน้าพนักงานขนกระเป๋า (BELL CAPTAIN, PORTER HEAD) มีหน้าที่รับโทรศัพท์และโทรติดต่อกับส่วนอื่น ๆ ควบคุมการทำงานของพนักงานขนกระเป๋า และการบริการรับฝากกระเป๋า

พนักงานขนกระเป๋า (BELL BOY PORTER) มีหน้าที่ขนกระเป๋าให้แขกผู้มาพัก โดยมีบริเวณที่เป็นเคาน์เตอร์ประจำ ซึ่งมีระบบติดต่อสื่อสารได้กับส่วน RECEPTION DESK, CASHIER, ห้องเก็บกระเป๋า และที่จอดรถ ควรกำหนดให้อยู่ในจุดที่สามารถมองเห็นได้รอบบริเวณ LOBBY โดยเฉพาะบริเวณลิฟต์ ประตูทางเข้า และเคาน์เตอร์ส่วนหน้า

เมื่อแขกติดต่อเช็คอินกับเคาน์เตอร์ส่วนหน้าเรียบร้อยแล้ว พนักงานขนกระเป๋าก็จะขนกระเป๋านำแขกไปยังห้องพัก

เมื่อแขกจะเช็คเอาท์ ก็จะโทรศัพท์แจ้งแก่เคาน์เตอร์ส่วนหน้า หรือส่วนเก็บเงิน พนักงานในส่วนนี้จะติดต่อไปยังเคาน์เตอร์บริการขนกระเป๋า ส่วนนี้ก็จะจัดพนักงานขึ้นไปขนกระเป๋าของแขกลงมาเพื่อทำการเช็คเอาท์ที่ส่วนเก็บเงิน และอาจมีบริการเรียกรถ บริการรับ-ส่ง อีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องเก็บกระเป๋า

ห้องเก็บกระเป๋าเป็นส่วนให้บริการเกี่ยวกับ

การรับฝากกระเป๋าของแขกที่เช็คอินแล้ว แต่ยังฝากกระเป๋าอยู่ ดังนั้นพนักงานขน
กระเป๋าจะนำกระเป๋าไปเก็บในห้องเก็บกระเป๋า

การรับฝากกระเป๋าของแขกที่ต้องเดินทางออกนอกสถานที่หลายวัน อาจฝากกระเป๋าใหญ่ๆ
เก็บไว้ในห้องนี้ แล้วนำกระเป๋าเล็กๆติดตัวไปได้

ห้องเก็บกระเป๋าอาจไม่จำเป็นเพียงแค่เสริมบริการรับฝากของชั่วคราวที่ส่วน RECEPTION
ก็พอ

ห้องเก็บกระเป๋า จะมีชั้นวางของโดยรอบผนังและอาจมีชั้นตรงกลางห้องด้วย และต้องมี
เนื้อที่สำหรับเก็บรถเข็นกระเป๋าด้วย

เคาน์เตอร์ส่วนหน้า (FRONT DESK)

เคาน์เตอร์ต้อนรับ หรือลงทะเบียน

ควรออกแบบให้เด่นสะดุดตา สามารถมองเห็นได้ชัดจาก LOBBY หรือทางเข้าโรงแรมโดย
ต้องออกแบบให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นส่วนที่รับเช็คอินและเช็คอิน
จึงมีแขกจำนวนมากมาใช้บริการ ทำให้เกิดความวุ่นวายได้ง่าย การจัดเนื้อที่ต้องไม่กีดขวางทาง
สัญจร

การออกแบบเคาน์เตอร์ (COUNTER DESIGN)

การออกแบบเคาน์เตอร์มักจะออกแบบให้กลมกลืนกันหมด และให้มีความสวยงามเป็น
พิเศษเพราะเป็นส่วนที่เป็นจุดสนใจของล็อบบี้จุดหนึ่ง การจัดวางเนื้อที่ของเคาน์เตอร์ส่วนหน้า
ขึ้นอยู่กับ

1. ขนาดของโรงแรม
2. มาตรฐาน และระดับของโรงแรม
3. ลักษณะของการเข้าออกของแขกในช่วงใกล้เที่ยง
4. กลุ่มทัวร์ และการจองทัวร์
5. ระยะเวลาในการพักและฤดูกาล

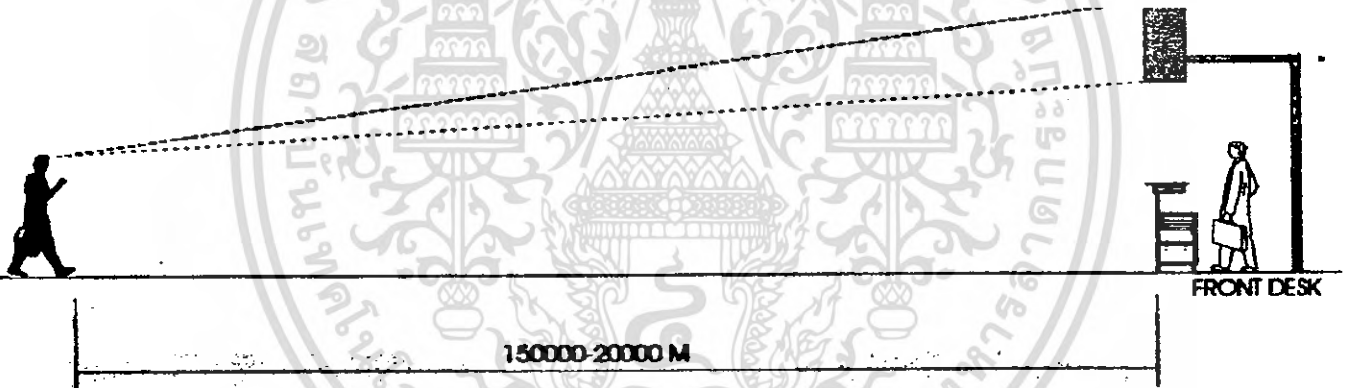
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของเคาน์เตอร์ส่วนหน้า

โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 2 ระดับ ส่วนบนสำหรับผู้มาติดต่อ สูง 1,050 – 1,100 มิลลิเมตร ส่วนล่างสำหรับพนักงานทำงาน สูง 750 มิลลิเมตร โดยพนักงานจะยืนทำงานตลอด

การออกแบบเคาน์เตอร์ทั่ว ๆ ไป จะเป็นลักษณะยาวพอเหมาะกับการให้บริการแต่ละส่วน ในบางแห่งอาจจะเป็นตัวแบ่งเคาน์เตอร์ การตกแต่งนั้นจะเน้นลักษณะของการเป็นกลุ่มก้อน ตอนบนของเคาน์เตอร์มักลดระดับความสูงของเพดานลงมาเพื่อติดป้ายบอก ส่วนของบริการต่าง ๆ และเป็นการเน้นความสำคัญของเคาน์เตอร์ด้วยโดยเฉพาะในที่ที่เพดานสูงมาก

วัสดุที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นจำพวกไม้, โลหะ, ผนังเทียม และหิน โครมไม้เนื้อแข็ง สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบ คือ การบำรุงรักษาซ่อมแซม ตอนล่างควรมีส่วนกันเปื้อน และป้องกันรอยขีดข่วน

รูปที่ 3.1 ระยะการมองและการติดตั้งตัวหนังสือหน้าเคาน์เตอร์

การติดตั้งหนังสือที่อ่านง่าย คือ สูงประมาณ 100 มิลลิเมตร ซึ่งสามารถอ่านได้ในระยะ 15,000 – 20,000 มิลลิเมตร

ส่วนเก็บกุญแจ, จุดหมาย

ส่วนนี้ทำหน้าที่แจกกุญแจแก่แขกที่ลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว และรับฝากกุญแจเมื่อแขกออกไปทำธุระนอกโรงแรม ปัจจุบันจะเปลี่ยนจากระบบกุญแจห้องพักแขกเป็นบัตรแถบแม่เหล็กแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนเก็บเงิน

เป็นส่วนที่แขกมาเช็คเอาท์ และคิดค่าใช้จ่ายทั้งหมดตลอดเวลาที่เข้ามาใช้บริการของ โรงแรมโดยจะทำงาน ร่วมกับแผนกบัญชีของ FRONT OFFICE อาจใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำ บัญชีและออกไปเสร็จต่าง ๆ

ส่วนบริการรับฝากของมีค่า (SAFE DEPOSIT)

จะรับฝากของมีค่าของแขกเวลาที่แขกจะเดินทางออกนอกโรงแรม ถ้าพกติดตัว หรือเก็บไว้ใน ห้องพักอาจไม่ปลอดภัย ถือเป็นบริการพิเศษของโรงแรมโดยไม่คิดค่าบริการ ส่วนนี้จะตั้งอยู่ ใกล้ส่วนเก็บเงิน หรือแลกเปลี่ยนเงินตราก็ได้ โดยในส่วนนี้จะมีตู้เก็บหลายขนาดต่างกันไปเพื่อให้ สามารถเก็บของได้หลายขนาด โดยจะมีกุญแจอยู่ 2 ชุด สำหรับแขก และเจ้าหน้าที่ซึ่งเวลาเปิด จะต้องใช้กุญแจทั้ง 2 ดอก พร้อมกันเหมือนระบบที่ใช้ในธนาคาร

เคาน์เตอร์กลุ่มทัวร์

เคาน์เตอร์นี้จะแยกออกจากเคาน์เตอร์ส่วนหน้าเพื่อป้องกันการเกิดการรบกวนวาย เพราะจะมีแขกซึ่งเป็นกลุ่มทัวร์จำนวนมากเข้ามาติดต่อ โดยเคาน์เตอร์นี้ไม่จำเป็นต้องมี FRONT OFFICE สนับสนุนเนื่องจากทางโรงแรมเปิดให้บริษัททัวร์มาดำเนินการเอง โดยทางโรงแรมเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้

ขนาดของเคาน์เตอร์กว้าง 750 เมตร * ยาว 18,000 มิลลิเมตร ความสูงขึ้นอยู่กับเนื้อที่นั้น ๆ

ตารางที่ 2.1 ตัวอย่างสัดส่วนของ FRONT DESK

จำนวนห้องในโรงแรม	ความยาวของเคาน์เตอร์ (เมตร)	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)
50	3.0	5.5
100	4.5	9.5
200	7.5	18.5
400	10.5	30.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 พื้นที่ต่อหนึ่งบุคลากร ของ FRONT DESK

บริเวณ	กว้าง * ยาว (ตารางเมตร)
พื้นที่สำหรับใช้เขียน	750 * 600
พื้นที่หน้า FRONT DESK สำหรับแขกยื่นพร้อมกระเป๋า	900 * 900
พื้นที่สำหรับคนเดินผ่านพร้อมกระเป๋า	1800 * ยาว
ขนาดภายในเคาน์เตอร์สำหรับอุปกรณ์ และเอกสาร	1500 * 600
พื้นที่สำหรับปฏิบัติงานหลังเคาน์เตอร์	1050 * ยาว

ตารางที่ 2.3 อุปกรณ์ FRONT COUNTER ฝ่ายลงทะเบียนแขกเข้าพัก

อุปกรณ์	หน้าที่
แผงแสดงสถานห้องพัก (ROOM STATUS PANEL)	แสดงสถานของห้องต่าง ๆ ว่ามีการจอง การเข้าพักจะใช้ระบบคอมพิวเตอร์ เช่น การใช้สีของไฟ กำหนดเป็นสัญลักษณ์ ดังตัวอย่าง
ส่วนจองล่วงหน้า (INFORMATION RACK)	ใช้กระดาษแผ่นเล็กที่ถ่ายเอกสารไว้ โดยเรียงอักษรตามชื่อของแขกที่เข้าพัก
ส่วนจดหมาย และกุญแจ (MAILS & KEYS)	จัดเก็บ และส่งไปยังชั้นต่าง ๆ กุญแจนั้นควรเก็บให้ห่างจากบุคคลภายนอกเพื่อความปลอดภัย โดยเก็บไว้ในที่มองไม่เห็นจากภายนอก

ส่วนฝากกุญแจ (KEY DEPOSITORY)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนเก็บเอกสาร (FILING CABINET)	ประตูก็จะเปิดออก และยังใช้การ์ดนี้ในการควบคุมระบบไฟ และเครื่องเขียนต่าง ๆ
กุญแจนิรภัย	เก็บฟอร์มและเครื่องเขียนต่าง ๆ
ที่เก็บแผ่นพับ (BROCHURE RACKS)	ส่วนเก็บต้องคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญ
อุปกรณ์เบ็ดเตล็ดต่าง ๆ	อาจอยู่ในส่วนประชาสัมพันธ์ หรือลงทะเบียนก็ได้ เช่น เครื่องรูดบัตรเครดิต เครื่องประทับเวลา ที่เย็บกระดาษ เป็นต้น

ตารางที่ 2.4 อุปกรณ์ของ FRONT DESK COUNTER ฝ่าย CASHIER

อุปกรณ์	หน้าที่
เครื่องเก็บเงิน (CASH REGISTER)	รวบรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดตลอดเวลาที่แขกเข้ามาใช้บริการ โดยจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนกลางบันทึกข้อมูลไว้
ที่เก็บเงินของ CASHIER	เป็นลิ้นชักสำหรับใส่เงินสด และอื่น ๆ ช่องชั้นสำหรับรวบรวมใบเสร็จ และบัญชีอื่น ๆ ของแขก
ถาดเก็บใบเสร็จจ่ายเงินของลูกค้า (INVOICE TRAY)	เก็บไว้คู่กับช่องซึ่งมีหมายเลขของห้องพักทั้งหมดของโรงแรม เพื่อให้สะดวกในการตรวจสอบ การเช็คเอาท์ของแขก
TELEPHONE METER	เป็นจุดรวมวัดอัตราการใช้โทรศัพท์ของแขก
ตู้นิรภัย (SAFE DEPOSIT)	สำหรับรับฝากของมีค่าของแขกซึ่งจะแยกเก็บในช่องต่างหากเพื่อความปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยตรงกับแขกผู้มาใช้บริการ ในกรณีเกิดปัญหา ส่วนบัญชี และส่วนเก็บเอกสารต่าง ๆ จะต้อง
ต่อเนื่องกันกับสำนักงานส่วนหน้าได้สะดวก โดยเฉพาะในเรื่องของบัญชีต่าง ๆ

ส่วนบริการสาธารณะอื่น ๆ (OTHER PUBLIC FACILITIES)

ส่วนบริการเหล่านี้จะอยู่ในลิบบบี้ ได้แก่

1. โทรศัพท์
2. บริการประกาศกระจายเสียง
3. โทรศัพท์วงจรปิด
4. ระบบป้องกันภัย
5. ระบบการให้ข่าวสาร โดยอาจทำเป็นลักษณะของ NOTICE BOARD
6. ส่วนแสดงเวลา
7. เคาน์เตอร์ติดต่อสอบถาม
8. บริการรถทัวร์ สายการบิน รถเช่า
9. ส่วนพักผ่อน และร้านค้า
10. ส่วนห้องน้ำสาธารณะ
11. ส่วนพักผ่อนและบริการเครื่องดื่ม
12. มุมมอง และจุดสนใจภายใน

โทรศัพท์ (TELEPHONE)

โทรศัพท์สาธารณะในลิบบบี้มี 2 แบบ คือ โทรศัพท์สาธารณะทั่วไป และ โทรศัพท์ติดต่อ
ห้องพัก (HOUSE PHONE)

ห้องฝากของ และห้องน้ำ (CLOAKROOM & TOILETS / REST ROOM)

ในประเทศแถบหนาวมักมีห้องฝากของไว้สำหรับรับฝากเสื้อผ้าได้ หมวก เสื้อกันฝน และ
ร่ม แต่ในประเทศเขตร้อนอย่างประเทศไทยไม่จำเป็นต้องมีบริการนี้ก็ได้อีก ตำแหน่งของห้องฝาก
ของ และห้องน้ำควรอยู่ใกล้กับส่วนบริการต่างๆ เช่น ลิบบบี้เลาจน์ ลิบบบี้ คอฟฟี่ช็อป ห้องจัด
เลี้ยง ดิสโก้เธค ห้องอเนกประสงค์ เป็นต้น

ส่วนห้องน้ำนั้น การออกแบบควรกำหนดสัญลักษณ์การแยกชาย - หญิงให้สามารถ
มองเห็นได้อย่างชัดเจน โดยมีสัญลักษณ์สำคัญ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. แสงสว่าง (LIGHTING) มีแสงพอเหมาะเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ และเน้นในเรื่องความสะดวก โดยความสว่างทั่วไป ควรมีประมาณ 20 LUX
2. การก่อสร้าง (CONSTRUCTION) ผนังควรกรุวัสดุเคลือบผิว เช่น กระเบื้อง หรือแผ่นวีเนียร์ หินต่าง ๆ แต่พื้นไม่ควรเป็นหินอ่อน หรือหินขัดเพราะสิ้นเปลืองน้ำเพดานกรุยิปซัม เพื่อลดเสียงก้อง ผนังกันห้องส้วมภายในอาคารด้วยพลาสติกลามิเนต เพื่อสะดวกในการทำความสะอาด ช่องว่างของประตูควรเว้นช่องสูงจากพื้นประมาณ 150 มิลลิเมตร และความสูงของ ฉากกันไม่ควรเกิน 2000 มิลลิเมตร
3. การลดระดับเสียง อาจใช้ผนังก่ออิฐช่วยลดเสียง เลือกสุขภัณฑ์ที่เสียงน้อย การใช้ยางกันการ กระแทกของประตู ฝ้าที่เป็นฉนวน ใช้ประตูสวิงกลับเองโดยอัตโนมัติ
4. การระบายอากาศ (VENTILATION REQUIREMENTS) จำเป็นมากโดยเฉพาะเรื่องกลิ่น ควรติดตั้งลมดูดอากาศเพื่อการถ่ายเทอากาศ
5. อุปกรณ์เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ (FIXTURES & ACCESSORIES) เช่น ผ้าเช็ดมือ แคมพูล้างมือ เครื่องเป่ามือให้แห้ง เป็นต้น

ส่วนร้านค้า และบริการเช่าซื้อของโรงแรม (CONCESSION & RENTAL SPACE)

ให้บริการแก่แขกที่มาพักโดยอาจดำเนินงานโดยโรงแรมเอง หรือเปิดให้เอกชนเช่าที่ก็ได้ โดยจะมีร้านค้าประเภทต่าง ๆ เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านเสริมสวย ร้านขายหนังสือ ฯลฯ ภายในร้านจะตกแต่งกันเอง แต่บริเวณทางเดินและหน้าร้านจะออกแบบโดยผู้ออกแบบของ โรงแรม เพื่อให้ดูเป็นระเบียบสวยงาม

ส่วนบริการอาหาร และเครื่องดื่ม (FOOD & BEVERAGE SERVICE FACILITY)

ส่วนนี้ถือได้ว่าเป็นส่วนที่ทำรายได้เป็นอันดับสองรองจากส่วนห้องพักแขกดังนั้นการ ออกแบบจึงควรให้ความสำคัญแก่ส่วนนี้มากโดยก่อนถึงส่วนนี้ อาจมีส่วนต้อนรับ หรือส่วนพักคอย สำหรับแขกที่ใช้บริการ ขนาดเนื้อที่ของส่วนนี้ขึ้นอยู่กับภาระใช้งาน และเนื้อที่ของส่วนบริการสิ่ง ที่ควรคำนึงถึง คือ

1. ทางเข้าของแขกผู้ใช้บริการจะต้องไม่กีดขวางทางสัญจรบริเวณหน้าเคาน์เตอร์
2. แขกอาจเข้ามาสู่ส่วนบริการโดยตรง ไม่ต้องผ่านพักคอยก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการอาหาร และเครื่องดื่ม แบ่งออกเป็น

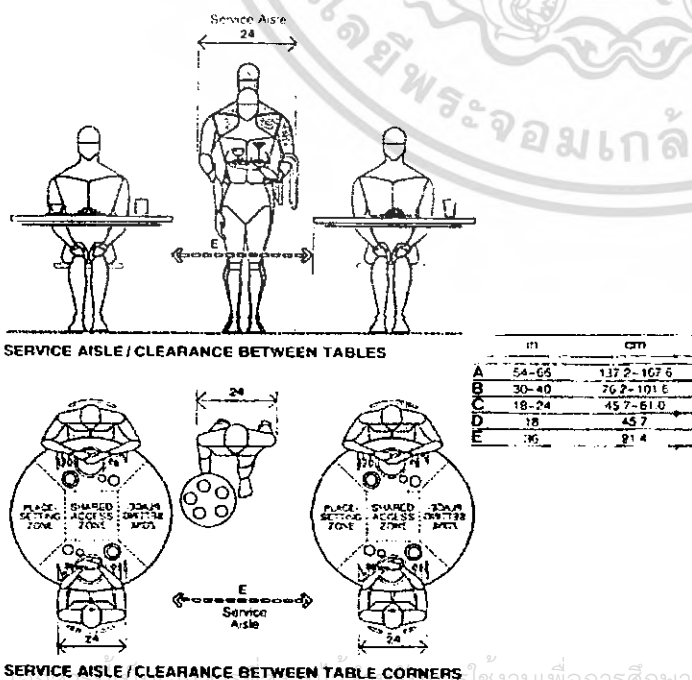
1. COCKTAIL LOUNGE, LOBBY LOUNGE
2. NIGHT CLUB
3. DISCOTHEQUE
4. COFFEE SHOP
5. RESTAURANT
6. GRILL ROOM โดยแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

COCKTAIL LOUNGE, LOBBY LOUNGE

เป็นส่วนหรือบริเวณที่มีบริเวณประเภทเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า ไวน์ และเป็นที่นั่งพักผ่อนรอกอย ถ้าไปอยู่ในบริเวณส่วนใดส่วนหนึ่งของล็อบบี้ก็จะเรียกเป็น LOBBY LOUNGE การออกแบบส่วนนี้จึงอาจเป็นลักษณะเปิดโล่งแต่มีการกั้นส่วนเป็นของเขตระหว่างล็อบบี้และล็อบบี้เลาจน์ เวลาในการเปิดบริการเป็นไปตามกฎหมายกำหนด คือ 18.00 น. บรรยากาศสวยเรียบ มีลักษณะเชิญชวน น่าพักผ่อนพบปะสังสรรค์ ไม่อึกทึก อาจมีดนตรีขับกล่อมเบา ๆ

ทางเข้าออกควรติดต่อกับ LOBBY หรือส่วน CONCESSION SPACE เนื่องจากลูกค้าชาวต่างประเทศนิยมดื่มเรียกน้ำย่อยก่อนรับประทานอาหาร การวางตำแหน่งส่วนที่เป็นบาร์ต้องไกลกว่าส่วนที่เป็นเลาจน์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการ ไม่จำเป็นต้องเดินผ่านหน้าเคาน์เตอร์

การจัดเนื้อที่ภายใน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ ประโยชน์ใช้สอยอันได้แก่ ทางเข้า การ

รูปที่ 3.2 ภาพแสดงการสัญจรที่สะดวกสบาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อเนื่องของการบริการ มุมมอง และการจัดกลุ่มเครื่องเรือน

ทางเข้าในส่วน COCKTAIL LOUNGE จะเน้นถึงความผ่อนคลาย อาจจัดเป็นลักษณะเปิดโล่งเพื่อให้เห็นบรรยากาศโดยรอบโดยมีกำแพงกัน หรือยกระดับให้แตกต่างกันก็ได้โดยคำนึงถึงการเชื่อมต่อเป็นสำคัญ ทางเข้าออกจะต้องสะดวกสบายไม่แคบจนเกินไปนักทางสัญจรที่เป็นทางเดินหลักของแขก หรือพนักงานทั่วไปควรมีขนาด 900 มิลลิเมตร เป็นอย่างน้อย ส่วนระยะห่างระหว่างกลุ่มโต๊ะ แต่ละชุดก็ควรเว้นระยะให้ห่างพอสมควร ระวังไม่ให้ชิดกันเกินไปอันจะทำให้เกิดมุมมองส่วนใหญ่ของ

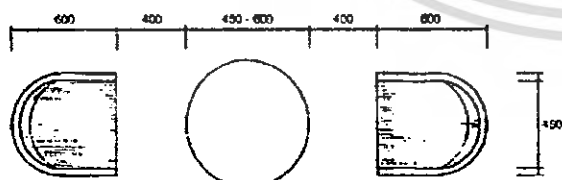
ค็อกเทลเลาจน์ จะเน้นเข้าหาจุดสนใจ คือเวทีแสดงดนตรี หรือนักดนตรี ดังนั้นการจัดกลุ่มเครื่องเรือนส่วนใหญ่จะเน้นเข้าหาส่วนนี้ ในส่วนเวทีดนตรีอาจมีฉากหรือ BACKGROUND กันและตกแต่งให้กลมกลืนเน้นเวทีดนตรีให้เด่นขึ้น

การจัดกลุ่มเครื่องเรือน ถ้าเป็นส่วนที่มีผนังทึบ ควรจัดที่นั่งในลักษณะติดตาย แต่เก้าอี้และโต๊ะสามารถเคลื่อนย้ายได้ ถ้าไม่มีผนังปิดกั้นก็จัดเป็นลักษณะลอย ๆ โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ 2 – 4 คน

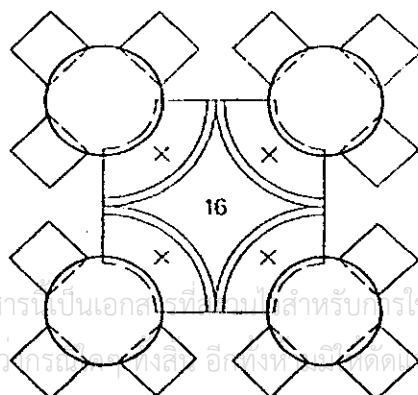
แสงสว่างควรมีปานกลาง ยกเว้นในส่วนที่ใช้งาน และส่วนโซว์หลังบาร์ ซึ่งต้องการแสงสว่างมากกว่าปกติเพื่อเป็นจุดเด่น ดวงไฟปกติวงจรหรี่ไฟ (DIMMER) ควรปรับให้อยู่ในระดับ 0 – 300 LUX อาจใช้แสงสว่างเป็นส่วนหนึ่งของการออกแบบ

เครื่องเรือน (FURNITURE) ประกอบไปด้วย

1. โต๊ะเครื่องดื่ม ส่วนใหญ่จะใช้โต๊ะกลม เนื่องจากมีความยืดหยุ่นกับจำนวนเก้าอี้ได้ดีกว่าโต๊ะชนิดอื่น วัสดุที่ปิดหน้าโต๊ะต้องทำความสะอาดง่าย ไม่ดูดซึมน้ำ ง่ายต่อการดูแลรักษา
2. ที่นั่ง อาจเป็นแบบติดตาย (BOOTH) หรือแบบเคลื่อนย้ายได้

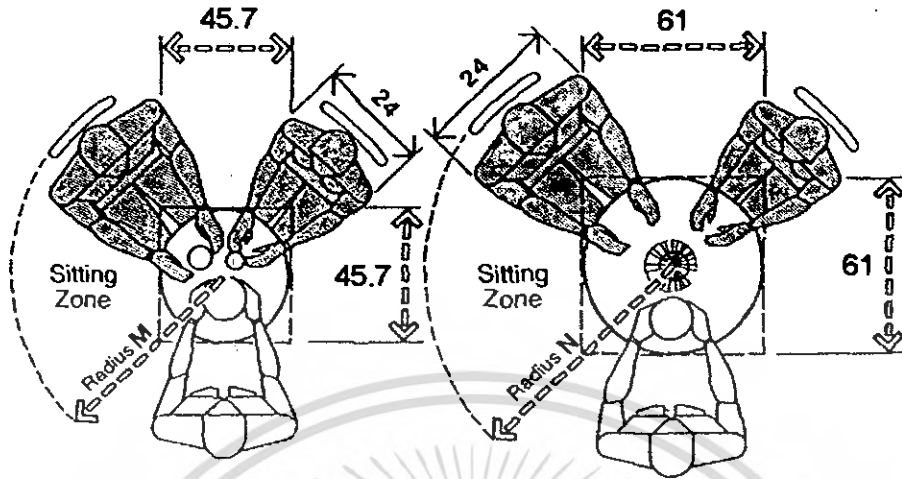

รูปที่ 3.3 ระยะห่างของการจัดที่นั่งและโต๊ะกลางแบบลอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่มีการเปิดเผยทางสื่อ อีเมล หรือช่องทางติดต่อลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.4 PLAN แสดงการจัดที่นั่งแบบ BOOTH

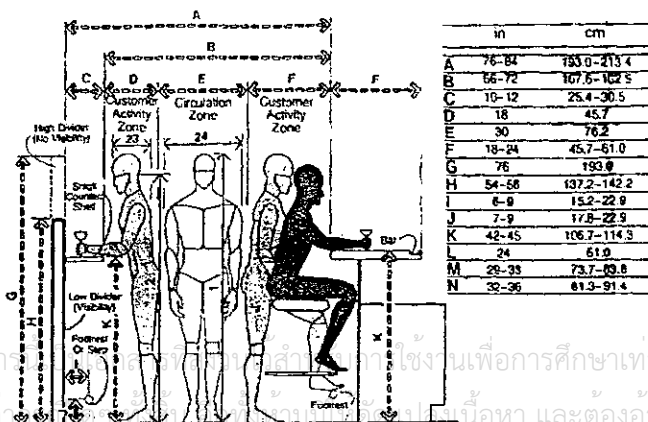

รูปที่ 3.7 DIMENSION ของโต๊ะ COCKTAIL

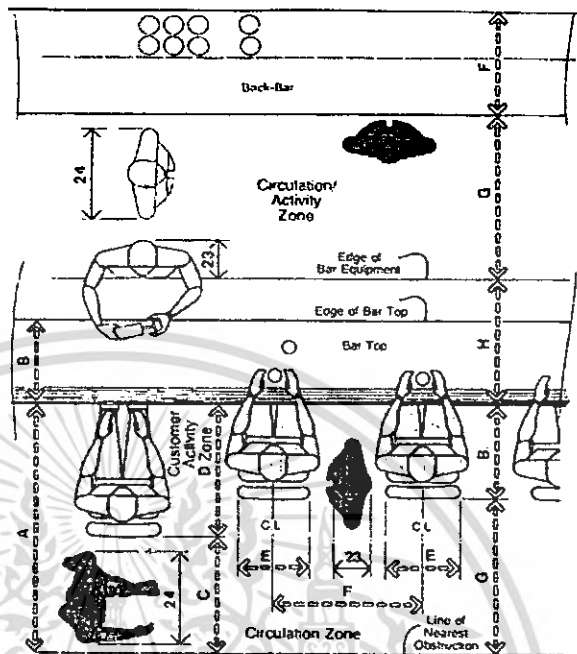
3. COCKTAIL BAR โดยทั่วไปแล้วจะมีพนักงานบริการทำงานอยู่หลังเคาน์เตอร์ หน้าเคาน์เตอร์อาจมีที่นั่งดื่ม หรือไม่มีก็ได้ ขึ้นอยู่กับขอบเขตการบริการของเคาน์เตอร์บาร์ว่าครอบคลุมโต๊ะต่าง ๆ ด้วยหรือไม่ ถ้าต้องเสิร์ฟเครื่องดื่มไปยังโต๊ะด้วย ก็ไม่ควรมีที่นั่งหน้าเคาน์เตอร์ เพราะจะเกิดการขุดมนไม่สะดวกขึ้นได้ ลักษณะของเคาน์เตอร์บาร์จะแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

ระดับทำงานของพนักงาน จะเป็นที่เก็บเครื่องทำน้ำแข็ง เก็บและผสมเครื่องดื่ม ล้างภาชนะ ความสูงของส่วนนี้ต้องสะดวกต่อการทำงาน คือ ประมาณ 800 – 850 มิลลิเมตร วัสดุที่ควรใช้ปิดผิวต้องไม่ชื้นน้ำ ทำความสะอาดง่าย

ระดับบริการลูกค้า เป็นที่เสิร์ฟเครื่องดื่มแก่ลูกค้า ควรใช้วัสดุปิดผิวที่เรียบทนทาน อาจเป็นไม้สักเคลือบยูรีเทน กระเบื้อง หินอ่อน หินแกรนิต ฯลฯ

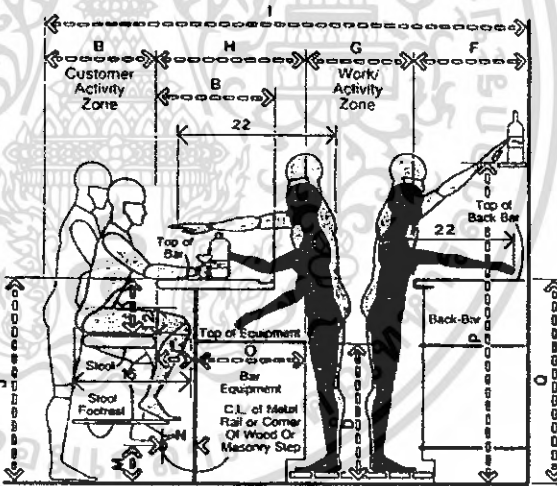

รูปที่ 3.8 ภาพแสดงสัดส่วนการใช้งานของเคาน์เตอร์

BAR AND BACK-BAR

	in	cm
A	54	137.2
B	18-24	45.7-61.0
C	24	61.0
D	30	76.2
E	16-18	40.6-45.7
F	24-30	61.0-76.2
G	30-36	76.2-91.4
H	28-38	71.1-96.5
I	100+128	254.0-325.1
J	42-45	106.7-114.3
K	11-12	27.9-30.5
L	6-7	15.2-17.8
M	7-9	17.8-22.9
N	6-9	15.2-22.9
O	22-26	55.9-66.0
P	60-69	152.4-175.3
Q	36-42	91.4-106.7

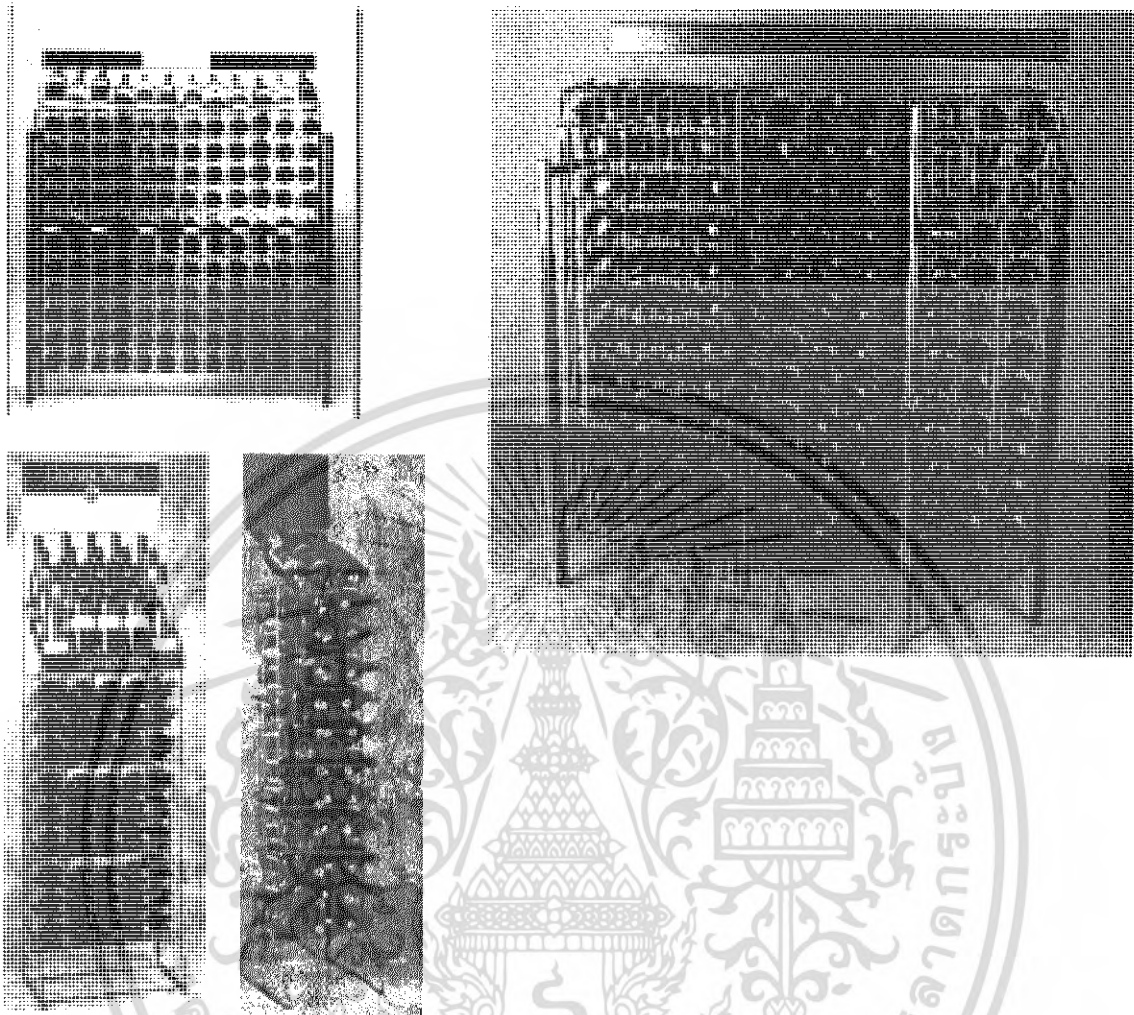
BAR / SECTION

รูปที่ 3.9 BAR AND BACK BAR

ด้านหลังเคาน์เตอร์บาร์จะเป็นส่วนเก็บเครื่องดื่ม หรือแช่เครื่องดื่มบางประเภท ที่ไม่ต้องการความเย็นจัด มีลักษณะเป็นกลุ่ม หรือแผง ให้ความเย็นอยู่บนแผงแล้วนำขวดมาวาง ความเย็นจะค่อย ๆ กระจายไปสู่ขวด

ตอนบนของเคาน์เตอร์อาจเป็นส่วนโชว์แก้วเหล้า การตกแต่งอาจใช้กระจกเงาแก้วเจียรนัย ทองเหลือง หรือสแตนเลส เพื่อให้ดูหรูหรายิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.10. WINE STORAGE & DISPLAY RACKS

ส่วนเก็บเครื่องดื่ม (DRINK STORAGE)

อาจอยู่หลังเคาน์เตอร์ก็ได้ โดยเก็บเครื่องดื่มได้พอเพียง สำหรับการบริการในหนึ่งวัน โดยนำมาจากส่วนเก็บเครื่องดื่มใหญ่่อีกที่หนึ่ง อุปกรณ์ในการบริการต่างๆ เช่น ตู้เย็น เครื่องทำน้ำแข็ง ส่วนเก็บของชั่วคราว ขยะ เช่น กระป๋องเปล่า ขวดเปล่า เป็นต้น

NIGHT CLUB

เป็นส่วนให้บริการประเภทเครื่องดื่ม ซึ่งมีวงดนตรีบรรเลงเหมือนค็อกเทลเลาจน์ แต่เป็นวงใหญ่กว่า และสร้างบรรยากาศสนุกสนาน มีพลอร์เต้นรำเป็นส่วนใหญ่ โดยเน้นที่ความถี่ของเนื้อที่ คือ จากรอบพลอร์จะมีจำนวนความหนาแน่นของโต๊ะ และเก้าอ้น้อย และค้อย ๆ เพิ่มขึ้นจนถึงผนังห้อง ซึ่งมีความถี่สูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุที่ใช้ปูพื้นส่วนใหญ่จะเป็นพรม ทั้งนี้เพื่อดูดซับเสียง ควรเลือกใช้พรมคุณภาพดี ป้องกันรอยไหม้จากนุหรี น้ำและสิ่งสกปรกอื่น ๆ และสามารถทำความสะอาดได้ง่าย ส่วนพลอร์เดินรำควรปูวัสดุที่แข็ง เหมาะแก่การเดินรำ เช่น หินแกรนิต หินอ่อน ไม่ปาร์เก้เคลือบโพลียูเรเทน เป็นต้น

การตกแต่งผนังต้องคำนึงถึงเสียงสะท้อนมากเป็นพิเศษ โดยผนังต้องมีคุณสมบัติดูดซับเสียงได้ดีที่สุด ส่วนการตกแต่งเพดานจะเน้นที่แสงสี ระบบไฟที่พลอร์เดินรำมากกว่าส่วนอื่น

DISCOTHEQUE

เป็นส่วนสถานที่เดินรำ และบริการเครื่องดื่มประเภทหนึ่ง ซึ่งคล้ายกับไนท์คลับ แต่จะแตกต่างกันตรงที่ดิสโก้เทคไม่มีเวทีการแสดง ดังนั้นห้องแต่งตัว หรือห้องนักแสดงจะไม่มีในส่วนนี้ แต่จะมีเคาน์เตอร์ D.J. ทำหน้าที่เปิดแผ่นเสียง ควบคุมระบบไฟ แสง สี ให้เข้ากับจังหวะเพลง ส่วนที่สำคัญของเคาน์เตอร์ D.J. คือ ส่วนวางเครื่องเสียง ซึ่งเป็นส่วนที่รับแรงสั่นสะเทือนมาก ดังนั้นการออกแบบอาจต้องวางบนทราย มีขาเป็นแกนเหล็กวางฝังไปที่พื้น เพื่อป้องกันพื้นของดิสโก้เทคสะเทือน

การสร้างบรรยากาศ และระบบไฟ ถือเป็นหัวใจสำคัญของดิสโก้เทค ดังนั้นจะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของระบบกับการออกแบบ โดยอาจออกแบบเน้นที่กลางพลอร์เดินรำ โดยมีไฟดวงใหญ่เป็นไฟประธานอยู่กลางพลอร์ และมีไฟรองอยู่มุม หรือรายรอบก็ได้

คอฟฟี่ช็อป (COFFEE SHOP)

เป็นร้านหรือสถานที่ซึ่งให้บริการอาหาร และเครื่องดื่ม โดยจะเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมง มีบรรยากาศผ่อนคลาย อาหารที่บริการจะเป็นอาหารทั่วไป มีลักษณะการตกแต่งดังต่อไปนี้

1. พื้น ควรมีความทนทาน รักษาง่าย อาจเป็นพรม หรือกระเบื้องก็ได้
2. ผนัง อาจมีการตกแต่งให้สอดคล้องกับ CONCEPT หรือใช้วัสดุปิดผนังก็ได้
3. เพดาน การตกแต่งขึ้นอยู่กับความสูงของสถานที่ ส่วนใหญ่ใช้ยิปซัมบอร์ด

การวางตำแหน่งไฟมักเป็นการเน้นเฉพาะที่ เช่น ในส่วนโต๊ะอาหาร ในส่วนของเคาน์เตอร์บาร์ก็ต้องมีการใช้แสงที่ดึงดูดใจแขก

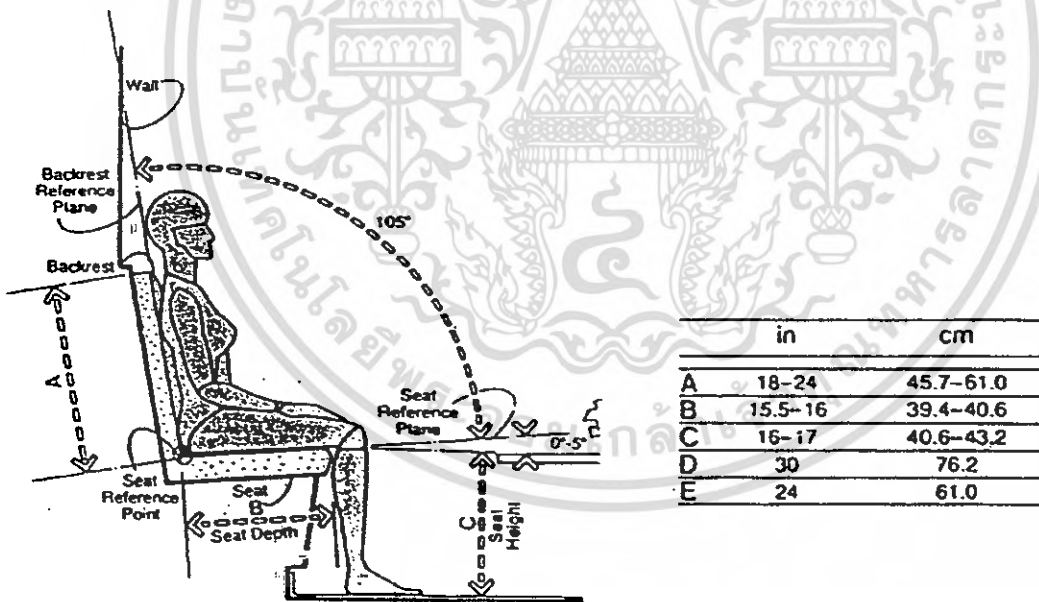
การจัดเนื้อที่ใช้สอย แบ่งออกได้ดังนี้

การจัดเนื้อที่ใช้สอยในส่วนบริการ ประกอบด้วยเคาน์เตอร์บริการเครื่องดื่ม มีการบริการจากด้านหลัง และต่อเนื่องกับครัว

การจัดเนื้อที่ใช้สอยในส่วนรับประทานอาหาร ควรจัดเป็นกลุ่มก้อน ทางสัญจรต้องสะดวกสบาย มี SERVICE STATION ซึ่งทำหน้าที่เก็บอุปกรณ์การรับประทานอาหาร

เครื่องเรือน

1. ที่นั่ง มี 2 ลักษณะ คือติดตาย และเคลื่อนย้ายได้
2. โต๊ะอาหารวัสดุปิดผิวต้องเป็นวัสดุที่กันความร้อน กันน้ำ กรด ด่าง ได้ดี
3. SERVICE STATION มีลักษณะเป็นตู้เก็บอุปกรณ์เกี่ยวกับการรับประทานอาหาร ควรเลือกใช้วัสดุที่กลมกลืนกับการตกแต่งโดยรวม

รูปที่ 3.11 ภาพตัดแสดงสัดส่วนของการใช้งานของที่นั่งแบบ BOOTH

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

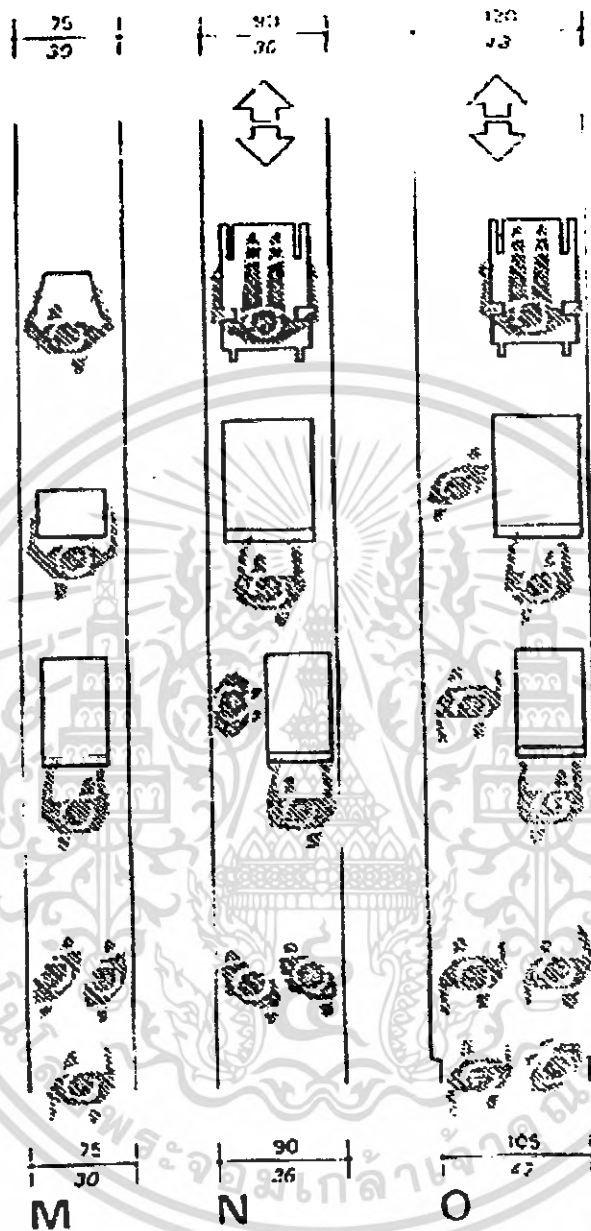
- ภัตตาคาร (RESTAURANT)

ภัตตาคาร คือสถานที่บริการอาหาร และเครื่องดื่มคล้าย ๆ คอฟฟี่ช็อป แตกต่างกันตรงช่วงเวลาของการเปิดบริการ โดยภัตตาคารจะเปิดเป็นช่วง ๆ เช่น มื้อเที่ยง มื้อเย็น เป็นต้น การบริการอาหารก็จะแยกเป็นประเภทเฉพาะไป โดยอาจเป็นตามประเพณี หรือชนิดอาหารประจำชาติ เช่น ภัตตาคารอาหารอิตาเลียน ภัตตาคารอาหารเวียดนาม ภัตตาคารอาหารจีน เป็นต้น การตกแต่งภายในจึงควรตกแต่งให้คล้องจอง กับประเภทของอาหารที่บริการในร้านและชื่อของภัตตาคารนั้น ๆ โดยเน้นที่ความหรูหราสง่างาม

สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการตกแต่งร้านอาหารประเภทภัตตาคาร ได้แก่ การส่งเสริมลักษณะเด่นของห้อง, มุมมองจากด้านนอก, การตกแต่งภายใน, ทางสัญจรของแขกผู้มาใช้บริการและพนักงาน, ลักษณะวิธีการบริการอาหาร, ลักษณะการจัดกลุ่มของที่นั่งและประเภทของเครื่องเรือนที่จะใช้

การจัดเส้นทางสัญจรในภัตตาคาร แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

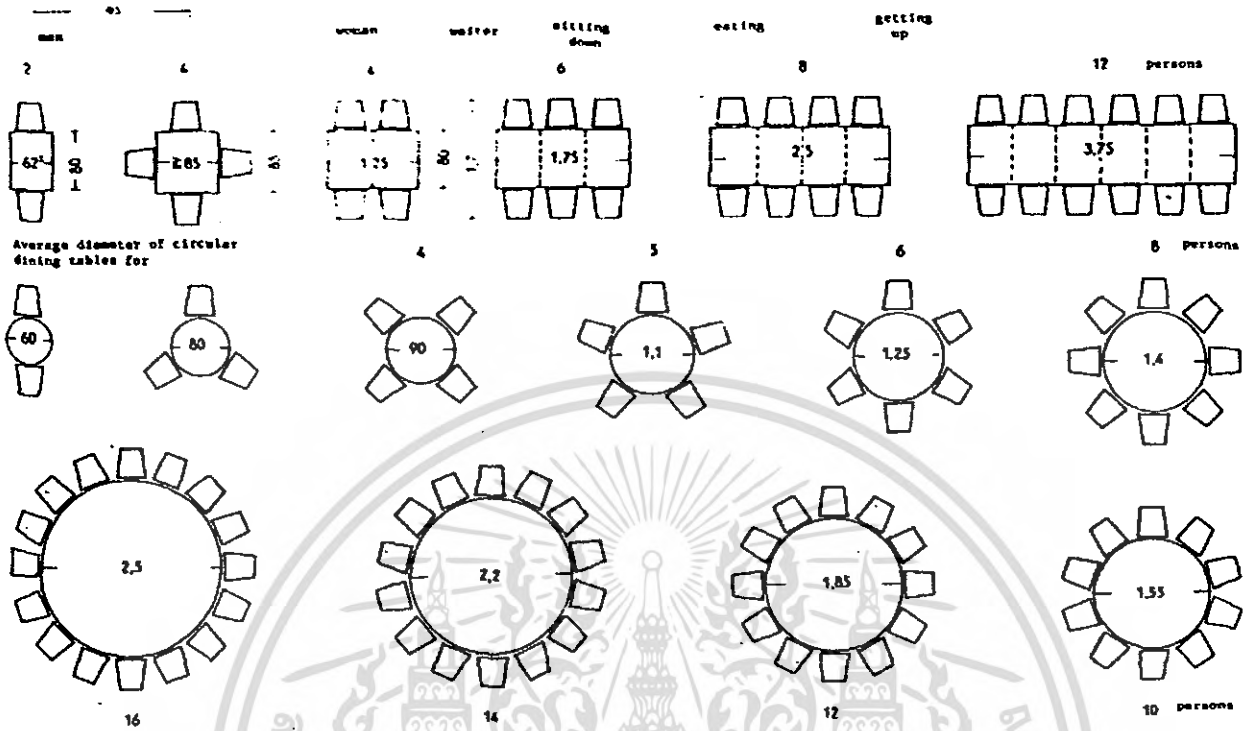
1. ทางสัญจรของแขก (CUSTOMER CIRCULATION) ในส่วนนี้มีข้อควรคำนึงถึงดังนี้
บริเวณทางเข้า และด้านหน้าเคาน์เตอร์แคชเชียร์เป็นที่ที่ควรหลีกเลี่ยงการเกิดแออัดมากที่สุด ควรจัดเนื้อที่สำหรับแขกนั่งรอ การเรียกโต๊ะก่อนเข้าใช้บริการ โดยในส่วนนี้จะมีเก้าอี้นั่งรอและอาจมีฉากบังตาด้วยถ้าจะเป็น
ควรมีทางสัญจรหลักต่อจากทางเข้าไปยังกลุ่มโต๊ะ และเคาน์เตอร์ได้โดยตรง
ควรคำนึงถึงทางหนีไฟ อุปกรณ์ป้องกันไฟ และการใช้วัสดุทนไฟในการตกแต่ง โดยในข้อนี้ผู้ออกแบบควรศึกษาจากกฎหมายท้องถิ่นด้วย

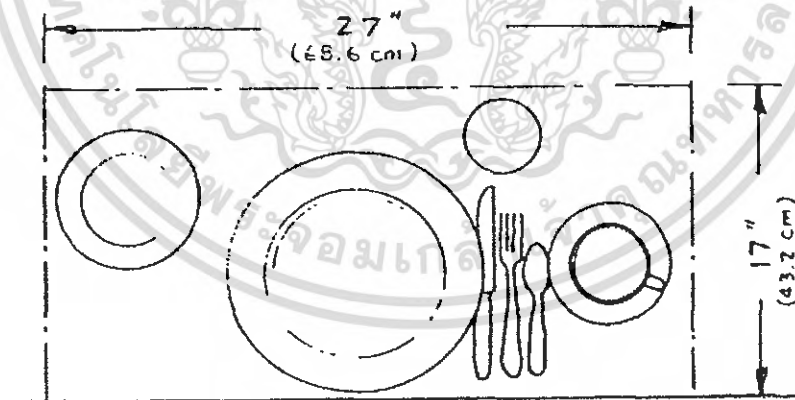
1 50

รูปที่ 3.12 แสดงการสัญจรและเส้นทางการบริการอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

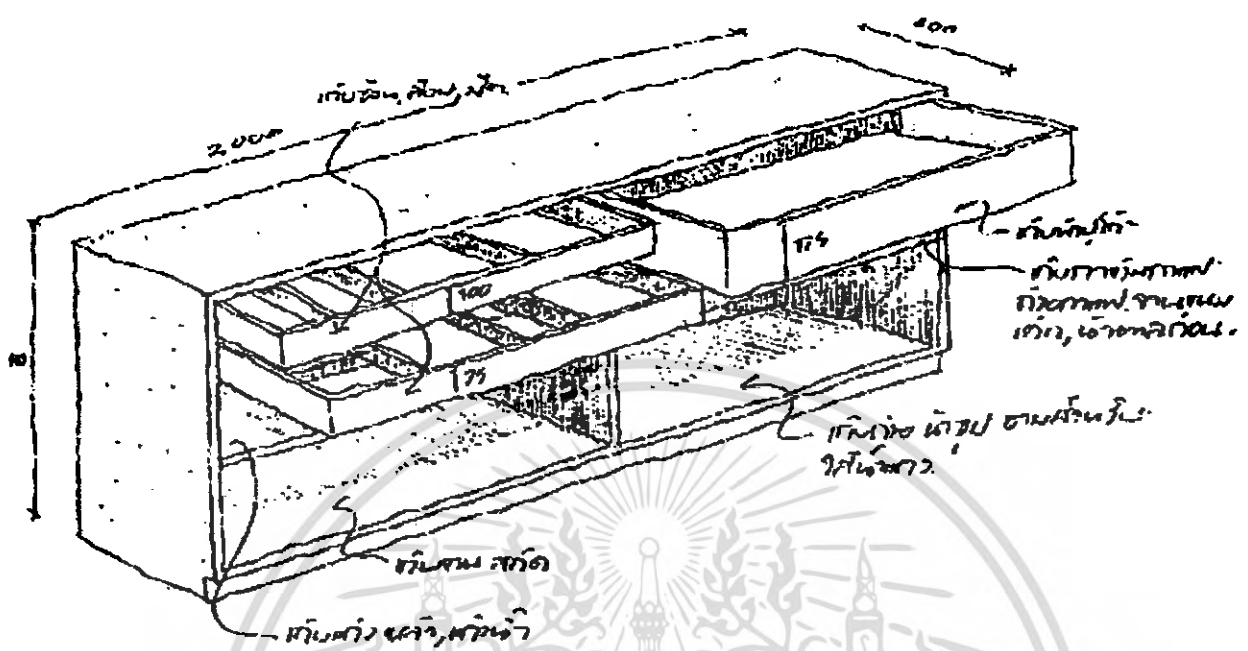
รูปที่ 3.13 ขนาดและจำนวนคนที่ใช้กับโต๊ะชนิดต่างๆ

รูปที่ 3.14 ภาพแสดงความกว้างที่เหมาะสมของเส้นทางสัญจรหลักในภัตตาคาร

ขนาดพื้นที่การให้บริการต่อ 1 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.15 ตัวอย่างรูปร่างและส่วนใช้งานของ SERVICE STATION

- ทางสัญจรของพนักงาน (STAFF CIRCULATION) ทางสัญจรของพนักงานนั้นครอบคลุมบริเวณโต๊ะอาหารทั้งหมด และเคาน์เตอร์บริการ มีข้อคำนึงถึงดังนี้
 - ทางเข้า - ออก ของพนักงานเพื่อนำอาหารไปบริการลูกค้าควรแยกเป็นสัดส่วน มองเห็นได้ยาก ไม่ควรให้มีแสงสว่าง หรือเสียงดังจากในครัวเล็ดลอดออกมาได้
 - จัด SERVICE STATION ให้อย่างเพียงพอครอบคลุมทุกส่วนของภัตตาคารเพื่อพนักงานไม่ต้องเดินบริการไกล ๆ จะเพิ่มความสับสน
 - ทางสัญจรจะต้องมีความสะดวกสบาย พนักงานสามารถเข้าไปบริการเสิร์ฟอาหาร และเครื่องดื่ม หรือบริการภาชนะต่าง ๆ ได้โดยที่ไม่รบกวนแขก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- GRILL ROOM

GRILL ROOM เป็นห้องอาหารที่ให้บริการอาหารประเภท ปิ้งย่าง และมีบริการเครื่องดื่ม ซึ่งห้องอาหารประเภทนี้ค่อนข้างจะมีพิธีรีตองมากเป็นห้องอาหารชั้นสูง บริการครบถ้วน เซิร์ฟอาหาร DINNER มื้อหนัก ประเภทของอาหารมักจะมีถิ่นกำเนิดจากทางยุโรปโบราณที่นิยมการล่าสัตว์แล้วนำมาปรุงอาหารประเภท ปิ้งย่าง

ในร้านอาหารประเภทนี้จะไม่มีการแสดงดนตรี แต่จะมีสิ่งดึงดูดความสนใจเป็นการแสดงกรรมวิธีการปรุงอาหาร โดยจะเป็นการปรุงอาหารบนรถเข็นให้แขกที่มารับประทานอาหารชมการเสิร์ฟแบ่งเป็น 3 ช่วง คือ

1. อาหารเบา เป็นประเภทสลัดต่าง ๆ
2. อาหารปานกลาง เป็นอาหารประเภทผักต่าง ๆ
3. อาหารหนัก เป็นพวกเนื้อสัตว์ เนย ถั่ว

ในการรับประทานอาหารแต่ละช่วงจะมีการดื่มไวน์เป็น APPETIZER เรียกว่าย่อย GRILL ROOM ชั้นดีจะเปิดบริการเฉพาะช่วงเย็นเท่านั้น โดยจะเปิดบริการในเวลาประมาณ 19.00 – 24.00 น.

การจัดเนื้อที่ใช้สอย

สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนทางเข้า ในส่วนนี้อาจมีการจัด DISPLAY โดยโชว์อาหารดิบที่ยังไม่ได้ปรุง หรือปิ้งย่าง แต่อย่างใด เพื่อให้แขกเกิดความอยากรับประทานอาหารมากขึ้น
2. ส่วนดื่ม (DRINKING AREA) ส่วนนี้จะอยู่ต่อจากบริเวณทางเข้า สามารถมองเห็นส่วนรับประทานอาหารได้ มีการนำรถเข็นมาสาธิตการปรุง และบริการเครื่องดื่มแขก
3. ส่วนรับประทานอาหาร (DINING AREA) เป็นส่วนที่ติดกันกับส่วนดื่มและทางเข้า การจัดที่นั่งมักเป็นแบบติดตาย (BOOTH) เพื่อให้ความรู้สึกเป็นส่วนตัว หรืออาจจัดเป็นฉากกั้นก็ได้ บางส่วนอาจจัดเป็นเครื่องเรือนแบบลอยตัวเพื่อสามารถปรับเปลี่ยนเคลื่อนย้ายได้ ในกรณีที่มีแขกมาเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ รูปแบบของการบริการที่นิยมทำกันคือ การเข็นรถอาหารดิบมาที่โต๊ะแล้วแสดงการปรุงอาหารต่อหน้าลูกค้า

การจัดทางสัญจรของ GRILL ROOM จะกว้างกว่าร้านอาหารประเภทอื่น ๆ เนื่องจากต้องใช้นั่งที่สำหรับรถเข็นที่ต้องผ่านไปมาอยู่ตลอดเวลา โดยทั่วไปแล้วจะกำหนดทางสัญจรหลักกว้างประมาณ 1600 มิลลิเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนระดับของพื้นห้อง (STEPS) ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงทางลาด (RAMP) สำหรับรถเข็นด้วย

รถเข็นที่ใช้ในห้อง GRILL ROOM จะมีด้วยกัน 5 ประเภท ดังนี้

1. รถเข็นอาหารคาว
2. รถเข็นอาหารหวาน
3. รถเข็นเครื่องดื่ม
4. รถเข็นกาแฟ
5. รถเข็นเนยแข็ง

ที่เก็บรถเข็นต้องอยู่ใกล้เคาน์เตอร์บริการเพื่อความสะดวกในการบริการขนอาหาร และ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการปรุงอาหาร ควรมีการออกแบบที่จอดรถเข็นให้สวยงามกลมกลืนกับบรรยากาศภายใน GRILL ROOM ไม่ควรจอดไว้ลอย ๆ

ขนาดของรถเข็นโดยทั่วไปจะประมาณ กว้าง 600 มิลลิเมตร ยาว 100 – 1200 มิลลิเมตร สูง 850 มิลลิเมตร อาจมีส่วนพับเข้าออกได้เพื่อเพิ่มเนื้อที่ในการปรุงอาหาร วัสดุที่ใช้ทำรถเข็นมักทำจากไม้หรือโลหะ มีลวดลายหรือทรงงามสอดคล้องกับการตกแต่งสถานที่โดยรวม

- ห้องรับประทานอาหาร และห้องประชุมเล็ก (PRIVATE DINING ROOMS & MEETING ROOMS)

ผู้ที่มาใช้บริการของส่วนนี้มักเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่แขกของโรงแรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปลักษณะ และสถานที่ตั้งของโรงแรมนั้น ๆ ด้วย ส่วนบริการนี้มักจะเป็นส่วนที่ใช้งานได้หลายโอกาส เช่น การนัดพบเพื่อติดต่อประชุมทางธุรกิจ, การบรรยายทางวิชาการ, การจัดงานเลี้ยงส่วนตัว, การประชุมต่าง ๆ ฯลฯ

สิ่งจำเป็นสำหรับส่วนนี้นอกจากเฟอร์นิเจอร์แล้ว ยังมีโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายสไลด์, เครื่องฉายแผ่นใส, เครื่องเล่นวีดีโอเทป, เครื่องขยายเสียง ฯลฯ มีการจัดห้องสำหรับเก็บเครื่องเรือน และทางบริการที่ไม่ปะปนกับทางสัญจรของแขกด้วย

ห้องฝากของ ห้องน้ำ และทางเข้า (CLOAK ROOM TOILETS & ENTRANCE AREA)

พื้นที่เหล่านี้ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้มาใช้บริการ และขนาดของธุรกิจ ส่วนบริเวณทางเข้ามักมีส่วนต้อนรับสำหรับห้องบริการขนาดเล็ก ไม่ต้องการ CORRIDOR ใหญ่มากนัก แต่ส่วนที่มีขนาดใหญ่อาจมี FOYER เพื่อการจัดบริการเครื่องดื่ม หรือบริการอื่น

ตารางที่ 2.5 ตัวอย่างมาตรฐานปริมาณสุขภัณฑ์สาธารณะ

ชนิดของสุขภัณฑ์	จำนวนสำหรับชาย	จำนวนสำหรับหญิง
-----------------	----------------	-----------------

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในสถานศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โถ้ววม	1/100 คน	1/25 คน
โถ้วบัสสาวะ	1/50 คน	-
อ่างล้าง	1/1-15 , 3/36-65 2/16-35 , 4/65-200	เหมือนกัน

- ส่วนบริการพิเศษ และส่วนสันทนาการของโรงแรม (SPECIAL ACCOMMODATION & RECRETION FACILITIES)

เป็นส่วนบริการพิเศษสำหรับแขกที่มาใช้บริการห้องพักของโรงแรม บางครั้งอาจไม่มีแขกไปใช้บริการมากนักแต่ก็ควรจะมีไว้เพื่อเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีของโรงแรมในส่วนนี้มีบริการดังต่อไปนี้

- ห้องปฐมพยาบาล (FIRST AID)
- บริการนวด, อบซาวน่า (TURKISH & SAUNA)
- ห้องเล่นเกมส์ (GAMES ROOM)
- ศูนย์สุขภาพ (HEALTH CLUB)
- ส่วนบริการอื่น ๆ เฉพาะที่

- ส่วนห้องพักแขก (GREST ROOM)

ห้องพักแขกในโรงแรมมีหลายประเภท เพื่อให้แขกสามารถเลือกเข้าพักได้ตามต้องการ โดยทั่วไปสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. TYPICAL ROOM หรือห้องทั่วไป
2. SUITE หรือห้องชุด SUITE ROOM เป็นห้องชุดที่มีห้องนอนมากกว่าหนึ่งห้องโดยมีห้องนั่งเล่นต่อเชื่อมกัน เป็นห้องพักที่มีราคาแพง มีการตกแต่งอย่างสวยงาม หรูหรา อาจมีการตั้งชื่อห้องให้สอดคล้องกับสถานที่ตั้งโรงแรม, เรียกตามขนาดของห้อง เช่น JUNIOR SUITE, SENIOR SUITE หรือชื่อที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับอื่น ๆ

TYPICAL ROOM เป็นห้องที่มีมากที่สุดในโรงแรม และเป็นห้องที่มีผู้เข้าใช้มากกว่าห้องชุด มีการวางเตียงหลายแบบ เช่น เตียงเดี่ยว เตียงแฝด ฯลฯ ทั้งนี้แล้วแต่นโยบาย และประเภทธุรกิจที่โรงแรมนั้น ๆ ดำเนินการอยู่ การตกแต่งของห้องประเภทนี้มักจะเป็นแบบเรียบ ๆ เน้นประโยชน์ใช้สอยมากที่สุดห้องประเภทนี้สามารถแบ่งออกเป็นประเภทย่อยตามลักษณะของการจัดเตียง ได้แก่

- SINGLE BED
- DOUBLE BED
- TWIN BED

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องเรือนที่ใช้ในห้องพักแขก (FURNITURE)

1. เตียง (BEDS) โดยทั่วไปแล้วจะนิยมใช้เตียงแฝด (TWIN BED) แต่ถ้าเนื้อที่ภายในไม่อำนวย ก็จะใช้เตียงเดี่ยว หรือเตียงคู่ (DOUBLE BED) ลักษณะและขนาดของเตียงที่ใช้กันโดยทั่วไป แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

- แบบอเมริกัน
- แบบยุโรป

โดยมีขนาดดังนี้

ตารางที่ 2.6 ขนาดเตียงนอนภายในห้องพัก

1. แบบอเมริกัน

ชนิดของเตียง	กว้าง (มิลลิเมตร)	ยาว (มิลลิเมตร)
เตียงแฝด (TWIN BED)	900	1900
เตียงคู่ (DOUBLE BED)	1370	2030
QUEEN SIZE	1520	2100
KING SIZE	1830	2100

2. แบบยุโรป

ชนิดของเตียง	กว้าง (มิลลิเมตร)	ยาว (มิลลิเมตร)
เตียงเดี่ยว	1000	2000
เตียงคู่	1500	2000

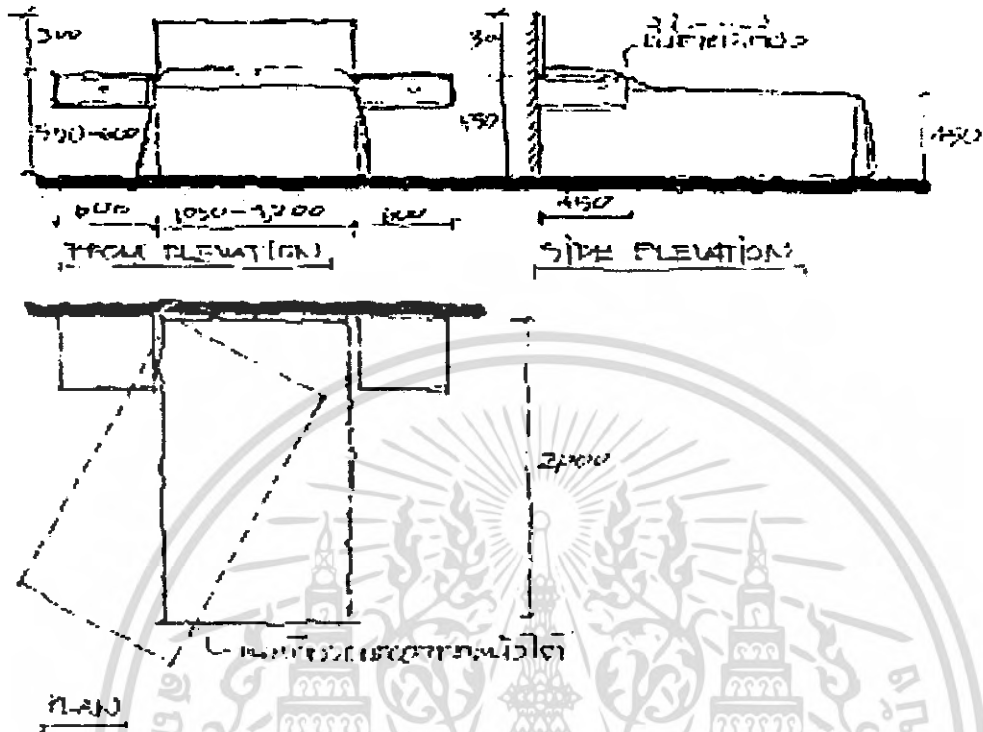
แบบของเตียงที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

ชนิดของเตียง	กว้าง (มิลลิเมตร)	ยาว (มิลลิเมตร)
เตียงเดี่ยว	1050-1200	2000
เตียงคู่	1800	2000

ขนาดความยาวของเตียง อาจมีขนาดความยาวกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ก็ได้ ในกรณีที่ผู้ที่มีความสูงมาก ๆ เช่น คนในแถบยุโรป หรืออเมริกัน ขนาดความยาวของเตียงอาจยาวได้ถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2000-2100

รูปที่ 3.16 แสดงขนาดและสัดส่วนของเตียงนอน (เตียงแฝด)

พื้นที่ส่วนเก็บของส่วนแขวน, ชั้น, ลิ้นชัก (HANGING, SHELF & DRAWER SPACE)

ปริมาณของพื้นที่เก็บเสื้อผ้า และสิ่งของส่วนตัวของแขกขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการพัก มาตรฐานและระดับของโรงแรมเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ในโรงแรมรีสอร์ท ซึ่งแขกผู้เข้าพักอยู่ยาวนานโดยเฉลี่ยประมาณ 1-2 อาทิตย์ ก็จะมีพื้นที่สำหรับการนี้มากกว่าโรงแรมประเภทอื่น ๆ 50 %

ส่วนราวแขวน (HANGING SPACE) มักจะใช้ในลักษณะของตู้เสื้อผ้าติดตาย ซึ่งส่วนนี้จะอยู่บริเวณทางเข้าห้องพัก ตำแหน่งของส่วนตู้เสื้อผ้า และราวแขวนนี้ควรทำอย่างประหยัดที่สุด เพื่อให้มีเนื้อที่ทางเดิน และเนื้อที่การใช้งานอื่น ๆ มีเพิ่มมากขึ้น และเป็นตำแหน่งที่เหมาะสมกับขนาด และสภาพของห้อง นอกจากนี้การทำตู้เสื้อผ้าอยู่ใกล้ทางออกยังง่ายต่อการเช็คสิ่งของของแขกเมื่อจะออกจากห้องพัก และคืนห้องอีกด้วย

ความลึกของส่วนนี้ต้องมีอย่างน้อย 560 มิลลิเมตร หรือขนาดที่ดีควรเป็น 600 มิลลิเมตร จุดแขวนชุดยางต้องมีความสูง 1750 มิลลิเมตร และมีพื้นที่เหนือราวแขวนขึ้นไป 75 มิลลิเมตร เพื่อความสะดวกในการหยิบใช้ไม้แขวน ความยาวขึ้นอยู่กับสภาพ และขนาดของห้องนอน ตู้ส่วนใหญ่จะทำเป็นบานเลื่อน หรือให้เป็นลักษณะแขวนลอย ๆ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกะกะการใช้งานในส่วนอื่น ๆ หรือกีดขวางทางเข้าออก ตอนล่างสุดของตู้โดยทั่วไปจะทำเป็นส่วนเก็บรองเท้า ควรมีการให้แสงสว่างทั้งภายใน และภายนอกตู้อย่างเพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั้น (SHELVES) ในโรงแรมที่แขกมาพักในระยะสั้นควรมีชั้นวางของโดยเฉพาะอยู่ในความสูงระดับ 900-1500 มิลลิเมตร เพื่อความสะดวกในการมองเห็น ตัวชั้นลึกอย่างน้อย 200-300 มิลลิเมตร ขนาดของชั้นอย่างต่ำ 450 * 300 มิลลิเมตร เป็นขนาดต่ำสุด

ลิ้นชัก (DRAWERS) ส่วนใหญ่จะรวมอยู่กับโต๊ะเขียนหนังสือ หรือโต๊ะแต่งตัว แต่ถ้าเป็นโรงแรมรีสอร์ทก็อาจมีลิ้นชักต่างหากใช้ เนื่องจากแขกมาใช้พักเป็นเวลานาน

โต๊ะข้างเตียง (BEDSIDE TABLE) โดยทั่วไปแล้วจะนิยมทำเป็นโต๊ะลอยตัวเคลื่อนย้ายได้ เพื่อความสะดวกในการจัดเปลี่ยนผ้าปูที่นอน โต๊ะนี้จะเป็นที่รวมของสวิทช์เปิด - ปิดอุปกรณ์ไฟฟ้าทั้งหมดในห้อง และมักเป็นที่ตั้งโคมไฟ, โทรศัพท

ความสูงของโต๊ะวางข้างเตียงจะมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับความสูงของเตียง คือประมาณ 550-660 มิลลิเมตร ลักษณะจะเป็นขาโปร่งเพื่อสามารถทำความสะอาดพื้นด้านล่างได้ง่าย ลิ้นชักจะมีเพียงลิ้นชักเดียว ขนาดความกว้างประมาณ 375-450 มิลลิเมตร เพื่อสามารถวางหนังสือ, นาฬิกา หรือแก้วน้ำ ขนาดความยาวอาจยาวถึง 600 มิลลิเมตร ในกรณีที่อยู่ระหว่างหัวเตียงทั้งสอง

การจัดวางโต๊ะข้างเตียงขึ้นอยู่กับขนาดและพื้นที่ของห้อง คือ อาจอยู่ระหว่างเตียงทั้งสอง หรืออยู่สองข้างของเตียงใหญ่ก็ได้

โต๊ะเขียนหนังสือ และโต๊ะแต่งตัว (WRITING DESK & DRESSING TABLE) โต๊ะและเฟอร์นิเจอร์อื่น ๆ มักทำเข้าชุด โดยเฉพาะความลึกควรมีประมาณ 400-550 มิลลิเมตร หากน้อยกว่านี้จะทำให้มีการกระทบผนังเกิดรอยขีดข่วนได้เวลาใช้งาน ขนาดของโต๊ะควรมีความสูงประมาณ 700-750 มิลลิเมตร ที่นั่งสูงประมาณ 400-450 มิลลิเมตร และมีช่องว่างสำหรับสอดเข้าใต้โต๊ะเท่ากับ 190 มิลลิเมตร ในส่วนนี้จะมีลิ้นชักอย่างน้อย 1 ลิ้นชัก สำหรับใส่ของใช้จุกจิก เช่น เครื่องประดับ เครื่องสำอาง เป็นต้น

กระจกเงาสำหรับแต่งตัวควรมีความกว้างอย่างต่ำ 600 มิลลิเมตร มีความสูงทั้งหมดจากพื้นประมาณ 1880 มิลลิเมตร ขอบล่างควรสูงจากระดับหน้าโต๊ะประมาณ 150 มิลลิเมตร เพื่อกันความเสียหายของกระจกจากการกระแทก การติดตั้งไฟควรเลือกไฟที่ส่องไปยังผนังเพื่อหลีกเลี่ยงการระคายเคืองต่อสายตาผู้ใช้

เครื่องเรือนที่เคลื่อนย้ายได้ต่อหนึ่งห้องพัก

1. สตูลสำหรับแต่งตัว (ใช้กับโต๊ะแต่งตัว)
2. เก้าอี้นั่งพักผอนต่อ 1 คน
3. โต๊ะกลาง
4. โคมไฟตั้งโต๊ะ

สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่ควรมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. โทรทัศน์ ตั้งอยู่ในที่มีระยะเหมาะสม โดยอาจดูที่เตียงนอนหรือที่นั่งพักผ่อนก็ได้
2. เครื่องเสียง อาจติดตั้งไว้ที่โต๊ะหัวเตียง รวมทั้งระบบเครื่องเสียงต่าง ๆ เพื่อให้เสียงเข้าหาผู้ฟังที่นอนบนเตียง

3. โทรศัพท์ มักติดตั้งที่โต๊ะหัวเตียงข้างใดข้างหนึ่ง

ห้องน้ำ (BATHROOMS)

ห้องน้ำในโรงแรมจะถูกออกแบบโดยผู้ออกแบบอาคาร ทั้งนี้เนื่องจากระบบท่อ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องน้ำต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างถูกต้อง ผู้ออกแบบตกแต่งภายในจะมีหน้าที่เพียงตกแต่งห้องน้ำให้ใช้สอยได้สะดวก และดูสวยงามกลมกลืนกับบรรยากาศของห้องนอนทั้งหมด การตกแต่งภายในของส่วนนี้จะแบ่งตามออกเป็น

1. การตกแต่งผนัง

- ผนังด้านอ่างอาบน้ำกรุกระเบื้องเคลือบ หรือวัสดุไม่ชื้นน้ำอื่น ๆ ตั้งแต่ขอบอ่างถึงเพดาน
- ผนังด้านหลังโถส้วมกรุกระเบื้องเคลือบหรือวัสดุไม่ชื้นน้ำ

2. การตกแต่งพื้น

- ในส่วนอ่างน้ำจะใช้กระเบื้องเซรามิกขนาด 250 * 250 มิลลิเมตร บริเวณที่อ่างน้ำต้องมีพื้นลาดเอียงเพื่อให้น้ำไหลลงท่อน้ำทิ้งได้

3. การตกแต่งเพดาน

- อาจใช้แผ่นยิปซัมบอร์ดแล้วปิดทับด้วยวัสดุปิดฝ้า หรือทาสี ในส่วนเพดานจะมีช่องตะแกรงสำหรับดูดอากาศระบายกลิ่น และความชื้นจากทั้งห้องนอน และห้องน้ำสู่ตอนบนของอาคาร

1. อ่างอาบน้ำที่มีฝักบัว ควรมีความยาวอย่างต่ำ 1500 มิลลิเมตร

2. ทองเหลือง สำหรับอุปกรณ์ในห้องน้ำ ต้องเป็นของมีคุณภาพ หัวก๊อกที่เปิดได้ทั้งน้ำร้อน-เย็น ต้องใช้ท่อนวาล์วที่ทนต่อความร้อนของน้ำได้

3. โถส้วม มีทั้งแบบยาว และกลมให้เลือก

4. ที่แต่งตัว อ่างน้ำจะต้องมี กระจกเช็ดหน้า, กระจกชำระพร้อมที่ยึดม้วน, ราวแขวนผ้าเช็ดตัว, ที่แขวนผ้าแบบขึง หรือแบบวางซ้อนกัน, ที่แขวนเสื้อแบบคู้, ราวจับติดอยู่เหนืออ่างอาบน้ำยึดไว้ด้วยไม้ฝังในคอนกรีต, ที่วางสบู่

5. บริเวณที่อ่างน้ำ ยกขอบสูง 50 มิลลิเมตร กว้าง 80 มิลลิเมตร

6. ติดตั้งกระจกเงา เหนืออ่างล้างหน้า โดยมีไฟอยู่สองข้างกระจก

7. เคาน์เตอร์ล้างหน้า ด้านบนควรติดที่กั้นกันน้ำกระเด็น ระบบต่าง ๆ ในห้องน้ำ

8. ปลั๊กเครื่องโถงหนวด ควรอยู่ด้านข้างของเคาน์เตอร์อ่างล้างหน้า ในตำแหน่งสูงจากพื้นประมาณ 1350 มิลลิเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ROOM SERVICE

เป็นห้องที่อยู่ประจำ แต่ละชั้นของโรงแรมที่มีห้องพักแขก ทำหน้าที่รับบริการส่งของ หรือ ORDER ต่าง ๆ ที่แขกต้องการ โดยแขกจะโทรศัพท์ติดต่อมาในส่วนี้ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ดูแลและอำนวยความสะดวกแก่แขกผู้มาพัก หากเกิดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากระบบของอาคาร หรือ เฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ

ในส่วนของ ROOM SERVICE จะประกอบไปด้วย

1. เตียงเสริม (EXTRA BEDS)
2. ที่นอนเด็ก (CHILDREN CRIBS)
3. เตียงพับ
4. รถเข็นทำความสะอาด

3.4 ศึกษาพฤติกรรมของผู้เข้าใช้โครงการ

ประเภทของผู้ใช้อาคาร

วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อสนองความต้องการทางด้านพักแรม และการให้บริการด้านธุรกิจเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมถึงผู้โดยสารเครื่องบินที่มีปัญหาด้านการเดินทาง ซึ่งมีระยะเวลาการเข้าพักสั้น ๆ และไม่มีการจองห้องล่วงหน้า

สามารถแบ่งผู้ใช้อาคารได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ

ผู้ให้บริการ มี 3 ประเภท

1. ฝ่ายบริหาร เช่น ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกต่าง ๆ
2. เจ้าหน้าที่ที่จะทำงานบริเวณ FRONT OF THE HOUSE เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
3. พนักงานจะทำงานอยู่ BACK OF THE HOUSE เช่น พนักงานครัว พนักงานช่าง

คือ ผู้ที่มีหน้าที่ให้บริการแก่นักธุรกิจหรือนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการของโรงแรม ตั้งแต่ระดับผู้บริหารไปจนถึงพนักงานทำความสะอาดเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการออกแบบอาคารควรมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนต่าง ๆ ของตัวอาคารตรงตามความต้องการในเรื่องประโยชน์ใช้สอย มีความสะดวกสบายในการทำงาน มีการวางส่วนที่มีความสัมพันธ์ให้ติดต่อกันได้โดยสะดวก

- บรรยากาศของสถานที่ทำงาน ช่วยให้เกิดความตั้งใจและต้องการทำงาน ได้แก่ แสงสว่าง การระบายอากาศ อุณหภูมิ เสียง และสี

- มีสวัสดิการพอเพียง เช่น ห้องน้ำ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ที่ถูกสุขลักษณะ

ผู้ใช้บริการ

คือ บุคคลที่เข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ในโรงแรม มี 2 ประเภท คือ

ก. ชาวต่างประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

- F.I.T. (FREELANCE INDIVIDUAL TRAVELLER) เดินทางมาเป็นส่วนตัว โดยทำการจองห้องพักล่วงหน้าผ่านทาง TOUR AGENCY หรือมาพักเอง โดยเลือกจะมาพักโรงแรม

- G.I.T. (GROUP INDIVIDUAL TRAVELLER) จัดกลุ่มมาพักผ่อน ประมาณ 7-15 คน โดยผ่านทาง AGENCY โดยมากเป็นพวกนักท่องเที่ยว

- GROUP TOUR มาเป็นกลุ่มประมาณ 15-30 คน โดยผ่าน TOUR AGENCY และจ่ายเงินมาเรียบร้อยแล้วกับ AGENCY

- COMMERCIAL เป็นผู้เดินทางมาทำธุรกิจ อาจมีการจองห้องพักหรือไม่ก็ได้

ข. ชาวไทย มีรายละเอียดดังนี้

- ผู้มารับบริการห้องพักของโรงแรม

- บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการอื่น ๆ เช่น การจัดประชุมสัมมนา งานเลี้ยง

- บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้สถานบริการ เช่น ภัตตาคาร ดิสโก้เทค

- ผู้มาติดต่อธุระกับแขกที่พักในโรงแรม

พฤติกรรมผู้ใช้อาคารโรงแรม

พฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ใช้อาคารเป็นตัวกำหนดสิ่งต่อไปนี้

1. องค์ประกอบในการใช้พื้นที่ของอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. กำหนดการจัดเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้สอยภายในส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

พฤติกรรมผู้รับบริการ

- แยกที่มาพักภายในโรงแรมอาจจะมาเป็นกลุ่ม 10-30 คน โดยการนำเที่ยวของทัวร์ หรือมา 1-2 คน ในฐานะนักธุรกิจติดต่องานหรือนักท่องเที่ยวที่มาเองโดยอิสระ ลักษณะการเดินทางมาอาจจะมาโดยรถทัวร์ แท็กซี่ หรือรถบริการของโรงแรมจากสนามบิน

สำหรับแขกที่พักภายในโรงแรม เมื่อเข้ามาในอาคารจากทางเข้าหลักของอาคาร แล้วไปยังส่วนลงทะเบียนเข้าพักในโรงแรม ทำการลงทะเบียนเข้าพัก จากนั้นอาจนั่งพักบริเวณ LOBBY หรือเดินชมสถานที่ แล้วจะขึ้นไปห้องพัก โดยประมาณจะใช้เวลา 5-10 นาที ในกรณีที่แขกต้องการพักชั้น EXECUTIVE FLOOR สามารถขึ้นไป CHECK-IN ได้เลยที่ LOBBY ของ EXECUTIVE FLOOR

ในกรณีที่แขกมากับทัวร์ แยกเข้าสู่อาคารทาง LOWER LOBBY ที่ชั้น 1 โดยการลงทะเบียนเป็นหน้าที่ของไกด์นำเที่ยว เมื่อลงทะเบียนเสร็จแล้วจะมอบกุญแจห้องของแต่ละคน ส่วนกระเป๋าสัมภาระนั้น พนักงานจะนำขึ้นไปพร้อมกัน โดยทาง SERVICE LIFT ในบริเวณนี้จะใช้เวลาค่อนข้างนานสักหน่อยเพราะจำนวนคนมากอาจใช้เวลาเฉลี่ย 10-20 นาที

- บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการอาหารต่าง ๆ ทางด้านห้องอาหารหรือประชุมสัมมนาจัดเลี้ยงอาจมาเป็นกลุ่มหรือมาคนเดียวก็ได้

ลักษณะการเข้าใช้อาคาร

- โดยรถส่วนตัว ซึ่งจะใช้บริการที่จอดรถของทางโรงแรม จึงสามารถเข้าอาคารได้จากทางเข้ารอง โดยไม่ต้องเดินผ่าน LOBBY

- โดยแท็กซี่หรือรถรับจ้าง โดยไม่ต้องใช้บริการที่จอดรถ จะตรงเข้าอาคารด้านทางเข้าหลักผ่าน LOBBY ไปยังส่วนที่ตนเองต้องการ

- โดยมากับกลุ่มทัวร์ รถทัวร์จะจอดที่ชั้น 1 แยกทัวร์เข้าทางหลักชั้น 1 สู่อำเภอ LOWER LOBBY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการ ยังแบ่งออกได้หลายกรณี ดังนี้

1. บุคคลภายนอกเข้ามาติดต่อธุรกิจการงาน หรือมีธุระกับแขกที่มาพักในโรงแรม อาจจะใช้โทรศัพท์โทรไปหาแขกที่ห้องพักและที่ LOBBY ซึ่งอาจจะนัดพบกันข้างนอกหรือนัดพบกันภายในโรงแรมเลยก็ได้ ใช้เวลาประมาณ 5-15 นาที เมื่อมีการปรึกษาพูดคุยกันอาจจะมีการส่งเครื่องดื่มจาก LOBBY LOUNGE นั่งพักผ่อนพูดคุยธุรกิจกันด้วย ใช้เวลาประมาณ 20 นาที – 1 ชั่วโมง

2. บุคคลภายนอกที่จะเข้ามาใช้บริการของส่วนบริการของโรงแรม เช่น คอฟฟี่ชอป ร้านอาหาร ร้านค้า อาจจะตรงเข้าไปยังส่วนบริการดังกล่าวได้เลย โดยทางเข้าของบริเวณใกล้ที่จอดรถ ไม่ต้องผ่าน LOBBY ก็ได้

พฤติกรรมผู้ให้บริการ

ฝ่ายบริหาร เข้ามาทำงานโดยจอดรถในที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะ ตรงไปยัง TIME KEEPER โดยทางเข้าเฉพาะของเจ้าหน้าที่และพนักงานตอกบัตร เช่นชื่อเข้าทำงาน และตรงไปยังส่วนที่ตนทำงานอยู่

เจ้าหน้าที่และพนักงาน

พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่และพนักงานจะต้องไปลงเวลาที่ TIME KEEPER โดยทางเข้าเฉพาะของเจ้าหน้าที่และพนักงานเพื่อตอกบัตรเวลาทำงาน แล้วตรงไปห้องแต่งตัว เปลี่ยนเสื้อผ้า มาเป็นฟอร์มของโรงแรมแล้วไปทำงานยังส่วนซึ่งตนทำงานอยู่ โดยทาง SERVICE LIFT หรือ SERVICE ENTRANCE

ช่วงเวลาการทำงาน

- ฝ่ายบริหารระดับสูง จะทำงานวันละ 12 ชั่วโมง โดยทำงานเวลา 8.00 – 21.00 น.
- ผู้ที่ไม่ได้ทำงานเป็นผลัด เช่น เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานแผนกต่าง ๆ จะเข้าทำงานประมาณ 8.00 – 17.00 น.
- สำหรับผู้ทำงานเป็นผลัด คือ ส่วนให้บริการ 24 ชั่วโมง เช่น ส่วนเคาน์เตอร์ แผนกธุรการด้านหน้า พนักงานคอฟฟี่ชอป แบ่งเป็น 3 ผลัด ทำงานผลัดละ 6-8 ชั่วโมง

๗. ในกรณีที่แขกจะย้ายห้อง ทำการเช็คห้องใหม่จากนั้นรับกุญแจคืนและให้กุญแจใหม่แก่แขก และทำการป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นนำไปเปลี่ยนห้องให้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แคชเชียร์และแผนกแม่บ้าน แผนกโอเปอเรเตอร์จะได้ทำการต่อสายโทรศัพท์และตกแต่งห้องให้ใหม่

ฎ. ทำการตอบข้อซักถามและคอยต้อนรับ

ด. กรณีที่อุปกรณ์บริเวณ FRONT DESK เสียหาย ติดต่อแผนกช่างให้ทำการซ่อมแซม

ด. เมื่อแขกออกไปธุระข้างนอกจะเอากุญแจมา KEY DROP COUNTER พนักงานก็จะนำไปใส่ในช่อง KEY RACK ตามเดิม เมื่อแขกมาก็จะมาขอกุญแจได้

ปัญหาที่เกิด

ก. มีการติดต่องานตลอดเวลา โดยเฉพาะเวลารูปทัวร์มา อาจเกิดการสับสนได้ จึงมีเนื้อที่กว้างและมีพนักงานมากกว่าส่วนอื่น ๆ

ข. กรณีที่เป็นกรู๊ปทัวร์จะจัดห้องไว้ให้ล่วงหน้าเป็นชุด ๆ

2. INFORMATION

หน้าที่

ให้ข่าวสารและตอบคำถามแก่แขก

บทบาท

1. ต้อนรับแขกและผู้เข้ามาใช้บริการในโรงแรม
2. ตอบข้อซักถามและให้คำแนะนำแก่แขก
3. แจกเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวภายในเชียงใหม่และใกล้เคียง รวมทั้งแนะนำการหาซื้อสินค้าของที่ระลึกต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
4. บริการดำเนินไปรษณีย์และโทรเลขหรือเทเลคอร์ดด้วย

กิจกรรม

ก. เมื่อแขกเข้ามาถามปัญหาหรือต้องการทราบข้อมูลการท่องเที่ยวก็จะคอยตอบในตำแหน่งเคาน์เตอร์ที่ยืนอยู่ อาจแจกเอกสารที่แนะนำเชียงใหม่หรือแนะนำสถานที่ชื่อของหรือ แผนที่ต่างๆ

ข. เมื่อมีผู้มาติดต่อกับแขกที่พักในโรงแรมก็จะแจ้งชื่อนามสกุลให้แก่พนักงาน แล้วพนักงานจะไปตรวจเช็คที่ INFORMATION ซึ่งจะใส่ชื่อแขกเรียงตามตัวอักษรและหมายเลขห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. ในกรณีที่มีการจัดเลี้ยง แยกที่ไม่ทราบตำแหน่งห้องก็จะมาสอบถาม ก็ต้องคอยบริการแก่แขกด้วย

ง. มีตารางราคาห้องพัก โบชัวร์ต่าง ๆ คอยบริการแก่แขกที่ต้องการทราบรายละเอียด

จ. โทรศัพท์ติดต่อแผนกต่าง ๆ พนักงานจะรับข้อความที่มีมาถึงแขก แล้วแจ้งไปยังแขก รับจดหมายจากนุราชไปรษณีย์ ทำการแยกชื่อ ห้อง แล้วนำไปเสียบไว้ที่ KEY RACK ตรงบริเวณลงทะเบียน

ข. พนักงานจะรับข้อความที่แขกต้องการส่งเทเลท็กซ์ไปส่งยังห้องเทเลท็กซ์ และรับข้อความที่ส่งมาโดยเทเลท็กซ์ให้แก่แขกทางช่อง KEY RACK พนักงานฝ่ายทะเบียนจะเป็นผู้นำไปให้แก่แขกเมื่อมารับกุญแจ

ปัญหาที่เกิด

ฝ่าย INFORMATION ต้องทำงานควบคู่ 2 ตำแหน่ง คือ ทั้งบริการด้านข่าวสารและเป็นฝ่ายไปรษณีย์โทรเลขด้วย ทำให้มีความสับสนในหน้าที่ และบางทีก็ยุ่งยากในกรณีที่แขกมาใช้บริการพร้อม ๆ กัน ซึ่งมีคนบริการเพียง 1 คน จึงควรแยกออกจากกันให้เป็นคนละหน้าที่จะไม่เกิดความสับสน

3. FRONT CASHIER

หน้าที่

เก็บค่าบริการต่าง ๆ ของแขกที่เข้ามาพักในโรงแรมและแลกเปลี่ยนเงินแก่แขก

บทบาท

1. รับบิลจากแผนกทะเบียนมาจัดเก็บเข้าแฟ้ม
2. คิดเงินค่าห้องของแขกทุกวัน ขณะที่แขกยังพักอยู่ในโรงแรม
3. เช็คไปยังแผนกต่าง ๆ ว่าแขกได้เข้าไปใช้บริการอะไรบ้าง เป็นจำนวนเงินเท่าใด

4. CHECK OUT ให้แขก

5. แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

กิจกรรม

ก. รับบิลจากแผนกทะเบียนเมื่อแขก CHECK IN แล้ว เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนจะ

ออกบิลห้องพักนำมาให้ฝ่ายแคชเชียร์นำมาจัดเข้าแฟ้ม ซึ่งจะจัดเรียงลำดับตามรายชื่อห้อง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. พนักงานแคชเชียร์จะนำบิลดังกล่าวของทุกห้องเข้าเครื่องทุกวันเป็นการคิดเงินค่าห้องพักแขกประจำวัน เมื่อแขกมา CHECK OUT พนักงานแคชเชียร์จะโทรถาม MAID ที่อยู่ตามชั้นที่แขกพักห้องนี้ ซื่อนี้ ได้สั่งอาหารและเครื่องดื่มอะไรบ้าง จะได้ทำการออกบิล และโทรไปตามโอเปอเรเตอร์- เรเดอรั่วว่าแขกห้องนี้โทรศัพท์กี่ครั้ง และโทรไปเช็คหน่วยบริการอื่น ๆ ว่าแขกใช้บริการอะไรบ้าง โดยนำบิลที่ฝ่ายทะเบียนออกให้นำเข้าเครื่องรวมจำนวนเงินที่แขกใช้ทั้งหมด

ค. รับเงินค่าบริการจากแขก

ง. เช็คยอดเงินได้รับไปยังแผนกบัญชี

จ. ถ้าแขกที่มาใช้บริการมีความต้องการแลกเปลี่ยนเงินตราในสกุลต่าง ๆ มาเป็นเงินไทยก็จะต้องทำการแลกเปลี่ยนให้ในอัตราสากล มีบอร์ดอัตราแลกเปลี่ยนเงินติดไว้ให้แขกดู

ฉ. จะต้องมีที่เก็บเงินจำแนกสกุลต่าง ๆ อย่างเป็นหมวดหมู่และเป็นสกุลด้วย

ปัญหาที่เกิดขึ้น

ก. การแยกฝ่ายแลกเปลี่ยนเงินตราออกจากฝ่าย FRONT CASHIER เนื่องจากภาระรับผิดชอบมีมากอยู่แล้ว การแลกเปลี่ยนอาจสับสน บัญชีอาจจะปะปนเงินจ่ายค่าบริการห้องพักด้วย

4. SAFE DEPOSIT

หน้าที่

เก็บของมีค่าของแขก

บทบาท

1. อยู่ในตำแหน่งเคาน์เตอร์
2. รับฝากของมีค่าของแขก

กิจกรรม

- ก. รับของมีค่าจากแขก เมื่อแขกนำมาฝาก
- ข. เก็บของมีค่าอย่างระมัดระวัง
- ค. คืนของแก่แขก เมื่อแขกรับคืน

ปัญหาที่เกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควรมีที่เก็บของอย่างเพียงพอและบางที่ไม่อาจจะรับของที่มีขนาดใหญ่ได้ เนื่องจากความไม่สะดวกในการเก็บ จึงควรมี SAFE ต่างหากในแต่ละห้องพัก สำหรับเก็บของที่มีขนาดใหญ่ ส่วนที่ COUNTER อาจรับฝากเฉพาะ PASSPORT หรือสิ่งที่มีขนาดเล็ก

5. BELL CAPTAIN

หน้าที่

ควบคุมการทำงานของ BELL BOY ให้มีประสิทธิภาพ

บทบาท

1. ควบคุมการทำงานของ BELL BOY ให้มีประสิทธิภาพ
2. ถ้าแขกมากหรือมีกรู๊ปทัวร์ลงจะต้องช่วย BELL BOY
3. รับโทรศัพท์ที่มาถึงแขก และสั่งให้ BELL BOY ไปตามแขกมารับโทรศัพท์

กิจกรรม

- ก. นั่งทำงานอยู่บริเวณเคาน์เตอร์
- ข. ควบคุมการทำงานของ BELL BOY กรณีที่แขกอาจจะต้องช่วยขนของ
- ค. กรณีที่แขก CHECK OUT แล้วประสงค์จะฝากของไว้ พนักงานจะออกตัวให้แก่แขก และเช็คดูว่า แขกมีบิล CHECK OUT เรียบร้อยแล้วหรือยัง จากนั้นนำกระเป๋าไปเก็บใน BAGGAGE ROOM

ง. คอยรับโทรศัพท์บริเวณเคาน์เตอร์ เมื่อแขกต้องการให้คนขึ้นไปขนกระเป๋าบนห้องพัก เพื่อจะ CHECK OUT จะออกสั่งให้ BELL BOY ไปตามตัวแขกมารับโทรศัพท์ สำหรับกรณีที่แขกมากับทัวร์จะมีตารางอยู่บริเวณเคาน์เตอร์เขียนชื่อของแขกพร้อมทั้งเวลา CHECK IN และ CHECK OUT

7. RESERVATION

หน้าที่

รับจองห้อง

บทบาท

1. คอยรับความประสงค์แขกว่า ต้องการห้องพักจำนวนเท่าใด แบบไหน
2. กรณีเป็นกรู๊ปทัวร์จะคอยตรวจสอบแผนกทะเบียนว่า มีห้องเพียงพอหรือไม่

กิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. คอยรับโทรศัพท์หรือแขกที่มีติดต่อด้วยตนเองว่า มีความต้องการห้องพักขนาด และจำนวนเท่าใด

ข. ตรวจสอบเช็คกับฝ่ายทะเบียนแล้วแจ้งแก่ผู้จองว่า มีห้องหรือไม่

ค. เมื่อตกลงเรียบร้อยแล้วจะทำบัตรจองห้องให้แก่แขก และมีสำรองอีกก็ส่งไปยังฝ่ายทะเบียนเพื่อรอรับการมาของแขกอีก

ข. ผู้รับบริการ

1. แขกที่เข้าพักในโรงแรม

2. บุคคลภายนอกที่เข้าใช้บริการของโรงแรม

1. แขกที่เข้าพักในโรงแรม

ประเภทของผู้เข้าพักมีหลายเชื้อชาติโดยจะเป็นทั้งนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจ ส่วนคนไทยมีบางส่วนเป็นนักธุรกิจ

หน้าที่

เป็นแขกของโรงแรม

บทบาท

ปฏิบัติตามกฎที่โรงแรมวางไว้

กิจกรรม

ก. แขกจะลงจากรถตรงประตูใหญ่ อาจจะนั่งพักตรงบริเวณ LOBBY สักครู่ แล้วลงทะเบียนเข้าพักเมื่อรับกุญแจแล้วก็จะตรงไปยังห้องพัก

ข. กรณีที่มาหลายคนอาจจะต้องนั่งรอพัก บางที่อาจจะไปรอบบริเวณ LOBBY LOUNGE

ค. กรณีที่มากับกรุ๊ปทัวร์จะเข้ามาทาง LOWER LOBBY ไกด์ หรือหัวหน้ากรุ๊ป จะเป็นผู้ทำหน้าที่ลงทะเบียนก็จะนั่งพักบริเวณ LOBBY รอกุญแจแล้วจึงเข้าห้องพัก

ง. แขกอาจจะใช้บริเวณ LOBBY เป็นที่ชุมนุมพบปะกันของทัวร์ที่มาด้วยกัน

2. บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการภายในโรงแรม

หน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แขกที่เข้ามาใช้บริการของโรงแรม

บทบาท

1. เข้ามาในบริเวณ LOBBY เพื่อนั่งรอพบแขกของโรงแรม
2. ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบที่โรงแรมวางเอาไว้

กิจกรรม

ก. บุคคลภายนอกที่เข้ามาพักในโรงแรม หลังจากโทรศัพท์ขึ้นไปยังห้องพักแขกแล้ว ก็จะนั่งรออยู่บริเวณ LOBBY หรือ LOBBY LOUNGE

ข. บุคคลภายนอกที่เข้ามาพักรอในบริเวณ LOBBY LOUNGE เพื่อจะรอเข้าไปยังงานจัดเลี้ยงสังสรรค์หรือประชุมในห้องจัดเลี้ยงหรือห้องบริการอื่น ๆ

ค. บุคคลภายนอกที่เข้ามานั่งพักรอในบริเวณ LOBBY เพื่อที่จะติดต่อธุรกิจการงานกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ทำงาในบริเวณโรงแรม

ง. บุคคลภายนอกที่เข้ามารับประทานอาหารในโรงแรมจะตรงเข้าไปยังห้องอาหารเลย หรืออาจจะนั่งรอในบริเวณ LOBBY LOUNGE ก็ได้

การศึกษาพฤติกรรมภายใน LOBBY LOUNGE

- บริการเวลา 06.00 น. ถึง 01.00 น.
- บริการอาหารว่างและเครื่องดื่มทุกชนิด

ก. ผู้ให้บริการ ทำงาน 3 ผลัด ผลัดละ 4 คน

ผลัดที่ 1 ตั้งแต่ 05.30 น. ถึง 12.00 น.

ผลัดที่ 2 ตั้งแต่ 12.00 น. ถึง 19.00 น.

ผลัดที่ 3 ตั้งแต่ 19.00 น. ถึง 01.30 น.

1. BARTENDER จำนวน 1 คน

หน้าที่

ผสมเครื่องดื่มและจัดอาหารว่าง

บทบาท

1. คอยรับรายการจากพนักงานบริการ
2. ผสมเครื่องดื่มหรือจัดอาหารว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรม

- ก. รับรายการจากพนักงานบริการแล้วนำไปเสียบไว้ที่เคาน์เตอร์
- ข. จัดรายการตามที่สั่งแล้ววางไว้บนเคาน์เตอร์พนักงานจะนำไปส่งให้แก่แขก
- ค. พนักงานจะนำบิลวางไว้ 1 ใบ เก็บไว้ที่แคชเชียร์

2. พนักงานบริการ จำนวน 2 คน

หน้าที่

ให้บริการแขกที่มานั่งใน LOBBY LOUNGE

บทบาท

ให้บริการแก่แขกและดูแลความเรียบร้อยใน LOBBY LOUNGE

กิจกรรม

- ก. คอยยืนอยู่ในบริเวณ LOBBY LOUNGE เพื่อแขกจะได้สั่งบริการอย่างสะดวก
- ข. นำรายการไปยังเคาน์เตอร์ผสมเครื่องดื่ม
- ค. นำเครื่องดื่มไปให้แก่แขกและคิดเงินเมื่อแขกจะกลับ

3. CASHIER จำนวน 1 คน

หน้าที่

คิดค่าบริการและเก็บเงิน

บทบาท

1. รับรายการจากพนักงาน
2. คิดเงินและเก็บเงิน
3. ทำบัญชีส่งฝ่ายบัญชีของโรงแรมวันต่อวัน

กิจกรรม

- ก. นั่งบริเวณเคาน์เตอร์แคชเชียร์
- ข. รับรายการจากพนักงาน
- ค. คิดเงินและเก็บเงิน ทอนเงิน ทำบัญชี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. ผู้รับบริการ

1. แขกภายในโรงแรม

2. บุคคลภายนอก

หน้าที่

รับบริการเครื่องดื่ม

บทบาท

1. แต่งกายสุภาพ

2. นั่งพูดคุยกันใน LOBBY LOUNGE อย่างสุภาพ ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น

3. จ่ายค่าบริการ

กิจกรรม

ก. เข้ามาภายในบริเวณ LOBBY LOUNGE

ข. รับรายการจากพนักงาน

ค. คิดเงินและเก็บเงิน ทอนเงิน ทำบัญชี

การศึกษาพฤติกรรมใน COFFEE SHOP

- เปิดบริการ 24 ชั่วโมง

- บริการอาหารทั่วไป และเครื่องดื่มทุกชนิด

ก. ผู้ให้บริการ ทำงาน 3 ผลัด ผลัดละ 10 คน

ผลัดที่ 1 ตั้งแต่ 08.00 น. ถึง 16.00 น.

ผลัดที่ 2 ตั้งแต่ 16.00 น. ถึง 24.00 น.

ผลัดที่ 3 ตั้งแต่ 24.00 น. ถึง 08.00 น.

1. ผู้จัดการ จำนวน 1 คน

หน้าที่

ควบคุมดูแลความเรียบร้อยภายใน COFFEE SHOP

บทบาท

1. รับคำสั่งจากฝ่ายบริหารและนำมาประสานงานกับพนักงานความรับผิดชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2. ตรวจสอบดูแลความเรียบร้อย
- 3. ให้คำแนะนำแก้ไขปรับปรุงการบริการอยู่เสมอ

กิจกรรม

- ก. คอยต้อนรับและแนะนำแขก
- ข. ดูแลความเรียบร้อยกับกัปตัน

2. กัปตัน จำนวน 1 คน

หน้าที่

ดูแลการปฏิบัติงานภายในห้องที่รับผิดชอบ

บทบาท

- 1. รับคำสั่งจากผู้จัดการและทำหน้าที่แทน รับผิดชอบอย่างเคร่งครัด
- 2. ดูแลต้อนรับแขก
- 3. ดูแลพนักงานให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรม

- 1. ต้อนรับแขก พาแขกไปนั่ง
- 2. ช่วยเรียกพนักงานบริการ
- 3. นำบิดมาให้แขกเมื่อเรียกเก็บเงิน
- 4. ดูแลความเรียบร้อยก่อนเปิดและปิดบริการทุกครั้ง

3. แคชเชียร์ จำนวน 1 คน

หน้าที่

ดูแลเกี่ยวกับการเงินในห้องอาหาร

บทบาท

- 1. เช็คยอดเงินแต่ละโต๊ะ
- 2. รับเงินเข้าบัญชี ทอนเงิน
- 3. ทำบัญชียอดขายในแต่ละวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรม

ก. พนักงานบริการจะนำใบสั่งของแขก มาเสียบหน้า โต๊ะแคชเชียร์นำมาคิดเงิน ส่งบิลให้พนักงานไปเก็บ

ข. ถ้าเป็นแขกที่มาพักในโรงแรมจะให้พนักงานบริการนำบิลไปให้แขกเซ็นชื่อและหมายเลขห้องพัก นำมาให้แคชเชียร์เพื่อส่งต่อให้ฝ่ายบัญชี

ค. เมื่อห้องอาหารปิด รวмыอดเงินให้ตรงกับใบเสร็จ

ง. นำบัญชีเสนอผู้จัดการและแผนกบัญชี

4. บาร์เทนเดอร์ จำนวน 2 คน

หน้าที่

ผสมเครื่องดื่มและจัดอาหารว่าง

บทบาท

ก. คอยรับรายการจากพนักงานบริการ

ข. ผสมเครื่องดื่มหรือจัดหาอาหารว่าง

กิจกรรม

1. รับรายการจากพนักงานบริการ แล้วนำไปเสียบไว้ที่เคาน์เตอร์

2. จัดรายการตามสั่ง

3. วางไว้บนเคาน์เตอร์เพื่อรอพนักงานนำไปให้แก่แขก

4. พนักงานจะนำบิลมาไว้ 1 ใบ เก็บไว้ที่แคชเชียร์

5. พนักงานบริการ จำนวน 5 คน

หน้าที่

บริการเสิร์ฟอาหารให้แก่ผู้ใช้บริการ

บทบาท

1. เข้าทำงานก่อนเปิดบริการ 30 นาที

2. สวมเครื่องแบบที่สะอาด เรียบร้อย

3. ตรวจสอบอุปกรณ์ภายใน SERVICE STATION ให้ครบ

4. ยกอาหารเสิร์ฟแก่แขก

เอกสารนี้เป็นเอกสารลับของงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เก็บโต๊ะ เช็ดโต๊ะ จัดโต๊ะให้เรียบร้อยอย่างรวดเร็ว

กิจกรรม

ก. เข้าประจำหน้าที่ก่อนเวลา เตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ จัดโต๊ะให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยพร้อมใช้ได้ทันที

ข. คอยรับคำสั่งจากผู้จัดการและผู้ช่วย

ค. เรียนรู้รายการอาหาร

ง. เมื่อแขกเข้ามาคอยบริการกล่าวทักทายแก่แขก ช่วยเลื่อนเก้าอี้ให้แขก

จ. ถามแขกว่า ต้องการเครื่องดื่มก่อนหรือไม่ ถ้าต้องการจะเขียนใบสั่งไปให้บาร์เทนเดอร์ เมื่อเสิร์ฟเรียบร้อย ยืนคอยรับสั่งอาหารจากแขกโดยรอนแขกพร้อม

ฉ. รับคำสั่งและทบทวน เขียนใบสั่งไปที่ครัว PANTRY ซึ่งจะมีพนักงานยกออกมาให้ที่ STATION นำไปส่งให้แขก

ช. คอยเติมเครื่องดื่ม เก็บจานอาหาร คอยถามแขกว่า ต้องการสิ่งใดเพิ่ม โดยให้บริการอย่างสุภาพตลอดเวลา

ซ. เก็บโต๊ะเมื่อแขกรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้ว ส่งไปยัง PANTRY แล้วถามแขกว่าต้องการอะไรเพิ่มเติมอีก หลังอาหารเสนอรายการของหวาน

ณ. เมื่อคิดเงินนำบิลจากแคชเชียร์มาให้

ญ. กล่าวคำขอบคุณเมื่อแขกรับบิล

ข. ผู้รับบริการ

1. แขกที่มาพักภายในโรงแรมเข้ามาใช้บริการเป็นกลุ่มเล็ก ๆ

2. บุคคลที่เข้ามาใช้บริการ ได้แก่ บุคคลทั่วไป

หน้าที่

เข้ามารับประทานอาหาร

บทบาท

1. แต่งกายสุภาพ

2. เข้ามาเลือกที่นั่ง

3. หยิบเมนู สั่งเครื่องดื่มและอาหารกับพนักงานบริการ

4. รับประทานอาหาร สนทนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. จ่ายค่าบริการ

กิจกรรม

- ก. เมื่อเข้ามาในห้องอาหาร พนักงานจะนำไปนั่งโต๊ะตามจำนวนคน
- ข. สั่งเครื่องดื่ม สั่งอาหารมารับประทาน
- ค. จ่ายเงินตามบิล

การศึกษาพฤติกรรมในภัตตาคารอาหารไทย

- เปิดบริการตั้งแต่ 10.30 น. ถึง 14.30 น. และ 18.00 น. ถึง 22.30 น.
- เปิดบริการอาหารไทย

- ก. ผู้ให้บริการ ทำงาน 2 ผลัด ผลัดละ 10 คน
- ผลัดที่ 1 ตั้งแต่ 09.30 น. ถึง 15.00 น.
 - ผลัดที่ 2 ตั้งแต่ 17.30 น. ถึง 23.00 น.
 - ผลัดที่ 3 ตั้งแต่ 17.30 น. ถึง 23.30 น.

1. MANAGER จำนวน 1 คน

หน้าที่

ควบคุมดูแลความเรียบร้อยภายในภัตตาคาร

บทบาท

1. รับคำสั่งจากฝ่ายบริหารและนำมาประสานงานกับพนักงานในความรับผิดชอบ
2. ตรวจสอบตราดูแลความเรียบร้อย
3. ให้คำแนะนำแก้ไขปรับปรุงการบริการอยู่เสมอ

กิจกรรม

- ก. คอยต้อนรับและแนะนำแขก
- ข. ดูแลความเรียบร้อยกับผู้ช่วย
- ค. ควบคุมดูแลบัญชีรายได้ของภัตตาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. SUPERVISOR จำนวน 1 คน

หน้าที่

ดูแลการปฏิบัติงานภายในห้องที่รับผิดชอบ บางที่ปฏิบัติงานแทนผู้จัดการ

บทบาท

1. รับคำสั่งจากผู้จัดการ และทำหน้าที่แทน รับผิดชอบอย่างเคร่งครัด
2. ดูแลต้อนรับแขก
3. ดูแลพนักงานให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรม

1. แนะนำแขกแล้วพาแขกไปนั่ง
2. ช่วยเรียกพนักงานบริการ
3. นำบิลมาให้แขกเมื่อเรียกเก็บเงิน

3. แคชเชียร์ จำนวน 1 คน

หน้าที่

ดูแลความเรียบร้อยเกี่ยวกับการเงินในภัตตาคาร

บทบาท

1. เช็คยอดเงินแต่ละโต๊ะ
2. รับเงินเข้าบัญชี ทอนเงิน
3. ทำบัญชียอดขายในแต่ละวัน

กิจกรรม

ก. พนักงานบริการจะนำใบสั่งของแขก มาเสียบหน้า โต๊ะแคชเชียร์นำมาคิดเงิน ส่งบิลให้พนักงานไปเก็บ

ข. ถ้าเป็นแขกที่มาพักในโรงแรมจะให้พนักงานบริการนำบิลไปให้แขกเซ็นชื่อและหมายเลขห้อง นำมาให้แคชเชียร์เพื่อส่งต่อให้ FRONT CASHIER

ค. เมื่อห้องอาหารปิด รวмыอดเงินให้ตรงกับใบเสร็จ

4. พนักงานต้อนรับ จำนวน 1 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่

แนะนำและต้อนรับแขก

บทบาท

1. รับคำสั่งจากหัวหน้าห้อง และรับผิดชอบอย่างเคร่งครัด
2. ประสานงานกับผู้ช่วยหัวหน้าห้องดูแลแขก

กิจกรรม

- ก. แนะนำแขกและพาแขกไปนั่ง
- ข. ช่วยเรียกพนักงานบริการ

5. พนักงานบริการ จำนวน 6 คน

หน้าที่

บริการเสิร์ฟอาหารแก่แขกผู้มาใช้บริการ

บทบาท

1. การเข้าทำงานก่อนเวลาประมาณ 30 นาที
2. ใส่เครื่องแบบสะอาด เรียบร้อย
3. ตรวจสอบอุปกรณ์ใน SERVICE STATION ให้ครบถ้วน

กิจกรรม

ก. ช่วยกันจัดโต๊ะ โดยปูผ้าปูโต๊ะ จัดช้อนส้อม แก้วน้ำ จาน ชาม ถ้วย เมนู และ แจกัน แผ่นรองจานให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย พร้อมจะใช้ได้ทันที

ข. คอยรับคำสั่งจากผู้จัดการและผู้ช่วย

ค. เรียนรู้รายการอาหาร

ง. เมื่อแขกเข้ามาใช้บริการภายในต้องกล่าวทักทายช่วยเหลือจนเก้าอี้ให้แขก

จ. รับคำสั่งและทบทวนเขียนใบสั่งไปที่ครัว ซึ่งจะมีพนักงานคอยออกให้และไปส่ง

ให้แขก

ฉ. คอยเติมเครื่องดื่ม เก็บจานอาหาร คอยตามความต้องการเพิ่มเติมของแขก

ช. เก็บโต๊ะเมื่อแขกรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้วไปส่งยังครัว แล้วถามว่าแขก

ต้องการอะไรเพิ่ม เสนอรายการอาหารแก่แขก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ข. เมื่อคิดเงิน นำบิลจากแคชเชียร์มาให้
- ฅ. กล่าวคำขอบคุณ เมื่อแขกเรียกเก็บเงิน

ข. ผู้รับบริการ

1. แขกที่มาพักภายในโรงแรม
2. บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการ

หน้าที่

เข้ามารับประทานอาหารและเครื่องดื่ม

บทบาท

1. แต่งกายสุภาพ
2. เข้ามาภายในเลือกที่นั่ง
3. หยิบเมนู สั่งเครื่องดื่มและอาหารกับพนักงานบริการ
4. รับประทานอาหาร สนทนา
5. จ่ายค่าบริการ

กิจกรรม

- ก. เมื่อเข้ามาในห้องอาหาร พนักงานบริการจะนำไปนั่งโต๊ะที่ยังว่าง
- ข. สั่งเครื่องดื่ม และอาหารมารับประทาน
- ค. จ่ายเงินตามบิล

การศึกษาพฤติกรรมภายใน BUSINESS CENTER

- เปิดบริการแก่ลูกค้าซึ่งเป็นนักธุรกิจโดยส่วนใหญ่
- เปิดบริการ 24 ชั่วโมง

ก. ผู้ให้บริการ ทำงาน 3 ผลัด ผลัดละ 3 คน

ผลัดที่ 1 ตั้งแต่ 08.00 น. ถึง 16.00 น.

ผลัดที่ 2 ตั้งแต่ 16.00 น. ถึง 24.00 น.

ผลัดที่ 3 ตั้งแต่ 24.00 น. ถึง 08.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. SUPERVISOR จำนวน 1 คน

หน้าที่

ควบคุมดูแลความเรียบร้อยในศูนย์

บทบาท

1. ต้อนรับ แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่ลูกค้าในเชิงธุรกิจ
2. ตรวจสอบดูแลความเรียบร้อยของแบบเครื่องใช้ในสำนักงาน
3. ดูแลพนักงานภายในให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ
4. อาจให้บริการทางด้านคอมพิวเตอร์และด้านภาษา

กิจกรรม

- ก. บริการและแนะนำ ตามความต้องการของลูกค้า
- ข. มอบหมายงานให้พนักงานและดูแลความเรียบร้อย

2. CLERK จำนวน 2 คน

หน้าที่

ช่วยเหลืองานของ SUPERVISOR

บทบาท

1. ให้บริการด้านคอมพิวเตอร์ ภาษา และการพิมพ์เอกสาร
2. ให้บริการส่ง TELEX FAX และถ่ายเอกสารแก่ลูกค้า
3. ดูแลและจัดเตรียมห้องประชุมโดยการจัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์สำรอง

สำหรับใช้ในห้องประชุม

กิจกรรม

- ก. ต้อนรับลูกค้าและถามถึงความต้องการ เช่น พิมพ์เอกสาร ถ่ายเอกสาร เตรียม

อุปกรณ์

- ข. บริการตามความต้องการของลูกค้าโดยรับคำสั่งจาก SUPERVISOR

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ค. รับเงินจากผู้ที่มาใช้บริการและกล่าวคำขอบคุณ
- ง. นัดหมายบุคคลภายนอกที่ต้องการใช้ห้องประชุมและเตรียมอุปกรณ์

ข. ผู้รับบริการ

1. แยกที่พักภายในโรงแรม
2. บุคคลที่เข้ามาใช้บริการ ได้แก่ บุคคลทั่วไป

หน้าที่

ให้บริการภายในศูนย์และติดต่อขอใช้ห้องประชุม

- BUSINESS CENTER

บทบาท

1. เข้าใช้บริการต่าง ๆ ของศูนย์
2. จ่ายค่าบริการ

กิจกรรม

- ก. เข้ามาติดต่อที่ COUNTER ภายในศูนย์
- ข. บอกความต้องการใช้บริการ
- ค. นั่งรอการเตรียมอุปกรณ์ที่ส่วนพักคอย
- ง. เข้าใช้อุปกรณ์ในส่วนต่าง ๆ ตามความต้องการ
- จ. จ่ายค่าบริการ
- ฉ. รับเงินทอนแล้วกลับออกไป

- ห้องประชุม

บทบาท

1. ติดต่อขอใช้บริการล่วงหน้า
2. เข้าใช้บริการ
3. จ่ายค่าบริการ

กิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ก. ติดต่อและนัดหมายการใช้บริการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ล่วงหน้า
- ข. เข้ามาติดต่อที่ COUNTER ภายในศูนย์
- ค. เข้าใช้ห้องประชุมและอุปกรณ์
- ง. จ่ายค่าบริการ
- จ. รับเงินทอนแล้วกลับออกไป

3.5 ศึกษาพื้นที่ใช้สอยในแต่ละส่วนบริการ

วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

โถงทางเข้า

ที่ตั้ง GROUND FLOOR

เวลาทำการ 24 ชั่วโมงทุกวัน

ลักษณะของส่วนบริการ

เป็นโถงต้อนรับจุดแรก เป็นหน้าตาของโรงแรม ซึ่งแขกจะต้องสัมผัสกับส่วนนี้ก่อนแล้ว จึงขึ้นไปยังส่วนโถงต้อนรับ และส่วนบริการอื่น ๆ ของโรงแรม เป็นจุดต้อนรับจุดแรกที่มีการบริการของพนักงานขนกระเป๋า พนักงานบริการต้อนรับและพนักงานด้านการขนส่ง เป็นจุดพักผ่อนหย่อนใจ จรรโลงใจแก่แขกที่เหนื่อยล้าจากการเดินทาง ส่วนนี้จึงควรมีลักษณะร่มรื่น ร่มเย็น สวยงาม แสดง เอกลักษณ์ของโรงแรมให้แขกรู้สึกอบอุ่น ประทับใจ

ผู้ใช้พื้นที่

1. ผู้ให้บริการ
 - 1.1 พนักงานขับรถ
 - 1.2 พนักงานรักษาความปลอดภัย
 - 1.3 พนักงานขนกระเป๋า
 - 1.4 พนักงานต้อนรับ
 - 1.5 พนักงานเปิดประตู
2. ผู้ใช้บริการ

2.1 แขกของโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ผู้มาติดต่อ

2.3 ผู้มาใช้บริการอื่น ๆ ของโรงแรม

พฤติกรรมโดยย่อ

เมื่อรถนำแขกมาจอดเทียบแล้ว พนักงานต้อนรับจะเปิดประตูให้ผู้มีหน้าที่ขึ้นกระเปาะสัมภาระทั้งหมดเข้าสู่ LOBBY แขกจะเดินตามไปพร้อมกับถือกระเป๋าประจำตัว ในกรณีที่เป็นผู้มาติดต่ออื่น ๆ จะจอดรถไว้ยังที่จอดรถแล้วเดินเข้าสู่ LOBBY

สรุป

ควรมีบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ดี ให้มีลักษณะเชื่อเชิญและมีบริเวณสัญจร

กว้างขวาง

LOBBY

ที่ตั้ง GROUND FLOOR

เวลาทำการ 24 ชั่วโมงทุกวัน

ลักษณะของส่วนบริการ

โถงต้อนรับเป็นศูนย์กลางของโรงแรมเพื่อจะแจกจ่ายไปยังส่วนอื่น ๆ เป็นศูนย์กลางอำนวยความสะดวกและให้ข่าวสารแก่แขกของโรงแรม เป็นส่วนนั่งพักคอยที่อาจใช้เวลาแตกต่างกัน จึงมีส่วนของ LOBBY LOUNGE และ BUSINESS CENTER รวมอยู่ด้วย

ผู้ใช้พื้นที่

1. ผู้ให้บริการ

- 1.1 พนักงานต้อนรับ
- 1.2 พนักงานติดต่อสอบถาม
- 1.3 พนักงานทำบัญชี-เก็บเงิน
- 1.4 พนักงานอาคันตุกะสัมพันธ์
- 1.5 พนักงานทะเบียน
- 1.6 พนักงานจองห้องพัก
- 1.7 พนักงานยกกระเป๋า
- 1.8 พนักงานแลกเปลี่ยนเงินตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.9 พนักงานดูแล SAFE DEPOSIT
- 1.10 พนักงานเปิดประตู
- 1.11 พนักงานรับใช้ทั่วไป
- 2. ผู้ใช้บริการ
 - 2.1 แขกผู้มาพักโรงแรม
 - 2.2 ผู้มาติดต่อ
 - 2.3 ผู้มาใช้บริการอื่น ๆ ในโรงแรม

พฤติกรรมโดยย่อ

ผู้มาพักโรงแรม ซึ่งถือเป็นผู้ใช้บริการหลักจะติดต่อจองห้องพักที่ FRONT DESK พนักงานทะเบียนจะทำงานแล้วแขกจะได้รับกุญแจห้องจากพนักงาน BELL BOY จะช่วยพาไปส่งเข้าห้องพักพร้อมกระเป๋าและของจำเป็นติดตัวไปโดยใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที

สรุป

บริเวณ LOBBY เป็นส่วนสำคัญมากในการจัดวางส่วนต่าง ๆ ซึ่งต้องการเนื้อที่หรือพื้นที่ขนาดที่เพียงพอ ไม่คับแคบ ต้องการความโอโดง และต้องการส่วนพักคอยที่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้มาใช้บริการ บรรยากาศของ LOBBY ต้องสมกับความเป็นโรงแรมชั้นหนึ่งระดับ 5 ดาว นอกจากสิ่งอำนวยความสะดวกสบายและอุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องสนองประโยชน์ใช้สอยอย่างครบถ้วน

วิเคราะห์พื้นที่ของส่วนบริการ

พื้นที่จริง	355.00 ตารางเมตร
พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย	405.48 ตารางเมตร

LOBBY LOUNGE

ที่ตั้ง GROUND FLOOR

เวลาทำการ 06.00 – 01.00 น.

ลักษณะของส่วนบริการ

เป็นบริเวณพักผ่อนสำหรับแขกผู้มาพักได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน สำหรับเป็นบริเวณนั่งเล่นอ่านหนังสือ ฟังเพลง พบปะสนทนา ต้มเครื่องดื่ม นั่งรอเวลาที่จะออกไปนอกสถานที่หรือไปเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยังส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม นอกจากนี้ยังเป็นบริเวณที่แขกของผู้มาพักสามารถนั่งรอผู้มาพักยังมาไม่ถึงหรือยังไม่ออกจากห้องพัก

ผู้เข้าพัก

1. ผู้ให้บริการ

- 1.1 พนักงานเสิร์ฟ
- 1.2 BARTENDER
- 1.3 แคชเชียร์
- 1.4 MUSICIAN
- 1.5 CAPTAIN

2. ผู้ใช้บริการ

- 2.1 แขกผู้มาพักโรงแรม
- 2.2 ผู้มาติดต่อ
- 2.3 ผู้มาใช้บริการอื่น ๆ ในโรงแรม

พฤติกรรมโดยย่อ

เมื่อแขกเข้ามา แขกจะเป็นผู้เลือกที่นั่งเองในบริเวณที่สบายที่สุด CASHIER และ BAR-TENDER เตรียมเครื่องดื่มแล้วบริการนำมาเสิร์ฟให้แขก หรือถ้าแขกต้องการสั่งขนมเค้กโดยดูจาก MENU ที่ตั้งอยู่บนโต๊ะแล้วแจ้งแก่พนักงานนำไปเขียนใบสั่งให้ CASHIER เพื่อให้พนักงานบริการนำไปส่งให้แขกในเวลาอันรวดเร็ว

สรุป

LOBBY LOUNGE จะอยู่ติดกับ LOBBY ผู้มาใช้บริการทุกประเภทจะใช้บริการ

วิเคราะห์พื้นที่ของส่วนบริการ

พื้นที่จริง	355.00 ตารางเมตร
พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย	405.48 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

RESTAURANT

ที่ตั้ง GROUND FLOOR

เวลาทำการ 10.00-23.00 น.

ลักษณะของส่วนบริการ

พนักงานจะดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ เครื่องใช้จะเลือกสรรที่มีคุณภาพและหรูหรา สวยงามนอกจากนี้ยังมีส่วนจัดแสดงการทำอาหารสร้างความเพลิดเพลินกับลูกค้าอีกด้วย

ผู้ใช้งานที่

1. ผู้ให้บริการ

- 1.1 พนักงานปรุงอาหาร
- 1.2 พนักงานเสิร์ฟ
- 1.3 บาร์เทนเดอร์
- 1.4 ผู้จัดการห้องอาหาร
- 1.5 แคชเชียร์

2. ผู้ใช้บริการ

- 2.1 แขกผู้มาพักในโรงแรม
- 2.2 บุคคลภายนอกผู้ใช้บริการ

พฤติกรรมโดยย่อ

เมื่อแขกเข้าประตูมาจะมีพนักงานต้อนรับมาทำการต้อนรับ และพาเข้าไปนั่งที่โต๊ะ จากนั้นจะปล่อยให้แขกได้นั่งพักอิริยาบถสักครู่ แล้วจึงนำ MENU มาให้ดูเพื่อสั่งอาหารและเครื่องดื่ม เมื่อแขกสั่งอาหารและเครื่องดื่มแล้ว รอสักครู่ เครื่องดื่มจะมาถึงก่อน อาหารจะตามมาทีหลัง

สรุป

ภายใน RESTAURANT นี้ต้องมีบรรยากาศที่แสดงออกถึงวัฒนธรรม มีความเป็นไทยล้านนา วาง FURNITURE ต้องให้ความสำคัญกับ CIRCULATION เป็นอย่างมาก และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องอาหารประเภทนี้จะไม่นับเรื่องของจำนวนโต๊ะมาก แต่ต้องการความสบายมากกว่า ฉะนั้น
ราคาของอาหารภายในภัตตาคารนี้จะมีราคาสูงมาก

วิเคราะห์พื้นที่ของส่วนบริการ

พื้นที่จริง	340.00 ตารางเมตร
พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย	640.30 ตารางเมตร

COFFEE SHOP

ที่ตั้ง GROUND FLOOR

เวลาทำการ 24 ชั่วโมงทุกวัน

ลักษณะของส่วนบริการ

COFFEE SHOP เป็นส่วนที่ให้บริการอาหาร ตลอดจนเครื่องดื่มในลักษณะเป็น
กันเอง สดชื่น แจ่มใส ไม่มีพิธีรีตองมากนัก อาหารในรายการอาหารมีไม่มากนัก ใช้วิธีเตรียมที่ง่าย
และสะดวกต่อการบริโภค ที่นั่งผู้ให้บริการจะจัดไว้ที่ COUNTER หรือโต๊ะภายใน COFFEE SHOP

ผู้ใช้พื้นที่

1. ผู้ให้บริการ
 - 1.1 พนักงานเสิร์ฟ
 - 1.2 พนักงานต้อนรับ
 - 1.3 BUS GIRLS BOYS
 - 1.4 BARTENDESS
 - 1.5 ผู้จัดการ COFFEE SHOP
 - 1.6 แคชเชียร์
2. ผู้ใช้บริการ
 - 2.1 แขกของโรงแรม
 - 2.2 บุคคลภายนอกโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมโดยย่อ

เมื่อผู้ใช้บริการเดินเข้ามาจะเข้ามาเลือกที่นั่งเองตามสบาย เลือกรายการอาหารจาก MENU สั่งอาหารกับพนักงานเสิร์ฟที่ให้บริการ ระหว่างคอยอาหารที่สั่ง พนักงานเสิร์ฟจะบริการเครื่องดื่ม เมื่อพนักงานรับรายการอาหารแล้วจะเขียนใบส่งอาหารให้ CASHIER และพนักงานครัว เมื่อได้อาหารตามสั่งแล้วก็จะยกไปให้แขกรับประทาน โดยคอยบริการอยู่ในบริเวณใกล้เคียง หรือที่สามารถมองเห็นแขกได้ เพื่อที่แขกอาจสั่งของหวานหรืออาหารเพิ่มเติม เมื่อแขกรับประทานอาหารเสร็จ เรียบร้อยแล้ว BUS BOY จะเป็นผู้ทำความสะอาดเก็บโต๊ะให้เรียบร้อยเพื่อบริการแขกคนต่อ ๆ ไป

ในช่วง 11.30-14.30 น. มีการวางอาหารชุดบริเวณ BUFFET BAR ที่พนักงานจะจัดเตรียมไว้ทุกวันเป็นการบริการแบบ SELF SERVICE โดยพนักงานจะคอยบริการเครื่องดื่มและคอยเก็บโต๊ะให้เรียบร้อย

สรุป

พื้นที่ส่วนนี้เป็นส่วนที่มีการใช้บริการตลอดทั้งวัน ควรจัดให้มีบรรยากาศที่สดชื่น เป็นกันเอง ราคาอาหารภายในร้านมีราคาปานกลาง

วิเคราะห์พื้นที่ของส่วนบริการ

พื้นที่จริง	340.00 ตารางเมตร
พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย	642.30 ตารางเมตร

BUSINESS CENTER

ที่ตั้ง GROUND FLOOR

เวลาทำการ 24 ชั่วโมงทุกวัน

ลักษณะของส่วนบริการ

เป็นส่วนที่ให้บริการแก่นักธุรกิจที่ต้องการทำธุรกิจให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ภายในให้บริการต่าง ๆ ดังนี้ เลขานุการ พนักงานแปล-พิมพ์เอกสาร บริการถ่ายเอกสาร รับ-ส่งแฟกซ์ บริการ ข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ หรือให้บริการห้องประชุม

ผู้ใช้พื้นที่

1. ผู้ให้บริการ

1.1 หัวหน้าพนักงาน

1.2 พนักงานทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้ใช้บริการ

2.1 แยกของโรงแรม

2.2 ผู้มาติดต่อธุรกิจกับทางโรงแรม

พฤติกรรมโดยย่อ

เมื่อผู้ให้บริการเข้ามาจะเข้าไปติดต่อที่ COUNTER เพื่อบอกวัตถุประสงค์ของการใช้บริการ เมื่อนั้นพนักงานจะให้บริการตามวัตถุประสงค์เหล่านั้นจนสำเร็จ ระหว่างนั้นผู้ให้บริการสามารถนั่งรอได้ ในบริเวณส่วนพักคอย เมื่อเสร็จธุระ ผู้มาติดต่อธุรกิจสามารถจ่ายเงินได้ที่ COUNTER สำหรับแขกของโรงแรมสามารถจ่ายเงินตอน CHECK OUT ก็ได้

สรุป

เป็นส่วนที่ให้บริการทางด้านธุรกิจ ควรมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ความสะดวกสบายในการติดต่อธุรกิจอย่างครบครัน การตกแต่งภายในควรเน้นให้มีความสะดวกคล่องตัวในการให้บริการ

วิเคราะห์พื้นที่ของส่วนบริการ

พื้นที่จริง	75.00 ตารางเมตร
พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบให้สอย	62.40 ตารางเมตร

GUEST ROOM

ที่ตั้ง FLOOR 3 – FLOOR 9

เวลาทำการ 24 ชั่วโมง

ลักษณะของส่วนบริการ แบ่งได้ 3 ประเภท

1. ห้องพักแบบ DELUXE ROOM
มีพื้นที่ 32 ตารางเมตร จำนวน 74 ห้อง
2. ห้องพักแบบ SUITE ROOM
มีพื้นที่ 32 ตารางเมตร จำนวน 28 ห้อง
3. ห้องพักแบบ D'SUTTE
มีพื้นที่ 64 ตารางเมตร จำนวน 28 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้พื้นที่

1. ผู้ให้บริการ

- 1.1 MAIDS
- 1.2 ROOM SERVICE BOYS
- 1.3 FLOOR SUPERVISOR
- 1.4 ช่างเทคนิคเข้ามาซ่อมแซม

2. ผู้ใช้บริการ

- 2.1 ผู้มาพักโรงแรม
- 2.2 บุคคลภายนอกผู้เข้ามาหาแขก

พฤติกรรมโดยย่อ

ผู้ให้บริการจะไม่ได้ใช้พื้นที่ส่วนนี้มากนัก เพียงเข้ามาทำงานในหน้าที่ของตนให้เสร็จแล้วก็ออกไป ส่วนผู้มาพักจะต้องใช้ห้องเป็นที่หลับนอน พักผ่อน ทานอาหาร อาบน้ำ ในกรณีห้อง SUITE แบบต่าง ๆ จะมีพฤติกรรมอื่น ๆ เข้ามา เช่น อาจจะมีการเลี้ยงอาหารแก่แขกผู้มาพักเอง หรืออาจมีการประชุมเป็นการส่วนตัว

สรุป

ห้องพักแขกนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่ต้องให้ความสนใจมากส่วนหนึ่ง เพราะจุดประสงค์ของธุรกิจโรงแรมนี้ คือ การให้เช่าห้องพักแขก ซึ่งเป็นส่วนที่ทำรายได้ให้กับโรงแรมเป็นอันมาก ฉะนั้นภายในห้องพักจะต้องเพียงพอพร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างครบครัน และที่สำคัญ คือ การสร้างบรรยากาศที่น่าพักผ่อนและน่าประทับใจให้กับแขกผู้มาพักเพื่อให้กลับมาใช้บริการอีกในอนาคต

วิเคราะห์พื้นที่ของส่วนบริการ

DELUXE ROOM

พื้นที่จริง	32.00 ตารางเมตร
พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย	36.05 ตารางเมตร

SUITE

พื้นที่จริง	32.00 ตารางเมตร
-------------	-----------------

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย	32.80 ตารางเมตร
D'SUIT ROOM	
พื้นที่จริง	64.00 ตารางเมตร
พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย	67.40 ตารางเมตร

การวิเคราะห์ขนาดเนื้อที่ใช้สอยสำหรับโรงแรมขนาด 130 ห้อง

มาตรฐานจาก TIMESAVER STANDARD FOR BUILDING TYPES

Front office					
Area	Area/Room	Area/Unit	Capaciti	Area requirement	Note
Main Lobby	1sq.m.		130	130	Standard H.
Front Desk	0.3 sq.m.		130	39	Standard H.
Bellboy Counter		1.5	1	1.5	2 Person
Lobby Lounge	0.6 sq.m.	2:1 seat	130	78	Standard H.
Male WC		1.17	4	4.68	Area req.
Unnal		0.81	4	3.24	Area req.
Male Wash Basin		0.72	3	2.18	Area req.
Female WC		1.17	5	5.83	Area req.
Female Wash Basin		0.72	3	2.16	Area req.
Sub Total				266.59	
Curculation				106.63	40 % of Area
Total				373.23	
Back Office					
Working Area		2.4	5	12	Furniture1
Office Area		2	6	12	Furniture2
Pantry		1.8	1	1.8	Human Diagram
Sub Total			Cc0.	25.8	
Curculation				6.45	25% of Area
Total				32.25	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Area	Area/Unit	Capaciti	Area requirement	Note
Lobby	5	4	20	Case St.
Living Area	2	2	4	Case St.
Reception & Cashier	1.8	1	1.8	Area req.
Devarana Booth	12	1	12	Case St.
Storage	20	1	20	Area req.
Locker	0.56	30	16.8	Area req.
Changing Room	1.08	10	10.8	Area req.
Dressing Area	0.75	10	7.5	Area req.
Shower Room	1.08	6	6.48	Area req.
WC	1.17	4	4.68	Area req.
Urinal	0.81	5	4.05	Area req.
Wash Basin	0.72	5	3.6	Area req.
Rest Area	9.3	1	9.3	Area req.
Foot & Hand Massage	2.22	4	8.88	Area req.
Aroma Massage	16/room	3	48	Case St.
Thai Massage (Outdoor Area)	1.5/room	8	12	Case St.
Private Massage (2 persons)	2.8	3	60	Case St.
Shower Room		6	16.8	Case St.
Sub Total			266.7	
Circulation			106.7	40% of area
Total			373.4	
Massage Office				
Working Area	2.4	2	4.8	Area req.
Staff Area	1.2	13	15.6	Area req.
Sub Total			20.4	
Circulation			4.08	20% of area
Total			24.48	
total			398.54	

Duluxe RM.

Area	Area/Unit	Capaciti	Area Requirement	Note
Foyer	1.2	1	1.2	Area req.
Living Area	5.5	1	5.5	Area req.
Bed Room	3	1	5	Area req.
Dressing Area	4	1	4	Area req.
Keep Luggage	0.98	1	0.98	Area req.
Spa WC	6	1	6	Area req.
Sub Total			22.66	
Circulation			9.064	40% of area
Total			31.724	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Club Duluxe

Area	Area/Unit	Capaciti	Area Requirement	Note
Foyer	1.2	1	1.2	Area req.
Living Area	7	1	7	Area req.
Bed Room	12	1	12	Area req.
Dressing Area	4.32	1	4.32	Area req.
Keep Luggage	2	1	2	Area req.
Spa WC	6	1	6	Area req.
Sub Total			32.88	
Circulation			13.152	40% of area
Total			46.032	

Studio Suite

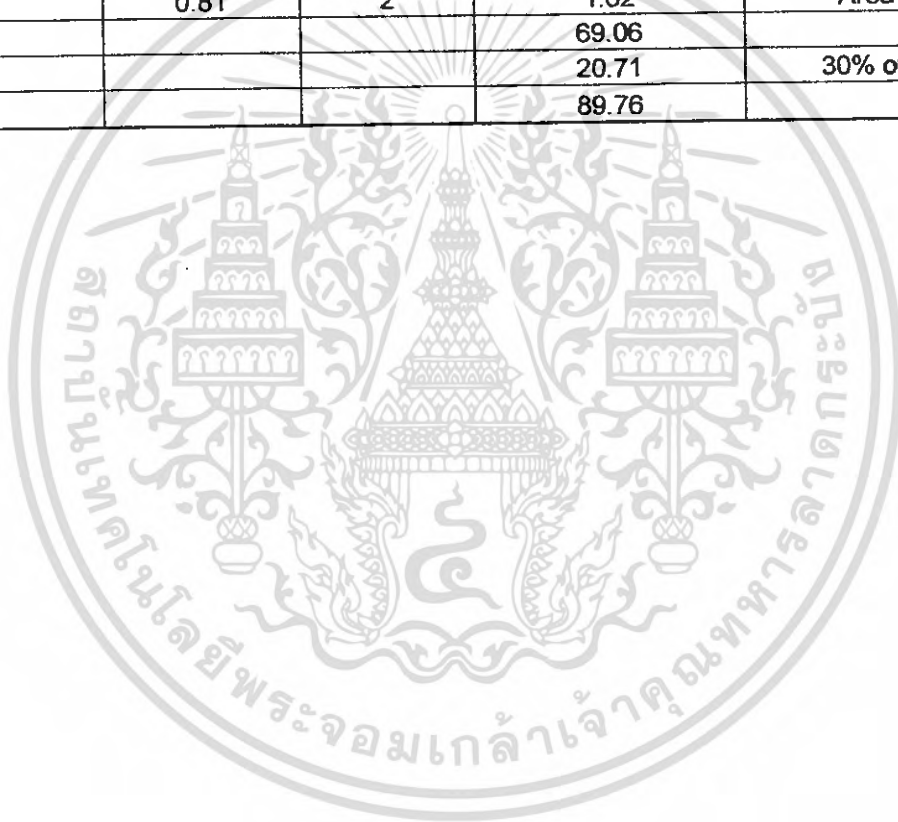
Area	Area/Unit	Capaciti	Area Requirement	Note
Foyer	1.2	1	1.2	Area req.
Living Area	10	1	10	Area req.
Bed Room	12	1	12	Area req.
Dressing Area	5	1	5	Area req.
Keep Luggage	1	1	1	Area req.
Spa WC	12	1	12	Area req.
Sub Total			41.2	
Circulation			16.48	40% of area
Total			57.68	

Area	Area/Unit	Capaciti	Area Requirement	Note
Reception	1.5	1	1.5	Area req.
Dining Area	1.65	120	198	Area req.
Private Room	19.62	3	58.88	1 Unit : 8 Seats
Foyer			33.93	10% Dining Area
Cashier	2.4	1	2.4	
Service station	2.9	4	11.6	1 Unit : 20 Seats
Counter Bar	10	1	10	Area req.
Male WC	1.17	4	4.68	1 WC : 50 persons
Urinal	0.81	4	3.24	2 Urinal : 50 person
Male Wash Basin	0.72	4	2.88	1 : WC add 1 : 5 Urinal
Female WC	1.17	5	5.85	2 : WCs : 100 persons
Female Wash Basin	0.72	5	3.8	1:2 WCs
Sub Total			417.54	30% of area
Kitchen			138.18	1 : 3 Dining
Circulation			167.01	30% of area
Total			642.73	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Area	Area/Unit	Capaciti	Area Requirement	Note
------	-----------	----------	------------------	------

OFFICE				
Manager Room	15	2	30	Area req.
Working Area	2.4	6	14.4	Area req.
Conference Area 1	7.3	1	7.3	8 Seats
MultiFunction	8	1	8	Area req.
Male WC	1.17	2	2.34	Area req.
Urinal	0.81	2	1.62	Area req.
Male Wash	0.72	2	1.44	Area req.
Female WC	1.17	2	2.34	Area req.
Female Wash Basin	0.72	2	1.44	Area req.
Male WC	1.17	2	2.34	Area req.
Urinal	0.81	2	1.62	Area req.
Sub Total			69.06	
Circulation			20.71	30% of area
Total			89.76	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 ศึกษางานผ้าทอ และวัสดุท้องถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่

ผ้า : ในอาณาจักรล้านนาไทย

อาณาจักรนี้ปัจจุบันได้แก่ บริเวณภาคเหนือ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน คำว่าล้านนานั้นตามหลักศิลาจารึกของวัดนางจันตี อำเภอ เชียงของ จังหวัดเชียงราย (ฮันส์ เพนซ์ : 2527, 4) เมื่อ พ.ศ.2096 ได้จารึกเปรียบเทียบคำว่า ล้านนา ว่า หมายถึง ที่นาจำนวนล้านไร่เช่นเดียวกับล้านช้าง คือ ช้างจำนวนล้านเชือก อาณาจักรล้านนาในอดีตนั้น ได้แก่ บริเวณภาคเหนือของประเทศไทยและดินแดนบางส่วนของประเทศพม่า ประเทศจีน และประเทศลาว หลักฐานทางเอกสารบางฉบับกล่าวว่า อาณาจักรล้านนาเคยประกอบด้วยเมืองต่าง ๆ ถึง 57 เมือง แต่มีได้กล่าวว่ามีเมืองใดบ้างและอยู่ในสมัยใด

ในอาณาจักรล้านนาที่เป็นอาณาจักรล้านนาในอดีตนั้นเคยเป็นแหล่งที่มีอารยธรรมมาก่อน พุทธศตวรรษที่ 18 เพราะประมาณพุทธศตวรรษที่ 14 ชนชาติมอญจากเมืองลพบุรีได้นำความเจริญอารยธรรมและพุทธศาสนามาเผยแพร่ที่เมืองหริภุญชัยหรือเมืองลำพูนในปัจจุบัน ก่อนที่พญามังราย หรือพระเจ้ามังรายจะรวบรวมเมืองต่าง ๆ เป็นอาณาจักรล้านนา ใน พ.ศ.1804 แล้วสร้างเมืองเชียงใหม่ขึ้นเป็นเมืองหลวงในปี พ.ศ.2189

อาณาจักรล้านนาไทยมีความเจริญรุ่งเรืองมากในระหว่างพุทธศตวรรษที่ 20-21 โดยขยายอาณาเขตไปถึงเมืองเชียงรุ่ง เมืองน่าน มีกองทัพที่เข้มแข็ง มีกฎหมายที่เป็นธรรม มีพระภิกษุที่มีความรู้ดี มีช่างฝีมือที่มีความสามารถ มีความก้าวหน้าทางด้านเกษตรกรรมและชลประทาน

ในขณะที่อาณาจักรล้านนามีความเจริญรุ่งเรืองในภาคเหนือนั้น ก็มีอาณาจักรสุโขทัย และอาณาจักรอยุธยาเจริญรุ่งเรืองขึ้นในภาคกลาง อาณาจักรทั้งสามมีการติดต่อและมีความสัมพันธ์ต่อกันด้วยดี โดยเฉพาะอาณาจักรล้านนากับอาณาจักรสุโขทัยนั้นเป็นพันธมิตรที่ใกล้ชิดกันมาก เพราะพญามังรายทรงเป็นพระสหายกับพญาร่วง หรือพ่อขุนรามคำแหงแห่งอาณาจักรสุโขทัย

ความสัมพันธ์ของอาณาจักรล้านนา อาณาจักรสุโขทัย และอาณาจักรอยุธยานั้นองค์ประกอบที่สามอาณาจักรทั้งสามเข้าด้วยกันจนเป็นอาณาจักรไทยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การยอมรับนับถือพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์เช่นเดียวกัน นอกเหนือไปจากความสัมพันธ์ด้านการเมืองและการค้า

เมื่ออาณาจักรสุโขทัยเสื่อมอำนาจลงในพุทธศตวรรษที่ 20 อาณาจักรอยุธยาได้พยายามขยายอำนาจขึ้นไปทางเหนือและพยายามจะรวมเอาอาณาจักรล้านนาเข้าไว้ในอำนาจด้วย จนถึง พุทธศักราช 2006 ในแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ กรุงศรีอยุธยา จึงรวมเอา ล้านนาเข้าไว้ใน ปกครอง แต่ต่อมาอาณาจักรล้านนาได้ตกอยู่ภายใต้อำนาจของพม่าเป็นเวลา ประมาณ 200 ปี จนถึงสมัยพระเจ้าตากสินมหาราชแห่งกรุงธนบุรี จึงได้รวมอาณาจักรล้านนาเข้ากับอาณาจักรสยาม จนในที่สุดก็ได้รวมหัวเมืองฝ่ายเหนือหรือล้านนาไทยในอดีตเข้าไว้ในราชอาณาจักรไทยอย่างเป็นทางการใน พ.ศ.2417

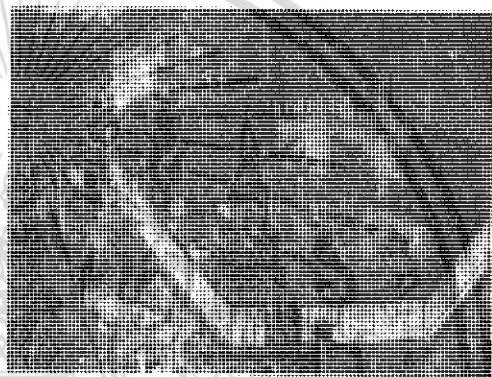
ประวัติศาสตร์อันยาวนานของล้านนาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ.1600 เป็นต้นมาจนถึงการสร้างเมืองเชียงใหม่เป็นเมืองหลวงของอาณาจักรใน พ.ศ.1839 แล้วรวมเข้าเป็นราชอาณาจักรไทยในที่สุดนั้น แม้จะเป็นเวลาที่ยาวนานก็ตาม แต่ชาวล้านนายังดำรงลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมเฉพาะของตนไว้ได้ ทั้งนี้คงเป็นเพราะองค์ประกอบในหลาย ๆ ด้านที่เอื้ออำนวยให้ตั้งแต่สภาพภูมิศาสตร์ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากภาคอื่น ๆ ของไทย ลักษณะเฉพาะทางเชื้อชาติมีลักษณะเฉพาะตน เฉพาะชนส่วนใหญ่ เรียกว่า ไทยยวน หรือ ไทยเหนือ นั้นมีชนบประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อเป็นของตนเองมาช้านาน

ในเรื่องการทอผ้าเท่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้เป็นสิ่งยืนยันได้ดีว่า ผู้คนในล้านนาไทยในอดีตเป็นผู้ที่มีความสามารถและความชำนาญในการทอผ้าเป็นอย่างดี แม้จะไม่ปรากฏหลักฐาน เด่นชัดก็ตาม แต่จากเรื่องราวในตำนานและเอกสารต่าง ๆ พอจะสันนิษฐานได้ว่า ชาวล้านนาในอดีตทอผ้าขึ้นใช้เอง และส่งเป็นสินค้าออกไปยังอาณาจักรใกล้เคียงและต่างประเทศ ไม่น้อย ปรากฏชื่อผ้าชนิดต่าง ๆ ที่เชื่อว่า ทอขึ้นในอาณาจักรล้านนาในอดีต เช่น ผ้าฝ้ายนานาชนิด ที่มีสีเส้นต่าง ๆ กัน เป็นต้นว่า ผ้าสีจันทร์ขาว ผ้าสีจันทร์แดง ผ้าสีดอกจำปา ผ้าเหล่านี้เป็นผ้าที่คนธรรมดาใช้นุ่งห่ม สำหรับชนชั้นสูงมีการใช้ผ้ากัมพล คือ ผ้าทอด้วยขนสัตว์พัวขนเอว นอกจากนี้ก็มีผ้าสำหรับพระภิกษุสงฆ์ใช้ เช่น ผ้าจีวร ผ้าปูลาด ผ้ารัดประคด เป็นต้น (โครงการศึกษาวิจัย : 2497, 46)

ในอาณาจักรล้านนาไทยในอดีตเชื่อว่า มีการทอผ้าฝ้ายกันอย่างแพร่หลาย เพราะปรากฏข้อความในกฎหมายมังรายว่า “ผู้ใดลักลอบตัดต้นฝ้ายของผู้อื่น มีความผิดปรับไหมต้นละ 4,000 เบี้ย” (ถมรัตน์ : 2525, 7) แสดงว่า ในอาณาจักรล้านนาไทย ในอดีตมีการทอผ้าฝ้ายกันมาก จนเป็น อุตสาหกรรมในครัวเรือน ทำให้มีการปลูกฝ้ายกันเป็นจำนวนมาก และคงมีการส่งผ้าเป็นสินค้าออกไปสู่อาณาจักรใกล้เคียง โดยเฉพาะดินแดนตอนใต้ของจีนในมณฑลยูนนาน พร้อมกันนั้น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ล้านนาไทยก็สั่งซื้อสินค้าประเภทขี้ผึ้ง หม้อทองเหลือง และผ้าไหมเข้ามาขายในอาณาจักรด้วย (ถมรัตน์ : 2525, 7)

นอกจากหลักฐานที่เป็นเอกสารและตำนานแล้ว ภาพจิตรกรรมฝาผนังตามโบสถ์ วิหาร และศาลาการเปรียญที่ปรากฏตามวัดวาอารามต่าง ๆ ในอาณาจักรล้านนาไทยได้แสดงให้เห็นว่า ชาวล้านนาไทยมีเครื่องนุ่งห่มที่เชื่อว่า เป็นผ้าที่ทอขึ้นเองตามชนบประเพณีและความนิยมของท้องถิ่น เช่น ภาพจิตรกรรมที่วิหารลายคำ วัดพระธาตุลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ซึ่งถือว่าเป็นจิตรกรรมที่เก่าแก่ที่สุดของล้านนาไทย ซึ่งเขียนขึ้นประมาณ พ.ศ.2000

อาณาจักรล้านนา อาณาจักรทางภาคเหนือของแหลมสุวรรณภูมิ ปัจจุบัน คือ บางจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน นั้นสันนิษฐานกันว่า ชาวล้านนาทอผ้าฝ้ายและไหมขึ้น เพื่อเป็นเครื่องนุ่งห่มถวายพระภิกษุสงฆ์ หรือให้เป็นทานแก่ผู้ยากจน ตลอดจนส่งเป็นสินค้าออกไปยังอาณาจักรอื่น ๆ ผ้าที่เชื่อกันว่า ใช้ในสมัยนั้น ได้แก่ ผ้าสีจันทน์ขาว ผ้าสีจันทน์แดง ผ้าสีดอกจำปา ผ้าธรรมดา ผ้ากัมพล เป็นต้น เมื่อชาวล้านนานิยมการสักตามตัวในสมัยรัตนโกสินทร์นั้น ชาวล้านนามักจะไม่สวมเสื้อ นอกจากในการแต่งตัวเต็มยศ โดยทั่วไปผู้ชายจะสักยันต์ตามตัว นุ่ง “ผ้าด้อย” ซึ่งเป็นผ้านุ่งขนาดต่าง ๆ กัน โดยมีวนชายผ้าเป็นเกลียวสอดระหว่างขา ซึ่งเป็นการนุ่งแบบเดียวกับการถกเขมรและโจงกระเบน มีผ้าคล้องไหล่และโพกหัว ผู้หญิงนุ่งขึ้นลายขวางเกือบกรอมเท้า ท่อนบนมีผ้าผืนหนึ่ง ใต้คล้องคอ พันหน้าอกหรือพาดบ่า เก้ามนมยกกลางศีรษะ ปักปิ่น ในงานพิธีสำคัญหรือเข้าวัด ผู้หญิงจะห่มผ้าเฉียงแบบสไบ เรียกว่า “ห่มผ้าสะห้วยแล้ง” นุ่งผ้าขึ้น ส่วนผู้ชายจะนุ่งผ้าด้อยขนาดยาวแบบโจงกระเบน สวมเสื้อคอจีนติดกระดุม ถ้าเป็นเจ้านายจะสวมเสื้อไหมคล้ายเสื้อครูยทับอีกชั้นหนึ่ง มีผ้าพันเอวสองผืน คือ รัดทับผ้าด้อยและเสื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาณาจักรล้านนามีพัฒนาการด้านการเมืองหลายยุคสมัยนับตั้งแต่การสร้างเมือง เชียงใหม่เป็นเมืองหลวงของอาณาจักรล้านนา ในปี พ.ศ.1839 จนถึงปี พ.ศ.2101 เป็นยุคสมัยแห่ง ราชวงศ์มังรายในระหว่าง พ.ศ.2101 – พ.ศ.2317 อาณาจักรล้านนากลายเป็นเมืองขึ้นของ อาณาจักรพุกามแห่งพม่า และเป็นประเทศราชของอาณาจักรไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2325 ต่อมาเมื่อมี การปฏิรูป การปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ.2435 อาณาจักรล้านนาได้เปลี่ยนเป็นมณฑลพายัพ ในระยะเวลาต่อมาจากพัฒนาการด้านการเมืองที่ กล่าวมานี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการแต่งกายของชาวล้านนาที่มีอิทธิพลของไทย ใหญ่ พม่า และไทย ซึ่งจะพบเห็นการแต่งกายของชาวล้านนานิยมสวมเสื้อผ้าฝ้ายสีขาวตุ่น หรือสี ครามคอกกลมแขนสั้น แขนสามส่วน ติดกระดุมหรือผูกเชือก ผู้ชายนุ่งกางเกงจีนผ้าฝ้ายสีดำ เรียกว่า “เตี่ยวสะตอ” ผู้หญิงนุ่งซิ่นแบบโบราณ เวลาไปงานพิธีจะห่มสไบทับลงบนเสื้อ

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อพระราชชายา เจ้าดารารัศมี ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รับพระบรมราชานุญาตให้เสด็จกลับมาประทับที่ เมืองเชียงใหม่ ได้ทรงนำรูปแบบการแต่งกายของสตรีในกรุงเทพฯ เข้ามาใช้ในคุ้ม แล้วแพร่หลาย อยู่ในกลุ่มชนชั้นสูง คือ การสวมเสื้อแขนหมวยแบบยุโรป เสื้อย่นที่ตกแต่งด้วยผ้าระบายใส่กับ ผ้าซิ่นไหลลายพม่าต่อตีนจกแบบเชียงตุงหรือเชียงใหม่ เก้าอี้มทรงญี่ปุ่นักด้วยดอกไม้ไหว ทองคำ ส่วนผู้ชายนิยมใส่เสื้อราชปะแตนสวมกางเกงแพร หรือนุ่งโจงกระเบนผ้าไหมหางกระรอก ขณะที่สามัญชนทั้งหญิงชายยังแต่งกายแบบเดิม จนมาถึงสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ที่ ส่งเสริมให้ชาวไทยแต่งตัวตามสากลนิยม ชาวล้านนาแต่งกายตามความนิยมของชาวตะวันตก ตั้งแต่นั้นเรื่อยมา

การผลิตเส้นด้ายและเส้นไหม

การผลิตเส้นด้าย

เมื่อเก็บปุ๋ยฝ้ายที่แห้งสนิทแล้วจึงนำไปอ้าวฝ้ายกับเครื่องอ้าว แยกเมล็ดออกแล้วนำปุ๋ยฝ้ายไป ดัดที่สายดัดของกระเพียด ให้ปุ๋ยฝ้ายแตกพองขึ้น จากนั้นจึงนำไปวางบนกระดาน ใช้ไม้ล้อคลึงทับ ปุ๋ยฝ้ายให้เป็นท่อนกลมยาว เรียกกันว่า ดัว หรือ ลูกหมู นำดิวไปเข็นฝ้าย คือ การทำเป็นเส้นด้าย " หลา" โดยแกว่งหลาที่มีเชือกโยงจากสงหลาไปปั่นหมุนแขนเหล็กใน เพื่อล้อฝ้ายให้เป็นเส้นใยม้วน พันกับแกนหลาจนได้เส้นด้ายเต็มเหล็กในรวมกัน 4 โนไปเข้าไม้ขาเป็ย เส้นด้ายทั้งหมดนับเป็น 1 ใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำด้ายไปต้มน้ำให้สะอาดแล้วตากแดดให้แห้งจึงนำไปย้อมสีที่สกัดจากพืช เช่น ต้นคราม เพกา มะตูม มะเกลือ ขมิ้น ขนุน ฯลฯ ที่ได้ด้วยวิธีการหมักหรือต้มจนได้น้ำสีจึงเติมน้ำที่ได้จากพืชที่มีรสเปรี้ยวหรือน้ำต่างอ่อน ๆ ที่ได้จากวัตถุดิบธรรมชาติ ในปริมาณที่เหมาะสม สีบางชนิดใช้วิธี “ย้อมร้อน” จึงจะติด โดยต้มเส้นด้ายในถังสีจนได้ที่ จึงนำด้ายที่ย้อมไปทาบให้สีแทรกซึมดี นำไปซักและตากแห้ง สีบางชนิดต้องใช้วิธี “ย้อมเย็น” คือ จุ่มเส้นด้ายลงในน้ำย้อมแล้วบีบหรือแช่เส้นด้ายไว้จนได้สีที่ต้องการจึงนำไปตาก

เมื่อด้ายย้อมสีตากแดดจนแห้งแล้วจึงนำไปใส่กงปั่นฝ้ายเพื่อดึงเส้นด้ายจากกงไปกวักฝ้าย เอาเส้นด้ายที่กวักได้มากพอไปปั่นเข้าหลอด โดยแยกเส้นด้ายออกเป็นเส้นพุ่ง ดึงเส้นด้ายเข้าหลอดที่เสียบไว้กับแกนเหล็กในจนเต็มหลอด จึงเปลี่ยนหลอดใหม่ที่จนพอกับความต้องการ จึงนำหลอดด้ายเส้นพุ่งไปใส่กระสวยที่เป็นอุปกรณ์พุ่งทอต่อไป

ส่วนเส้นยืนต้องนำไปแช่น้ำแบ่งข้าวเหนียว บีบให้น้ำแบ่งเข้าทั่วถึงจึงบิดให้หมาด แล้วนำไปตากจนแห้ง กรอใส่หลอด แล้วนำไปเดินบนม้าเดินเส้นด้ายยืน ดึงเส้นด้ายไปเกี่ยวกับ “หลักเฟื่อ” จนพอกับความต้องการแล้วจึงเอาเส้นด้ายที่เฟื่อนั้นไปต่อเข้ากับ “พืม” โดยใช้พืม 16 กับผ้าหน้าแคบ และพืม 32 กับผ้าหน้ากว้าง โดยการร้อยเส้นด้ายจากรูเข้าแล้วนำมาสอดกับพืมพืม เรียกว่า การสืบทูก เมื่อสืบทูกแล้วต้องตรวจสอบด้ายที่พืมว่า ไม่มีการลักรูพืม ไม่ขาด ไม่เกิน จึงเริ่มทอได้

การผลิตเส้นไหม

เริ่มจากการนำไข่ตัวไหมมาวางบนผ้าที่วางไว้บนกระดังไม้ไผ่ใน 10 วัน ไข่ไหมจะฟักเป็นตัวแล้วจึงให้ตัวไหมกินใบหม่อนนั้นเป็นฝอยวันละ 2 เวลา ตัวไหมจะโตขึ้นจึงเลี้ยงด้วยใบหม่อนวันละ 3 เวลา ประมาณ 1 เดือน เมื่อตัวไหมมีสีเหลืองจึงนำไปวางไว้ในจ่อ ในระยะนี้ตัวไหมจะเริ่มคายเส้นไหมออกมาพันรอบตัวเป็นรังไหมภายใน 7 วัน จึงเก็บรังไหมขึ้น นำไปต้มจนรังไหมลอยขึ้นมาจึงดึงใยไหมจากรังไหม 3-4 รัง รวมกันเป็นเส้นไหม 1 เส้น เรียกว่า สาวไหม โดยผ่านระแทะสาวไหม เอาเส้นไหมใส่ลงไปในภาชนะจนหมดใยไหม เส้นไหมที่ได้จะเป็นเส้นไหมใหญ่ เส้นไหมน้อย และเส้นไหมคอ เหล่านี้นำไปทำเป็นเช็ดหรือใจมาใส่กงแล้วเอาอีกมาสาวไหมออกจากกง ถ้าพบไหมเส้นโตมีรอยไหม้หรือเป็นปมต้องคัดออก หากไหมยังไม่เสมอกันอีก ต้องนำใส่ในเข็นอีกครั้งเพื่อให้เส้นไหมเรียบดีขึ้น

เส้นไหมดิบที่ได้ต้องนำไปฟอกยางเหนียวที่ติดอยู่ออก ทำให้เส้นไหมอ่อน การฟอกไหมแบบพื้นเมืองนิยมนำไปแช่น้ำด่างที่ทำจากขี้เถ้า ต้นผักขม เหง้ากล้วย โดยเอาเช็ดไหมแช่งลงไปให้เปียกชุ่ม นำขึ้นไปต้มน้ำ 20-30 นาที แล้วล้างให้สะอาดด้วยน้ำเย็น นำไปผึ่งแดดจนแห้ง จากนั้นนำไปย้อมเริ่มด้วยการนำไปย้อมสีเหลืองจากต้นแขกก่อนย้อมสีที่ต้องการ สีที่ใช้ย้อมมีทั้งสีที่ได้จากพืช เช่น ดอกคำฝอย ต้นคราม แก่นขนุน ฯลฯ หรือสีวิทยาศาสตร์ซึ่งมีทั้งการย้อมร้อนและย้อมเย็น แล้วจึงนำขึ้นซักน้ำ ตากให้แห้งอีกครั้งหนึ่งแล้วนำเส้นไหมไปแช่ในน้ำชาข้าวเพื่อให้เส้นเหนียวแล้วตากแดดจนแห้ง

เส้นไหมย้อมนี้จะนำไปใส่แล้วกรอเข้าหลอดเพื่อทำเส้นยืน โดยนำหลอดไปเดินบนเครื่องเดินเส้นไหมตามจำนวนที่ต้องการ นำเส้นไหมไปแผ่เส้นออกให้เป็นแผ่นเรียบ ๆ เสมอกัน ม้วนเก็บเข้าแกนงพัตเพื่อตั้งบนกี่ วิธีนี้ คือ การหิวเส้นไหมให้เรียบร้อย สม่่าเสมอ โดยให้คนหนึ่งเอาปลายด้านหนึ่งของมัดเส้นไหมยื่น สอดเข้าในม้วนจัดด้าย ร้อยเส้นยืนเข้าพันหิว แล้วผูกเข้ากับแกนงพัตม้วนเส้นไหม ส่วนอีกคนหนึ่งม้วนงพัต จำนวนของพันหิวขึ้นกับขนาดพืมที่กำหนดหน้ากว้างของผ้าด้วย เช่น พืม 28 กับผ้าหน้าแคบ พืม 42 กับผ้าหน้ากว้าง เป็นต้น จากนั้นร้อยเส้นไหมเข้ากับหวงตะกอล อันบนใช้สำหรับดึงเส้นยืนขึ้นและอันล่างใช้ดึงเส้นยืนลง ส่วนเส้นพุ่งเริ่มจากเอาเส้นไหมเข้ารูวงเพื่อเข้า อักกรอเส้นไหมจากอักเข้าหลอดเส้นพุ่งที่สวมเข้ากับเหล็กในของหลา แล้วหมุนแขนหลาเบา ๆ ด้ายก็จะม้วนเข้าหลอดจนได้เส้นไหมตามต้องการนำไหมเส้นพุ่งไปใส่กระสวยที่เป็นอุปกรณ์ในการทอต่อไป

ชนิดของผ้าทอในประเทศไทย

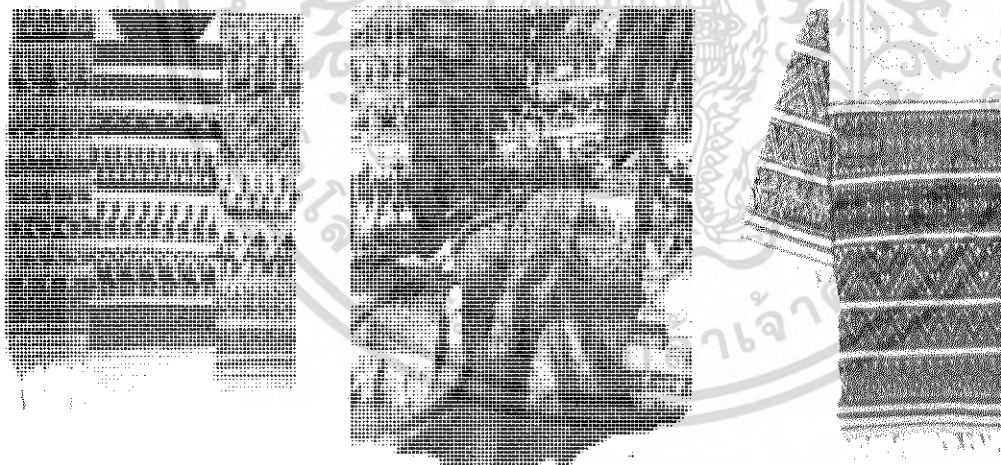
ผ้าแต่ละผืนนั้นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวอันเนื่องมาจากกรรมวิธีการทอที่สร้างลวดลาย เนื้อผ้าขึ้นแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้เองชาวไทยจึงนิยมเรียกชื่อผ้าตามวิธีผลิต เช่น ผ้าจก ผ้ายก ผ้าขิด ผ้ามัดหมี่ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะไม่มีหลักฐานชัดเจนที่สามารถสรุปถึงต้นกำเนิดการทอผ้าแต่ละชนิดได้ แต่ถ้าหากนำผ้าของแต่ละท้องถิ่นมาศึกษาก็จะทราบได้ถึงเทคนิคการทอ รูปแบบ เส้นใย ลวดลาย สีส้น ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะที่ขึ้นอยู่กับความถนัด ความนิยมของกลุ่มชน ผู้ผลิตอันสะท้อนให้เห็นภูมิปัญญา วิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมประเพณีของสังคมนั้น ๆ ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ้าซิด

ผ้าซิดเป็นผ้าพื้นเมืองของภาคอีสาน ซึ่งมีประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเชื้อสายไทลาว ซึ่งเป็นกลุ่มชนหนึ่งที่อาศัยอยู่ทั่วไปในแถบสองฝั่งลุ่มน้ำโขง และบางส่วนของภาคเหนือและภาคกลางของประเทศไทย การทอผ้าซิดมีกรรมวิธีการทอที่ยุ่งยากกว่าการทอผ้าโดยทั่วไป และมีความลวดลายที่สวยงาม ศิลปะลวดลายที่บรรจงลงไปบนเนื้อผ้าสามารถสะท้อนถึงภูมิปัญญาและขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชาวไทยเชื้อสายไทลาว ดังเช่น ลายดอกแก้ว ซึ่งถือเป็นลายซิดดั้งเดิมที่ทำกันมานานแล้วสามารถสะท้อนถึงจินตนาการของผู้คิดสร้างลายจากธรรมชาติและสิ่งของเครื่องใช้ ซึ่ง ชาวอีสานเชื่อกันว่า ดอกแก้ว เป็นดอกไม้ที่แสดงถึงความดี สำหรับใส่พานไปถวายพระที่วัด ลาย คชสีห์อ่องน้อยหรือลายช้างทรงเครื่อง ซึ่งแสดงถึงความเชื่อดั้งเดิมว่า ช้างเป็นสัตว์ที่เป็นสิริมงคล ใช้สำหรับงานพิธี ลายธรรมมาสน์ คือ ลักษณะของธรรมมาสน์ที่แสดงธรรมของพระสงฆ์ ลายนี้จะทอขึ้นเพื่อใช้ทำหมอนซิด จากลวดลายที่บรรจงลงไปบนเนื้อผ้าแต่ละส่วนเป็นสื่อความหมายสากลของ ชาวไทยเชื้อสายไทลาว ซึ่งมีความเชื่อว่า ผ้าซิดเป็นของสูง และทอขึ้นเพื่อใช้ในโอกาสพิเศษ ในงานมงคลหรือพิธีทางศาสนา จะใช้หมอนซิดเป็นของขวัญของกำนัล ในโอกาสที่สำคัญรองลงมา จะใช้ ผ้าคลุมไหล่และผ้าโพกผมเป็นของขวัญของกำนัล ให้แก่กัน และจะเก็บรักษาผ้าซิดไว้บนที่สูง เช่น บนโต๊ะ หัวนอน หรือผูกแขวนไว้บนเพดาน

รูปที่ 3. ผ้าหลบ (ซิด) ชาวไทลื้อ ภาคเหนือ

คำว่า ผ้าซิดได้มาจากกรรมวิธีการทอที่เรียกว่า "ซิด" แต่เดิมสันนิษฐานว่า มีวิธีการสร้างลวดลายโดยใช้แผ่นบาง ๆ ที่เรียกกันว่า "ไม้เก็บซิด" หรือ "ไม้ค้ำ" โดยสอดเข้าไปในเส้นยืนเพื่อสร้างลวดลายที่ต้องการอาจจะใช้ไม้ดาดซึ่งเป็นไม้แบนยาวสอดผ่านเส้นยืนแล้วพลิกตั้งขึ้น ช่วยให้สอดเส้นพุ่งผ่านไปได้สะดวก ต่อมามีการพัฒนาเทคนิควิธีการทอ กล่าวคือ มีการสร้างเครื่องมือที่เรียกว่า "เขา" ขึ้น เขานี้ทำพิเศษนี้ใช้สะกดด้วยยืนในทอขึ้นตลอดหน้ากว้างของผืนผ้า แล้วเพิ่มอีกสารพัดเป็นเอกสารทอสีหรือสีทอสีในเพื่อการแข่ง ในพิธีการพิเศษ เมื่อผู้นุ่งได้เห็นใบเขาระยะหนึ่งในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นด้ายพุ่งไปตามแนวเส้นด้ายยืนที่ซ้อนขึ้นนั้น เส้นด้ายพุ่งและเส้นด้ายยืนจะขัดกันตามจังหวะที่ต้องการจนเกิดลวดลายต่าง ๆ สามารถมองเห็นได้จากด้านหน้าและด้านหลังของผืนผ้า การสร้างเขารั้งนี้ใช้จึงมี รูปแบบแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มชน เช่น กลุ่มคนในตระกูลไทมีการสร้างเขารั้งสองแบบ

แบบแรก สร้างเขารั้งที่ทำจากเชือกหลายอัน แต่ละอันผูกติดกับแกนไม้ที่โยงพื้มและเขา ในขณะที่ทอ เมื่อผู้ทอจะใช้เขารั้งไหน ก็นำเชือกที่ผูกอยู่ไปเกี่ยวกับไม้ตะกอก เขาแบบนี้พบว่า มีใช้ในกลุ่มไทลื้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย แม้ว่าชาวไทลื้อส่วนใหญ่จะใช้แบบไม้ค้ำ

แบบที่สอง สร้างเขารั้งหลายอันแขวนไว้ในแนวตั้ง หรือที่รู้จักกันว่า “เขาเก็บขิด” ผู้ทอใช้ไม้ขิดเสียบเข้าไปในเชือกของเขาเก็บขิดเช่นเดียวกับการใช้ไม้ค้ำกับด้ายเส้นยืน วิธีการนี้สามารถทำให้เกิดลวดลายต่าง ๆ ได้หลายครั้ง ในระหว่างการทอ ไม้เก็บขิดที่แขวนเรียงอยู่จะถูกทยอยกันนำมาใช้ อันที่ใช้แล้วจะถูกนำไปแขวนข้างล่างใต้ด้ายเส้นยืน แล้วจะทำลวดลายซ้ำกันโดยวิธีเดียวกัน คือ นำ ไม้เก็บขิดนั้นกลับขึ้นไปข้างบนอีก การทอลายขิดในแบบที่สองนี้ค่อนข้างจะยากในการทำลวดลาย จำเป็นต้องใช้ผู้ช่วยอีกสองคนในการยกเขาเก็บขิด พบว่า มีการทอแบบนี้มากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนชาวไทลื้อที่จังหวัดน่านรู้จักใช้ระบบนี้เมื่อประมาณ 5 ปีมาแล้ว

การทอแบบสร้างเขารั้งพิเศษขึ้น แม้จะประหยัดเวลาและทุนแรงงาน แต่มีข้อจำกัด คือสามารถทำให้เกิดลวดลายแบบธรรมดา ๆ เท่านั้น เพราะลวดลายจะต้องขึ้นอยู่กับจำนวนและตำแหน่งของเขารั้งที่ใช้เป็นหลัก ดังนั้นลักษณะเฉพาะของผ้าขิดจึงสามารถสังเกตได้จากลายซ้ำของเส้นพุ่งจะเป็นแนวสีเดียวกันตลอด อาจจะเหมือนกันทั้งผืนหรือไม้ก็ได้ แต่ต้องมีลายซ้ำที่มีจุดจบของแต่ละช่องลายอย่างเห็นได้ชัด

การทอผ้าขิดของชาวไทกลุ่มอื่น ๆ ทั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกลุ่มเชื้อสายไทลื้อในภาคเหนือ นิยมนำผ้าขิดมาตกแต่งสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น หมอนเหลี่ยม หมอนช่อง หรือหมอนสามเหลี่ยม หมอนเกล้า ที่นอนยัดนุ่น ผ้าปูที่นอน หรือที่ชาวไทลื้อ ไทยวน เรียก “ผ้าหลบ” นิยมนำผ้าขิดมาตกแต่งตรงส่วนเชิงหรือทอเต็มผืนผ้า การทอและเย็บอุปกรณ์เหล่านี้เพื่อเตรียมไว้สำหรับ ต้อนรับแขกญาติพี่น้องจากต่างบ้านต่างเมืองที่มาพักค้างคืนชั่วคราว หรือทอขึ้นเพื่อถวายวัดแต่ พระภิกษุสงฆ์ เพื่อให้ภรรยาที่มาช่วยงานบุญที่วัดไว้ใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ผ้าขิดที่ใช้ในพิธีกรรมทางพุทธศาสนา ได้แก่ การทอผ้าขิดเป็น “ผ้าเช็ด หลวง” หรือทอแบบขิดผสมจกเป็น “ตุง” ซึ่งต่างก็มีวัตถุประสงค์เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาแขวนไว้ใน วิหาร ตลอดจนทอเป็นผ้าห่อคัมภีร์ของกลุ่มเชื้อสายไทยวน ลื้อ ลาว ในภาคเหนือ โดยทอด้วย เทคนิคขิด ลวดลายพื้นฐานรูปต่าง ๆ สลับไม้ไผ่คั่นตลอด ส่วนผ้าขิดที่ทอขึ้นในภาคใต้ ได้แก่ ผ้า ทอบ้านนา หมิ่นศรี ตำบลนาหมิ่นศรี อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ทอขึ้นเพื่อใช้ในพิธีกรรมด้วย เรียกว่า “ผ้าพานช้าง” โดยทอเป็นตัวหนังสือลงบนผ้ามีขนาดกว้างประมาณหนึ่งศอก ยาว ประมาณหนึ่งวา เจ้าภาพต้องทอขึ้นเพื่อพาดหลังหีบศพก่อนนำไปฌาปนกิจต่อไป ลวดลาย ตัวหนังสือที่ปรากฏจะทอเป็นคำกลอน คำโคลง เกี่ยวกับประวัติของผู้ตาย ตลอดจนมีคติ สอนใจให้ยึดมั่นอยู่ในคุณความดี ละจากบาปและความชั่ว เมื่อปลงศพแล้วมีธรรมเนียมการตัด แบ่งผ้าดังกล่าวออกเป็นชิ้น ๆ เพื่อถวายพระ โดยอาจแปรรูปไปเป็นผ้าเช็ดปาก ผ้าเช็ดมือ ผ้าปูโต๊ะ ในปัจจุบันยังคงมีการทอกันอยู่

ในการแต่งกายของกลุ่มเชื้อสายไทลื้อมีการทอผ้าขิดเป็น “ผ้าเช็ด” ยาวประมาณ 1- 1.5 เมตร กว้าง 15-40 เซนติเมตร สำหรับผู้ชายใช้พาดไหล่ไปวัด งานฉลองพิธีกรรมต่าง ๆ หรือ ทอขิด ตกแต่ง ผ้าเช็ดน้อยที่ใช้เป็นผ้าเช็ดหน้าอีกด้วย กลุ่มเชื้อสายไทยวนที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ก็ทอผ้าพาดไหล่สีขาวตกแต่งขิดขนาดเล็กตรงเชิงผ้า ใช้ในโอกาสพิเศษ

ฝ่ายสตรีจะมีผ้าขิดที่ทอขิดตกแต่งชายขิ้น ดังเช่น ผ้าขิ้นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิยมใช้เส้นฝ้ายย้อมสี ทอขิดเป็นลวดลายขนาดเล็ก ๆ เป็นผืนยาวไม่กว้างนักต่อตีนขิ้น เรียกว่า “ขิดตีนขิ้น” โดยมีทั้งทอด้วยฝ้ายและไหม ส่วน “ขิดหัวขิ้น” จะทอด้วยไหมขิ้นของชาวไทยวน จังหวัดน่าน เรียกว่า “ขิ้นคำเคิบ” ทอขิดโดยใช้ดินทองเป็นเส้นพุ่งตลอดทั้งผืนมีลวดลายขนาดเล็ก บางผืนต่อตีนจกด้วยดินทอง ส่วนขิ้นลายมุกของจังหวัดน่าน ก็คือ การทอขิ้นลายขิด แต่ชาวน่าน เรียกการทอผ้าขิดว่า เป็นการทอมุก เป็นต้น

ผ้าจก

เป็นผ้าที่มีชื่อมาจากวิธีการทอเช่นกัน ซึ่งสร้างลวดลายบนผืนผ้าโดยเพิ่มเส้นด้ายพุ่งพิเศษเข้าไปเป็นช่วง ๆ ไม่ติดต่อกันตลอดหน้ากว้างของผืนผ้า เริ่มจากใช้ไม้ ขนเม่น หรือนิ้วมือ ยกชั้นเส้นด้ายขึ้นขึ้น แล้วสอดใส่เส้นด้ายพุ่งพิเศษเข้าไปตามจังหวะของลวดลาย การผลิตผืนผ้าขึ้นในลักษณะปักผสมทอนี้ ถ้าเป็นผู้มีความชำนาญจะทำได้อย่างรวดเร็วเหมือนอาการชกของงู จึงเรียกว่า "จก" ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีวิธีการทอจกแตกต่างกันในรายละเอียด คือ อาจกลายเป็นจากด้านหน้าหรือด้านหลังของผ้าก็ได้ตามความถนัดของผู้ทอ ผ้าจกจะมีลวดลาย สีสันทลากหลายสวยงาม เนื่องจากใช้เส้นด้ายพุ่งพิเศษต่างสีกัน ลวดลายที่มองเห็นด้านหน้าจะเรียบ ด้านหลังมีรอยต่อเส้นด้ายเป็นปุ่มปม

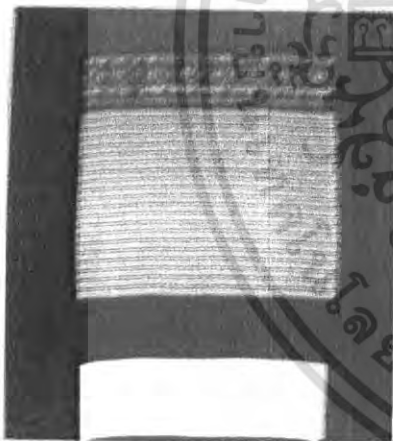
ผ้าทอด้วยวิธีที่เรียกกันว่า "จก" นั้นรู้จักกันดีในกลุ่มชนเผ่าไทที่ใช้ทอทั้งในการทอผ้าฝ้ายและผ้าไหม การถ่ายทอดวัฒนธรรมในระหว่างกลุ่มชนต่าง ๆ ทำให้มีการนำกรรมวิธีจกไปทอผ้าร่วมกับวิธีการทอแบบอื่น เช่น การจกสลับขีด เกิดเป็นผ้าแพรวาของจังหวัดกาฬสินธุ์ ผ้าเช็ดที่ใช้พาดไหล่ในโอกาสพิเศษของชาวไทยลื้อ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดน่าน ตุงของกลุ่มเชื้อสายไทยลื้อในภาคเหนือ เป็นต้น ส่วนการทอผ้าโดยการจกทั้งผืนมีการนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

กัน เช่น เพื่อตกแต่งตุ๊กตารวมของกลุ่มชนเชื้อสายไทยลื้อ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดน่าน และที่พบมากที่สุดคือ ทอผ้าจกแล้วนำไปต่อเป็นเชิงผ้าซิ่น เรียกกันว่า "ซิ่นตีนจก" แหล่งผลิตตีนจกที่ดังงามมีหลายแห่ง เช่น ที่อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ตำบลหาดเสี้ยว จังหวัดสุโขทัย ซึ่งผู้ทอมีเชื้อสายจากกลุ่มไทยวนชนเผ่าไทกลุ่มหนึ่งซึ่งอพยพมาจากเมืองพวน ประเทศลาว ที่อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ และบ้านคูบัว จังหวัดราชบุรี เป็นงานของกลุ่มไทยวนเป็นชนเผ่าไทกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ในล้านนาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนที่จังหวัดสุพรรณบุรีและอุทัยธานี เป็นงานของพวกลาวครึ่งหรือลาวกา ชนเผ่าไทกลุ่มหนึ่งซึ่งอพยพมาจากประเทศลาว อาศัยอยู่ในประเทศไทยแถบจังหวัดพิจิตร กำแพงเพชร อุทัยธานี เป็นต้น

ลวดลายที่ผู้ทอสรรค์สร้างบรรจุในผ้าทอจกมาจากจินตนาการที่ได้จากธรรมชาติและความคิดดั้งเดิมของกลุ่มชนที่สืบทอดกันมา เช่น ลายดอกเขี้ยว ลายดอกเครือน้อย ลายดอกเครือกลาง ลายดอกเครือใหญ่ ซึ่งมาจากจินตนาการที่ได้จากลายพรรณไม้ ลายนก ซึ่งมาจากความเชื่อว่าเป็นบรรพบุรุษของชนเผ่าไทแต่ก่อนมู ลวดลายเหล่านั้นมีปรากฏทั่วไปในการทอผ้าจกจะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แตกต่างกันในความละเอียดและประณีตของลวดลาย การให้สี สัน วัสดุ และวิธีการทอ แต่ละท้องถิ่นจึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตนทั้งส่วนของตัวขึ้นและตีนจก ดังเช่น ผ้าตีนจกของตำบลบ้านคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ใช้พื้นสีดำโดยการจกเส้นด้ายยืนสีดำไว้ดำมาก เพื่อให้เห็นลายเด่นชัด สีหลักออกเป็นสีแดงและแถม สีเหลือง ส่วนผ้าขึ้นของกลุ่มคนไทยเชื้อสายลาวครั้ง ลาวกา ในจังหวัดพิจิตร จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดชัยนาท และจังหวัดสุพรรณบุรี ตัวขึ้นจะทอโดยวิธีที่เรียกว่ามัดหมี่ ขึ้นมัดหมี่ใหม่ทั้งผืน เรียกว่า ขึ้นหมี่ลวด หรือ ขึ้นหมี่โลด กับขึ้นมัดหมี่สลับขีดในแนวขนานลำตัว เรียกว่า ขึ้นหมี่ตา ส่วนตีนจกเป็นผ้าฝ้ายนิยมทอสีสันสดใส เช่น สีแดง เหลือง ส้ม

สำหรับผ้าขึ้นตีนจกของกลุ่มไทยวน จังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะตัวขึ้นจะทอลายขวาง เรียกว่า ขึ้นตา หรือ ขึ้นก่าน บางครั้งมีการทอปันโก หรือ ขิดตกแต่ง ส่วนตีนจกจะเป็นผ้าฝ้ายสีดำ และแดง ลวดลายมาตรฐานประกอบด้วย ลายรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนขนาดใหญ่เรียงกันไป มีลายขนาดเล็กเป็นลายซ้ำกัน 2 แถวประกอบด้านข้าง ส่วนล่างของลายจกช่วงต่อระหว่างสีดำกับสีแดง นิยมทำลายขอเล็ก ๆ เป็นเส้นห้อยลงมา เรียกว่า "หางสะเปา" มักทำเป็นสีดำ สีเหลือง สีขาว หรือสลับสองสี ขึ้นตีนจกในเขตจังหวัดเชียงใหม่ สามารถแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มย่อย คือ

ขึ้นตีนจกของผู้มีอันจะกิน ตัวขึ้นเป็นใหม่หรือขิดด้วยด้ายเงิน ดิ้นทอง ตีนจกจะมีทั้งฝ้ายและไหม จกด้วยด้ายเงิน ดิ้นทอง แฉมไหมเพื่อเพิ่มสีสัน

ผ้าขึ้นตีนจกกลุ่มอำเภอสันป่าตอง ขึ้นขึ้นจกด้วยด้ายควันฝ้าย ใช้สีย้อมธรรมชาติที่ค่อนข้างขม ไม่นิยมสีสด ลายจะคล้ายแบบของเจ้านายแต่ดูโปร่งกว่า

ผ้าขึ้นตีนจกกลุ่มอำเภอแม่แจ่ม ตีนจกจะมีสีสดใสที่เด่น คือ สีเหลือง ลวดลายแน่นจนแทบไม่เห็นผืนผ้าสีดำ หางสะเปามีสีดำสลับขาว

ผ้าขึ้นตีนจกกลุ่มอำเภอฮอดและอำเภอดอยเต่า เรียกกันว่า "ขึ้นน้ำท่วม" นิยมใช้ฝ้ายเส้นใหญ่จกลายและลวดลายไม่ติดกันเป็นพืด สีสันสดใสกว่าตีนจกแม่แจ่ม ลายที่ปรากฏหลากหลายกว่าตีนจกของแหล่งอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ้าขึ้นตีนจก อำเภอจอมทอง ตัวขึ้นเป็นผ้าฝ้ายลายขวางแบบขึ้นตา แต่ส่วนใหญ่เป็นสีเหลือง เรียกว่า ขึ้นตามะนาว หรือ ขึ้นตาแม่เหลือง ต่อตีนจกสีดำแดง ลายจกจะไปรุ่ง จกฝ้ายสีเหลืองเช่นเดียวกับตัวขึ้น

ขึ้นใหม่สันกำแพง เป็นขึ้นทอด้วยไหมเส้นละเอียดลายขวาง ส่วนใหญ่เป็นสีไม่สดใส (สีตุ่น) คือ สีเทา สีน้ำตาล สีเขียวขี้ม้า ปัจจุบันทอด้วยฝ้ายต่อตีนจกลายดอกไม้เล็ก ๆ เต็มผืน ตัวขึ้นทอลายขวาง

ผ้าอีกกลุ่มหนึ่งที่จะกล่าวถึง คือ ผ้าขึ้นตีนจกของกลุ่มคนไทยเชื้อสายไทพวนหรือลาวพวน ที่ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย และกลุ่มบริเวณอำเภอตรอน อำเภอน้ำอ่าง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งผ้าขึ้นตีนจกของทั้งสองกลุ่มนี้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ ตัวขึ้นจะทอแบบยกมุมหรือทอลายขวาง ต่อตีนด้วยจกฝ้ายอย่างละเอียดประณีตบรรจง แต่ผ้าขึ้นตีนจกของกลุ่มไทพวน จังหวัดอุตรดิตถ์ ส่วนใหญ่จะเน้นสีเขียว สีเหลือง หรือสีน้ำตาล สีดำ ในขณะที่ผ้าของ หาดเสี้ยวที่ตัวจกจะใช้สีตัดกันหลากหลาย แต่เดิมนิยมมุ่งเฉพาะในโอกาสพิเศษ ซึ่งต่อตีนจากผ้าจกลงไปอีกด้วยผ้าพื้นสีดำหรือแดง รวมถึงมีลายโบราณที่นิยมกันอยู่ 9 ลาย ได้แก่ ลายเครือน้อย ลายเครือกลาง ลายเครือใหญ่ ลายสิบสองหน่วยตัด ลายดอกมณีสิบหก ลายน้าอ่าง ลายสองห้อง ลายแปดขอ และลายสี่ขอ เป็นต้น

ผ้าแพรวา

เป็นผ้าไหมที่ทอด้วยเทคนิคจกผสมขิด ในสมัยโบราณผ้าที่ทอนี้คงจะมีความกว้างเพียงหนึ่งวา ความยาวประมาณ 1.5 เมตร ใช้เป็นผ้าสไบเฉียงสำหรับสตรีในงานพิธีสำคัญ แต่บางครั้งนำไปใช้เป็นเครื่องแต่งกายในพิธีบวงสรวงและอื่น ๆ ด้วยการทอผ้าชนิดนี้นิยมทอในกลุ่มชนเชื้อสายภูไท เช่น ที่บ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนสีของผ้าแพรวามีได้มีเพียงสีแดงเท่านั้น ปัจจุบัน ผ้าแพรวาที่ผลิตขึ้นมีการให้สีต่าง ๆ มากมายขึ้นตามความต้องการของตลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากหลักฐานทางโบราณคดี พบว่า มนุษย์ยุคหินใหม่ในประเทศไทยประมาณ 4,000 ปี มาแล้วก็รู้จักทอผ้ามัดหมี่แล้ว โดยใช้ใยจาก เปลือกไม้และฝ้าย ส่วนลวดลายที่ทอสันนิษฐาน ว่า คงจะเป็นลวดลายเช่นเดียวกับลวดลายบน ผืนผ้าและบนเครื่องปั้นดินเผา ดังเช่น ลวดลาย บนเสื้อผ้าคนที่ถ้ำผีหัวโต จังหวัดกระบี่ที่มีลายจุด ลายพื้นปลา ลายบังใหญ่ ๆ ลายกันหอย ลาย ทางขวาง เป็นต้น ต่อมาในยุคเหล็กมีการ พัฒนาเทคนิคการทอจากแบบลายขัดหนึ่ง ลาย ขัดสอง และมีการพัฒนาเรื่อยมาจนถึงยุค ประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี คือ วิธีการทอ มัดหมี่

ผ้ามัดหมี่มีกรรมวิธีการทอผ้าที่ใช้เทคนิคการมัดและย้อม เริ่มจากนำเส้นด้ายหรือไหม มาย้อมสีแล้วมัดบริเวณที่ต้องการเก็บไว้ เมื่อนำไปย้อมสีอื่นจะได้ไม่ติดสี เพียงซึ่งเข้ามาบางส่วน โดยย้อมเรียงลำดับจากสีอ่อนไปหาสีเข้มจนครบตามลวดลายที่กำหนด ซึ่งปัจจุบันนี้บางท้องถิ่นได้นำสารฟอกขาวเข้ามา ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการมัดย้อมด้าย หลังจากนั้นแล้วจึงนำด้าย กรอเข้าหลอดตามลำดับ แล้วนำไปทอจะเกิดลวดลายบนผืนผ้าที่มีลักษณะคล้ายคลื่นเหลือมล้ำ อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของมัดหมี่ การทอผ้าชนิดนี้จึงต้องอาศัยความชำนาญในการมัดย้อม และทอเป็นอย่างมาก

การทอผ้ามัดหมี่มีเฉพาะในประเทศแถบเอเชียเท่านั้น ในกลุ่มชนไทยหลายเป็นกลุ่มชนที่ นิยมทอผ้ามัดหมี่กันอย่างกว้างขวาง ในประเทศไทยจะพบวิธีการทอผ้ามัดหมี่ของกลุ่มชนไทลาว แถบทุกจังหวัดในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สำคัญ ได้แก่ ผ้ามัดหมี่ของจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีความประณีตในการทอจนกล่าวกันว่า สามารถทอหน้าไม่ไหลได้ ในขณะที่ผ้ามัดหมี่ของจังหวัด สุรินทร์มีเนื้อไหมบางเบาและได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากเขมรทั้งวิธีการทอและลวดลายเข้า มามาก ส่วนภาคอื่น ๆ ก็พบว่า มีการทอผ้ามัดหมี่แถวภาคกลางแถบจังหวัดสุพรรณบุรี ราชบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท อุทัยธานี และยังพบในกลุ่มชนไทลื้อ ซึ่งเป็นเผ่าไทกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ในเขตสิบเอ๊กสารนี้เป็นเอ๊กสารที่สว่นไวสำหรับการศึกษาเท่านั้น เมื่อนูญาติไหนไปเซประโยชนดานการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอ๊กสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สองปันนา มณฑล ยูนนาน ประเทศจีนตอนใต้ และต่อมาได้อพยพเข้ามาอยู่ทั่วไปในล้านนา เฉพาะในกลุ่มชนไทลื้อกลุ่มหนึ่งในจังหวัดน่าน ก็ใช้วิธีการมัดหมี่สำหรับผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเรียกวิธีดังกล่าวว่า มัดก่าน หรือคาคก่าน

วิธีการมัดหมี่บนผ้าทอมัดหมี่ซึ่งมีมาแล้วกว่าพันปี ลายที่ใช้ในการทอผ้ามัดหมี่ที่พบเห็นกันทั่วไป ได้แก่ หมี่ข้อ หมี่โคม หมี่มักจับ หมี่กาน้อย หมี่ดอกแก้ว หมี่ขอ หมี่ใบไม้ ซึ่งถือกันว่าลายทั้ง 7 นี้ คือ แม่ลายพื้นฐาน นอกจากนี้ยังมีการนำแม่ลายดังกล่าวไปประสมประสานให้เกิดเป็นลายใหม่ ตามจินตนาการที่สั่งสมจากธรรมชาติ เครื่องมือ เครื่องใช้ ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี และศาสนา เช่น ลายหมี่นาคซึ่งสะท้อนถึงคติความเชื่อของบรรพชนเผ่าไทลาวในเรื่องการนับถือนาคว่าเป็น เจ้าแห่งงู ทำให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล นำความอุดมสมบูรณ์มาให้ชาวโลก การทอหมี่นาคยังมี จุดประสงค์เพื่อถวายพระในเทศกาลงานบุญต่าง ๆ ลายหมี่ขออ้อย (ร้อย) ได้ลายมาจากขอร้อยซึ่งเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่ทุกครัวเรือน

โดยที่ทำการทอผ้าแบบมัดหมี่ที่มีการทอขึ้นมาช้านานแล้ว และเป็นผ้าที่มีการทอขึ้นอย่างกว้างขวางในกลุ่มชาวไทลาว ผ้ามัดหมี่จึงมีอยู่หลายชนิด ได้แก่

1. มัดหมี่เส้นพุ่ง มีการมัดย้อมด้วยเฉพาะเส้นพุ่ง พบทั่วไปในประเทศไทย เช่น ภาคกลางพบที่จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดสิงห์บุรี และพบมากบริเวณจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงกลุ่มชนไทลาวที่อาศัยอยู่บริเวณที่ราบเวียงจันทน์และแถบตอนบนของที่ราบสูงโคราช ซึ่งกลุ่มนี้นิยมทอผ้าฝ้ายมัดหมี่ ส่วนกลุ่มที่อาศัยอยู่แถบเมืองปากเซ และตอนล่างของที่ราบสูงโคราช บริเวณตอนใต้ของจังหวัดขอนแก่นนิยมทอผ้าไหมมัดหมี่

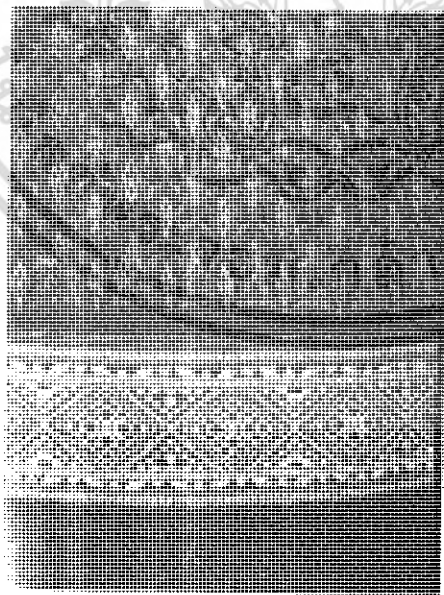
2. มัดหมี่เส้นยืน จะมัดย้อมด้วยเฉพาะเส้นยืน พบในบางจังหวัด เช่น เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ราชบุรี เพชรบุรี ส่วนใหญ่เป็นผ้าเรียกว่า "ผ้าอัมปรม"

ผ้ามัดหมี่นั้นมีการนำมาใช้ทั้งเป็นผ้าห่อคัมภีร์ โดยทอด้วยเส้นไหมขนาดกว้างยาวประมาณ 75 x 50 เซนติเมตร และที่พบมาก คือ ทอผ้ามัดหมี่เป็นชิ้น ในบางท้องถิ่นจะใช้วิธีมัดหมี่ร่วมกับวิธีการทออื่น ๆ เช่น ชาวไทลื้อ จังหวัดน่าน นิยมทอชิ้นมัดหมี่สลัษิดในแนวขวางเรียกการทอผ้ามัดหมี่ว่า "มัดก่าน" หรือ "คาคก่าน" กลุ่มลาวครั่ง ลาวกา ที่จังหวัดพิจิตรจะทอผ้าไหมมัดหมี่สลัษิดตามทางยาวเป็นตัวชิ้น แล้วต่อตีนชิ้นด้วยฝ้ายลายจก ส่วนกลุ่มลาวครั่งที่บ้านทัพคล้าย บ้านทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี บ้านเนินขาม อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท บ้านกุดเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จาก อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท นั้นตัวขึ้นจะเป็นผ้าฝ้ายทอลายริ้วขนานลำตัว สีแดงสลับเหลือง ส่วนตัวขึ้นนิยมทอมัดหมี่ 2 แบบ ได้แก่ แบบขึ้นหมี่ลวดหรือโลด คือ ทอมัดหมี่ทั้งผืนต่อเนื่องกันตลอด และแบบขึ้นหมี่ตา คือ ทอมัดหมี่คันด้วยทอขีดเป็นลายริ้วขนานกับลำตัวแล้วต่อด้วยตีนจก ในสมัยก่อนมีการใช้ผ้ามัดหมี่บางชนิดที่เป็นเครื่องแสดงศักดิ์ของผู้สวมใส่อีกด้วย ได้แก่ ผ้าปูม เขมร หรือที่คนไทยเรียกว่า ผ้า สมปักปูม

ผ้ามัดหมี่แต่เดิมจะใช้สีย้อมที่ได้มาจากธรรมชาติ เช่น รากไม้ ลูกไม้ป่าชนิดต่าง ๆ สีย้อมธรรมชาติที่นิยมใช้ทั่วไป ได้แก่ สีคราม มาจากต้นครามซึ่งเป็นป่าไม้ป่าขึ้นอยู่ทั่วไปในถิ่นที่อยู่ของ ไทลื้อและไทลาว สีแดงมาจากตัวครั่ง สีเหลืองจากขมิ้นชัน และสีดำจากเม็ดมะเกลือ สีย้อมผ้า ธรรมชาติของผ้าทอมัดหมี่ของกลุ่มชนไทยลาว ยังใช้แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น เช่น มัดหมี่จากอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา นิยมสีย้อมเป็นสีแดงเข้ม ๆ ออกสีขาว ผ้ามัดหมี่จากจังหวัดอุบลราชธานี นิยมย้อมสีพื้นเป็นสีน้ำตาลไหม้ ส่วนลวดลายนิยมใช้สีเหลือง ผ้ามัดหมี่จากจังหวัดสุรินทร์ สีย้อมที่นิยม คือ สีแดง สีเหลือง สีน้ำตาล สีน้ำเงิน สีเขียว และสีดำ

วิธีการย้อมสีธรรมชาติเป็นเรื่องที่ยุ่งยากและหลายขั้นตอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการย้อมผ้าไหม หากวิธีการย้อมไม่ถูกต้อง คุณหมึกไม่เหมาะสมก็ไม่สามารถย้อมติดได้ ต่อมาจึงนิยมใช้การย้อมสีเคมี ซึ่งไม่ยุ่งยากและย้อมง่ายกว่า การใช้สีย้อมเคมีจึงแพร่หลายต่อมาในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ้ายก

ฝ้ายที่มาจากกรรมวิธีการทอแบบยกดอก โดยยกเส้นด้ายขึ้นขึ้นลง เรียกกันว่า ฝ้ายก โดยแต่เดิมจะใช้ไม้เรียวแหลมคัดเก็บลายแล้วสอดเส้นด้ายพุ่งตามแนวที่คัดไว้ ทอจนเต็มลาย ต่อมาได้มีการริเริ่มสร้างตะกอลอย (เขาลอย) ขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ทอโดยไม่ต้องคัดเก็บลายแล้วถอดออก เมื่อจะทอต้องเก็บใหม่ทุกครั้งเหมือนการทอแบบเดิม อีกทั้งในบางท้องถิ่นยังมีการนำที่กระดูกมาใช้เพื่อช่วยประหยัดเวลาขึ้น ลวดลายยกดอกที่ปรากฏ ได้แก่ ลายสามถึงแปดตะกอล ลายกำปลา และลายซัดสอง เป็นต้น ดังนั้นลวดลายที่ปรากฏบนผืนผ้าจะโดดเด่นอันเนื่องมาจากวิธีการทอและสีเส้นที่เลือกใช้

นอกจากนี้บางครั้งมีการเพิ่มเส้นด้ายพุ่งจำนวนสองเส้นหรือมากกว่านั้น รวมถึงด้นเงิน ด้นทองเข้าไป ทำให้ได้ลวดลายที่เหมือนกับการจกและขิดมาก แต่สามารถสังเกตความแตกต่างได้ว่า ฝ้ายกจะมีชายเชิงที่แปลกกว่าผ้าขิด และเมื่อดึงเส้นพุ่งพิเศษของผ้าจก ผ้าขิดออกจะไม่เกิดผลใด ๆ ขณะที่ถ้าดึงเส้นพุ่งที่เพิ่มเข้าไปในฝ้ายกดอกจะทำให้เนื้อผ้าเสียหาย

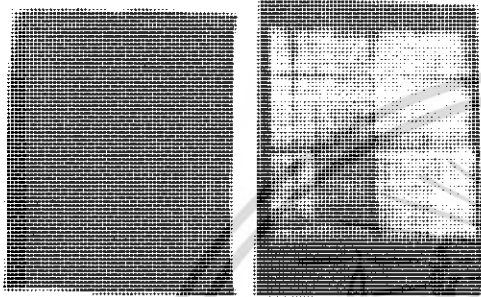
ฝ้ายกมักจะเรียกชื่อตามวัสดุที่ใช้ เช่น ผ้าทอยกด้นทอง เรียกว่า ฝ้ายกทอง ฝ้ายกที่มีเชิง เรียกว่า ผ้าเชิงเงินหรือทอง ฝ้ายกดอกแต่ละ

ท้องถิ่นจะมีเอกลักษณ์เฉพาะอันเกิดจากลวดลาย ฝ้ายกมีการทอกันมากในภาคเหนือ เช่น ที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบที่จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสุรินทร์ และฝ้ายกของภาคใต้ที่มีชื่อเสียงมาก คือ ฝ้ายก จังหวัดนครศรีธรรมราช ฝ้ายกพุมเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ฝ้ายกเกาะยอ จังหวัดสงขลา เป็นต้น ซึ่งในอดีตมีการทอกันอย่างแพร่หลาย ส่วนใหญ่ฝ้ายกจะนิยมใช้เป็นผ้านุ่ง โดยจะนุ่งในโอกาสพิเศษ เช่น เจ้านายฝ่ายในสมัยก่อนจะทรงฝ้ายกพร้อมเสื้อเย็บแบบแขนยาวและมีทรงสะพักสำหรับออกงานพระราชพิธี การใช้ฝ้ายกในเมืองนครศรีธรรมราชก็จะแบ่งชนิดตามฐานะผู้ใช้ด้วย และนุ่งเฉพาะในพิธีแต่งงาน ไปวัด งานบวชนาค งานโกนจุก เป็นต้น นอกจากนี้จะมีการทอเป็นผ้าห่มในภาคเหนือ ที่เรียกกันว่า ผ้าห่มตาแสงหรือผ้าห่มตาไ้ก้ เป็นผ้าฝ้ายทอยกดอกสีดำ แดง ขาว สลับสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งเส้นพุ่ง เส้นยืน ทำให้เกิดลายตารางสี่เหลี่ยม และผ้าหม่นของกลุ่มเสื้อสายลาวในล้านนา โดยใช้
ฝ้ายเส้นใหญ่ สีแดง ดำ ขาว ทอพื้นผ้าด้วยวิธียกดอก แล้วทอเชิงด้านหนึ่งเป็นจกและขีด

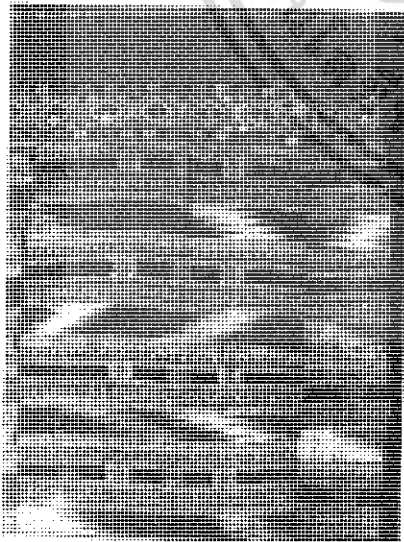
ผ้ามุก

“มุก” เป็นวิธีการทออีกอย่างหนึ่งซึ่งใช้
กันน้อยมากแล้วในปัจจุบัน ผ้าที่เรียกว่า ผ้ามุก มี
วิธีการทอที่ใช้วิธีเพิ่มเส้นด้ายยืนเข้าไปในผืนผ้า
โดยเตรียมเส้นด้ายยืนพิเศษไว้ตอนบนของกี่เหนือ
ด้ายเส้นยืนธรรมดาที่ขึงไว้ ลวดลายที่เกิดจาก
เทคนิคนี้คล้ายกันมากกับลวดลายที่เกิดจากวิธีการ
ขีดและการจก จึงอาจทำให้เข้าใจผิดได้ง่าย ถ้าหาก

เกิดการสับสนในทิศทางของด้ายเส้นยืน ปัจจุบันมีกลุ่มที่ยังทอผ้าด้วยเทคนิคมุก ได้แก่ ชาวไทพวน
ที่ตำบลหาดเสี้ยว จังหวัดสุโขทัย และที่อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ใช้ทอตัวผ้าสั้น เป็นลาย
ขนาดเล็กสีเขียว เป็นต้น

ผ้าลายเกาะหรือล่อง

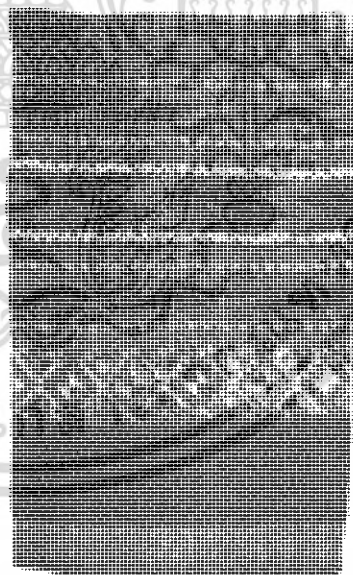
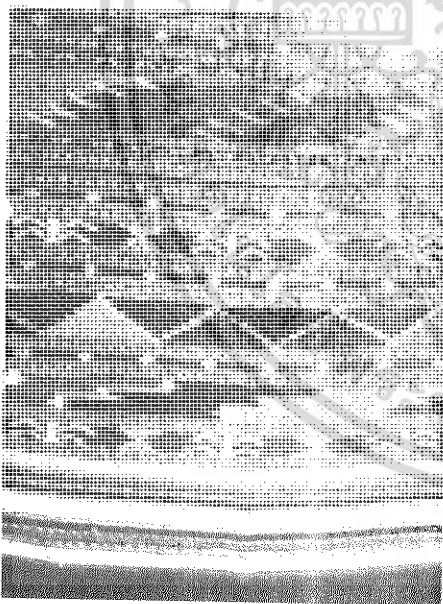
วิธีการทอผ้าแบบเกาะหรือล่องนี้เป็นการทอที่
ไม่ได้ใช้เส้นด้ายพุ่งสอดจากริมผ้าด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่ง
ตามวิธีการทอแบบธรรมดาทั่วไป และไม่ได้เพิ่มเส้นพุ่งพิเศษ
เข้าไปในเนื้อผ้า เช่น วิธีการจก การทอแบบเกาะจะใช้
เส้นด้ายพุ่งหลายสีเป็นช่อง ๆ เกี้ยวและผูกเป็นห่วงรอบด้าย
เส้นยืนเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับเนื้อผ้าตามลวดลายที่
กำหนด ซึ่งแม้ว่าลายจะละเอียดซับซ้อนก็สามารถทอขึ้นได้
ด้วยวิธีนี้

การเกาะเป็นวิธีการทอซึ่งรู้จักกันไม่มากนักใน
กลุ่มคนตระกูลไท ยกเว้นกลุ่มไทลื้อ อำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา และอำเภอ
เชียงของ จังหวัดเชียงราย รวมทั้งไทลื้อบางกลุ่มในประเทศลาว สำหรับไทลื้อที่จังหวัดน่าน ได้มีด้านการค้า
เอ็กสารินเป็นเอ็กสารินหลวงในเวลาหนึ่งปี การเชิงเพื่อการค้าขาย
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การส่งเสริมการทอผ้าด้วยเทคนิคนี้ในปัจจุบัน โดยเรียกวิธีการทอชนิดนี้ว่า “ล้วง” ทอผ้าที่เรียกว่า ผ้าลายน้ำไหลและผ้าลายล้วง ผ้าลายล้วงจะสอดฝ้ายขึ้นลงมีลักษณะกระจายเส้นออกไปในทิศทางตรงกันข้าม เมื่อทอเสร็จจะเห็นลายคล้ายดาวแจกบนผืนผ้าลายล้วง แต่เดิมจะให้ฝ้ายล้วน ปัจจุบันมีการทอทั้งจากฝ้ายและใยสังเคราะห์ บางครั้งอาจทอทั้งผืน หรือทอเฉพาะเชิงก็มี ส่วนผ้าขึ้นของชาวไทลื้อที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จะทอแบบเกาะเป็นลายขวางกว้างประมาณครึ่งนิ้ว มีลายคันตกแต่งที่เรียกว่า “ลายดอกผักแว่น” เรียกขึ้นชนิดนี้ว่า “ขึ้นเมืองลิน” และขึ้นของชาวไทลื้อที่อำเภอ

เชียงของ จังหวัดเชียงราย ใช้วิธีการทอแบบเกาะทอลวดลายประดับผ้าขึ้นเป็นลายทางเรขาคณิต ลายจะกว้างถึงสี่นิ้ว นิยมใช้สีเหลือง ฟิว เขียว ชมพูสด นอกจากนี้การทอผ้าห่อคัมภีร์ที่มีไม้ไผ่สอดสลับยังมีลักษณะการทอด้วยวิธีเกาะสลับสีเส้นฝ้ายกับไม้ไผ่สอดคั่นจนเป็นลวดลายเรขาคณิตบนผืนผ้า ขนาดกว้างยาวประมาณ 55 x 30 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ้าลายน้ำไหล

ผ้าลายน้ำไหล ทอด้วยเทคนิคการทอแบบลั้ง โดยใช้ฝ้ายสีต่าง ๆ ซึ่งม้วนอยู่ในมะสวย (หลอดไม้ไผ่อันเล็ก ๆ ไข่วาง) สอดขึ้นลงให้ไหลไปในทางเดียวกัน ไส้ระดับไปเรื่อย ดูคล้ายการไหลของสายน้ำ วิธีการทอนี้นิยมทอกันในกลุ่มเชื้อสายชาวไทลื้อ จังหวัดน่าน โดยนิยมทอเป็นผ้าชิ้น ขณะที่ผ้าลายมุกซึ่งเป็นผ้าทอพื้นเมืองอีกวิธีหนึ่งที่ใช้ทอสำหรับผ้าหอบหรือผ้าห่ม ผ้าปูนอน พื้นราบซึ่งอาจทอลายมุกทั้งผืนหรือบางส่วน ส่วนผ้าลายน้ำไหลเป็นลายที่ทอกันในยุคหลัง ประมาณ 80-100 ปี สันนิษฐานว่า การออกแบบลายนั้นพัฒนามาจากลายผ้าของชาวลื้อ ลายผ้าลายน้ำไหลสมัยแรก ๆ นิยมใช้ไหมเงินและไหมคำทอค้นลายผ้าตรงส่วนที่เป็นรอยหยักของกระแสน้ำ จากนั้นใส่ลายมุกรูปสัตว์แทรกไว้อีก แสดงว่า ผู้ที่คิดทอลายน้ำไหลในตอนแรกนั้นไม่ได้ลอกเลียนแบบลายของชาวไทลื้อมาทั้งหมด ผ้าลายน้ำไหลบางผืนก็ค้นด้วยลายชิ้นป่อง ปัจจุบันมีการพัฒนาลายน้ำไหลไปในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลายน้ำไหลสายรุ้ง ลายจรวด ลายดอกไม้ ลายธาตุ ลายกาบ ลายใบมีด เป็นต้น

ผ้าหางกระรอก

เป็นผ้าที่ทอขึ้นโดยมีวิธีการนำด้ายหรือไหมที่ย้อมแล้วสองสีมาปั่นควบกันเป็นสองเกลียวสลับสีกัน เมื่อบั่นเสร็จแล้วจะเห็นเป็นลายจากนั้นจึงนำไปทอ เป็นเส้นยืนหรือเส้นพุ่งตามต้องการ ผ้าที่ใช้วิธีนี้เรียกว่า การปั่นโก เช่น ชวงบนของตีนซิ่นเชียงแสน หรือปั่นโก เป็นเส้นยืนคั่นในซิ่นตา ซิ่นก่านของไทยวน เชียงใหม่ เป็นต้น

วิวัฒนาการกรรมวิธีการทอผ้าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญที่สืบทอดกันมาในกลุ่มชนชาติไทยจากยุคหนึ่งสู่ยุคหนึ่ง การทอผ้าและรวมกับการพัฒนาเทคนิคเครื่องมือเครื่องใช้ในการทอผ้าพื้นเมืองของไทยในท้องถิ่นต่าง ๆ จึงเป็นพัฒนาการที่สำคัญของกลุ่มชนชาติไทย และเป็น เครื่อง ยืนยันถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่สามารถคิดค้นเทคนิควิธีอันซับซ้อนที่สร้างสรรค์ลวดลายอันสวยงามและประณีตลงบนผืนผ้าขึ้นมาได้

แบบอย่างของตนจะยังคงอยู่ ซึ่งนับเป็น วัฒนธรรมที่มีคุณค่า มีเอกลักษณ์ของตนเองควรที่จะได้รับการส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการทอผ้า พื้นบ้านพื้นเมืองของล้านนาไทยสืบต่อไป เพราะนอกจากจะเป็นการสร้างงานให้กับประชาชน ทำให้เกิดการกระจายรายได้ซึ่งเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประชาชนในชนบทแล้ว ยังเป็นการดำรงรักษาคุณค่าของผ้าพื้นบ้านพื้นเมืองของไทยให้คงอยู่สืบไปด้วย

3.7 ศึกษาศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่

หัตถกรรมเมืองเชียงใหม่

เชียงใหม่มีหัตถกรรมมากมายหลายอย่าง มีทั้งที่คิดทำขึ้น เพื่อใช้งานในชีวิตประจำวัน และงานที่ประณีตบรรจงด้วยฝีมือ เชิงช่างอย่างที่เรียกกันว่า หัตถศิลป์ เช่น งานไม้แกะสลัก ซึ่งเป็นงานที่สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน ตามโลกทัศน์ของสังคมนั้น ๆ โดยขึ้นอยู่กับความอุปถัมภ์ของเจ้านาย ส่วนงานหัตถกรรมของชาวบ้านนั้นสร้างขึ้นสนอง ความต้องการของชาวบ้าน โดยเฉพาะ เช่น ผ้าทอ หม้อดินเผา หรือเครื่องจักรสาน

เนื่องจากเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรล้านนามาช้านาน จึงมีงานศิลปหัตถกรรมมากมาย ทั้งด้านงานศิลปะและงานช่าง อีกทั้งมีช่างฝีมือจากที่ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก มาตั้งรกรากอยู่บริเวณรอบกำแพงเมือง งานฝีมือด้านต่าง ๆ ของเชียงใหม่จึงรุ่งเรืองและอยู่ในความอุปถัมภ์ของเจ้านายคุ่มหลวง เมื่อเจ้านายหมดอำนาจ งานช่างฝีมือก็อ่อนแอตามไปด้วย

ปัจจุบันงานด้านหัตถกรรมของเชียงใหม่ บางแห่งยังคงสร้างขึ้นตามแบบเดิมในอดีต ส่วนใหญ่แม้ยังใช้พื้นฐานของเทคนิค และวิธีการผลิตเก่า แต่ได้ปรับเปลี่ยนและพัฒนาทั้งรูปแบบทางศิลปะ กระบวนการผลิต และการจัดการให้เข้ากับกลไกตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งงานด้านหัตถกรรมของเชียงใหม่ ที่ยังคงเป็นเอกลักษณ์และเป็นที่ยอมรับอยู่หลายชนิด เช่น เครื่องเงิน เครื่องเงิน ไม้แกะสลัก ผ้าทอตีนจก ผ้าไหมสันกำแพง เครื่องปั้นดินเผา ร่ม และกระดาษสา เป็นต้น

ไม้แกะสลัก

การแกะสลักเป็นวิธีการฝากฝีมือเชิงศิลป์บนงานไม้ได้อย่างเยี่ยมยอดวิธีหนึ่ง โดยเฉพาะงานหัตถกรรมไม้แกะสลักของชาวล้านนาที่สืบสานมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งวิธีการแกะสลักและความเชื่อ ความคิด ตลอดจนความหมายของลวดลายต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่าตามวัดเก่าๆ หลายวัดที่เชียงใหม่จะมีการแกะสลักสวนต่าง ๆ ไว้อย่างวิจิตร
งดงามไม่ว่าจะเป็นคันทวย ประตู หน้าบัน หอพระไตรปิฎก ฯลฯ ไม้ที่เคยกระด้างในความรู้สึกก็
กลับมีความอ่อนช้อย มีชีวิตชีวาด้วยวิธีการแกะสลักอย่างมีฝีมือ ทั้งยังบันทึกเป็นเรื่องราวต่าง ๆ
อีกด้วย

ไม้แกะสลักปัจจุบันมีหลายรูปแบบ อาทิ ดอกไม้ประดับปักแจกันหรือหรือแขวนผนัง
ดินสอแท่งน้อย โต๊ะ ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ รูปภาพแขวนผนังบ้านพระพุทธรูป หน้ากาก ฯลฯ

แหล่งทำไม้แกะสลักที่งดงามแห่งหนึ่งของเชียงใหม่ก็คือ หมู่บ้านถวาย ตำบลขุนคอง อำเภอ
หางดง ซึ่งแน่นอนว่าอาชีพหลักของชาวบ้านก็คือการแกะสลักไม้นั่นเอง ทั้งยังมีร้านรวงขนาดใหญ่
น้อยมากมายเปิดจำหน่ายสินค้าประเภทนี้ นอกจากนี้ที่สันกำแพงก็มีโรงงานผลิตไม้แกะสลัก และ
มีการสาธิตให้นักท่องเที่ยวได้ชมอีกด้วย

งานไม้แกะสลักเป็นงานศิลปหัตถกรรมอีกประเภทหนึ่งที่อยู่คู่วิถีชีวิตชาวเชียงใหม่มานาน

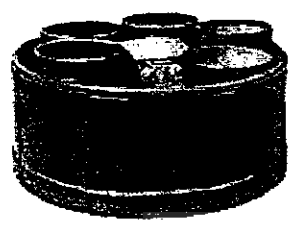

หมู่บ้านถวาย ต.ขุนคอง อ.หางดง อยู่ห่างจากเมืองกุงไปตามเส้นทางสายเชียงใหม่-ฮอด
ประมาณ กม. 15 และมีทางแยกซ้ายเข้าหมู่บ้านมีโรงงานผลิตไม้แกะสลัก ผลิตภัณฑ์เลียนแบบ
ของเก่าเพื่อจำหน่ายทั้งปลีกและส่งอำเภอหางดงจะจัดงานศิลปหัตถกรรมไม้แกะสลักบ้านถวาย
เป็นประจำทุกปี ซึ่งจะเริ่มเสาร์สุดท้ายของเดือนมกราคม สอบถามรายละเอียดได้ที่ อบต.ขุนคอง
โทร. 0 5344 1258 หมู่บ้านบ่อสร้าง ต. ต้นเปา อ. สันกำแพง เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำร่วม
พัด ไม้แกะสลักหมู่บ้านต้นผึ้ง ต. ต้นเปา อ. สันกำแพง เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำร่วมไม้
แกะสลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ขออนุญาต
ถือว่าผิดกฎหมาย และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องเงิน

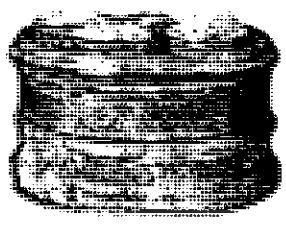

เป็นสินค้าพื้นเมืองที่ขึ้นหน้าขึ้นตาอย่างหนึ่งของเชียงใหม่ นักท่องเที่ยวนิยมซื้อไปใช้และประดับบ้าน เป็นภาชนะเครื่องใช้ที่สานด้วยไม้ไผ่แล้วเคลือบด้วยรัก เขียนลวดลายประดับตกแต่งด้วยชาด ทองคำเปลว หรือเงินเปลวส่วนมากแล้วในบริเวณตอนเหนือของไทยรอบๆ เชียงใหม่มีการผลิตกันเป็นศูนย์อุตสาหกรรมเครื่องเงินของไทยนั้นมีลักษณะเด่นแตกต่างจากเครื่องเงินประเทศอื่นๆ ในภาคพื้นเอเชีย เช่น จีนและญี่ปุ่น โดยมากมักจะทำเป็นรูปภาชนะเบาๆ เช่น ถ้วย ชัน กล่องบุหรี ถาด แจกัน เป็นต้น มีโรงงานอยู่แถวถนนนันทาราม ถนนเชียงใหม่-สันกำแพงและถนนช้างคลาน และที่หมู่บ้านศรีปิ่นคริว ต. ท่าศาลา อ. เมือง เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำไม้ไผ่ขัดโครง เครื่องเงิน

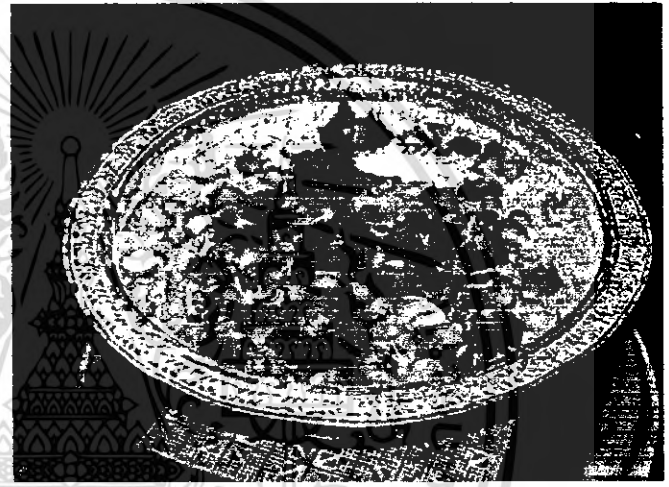
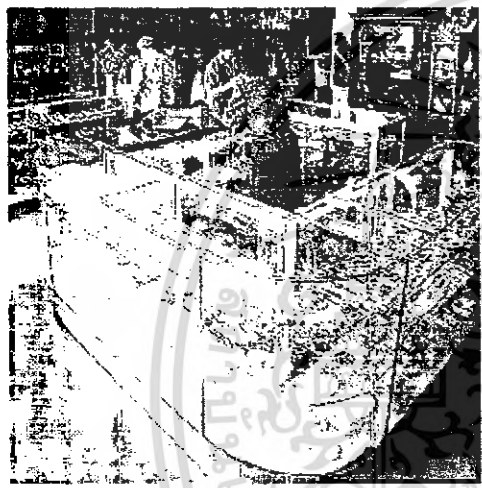

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องเงิน

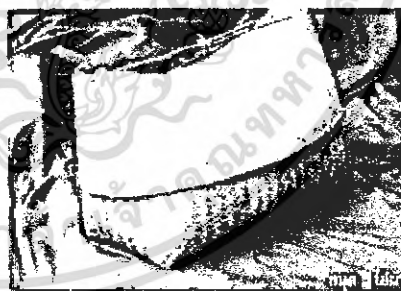
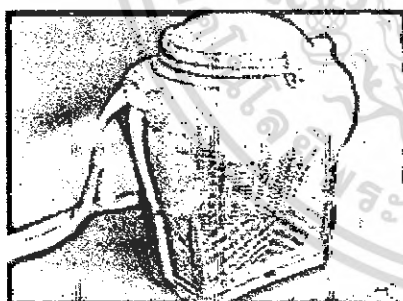
หมู่บ้านทำเครื่องเงิน อยู่บริเวณถนนวิบูลย์ ต. หายยา อ. เมืองผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเครื่องเงินลวดลายประณีตบรรจงเช่น หีบบุหรี ช้อน ส้อม ถาดผลไม้ เขียนหมาก ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีโรงงานผลิตเครื่องเงินอยู่บริเวณเส้นทางเชียงใหม่-สันกำแพง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องจักสาน

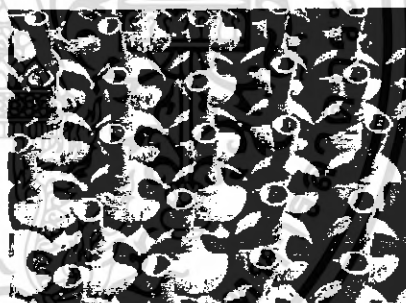
หมู่บ้านร้อยจันทร์ ต. หนองควาย อ. หางดง เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการสานฝาหลายอำเภอบ้านดอนแก้ว ต. ดอนแก้ว อ. สารภี เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการสานคอกหมู่บ้านปาง ต. ปาง อ. สารภี จากทางหลวงหมายเลข 11 ไปตามทาง เส้นสารภี เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการจักสานชาวบ้านผลิตเครื่องจักสานจากไผ่หลามมากันตั้งแต่บรรพบุรุษ เครื่องจักสานที่สาน เช่น โคมไฟ ตะกร้า แขก (เครื่องมือหาปลา)

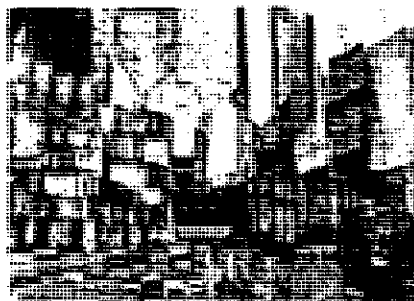
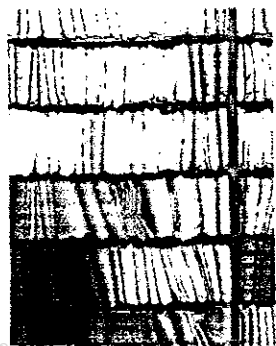
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องเคลือบดินเผาสังคโลก เครื่องสังคโลกเป็นเครื่องปั้นดินเผาชนิดพิเศษและมีชื่อเสียงมาก มีลักษณะเป็นสีเขียวไขก่า ปั้นด้วยมือเคลือบน้ำยาแล้วเข้าเตาเผา เป็นวิธีเดียวกันกับที่ทำมาแล้ว ในสมัยโบราณ สินค้าสำเร็จรูปที่เป็นสังคโลกนี้นิยมกันแพร่หลายทั่วประเทศและทั่วโลก มีตั้งแต่ของใช้จนกระทั่งถึงโต๊ะตะเกียง แจกันงาน ที่เขียนรูปหรือ ขันและเครื่องถ้วยชามอื่นๆ แหล่งผลิตอยู่ แถวถนนเชียงใหม่-สันกำแพง และถนนโชตนาหมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผาเมืองกรุง ต. หนองควาย อ. หางดง เป็นหมู่บ้านที่ทำเครื่องปั้นดินเผาชนิดต่างๆ เช่นหม้อแกงหม้อน้ำ แจกัน โดยเฉพาะน้ำตัน (คนโทใส่น้ำที่ชาวเหนือนิยมวางไว้หน้าบ้านให้ผู้ผ่านไปมาได้ดื่มดับกระหาย)นั้นเป็นที่นิยมทั่วไป แก้วคนที่พบเห็น ปัจจุบันได้มีการพัฒนากรรมวิธีในการผลิตและรูปแบบเครื่องปั้นดินเผาเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีสีสันสดชื่น บ้านเมืองกรุงอยู่ห่างจากตัวจังหวัดเชียงใหม่ ไปตามเส้นทางเชียงใหม่-หางดง ประมาณ 10 กิโลเมตรหรือจากถนนสายวงแหวน (ทางหลวงหมายเลข 11 สยามบิณ) ประมาณ 6 กิโลเมตรโดยอยู่ก่อนถึงทางแยกตัดใหม่สายหางดง-สะเมิงเพียงเล็กน้อยหมู่บ้านกวนหารแก้ว ต. หารแก้ว อ. หางดง เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำเครื่องปั้นดินเผา โรงงานไทยศิลาตล เป็นโรงงานผลิตเครื่องเคลือบดินเผาแบบโบราณ ห่างจากตัวเมือง 6 กิโลเมตร

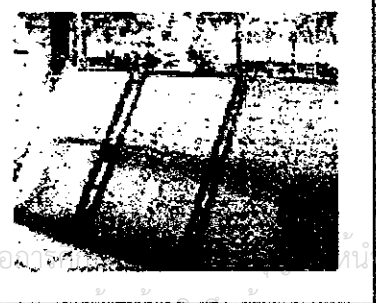
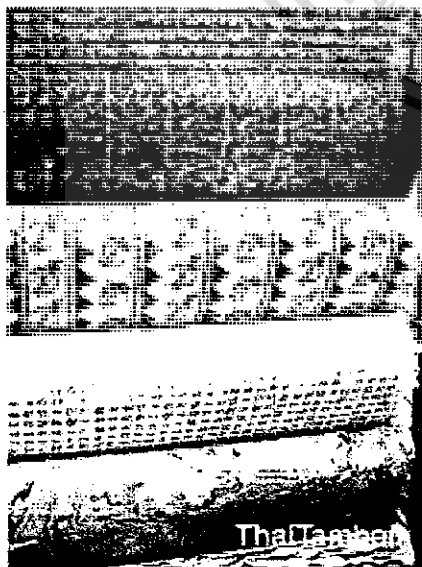
ผ้าไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้จัดทำเห็นประโยชน์ของการนำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมู่บ้านหนองอาบช้าง ต. สบเตี้ยะ อ. จอมทอง เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำผ้าฝ้าย
 ทอมือย้อมสีธรรมชาติ(ทางหลวงหมายเลข 108กม.ที่ 62 เลยทางขึ้นดอย อินทนนท์ไปอีก) เก้าไม้
 ล้านนาวิริสรุท ตั้งอยู่ริมถนนสายเชียงใหม่-ฮอดกม.ที่ 29 จากตัวเมืองเชียงใหม่ บ้านเลขที่ 1
 หมู่ 6 ถนนเชียงใหม่-ฮอด ต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง ลักษณะเด่นของวิริสรุทแห่งนี้คือการดัดแปลง
 เตาต้มใบยาสูบมาเป็นที่พักและร้านอาหารในบรรยากาศร่มรื่นของต้นไม้ชานาพันธุ์ ห้องประชุม
 ขนาด 50-60 คนและเรือนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายจากฝีมือของกลุ่มแม่บ้านในอำเภอ
 ไกล่เคียง ติดต่อบริการรายละเอียดได้ที่ โทร. 0 5383 4470-5 บ้านไร่ไผ่งาม เป็นหมู่บ้านผลิตผ้า
 ฝ้ายทอมือแบบโบราณที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่กิโลเมตรที่ 69-70
 ตามเส้นทางเชียงใหม่-ฮอดและเลี้ยวซ้ายเข้าไปหมู่บ้านอีกประมาณ 1 กม.ทางเข้าหมู่บ้านร่มรื่น
 ด้วยเงาไม้ไผ่สองข้างทาง ปัจจุบันกลุ่มแม่บ้านซึ่งได้รับการถ่ายทอดการผลิตผ้าฝ้ายทอมือย้อมสี
 ธรรมชาติ จากคุณป้าแสงดาบັນสิทธิ์ ศิลปินแห่งชาติ รวมกลุ่มกันผลิต ที่บ้านป่าแสงดา ซึ่งอยู่ติด
 กับลำน้ำปิง ปัจจุบันได้จัดทำเป็น "พิพิธภัณฑ์ผ้าป่าดา" เพื่อรำลึกถึงผลงานของท่าน และยังแสดง
 ถึงชีวิตความเป็นอยู่แบบพื้นบ้านในสมัยก่อนด้วย ข้อมูลเพิ่มเติม โทร. 0 5336 1231 โทรสาร 0
 5336 1230 สถานที่ติดต่อ ในเมืองเชียงใหม่ โทร. 0 5327 3625 หมู่บ้านทอผ้าขึ้นตีนจกแม่แจ่ม
 ตั้งอยู่ในเขตอำเภอแม่แจ่ม เดินทางโดยใช้เส้น ทางสายจอมทอง-อินทนนท์ ประมาณกม. 38 มีทาง
 แยกซ้ายเข้าอำเภอแม่แจ่ม ตำบลที่มีชาวบ้านทอผ้ามากที่สุด คือ ตำบล
 ท่าผา ห่างจากตัวอำเภอ 3 กิโลเมตร

กระดาษสา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษาเท่านั้น ไม่ใช่ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาหรือเผยแพร่ข้อมูลใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือการนำออกไปใช้

กระดาษสาทำมาจากต้นไม้ชื่อ กระดาษ ซึ่งเป็นต้นไม้ขนาดกลางชนิด *Broussonetia papyrifera* Vent. ในวงศ์ Moraceae ขอบขึ้นในที่ชื้นแฉะตามริมแม่น้ำลำคลอง ใบใหญ่เท่าฝ่ามือหรือกว่านั้น บ้าง รูปไข่ปลายแหลม ขอบใบเป็นจักๆ หรือเว้าเป็น ๓ แฉก มีขนทั้ง ๒ ด้าน เปลือกใช้ทำกระดาษได้ เรียก กระดาษสา พายัพเรียก ส่า หมูบ้านต้นเปา ต. ต้นเปา อ. สันกำแพง เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำกระดาษ

ร่ม

ร่มบ่อสร้าง เป็นสินค้าพื้นเมืองที่ได้รับความนิยมอย่างมากในหมู่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศสาเหตุที่เรียกว่าร่มบ่อสร้าง เพราะร่มนี้ผลิตกันที่บ้านบ่อสร้าง

สมัยก่อนชาวบ้านจะทำร่มกันใต้ถุนบ้าน แล้วนำออกมาวางเรียงรายเต็มกลางลานบ้านเพื่อผึ่งแดดให้แห้ง สีเส้นและลวดลายบนร่มนั้น สะดุดตาผู้พบเห็นมีทั้งหมด 3 ชนิดด้วยกัน คือร่มที่ทำด้วยผ้าแพร ผ้าฝ้าย และกระดาษสา แต่ละชนิดมีวิธีทำอย่างเดียวกัน ปัจจุบันถ้าหากนักท่องเที่ยวประสงค์จะชมขั้นตอนการผลิต ไปชมได้ที่ศูนย์อุตสาหกรรมทำร่ม ไปตามถนนสายเชียงใหม่-สันกำแพง

เทศกาลและงานประเพณี

งานร่มบ่อสร้าง

จัดขึ้นประมาณเดือนมกราคมของทุกปี ที่บริเวณศูนย์หัตถกรรมร่มบ่อสร้าง มีการแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ทำจากกระดาษสาโดยเฉพาะร่มบ่อสร้าง มีการแสดงทางวัฒนธรรม ขบวนแห่ ประเพณีพื้นบ้านและการประกวดต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 ศึกษางานสถาปัตยกรรมท้องถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่

สถาปัตยกรรมล้านนาไทย

สถาปัตยกรรมล้านนาไทย หมายถึง รูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะเฉพาะตัวในขอบเขตจังหวัดต่าง ๆ 8 จังหวัด ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อิทธิพลสำคัญที่เป็นแรงผลักดันให้เกิดรูปแบบสถาปัตยกรรมล้านนานั้นมีปัจจัยประกอบ 4 ข้อด้วยกันคือ

1. ด้านภูมิศาสตร์สภาพแวดล้อม ตั้งอยู่ในทางตอนเหนือของประเทศอากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว จำเป็นต้องให้เปิดหน้าต่างน้อย
2. วัสดุรวมทั้งวิธีการก่อสร้างใช้ไม้เป็นส่วนมาก
3. สภาพเศรษฐกิจ สังคม ไม่ฟูฟ้อล้งการเหมือนทางภาคกลาง เนื่องจากเศรษฐกิจย่ำแย่กว่า
4. ความเชื่อในพระพุทธศาสนา เป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้เกิดศิลปกรรมนี้ขึ้นมา

ประเภทของสถาปัตยกรรมล้านนาไทย

1. สิ่งก่อสร้างทางศาสนา ได้แก่ โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ หอไตรสถูปเจดีย์ เป็นต้น

ก. โบสถ์ วิหาร มีรูปสิงห์เฝ้าประตูทางเข้าออก ลักษณะทั่ว ๆ ไปมีระเบียบของโครงสร้างตลอดจนรูปทรงคล้ายกับทางภาคกลาง แต่ก็ยังมีส่วนประกอบปลีกย่อยที่แบ่งลักษณะไปถึงสกุลให้เห็นความแตกต่างกัน ลักษณะที่เห็นได้เด่นชัดของโบสถ์ วิหารแบบล้านนา คือ

1. ส่วนหลังคา ที่นิยมซ้อนกันหลาย ๆ ชั้น มีลักษณะเอนคู่ และแจ่ออกไปทำให้มีพื้นที่ใช้สอยภายในกว้างขึ้น แบ่งชั้นหลังคาออกจากกันด้วย “คอสอง” ลักษณะทรงหลังคามักนิยมโค้งอ่อนตั้งแต่ช่วงกลางลงมา และอีกแบบหนึ่งตัดให้โค้งอ่อน ตามช่วงปลายแต่อย่างแรกนิยมมาก ล้วงขวางโดยทั่วไป

2. ไบระกาหรือปี่มลม ไม่นิยมทำนาคสะดุ้งเหมือนของภาคกลางปี่มลมโค้งก่อน ตามส่วนโค้งของหลังคา ยึดหัวแปเอาไว้ตรงส่วนปลายนิยมทำ 3 แบบ คือ

- แบบงอนเป็นหัวพญานาค
- แบบขมวดเป็นตัวหงา ทางภาคเหนือเรียก “หางวัน”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บั้มลมไม้ป่าเรียบ ไม่มีส่วนงอนตรงปลาย

3. ค้ายัน เป็นค้ายันหูช้าง ใช้ไม้แกะลวดลายบรรจุในรูปสามเหลี่ยมใหญ่ขึ้นไปรับแปดตัวริมล่าง นับเป็นความจำเป็นตามโครงสร้าง ทั้งเป็นส่วนประกอบประดับให้เกิดความงดงามตามหลังของการตกแต่ง ลายที่นิยมแกะประดับมีลายขมวดแบบลายผักกูด ลายพญานาควางตัวในกรอบสามเหลี่ยมของค้ายันหูช้างมีลายดอกไม้สอดสลักในช่องไฟที่ว่าง บางแห่งแกะเป็นพญานาคหลายตัวเกาะสอดพันเป็นลวดลายในตัวแต่ลำพัง บางแห่งแกะเป็นรูปเทวดา ครุฑขุดนาคและรูปลิง

4. ฝาผนัง เป็นส่วนประกอบที่มีลักษณะเฉพาะของลานนาพิเศษต่างไปจากถิ่นอื่น วัสดุที่ใช้มีสองประเภทด้วยกัน คือ ผนังก่ออิฐ คือ ปูนก่อระหวางช่องเสาแบบหนึ่ง และผนังไม้ อีกแบบหนึ่ง ฝาไม้เป็นแบบลูกฟักฝาประกบ แต่ขนาดใหญ่กว่าภาคกลาง การจัดระเบียบฝาประกบต่างกัน ช่องหน้าต่างเป็นกรอบไม้บรรจูลูกทรงมะหวดได้สิ่งเรียงถี่ ๆ ฝาผนังบางวัดมีการวาดภาพจิตรกรรมผนังและทำลายประดับ ซึ่งจะอธิบายอย่างละเอียดในเรื่องกิจกรรม

5. ลวดลายประดับ เป็นลวดลายกำนดเครือเถา ผักกูด รูปดอกพุดตาล ลายแกะสลักบานประตูหน้าต่างเป็นรูปเทวดาคนธรรพ์ เขี้ยวกั้งและนางฟ้า บนประตูหน้าต่างทำเป็นลายเมฆไหลแกะเป็นช่องโปร่ง เพื่อให้อากาศถ่ายเท วัดบางแห่งมีการผูกลายรูปนกยูง หงส์และนาค โดยเฉพาะตัวพญานาคนิยมทำเป็นราวบันได มีการประดับกระจกฉาบปรอท (จีน) ตามลวดลายต่าง ๆ

ข. หอไตร มีลักษณะพิเศษของลานนาไทยโดยเฉพาะ คือ ฐานแยกสูงมาก ฝาเป็นลูกฟักฝาปะกน

ค. สถูปเจดีย์ สถูปที่เก่าแก่ที่สุดในภาคเหนือ เท่าที่มีปรากฏในปัจจุบันคือ เจดีย์กู่กุด หรือสุวรรณโกฏิ วัดจามเทวี และเจดีย์เหลี่ยมที่วัดพระธาตุนริภุญชัย จังหวัดลำพูน ซึ่งไม่อาจถือได้ว่าเป็นรูปแบบลานนาไทยของช่างชาวลานนา แต่เป็นของศิลปะแบบทวารวดี ส่วนเจดีย์ที่วัดเจดีย์หลวง จังหวัดเชียงใหม่ และเจดีย์วัดป่าสัก จังหวัดเชียงราย นับเป็นเจดีย์รุ่นเก่าที่ยังคงสภาพเดิมไว้ ถือเป็นรูปแบบของสถูปเจดีย์แบบลานนาที่เก่าแก่ที่สุดที่พอจะใช้ศึกษาค้นคว้าได้ในปัจจุบัน

ลักษณะของเจดีย์ส่วนมากในภาคเหนือ องค์พระเจดีย์เป็นทรงระฆังคว่ำมีฐานสูงคือมุมยอดมีฉัตรทำด้วยโลหะ เช่น ทองคำหรือทองเหลือง ส่วนเจดีย์วัดกู่เต้ามีฐานสูงย่อมุม องค์

เจดีย์เป็นรูปทรงกลม 5 ชั้นใหญ่ และค้อย ๆ เรียวเล็กลงถึงชั้นที่ 5 มีฉัตรอยู่บนยอดเจดีย์เจ็ดยอด จังหวัดเชียงใหม่เป็นสถาปัตยกรรมที่เลียนแบบมาจากมหาวิหารที่พุทธคยา ประเทศอินเดีย

2. เรือนพักอาศัย

ก. เรือนเครื่องสับ เรือนไทยเหนือ เป็นเรือนใต้ถุนสูง มีส่วนประกอบ คือ รั้วน้ำ บันไดทางขึ้น นอกบ้าน ห้องครัว เต็นหรือบริเวณนอกประสงค์สำหรับแขก ทางอาหารหรือนอน และห้องนอนใหญ่ ซึ่งเป็นห้องโล่งแบ่งที่กั้นนอน โดยใช้ม่านกันระหว่างช่องเสา โดยทั่วไปบุตรชาย จะนอนข้างนอกบริเวณเต็น ส่วนห้องในสำหรับพ่อ แม่ และลูกสาวนอน มีหิ้งวางของอยู่ในห้อง ในหัวนอนมีหิ้งผี ปูยา หิ้งพระมืออยู่ห้องนอก มีชานกว้างสำหรับตากสิ่งของ เครื่องใช้และนั่งเล่นเวลา กลางคืน ใต้ถุนบ้านเป็นที่เก็บของ เช่น เครื่องมือทำนา เครื่องมีहाปลาและหูกทอผ้า

การตกแต่ง

- หน้าต่าง มักเจาะเป็นช่องเล็ก ๆ มีลูกกรงไม้มะหาด เรียกว่า "ประตูช่อง"
- เหนือประตูห้องตรงขอบประตูมีทำยันต์หรือยันตร์ เป็นลายแกะสลักไม้สวยงาม
- เหนือหน้าจั่วมีไม้ไขว้ 2 อัน จะแกะสลักสวยงาม เรียกว่า "กาแล" ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเรือนพักอาศัยของลานนาไทย

สวยงาม

ลักษณะของเรือนพักอาศัยของลานนาไทย

ฝา เป็นฝาฉลุฉีกทำด้วยไม้สัก ส่วนมากจะยาวออกประมาณ 10 หลังคา มุงด้วยกระเบื้องไม้หญ้าคา หรือใบตองตั้ง

ข. เรือนเครื่องผูก มักจะเป็นกระต๊อบ หรือเรียกว่า "ต๊อบ" เป็นเรือนชั่วคราว ปลูกไว้ตามไร่หรือทุ่งนา วัสดุส่วนใหญ่เป็นพวกไม้ไผ่ เช่น ฝาเป็นฝาขัดแตะ ด้วยไม้ไผ่ แฝกหรือใบตองตั้ง หรือพลวงหลุกยกพื้น เป็นที่นอนและเก็บของมีครัวอยู่บนลานดิน หลังคามุงด้วยใบหลวง หรือหญ้าคา

ประติมากรรม

ประติมากรรมในดินแดนลานนาไทย แยกออกได้เป็น การหล่อพระพุทธรูป การปั้นพระพุทธรูป การปั้นปูนรูปเทวดาและवादคล้ายต่าง ๆ ประดับตามซุ้มองค์เจดีย์อาคาร โบสถ์ วิหารต่าง ๆ และการปั้นถ้วยชาม สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ลักษณะของงานประติมากรรมที่กล่าวมา ต่างแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของลานนาไทย ถึงแม้จะมีการรับเอาอิทธิพลศิลปการปั้นการหล่อจากถิ่นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อื่น สกulptช่างอื่น ก็ได้ปรับปรุงให้เข้ากับสภาพของสิ่งแวดล้อมแบบลานนาไทยได้อย่างแนบเนียน
ดังนี้

ประติมากรรมในดินแดนลานนาไทย แบ่งออกได้เป็นการหล่อพระพุทธรูป การปั้น
พระพุทธรูปเทวดา และลวดลายต่าง ๆ ประดับตามองค์เจดีย์ และอาคาร โบสถ์ วิหาร ตลอดจน
การปั้นด้วยขามสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ

ลักษณะของงานประติมากรรมต่าง ๆ ที่กล่าวมาแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของลานนา
ไทย ถึงแม้จะมีการรับเอาอิทธิพลทางศิลปะมาจากถิ่นอื่นบ้าง แต่ก็ได้ปรุงแต่งให้เข้ากับ
สภาพแวดล้อมของดินแดนลานนาไทยได้อย่างแนบเนียน ดังนี้

พระพุทธรูป

พระพุทธรูปในดินแดนลานนาไทย โดยทั่วไปเรียกว่าแบบเชียงแสน หรือมีอักษรย่อว่า
ช.ส. ได้รับอิทธิพลจากศิลปะสมัยคุปตะ และปาละ อาจแบ่งออกได้ ดังนี้

- แบบเชียงแสนรุ่นแรก อายุอยู่ในพุทธศตวรรษที่ 14-18 มีลักษณะทรวดทรงสง่าผ่าเผย
พระวรกายค่อนข้างอวบ นูนนวล ส่วนมากนิยมความเรียบร้อยง่าย ๆ ไม่มีการตกแต่งประดับ
ประดา ส่วนละเอียดของพระพักตร์ เช่น พระเนตร จนวน นาสิก พระโอษฐ์ มีความประสานกลมกลืน
กัน เส้น พระศกทำกรหมวดอย่างกันหอย รัศมีอย่างบัวตูม ประทับนั่งขัดสมาธิเพชรพระหัตถ์
ขวาแสดงปาง มารวิชัย หมั้นจิ๋วเฉียง ซ้ายสังฆาฏิสั้นเหนือพระถันถึงระยะพุทธศตวรรษที่ 19-20
ลักษณะส่วนใหญ่ยังคงอยู่อย่างทีกล่าวข้างต้น แต่ขาดความนูนนวลอ่อนหวาน เริ่มมีความแข็งแระ
ด้างขึ้นทุกที ๆ

- แบบเชียงแสนรุ่นหลัง เมื่อศิลปะของอาณาจักรสุโขทัยแพร่หลายเข้าสู่ดินแดนลานนา
ไทย ในราวต้นพุทธศตวรรษที่ 20 ได้เกิดการสร้างพระพุทธรูปลักษณะผสมกันขึ้นระหว่างแบบเชียง
แสนรุ่นแรกกับแบบของศิลปะสุโขทัย โดยทำเป็นพระพุทธรูปนั่งปางมารวิชัย แต่ขัดสมาธิราบ ทรง
จิ๋วหมั้นเฉียง ซ้ายสังฆาฏิยาวจรดพระนาภี พระรัศมีเป็นรูปเปลวไฟ พระพักตร์ยาวรี พระวรกายสูง
สะโอดสะอง ไม่อวบอ้วน และปรากฏว่ามีการสร้างพระพุทธรูปทรงเครื่องกันมาด้วย แม้ว่า
โดยทั่วไป อาณาจักรลานนาไทยจะนิยมสร้างพระพุทธรูปสัมฤทธิ์กันมาก แต่ที่พะเยาโดยช่างสกุล
พระได้สร้างพระพุทธรูปที่ทำด้วยศิลอย่างงดงาม คาดว่าคงสร้างขึ้นราว ๆ พุทธศตวรรษที่ 21

- ภาพปั้นปูน ประดับองค์เจดีย์ต่าง ๆ เป็นรูปเทวดาและพระพุทธรูป
- ลายปั้นปูน เป็นลายผักกูด ดอกไม้ ใบไม้ นก หงส์ นาค แต่งเจดีย์ และผนังเสาชของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โบสถ์วิหาร

- เครื่องถ้วยชามและสิ่งของเครื่องใช้ ได้มีการขุดค้นพบในอดีตอาณาจักรลานนาไทยมีการทำเครื่องถ้วยชาม เครื่องใช้แบบเครื่องสังคโลกของสุโขทัย จากที่เตาเรียงกาหลง อำเภอเวียงป่าเป้า เชียงราย ที่เตาสันกำแพง เชียงใหม่ และที่เตาเผาตำบลแม่พริก อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

จิตรกรรม

ภาพจิตรกรรมในดินแดนลานนาไทย ได้รับอิทธิพลมาจากพม่า และส่วนมากภาพจิตรกรรมเหล่านี้จะมีอายุอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 23-24 ถ้าจะเปรียบเทียบระหว่างภาพจิตรกรรมของภาคกลางกับภาพจิตรกรรมของทางลานนาแล้ว ภาพจิตรกรรมทางลานนาจะแสดงความรู้สึกความอ่อนช้อยน้อยกว่า ใช้สีน้อยสีและไม่อลังการ เท่ากับภาพจิตรกรรมของสกุลช่างทางภาคกลาง

แต่อย่างไรก็ตาม ภาพจิตรกรรมเหล่านี้ก็ได้แสดงถึงเอกลักษณ์ทางจิตรกรรมของช่างชาวลานนาไทย เรื่องราวที่ใช้เขียนเป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธประวัติและนิยายพื้นบ้าน ในภาพเขียนจะแสดงให้เห็นถึงประเพณีต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น ประเพณีการแต่งกาย การสัการะของผู้ชายและแสดงให้เห็นถึงชีวิตที่ดำเนินเป็นประจำวันในชวงเวลานั้น

- ภาพจิตรกรรมที่ได้รับการค้นคว้า และเป็นที่ยู้งักกันแพร่หลาย คือ
 - ภาพจิตรกรรมฝาผนังวิหารลายคำ วัดสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่
 - ภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดบวกราชหลวง จังหวัดเชียงใหม่
 - ภาพจิตรกรรมฝาผนังถ้ำ วัดอุโมงค์ จังหวัดเชียงใหม่
 - ภาพจิตรกรรม วัดป่าแดด อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
 - ภาพจิตรกรรม วัดพระธาตุลำปางหลวง จังหวัดลำปาง
 - ภาพจิตรกรรม วัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน
 - ภาพจิตรกรรม วัดหนองบัว จังหวัดน่าน
 - ภาพจิตรกรรม วัดหลวงราชสุวรรณ จังหวัดพะเยา

สีที่ใช้เขียนตกแต่งผนังเป็นสีฝุ่น มีสีแดงชาด สีน้ำตาล สีฟ้า สีน้ำเงิน สีดำ สีขาว และสีน้ำเงินเข้ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4 กรณีศึกษา

การศึกษาโครงการเปรียบเทียบได้ศึกษาโยทำการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลในลักษณะต่างๆ ของโรงแรมชั้นหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อใช้ในการออกแบบตกแต่งโดยใช้ข้อมูลเหล่านี้เป็นฐาน ในลักษณะของโรงแรมหัวเมืองสำคัญของภูมิภาค

เหตุผลในการเลือกโครงการเปรียบเทียบ

4.1 โรงแรมอมารีริศมา (AMARI RINCOME HOTEL)

เป็นโรงแรมระดับกลาง ระดับโรงแรมชั้นหนึ่ง มีจำนวนห้องพัก 158 ห้อง และส่วน บริการอื่นๆ ใกล้เคียงกับโครงการในการทำวิทยานิพนธ์

4.2 โรงแรมแทมมาริน วิลเลจ (THE TAMARIND VILLAGE)

เป็นโรงแรมระดับกลาง ระดับโรงแรมชั้นหนึ่ง ตั้งอยู่ในเมืองเชียงใหม่ มีจำนวนห้องพัก ประมาณ 40 ห้อง มีการตกแต่งแบบล้านนาประยุกต์ได้อย่างลงตัว สามารถศึกษาลักษณะ บางส่วนที่คล้ายกับโครงการได้

4.3 SHERATON CHIANGMAI HOTELS

เป็นโรงแรมขนาดใหญ่มีจำนวนห้องพัก 526 ห้อง เป็น โรงแรมที่เปิดบริการยังไม่ นานนักและมีการใช้เทคโนโลยีในการควบคุมระบบต่าง ๆ การตกแต่งแบบยุโรปเป็นแบบ สากล

วัตถุประสงค์ในการเลือกโครงการเปรียบเทียบ

1. เพื่อเปรียบเทียบโรงแรมชั้นหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ในลักษณะต่างๆ มาเพื่อเป็นข้อมูล พื้นฐานในการออกแบบ
2. เพื่อ วิเคราะห์ ข้อดี-ข้อเสีย โดยเลือกนำข้อดีมาเป็นแนวทางในการออกแบบ ส่วนข้อเสีย ถือเป็นข้อควรระมัดระวัง เพื่อหลีกเลี่ยง หรือแก้ไข
3. ศึกษาการดำเนินงาน การบริหารภายใต้หน่วยงานที่ถูกจัดอย่างถูกต้องและมี ประสิทธิภาพ
4. ศึกษาการออกแบบ การประยุกต์ศิลปะท้องถิ่นสู่งานที่เป็นสากล และมีเอกลักษณ์ในตัว รวมถึงระบบเทคโนโลยีต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการเปรียบเทียบ

4.1 AMARI RINCOME HOTEL

เครือโรงแรมอมารี

เครือโรงแรมอมารีนี้เป็นโรงแรมชั้นนำหนึ่งในเครือ SIAM LODGE GROUP ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2508 มีโรงแรมในเครือทั้งสิ้น 10 แห่ง กระจายอยู่ตามแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในประเทศไทย กรุงเทพฯ พัทยา, เกาะช้าง, สมุย, ภูเก็ต, เชียงใหม่ และ ตรัง นอกจากนี้เครือโรงแรมอมารี ยังมีโรงแรมสมบทในเครือ คือ รีสอร์ทธรรมชาติอ่าวขาง ชิดดีลอคด์ กรุงเทพฯ ทั้งที่สุขุมวิทซอย 9 และ ซอย 19 และโรงแรมเซนต์เจมส์ สุขุมวิท ซอย 26

เครือโรงแรมอมารีเป็นหนึ่งในเครือโรงแรมชั้นนำของไทย ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป พรังพร้อมด้วยประสบการณ์ของทีมงานมืออาชีพ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาอุตสาหกรรมโรงแรมไทย และมีมาตรฐานระดับสากลในการให้บริการต่าง ๆ ของโรงแรม รวมทั้งคำนึงถึงความคุ้มค่าเงินที่จะได้รับของผู้ใช้บริการทุกคน

สำหรับโรงแรมอมารี รินคำ นั้นได้ปรับปรุงจาก โรงแรมเชียงใหม่ รินคำ เดิมซึ่งได้ขายกิจการให้เครือของโรงแรมอมารีดำเนินการต่อ จึงทำให้การ ตกแต่งเป็นไปในลักษณะของการปรับปรุงอาคารเดิม เริ่มดำเนินการโดยเครือโรงแรมอมารี ในปี 2532 ตั้งอยู่ที่อาคารเลขที่ 301 ถนนห้วยแก้ว แยกเป็นอาคาร 3 ส่วน มีคอร์ตกลางเป็นส่วน ประกอบด้วย ส่วนของ COFFEE SHOP, RETAIL SHOP และ POOL, ส่วนที่สอง คือ ส่วนหน้ามีทั้งสิ้น 5 ชั้น และส่วนที่สามเป็นห้องพักและห้องจัดเลี้ยงมี 7 ชั้น ส่วนที่สองและที่สามเชื่อมต่อเป็นอาคารเดียวกัน ส่วน Coffee Shop มี Corridor เชื่อมต่อ

ส่วนประกอบของโรงแรมอมารีรินคำ

BASEMENT	- OFFICE - LAUNDRY - STAFF LOCKER - FUNCTION ROOM - STORAGE
GROUND FLOOR	- LOBBY - FRONT DSK

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	- FRONT OFFICE
	- KITCHEN
MAZZANINE FLOOR	- LOBBY BAR
	- ห้องอาหารลา-กริตต้า (เรือนกาแล)
	- MAIN KITCHEN
	- GARDEN
2 nd – 4 th	- GUEST ROOM

ส่วนที่สองอาคารเชื่อมต่อกับ LOBBY ประกอบด้วย

GRUND FLOOR	- ห้องลำดวน (Ballroom)
	- RETAIL SHOP
2 nd – 7 th	- GUEST ROOM
	- SINGLE ROOM
	- DOUBLE ROOM
	- RINCOME SUITES
GROUND FLOOR	- RETAIL SHOP
	- POOL
	- GARDEN
SECOND FLOOR	- COFFEE SHOP

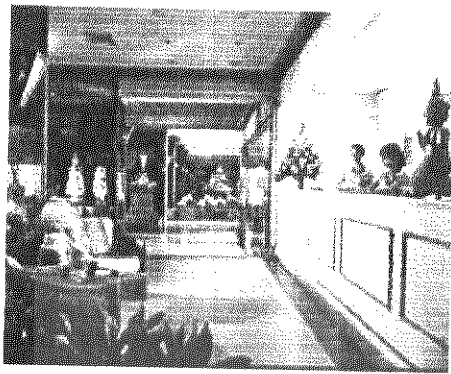
วิเคราะห์ในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

อาหารและเครื่องดื่ม

- ห้องอาหารลา-กริตต้า : บริการอาหารอิตาเลียน
- ห้องอาหารลานนา:บริการอาหารไทยและอาหารนานาชาติ
- ล็อบบี้บาร์ : บริการเครื่องดื่ม
- บาร์สระน้ำ : บริการอาหารว่างและเครื่องดื่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. LOBBY & LOBBY LOUNGE

ที่ตั้ง

เชื่อมต่อกับลานจอดรถภายใน ติดกับห้องทองกวาว (ห้องอาหาร) และห้องลำดวน (Ballroom) มีส่วนของ Lobby Lounge ยกกระดับพื้นสูงประมาณ 1.50 เมตร Lobby 35 ที่นั่ง Lobby Lounge 25 ที่นั่ง

ลักษณะการตกแต่ง

สื่อปรับตกแต่งโดยใช้แนวความคิดจากสายผ้าขาวเขา เพดานยิบขี้มดเรียบ เน้นแกนทางเข้าด้วยไม้แกะสลักทั้งผนังและเพดาน เสาหุ้มกระจกทำให้ดูกว้าง มีช่องแสงกระจกสองด้าน (Lobby และ Lobby Lounge) เปิดสู่สวน พื้นปูกระเบื้อง เน้นส่วนสำคัญด้วยพรมลาย เก้าอี้หวาย ทุสบาย ๆ ลักษณะคล้ายกันระหว่างเก้าอี้ใน Lobby กับ Lobby Lounge ทำให้เกิดความกลมกลืนแต่ก็แยกความสำคัญและความรู้สึกได้ เพราะเก้าอี้ใน Lobby Lounge จะโปร่งกว่าทำให้รู้สึกโปร่งสบายกว่าใน Lobby

เวลาบริการ ตลอด 24 ชั่วโมง

ผู้ใช้บริการ แขกผู้มาพักและบุคคลทั่วไปที่มาใช้บริการอื่น

2. ห้องอาหารลา-กริตต้า

ที่ตั้ง

เชื่อมติดกับ Lobby Lounge และ Garden มีความจุ 60 ที่นั่ง

ลักษณะการตกแต่ง

เดิมที่บริเวณนี้เป็นส่วน Lobby การตกแต่งเดิมเป็นไม้แกะสลักบริเวณฝ้าเพดาน แต่เนื่องจากทางเข้าติดกับถนนจนเกินไปจึงเปลี่ยนทางเข้าและปิดตายประตูทางเข้าเดิม การตกแต่งยังคงลักษณะเดิม คือ ยังคงทั้งฝ้าเพดานไม้แกะสลักไว้ ผนังช่องกระจกเปิดสามด้าน เสาหุ้มไม้สีโอ๊คเข้ม พื้นปูพรมลาย เพดานไม้สีโอ๊คเข้ม แบ่งช่องแบบเพดานโบลต์เป็นลูกฟูกขนาดใหญ่

มีดาวจกประดับ ติด Down Light หวีจ่าย แอร์สี่เหลี่ยมขนาดใหญ่บริเวณแนวตั้งที่ยกระดับฝ้าขึ้น ดีเทลดีไม้ปิด สรูปการที่เพดานเป็นไม้สีโอ๊คเข้มและแกะลายมากเกินไป และเสาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สแกนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้โดยไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม้ สีไม้เข้มเช่นกัน ทำให้ส่วนกลางดูหนักและกด แต่เนื่องจากด้านข้างเป็นช่องเปิดจึงไม่อึดอัดมากนัก

เวลาบริการ 12.00 - 14.30 น. และช่วง 18.30 - 22.30 น.

ผู้ให้บริการ เน้นหนักนักธุรกิจและบุคคลภายนอกมากกว่าแขกที่พักในโรงแรม

3. LANNA COFFEE SHOP

ที่ตั้ง

อยู่ชั้นสองของอาคารซึ่งแยกตัวอยู่ด้านหน้าโครงการ ติดที่จอดรถ สระว่ายน้ำ (ยกระดับสูงกว่าที่จอดรถและมีรั้วต้นไม้บัง) เชื่อมต่อกับส่วน Lobby ด้วย Corridor जूได้ประมาณ 80 ที่นั่ง

ลักษณะการตกแต่ง

เป็นอาคารแยกจากโรงแรม การตกแต่งใช้การตีระแนงไม้ เปิดช่องแสงกว้างจากพื้นถึงเพดาน ในส่วนโถงกลางยกฝ้าเพดานสูง ใช้รั้วในท้องถิ่นประดับ พื้นปูปาเก้ให้ความรู้สึกอบอุ่นและทำความสะอาดง่าย แก้วอียิปต์โปร่งเบา วัสดุในการตกแต่งส่วนใหญ่เป็นไม้ การออกแบบถึงลักษณะของเต็นท์ของเรือกาแล ทิวจ่ายแอร์สี่เหลี่ยมผืนผ้าวางในแนวยกระดับฝ้าสีขาวเห็นชัด โดดขึ้นมา ฝ้าเพดานตีไม้ ม่านเป็นมู่ลี่ไม้ใผ่โปร่ง

เวลาบริการ ตลอด 24 ชั่วโมง

ผู้ให้บริการ แขกผู้มาพักโรงแรมและบุคคลภายนอก

4. BALLROOM

ที่ตั้ง

อยู่ในส่วนของอาคารสูง 7 ชั้น อยู่ติดกับ LIFT MALL และเดินเข้าจากส่วน Lobby

ลักษณะการตกแต่ง

เนื่องจากอยู่ในส่วนล่างของโรงแรม ทำให้ความสูงของเพดานค่อนข้างน้อย และมี เสาลอยตัวอยู่ภายใน ทำให้ระยะ

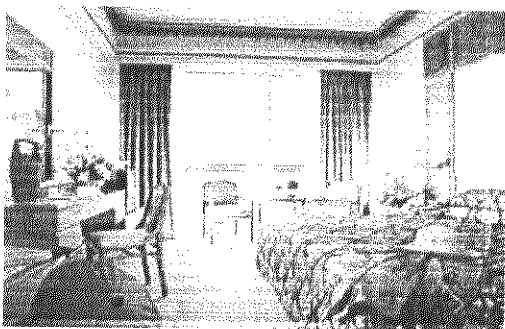
ระหว่างเสากับผนังห้องต้องจัดเป็นทางสัญจรไม่สามารถจัดวางเฟอร์นิเจอร์ในบางกรณี เช่น ประชุม สัมมนา อภิปราย การตกแต่งยังคงใช้แนวความคิดเดิม คือ ใช้ลายผ้าชาวเขา (ในส่วนเพดานและที่หัวเสา) ห้องควบคุมอยู่ตรงข้ามเวทีเชื่อมทางซ้าย เพดานแบ่งเป็นช่องตามกิริติเลาติติ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม้แกะสลักและกระจกฝ้า ใช้ไฟ Flurescent ซ่อนภายใน (ที่หัวเสาและผนังริมห้องด้วย) ประตูบานเปิดสองบานไม้แกะสลักตรงด้านหน้าเวที ผนังบุผ้าลายดอกลวดลายประยุคต์ และ ติตาโต้ (DADO) เป็นซี่ลูกกรงแบบระเบียงบ้าน พื้นปูพรมลาย เสาหัวกระจกสีชา หัวจ่ายแอร์สี่เหลี่ยม สีสครีมกลมกลืนกับฝ้าเพดาน

เวลาบริการ ตามความต้องการของผู้เช่าจัด โดยมาก 19.00 – 23.00 น.
 ผู้ใช้บริการ บุคคลภายนอกและกลุ่มผู้สัมมนาหรือแขกผู้มาพักโรงแรม

ขนาด (ตร.เมตร)	คลาสรูม	เธียเตอร์	อาหารเย็น	บุฟเฟต์เย็น	ค็อกเทล
ห้องพยอม					
260 ตร.เมตร	120	300	200	200	300
ห้องพื้นที่เก้าอี้					
148 ตร.เมตร	50	60	60	60	80
ระเบียงห้องอาหารลานเอนคอฟฟี่ชอป					
43 ตร.เมตร	20	25	30	30	40
Small Pool					
200 ตร.เมตร			200	200	300
Large Pool					
1,000 ตร.เมตร	-		600	600	1,000

5. ห้องพัก

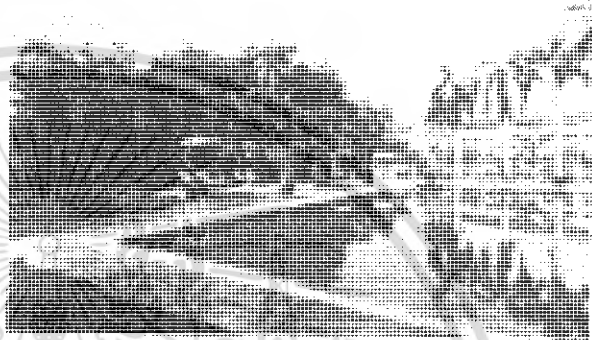
มีทั้งหมด 158 ห้อง (รวมห้องที่สามารถเปิดทะเลสู่ถึงกันได้) และห้องชุด 4 ห้อง พร้อมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกครบครัน

- ทิวทัศน์พร้อมสัญญาณดาวเทียม
- ห้องน้ำส่วนตัวทั้งอ่างอาบน้ำและฝักบัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มินิบาร์
- โทรศัพท์ระบบ IDD
- ระบบควบคุมอุณหภูมิภายในห้อง
- ระเบียงส่วนตัว
- ตู้นักรักในห้องพัก

สถานที่ออกกำลังกาย

- สระน้ำ บริการ 2 สระ รวมทั้งสระน้ำสำหรับเด็ก
- สนามเทนนิส
- โกล์ฟสนามสุภาพ
- ห่างจากห้องนวดแผนโบราณเพียง 100 เมตร

การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก

- พี่เลี้ยงเด็กและเด็กลงนอนสำหรับเด็ก
- อุปกรณ์จัดเลี้ยงและจัดประชุมสัมมนา
- ร้านเสริมสวย
- บริการซัก, อบ, รีด
- ที่จอดรถ
- รถ รับ-ส่งไนท์บัสซาร์และสนามบิน
- ร้านขายของที่ระลึก
- บริการรถแท็กซี่
- บริษัทนำเที่ยว
- บริการรถเช่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบโครงสร้าง

เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กระบบธรรมดา ฐานรากใช้เข็มคอนกรีตระบบ LONG PILE เพราะผิวดินค่อนข้างอ่อนมีความลึกถึง 8 เมตร ใช้ระบบเสาและคาน ค.ส.ล. ธรรมดา

ระบบปรับอากาศ

ใช้ระบบ WATER SHILLERS ใช้ตัว SHILLER ขนาด 185 ตัน 3 เครื่อง ควบคุมใน ส่วน Public ส่วนห้องพัก (แต่ภายในห้องพักใช้ SPLIT TYPE) และสำรองใช้ส่วน COFFEE SHOP ใช้แอร์สปลิท

ระบบน้ำทิ้ง

ใช้ระบบท่อโดยระบายออกนอกอาคาร โดยใช้ส่วนหนึ่งให้ซึมลงใต้ดินในลักษณะ ของบ่อซึม และส่วนหนึ่งทำการปรับสภาพแล้วจึงปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ

ระบบป้องกันไฟ

มี HEAT DETECTOR ติดไว้ทุกห้อง มีสัญญาณแจ้งเพลิงไหม้ระบบแยกชั้นและ ระบบรวม ติดตั้งน้ำยาเคมีและท่อฉีดดับเพลิงได้ตามจุดสำคัญทุกชั้นในส่วน Function Room มีถัง ดับเพลิงและใช้วัสดุที่เป็นฉนวนไม่เป็นเชื้อเพลิง

ระบบไฟฟ้าและน้ำประปา

ใช้ไฟฟ้าโดยตรงจากการไฟฟ้า มีเครื่องปั่นไฟสำรองและน้ำประปาดึงน้ำจาก ประปาสาธารณะเก็บในแท็งก์น้ำบนชั้นดาดฟ้าเพื่อจ่ายสู่ส่วนต่าง ๆ

ลักษณะตกแต่งที่เด่น

ใช้ไม้ย้อมเลียนและ STAIN CLASS เข้ามาตกแต่ง เป็นการหลีกเลี่ยงความจำเจ จากการใช้ไม้สีธรรมชาติเหมือนโรงแรมอื่น และการให้แสงด้วยการซ่อนไฟ FLUORESCENT ในฝ้า เพดาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

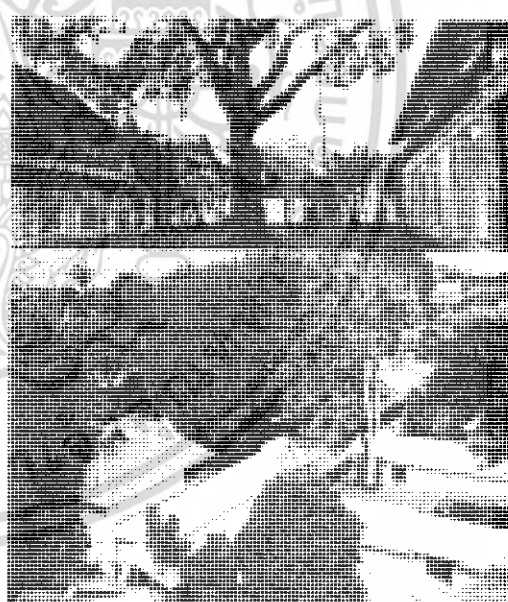
4.2 แทมมาริน วิลเลจ (TAMARIND VILLAGE)

Thamarind village ถือเป็น boutique hotel แห่งแรกที่ตั้งอยู่กลางคูเมืองเก่า ในซอยเล็กๆ ลึกไม่เกิน 50 เมตร ริมถนนราชดำเนิน ซึ่งปลูกเป็นแนวต้นไม้ 2 ซ้ำทาง แต่งโค้งคล้ายขุมประตูลงชันได้ด้วยบรรยากาศของล้านนาในอดีต ที่มีเรื่องราวต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษา

นอกจากแนวต้นไม้ ที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงแรมแล้ว ด้านหน้ามีป้ายที่ห้อยยาวลงมาในลักษณะเหมือนตุ้มของทางเหนือ มีอักษรเขียนว่า Thamarind Village

จุดเริ่มต้นของ Thamarind Village เกิดขึ้นเมื่อประมาณปลายปี 2543 มีกลุ่มคนประมาณ 5-6 คน ที่มีกะบินขึ้นมาจากดอกลีฟที่เชียงใหม่เป็นประจำ และต้องการประหยัดค่าที่พัก จึงหาซื้อที่ดิน โดยหวังจะสร้างเป็นเกสต์เฮาส์ ขนาดประมาณ 10-15 ห้อง ส่วนหนึ่งเอาไว้สำหรับ พักผ่อนยามขึ้นมาจากดอกลีฟที่เชียงใหม่ ส่วนที่เหลือ เปิดให้เช่าเพื่อนำรายได้มาเป็นค่าใช้จ่าย

แต่เมื่อได้ปรึกษาสถาปนิกผู้ออกแบบ (อ.องอาจ สัจจพันธ์) ได้ขึ้นมาดูสถานที่ เห็นต้นมะขามอายุราว 120 ปี ตั้งอยู่โดยมียอดเจดีย์ของวัดอุโมงค์น้อยมองเป็นฉากหลังจึงเกิดแรงบันดาลใจให้ออกแบบโรงแรมมาเป็นแบบนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

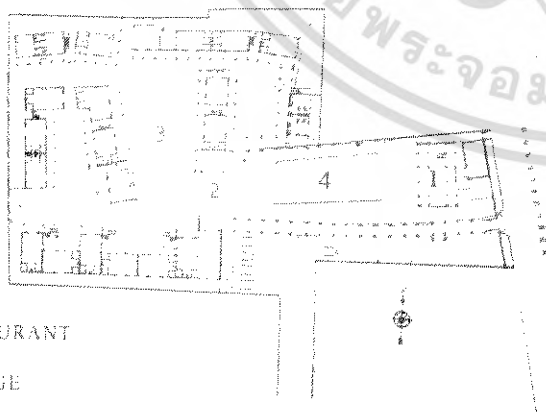
Concept Design : สร้างโดยความพยายามเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ของล้านนาในอดีต ตัวอาคารถูกสร้างเป็นรูปทรงล้านนาประยุกต์ ซึ่งเกิดขึ้นมากเมื่อประมาณ 100 กว่าปีก่อน ในช่วงที่ชาวตะวันตก เดินทางเข้ามาใช้พื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย เป็นแหล่งผลิตใยสาสูบ และทำสัมปทานป่าไม้

ที่เป็นลักษณะกึ่งล้านนา เพราะ สมัยก่อนชาติแรกๆที่เข้ามาทางเหนือ จะเป็นมิชชันนารีกับพวกบริติชที่มาทำใบยาสูบทำไม้ จริงๆ แล้วอาคารนี้เป็นลักษณะบ้านแนวล้านนา พวกฝรั่งที่เข้ามาอยู่ ต้องการให้คนรู้ว่ามีความแตกต่างจากบ้านชาวบ้านทั่วไป จึงมีการทาสีบ้านให้เป็นสีขาว

ภายในพื้นที่ 2 ไร่ ได้มีการก่อสร้างอาคาร ลักษณะดังกล่าวไว้เป็นกลุ่ม ตามแนวคิดที่ถูกวางไว้ให้เป็นหมู่บ้าน มีส่วนบริการดังนี้

- Guest room
- Restaurant & coffee shop
- Lobby
- Swimming Pool

- 1. RESTAURANT
- 2. LOBBY
- 3. VILLAGE
- 4. POOL

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 โรงแรมเซอราตัน เชียงใหม่

โรงแรมนี้ตั้งอยู่เลขที่ 318/1 ถนนเชียงใหม่-ลำปาง ต.วัดเกต อ.เมือง จ.เชียงใหม่ บนเนื้อที่ 7 ไร่ ริมแม่น้ำปิง อาคารสูง 31 ชั้น เป็นโรงแรมขนาดใหญ่ชั้นหนึ่ง และตั้งอยู่ใกล้ย่านธุรกิจ ในที่ บาร์ซ่า เช่นเดียวกับโครงการวิทยานิพนธ์ มีห้องพักทั้งหมด 526 ห้อง แบ่งเป็น 4 type

ส่วนประกอบของโรงแรม

Basement Floor

- Back of the house
- Storage

Ground Floor

- Lobby & Lobby Lounge
- Front Office
- The River Terrace

Mazzanine Floor

- Administration Office
- The Vienna Lounge
- The China Palace

Floor 2-3

- Ballroom
- Kitchen & Store

Floor 4

- Fitness Center
- Swimming Pool & Bar

Floor 5-31

- Guest Room

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Room Facilities

- 490 air con deluxe room and suites
- Colour T.V. with bedside control
- Terry robes
- Hairdryers
- Deluxe bath amenities
- Private bars
- Direct dial telephones and voice mail.

Sport & Leisure

- Swimming pool
- Massage
- Sauna
- Aerobic classes
- Fitness club.

Dining & Entertainment

- The best food in the city is found here
- Spectacular buffet lunches, dinners, international standard at exceptional rates.

Conference and Meetings

- Conference Room with full meeting facilities
- Classroom/Theatre/function room
- Up to 1000 persons in numerous function and ballrooms.

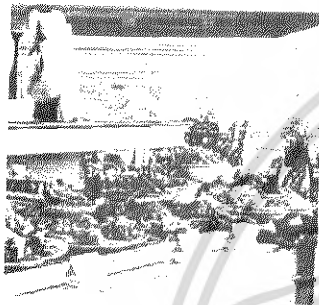
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Riverside Restaurant

Swimming pool

Daily Buffet

Twin room

Meeting Room

Lobby Lounge

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การวิเคราะห์สู่แนวทางการออกแบบ

5.1 วิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการ (Site Analysis)

-ทิศทางแดด

ตัวอาคารจะได้รับแสงแดดตลอดทั้งวัน โดยในช่วงเช้าโดยเฉพาะชั้น 4 ขึ้นไป ด้านฝั่งตะวันออก แต่ชั้น 1-3 มีอาคารด้านหน้าบังแดดให้ด้วย ในช่วงบ่าย จะได้รับแสงแดดในส่วนด้านหลังอาคารค่อนข้างมาก

-ทิศทางลม

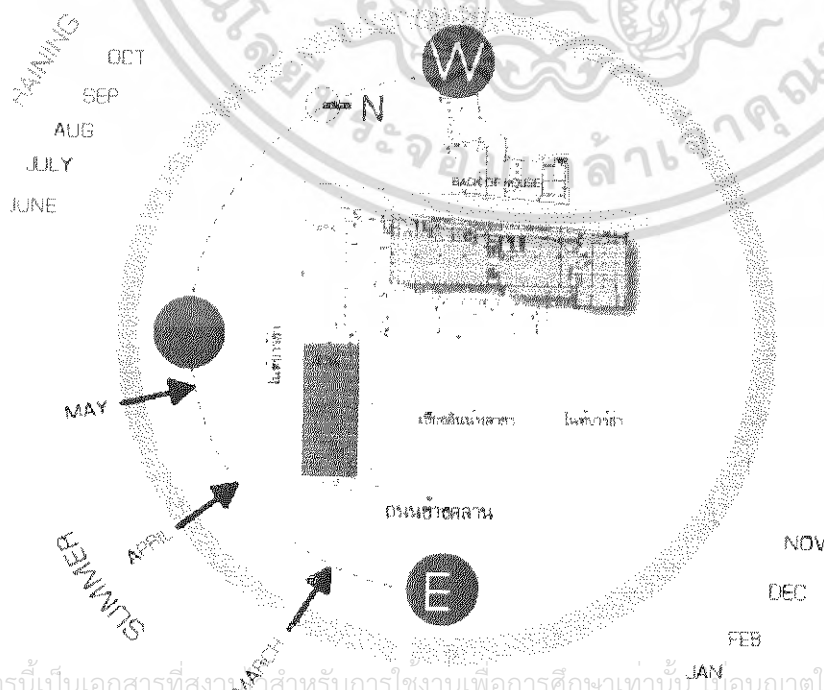
ลมที่พัดเข้าโครงการโดยมากจะขึ้นอยู่กับ ลมช่องเขา เพราะพื้นที่โดยรอบมีเทือกเขาล้อมรอบถึง 3 ด้าน คือ เทือกเขาแดนลาว เทือกเขาวงมอญชัยและเทือกเขาผีปันน้ำ ทำให้ลมที่พัดมีทิศทางไม่แน่นอน

-ปริมาณน้ำฝน

ในช่วงเดือนสิงหาคม - ต้นเดือนกันยายนเป็นช่วงที่ปริมาณน้ำฝนมากที่สุด จึงควรคำนึงถึงระดับน้ำที่อาจท่วมในขั้นได้ดินได้ เพราะพื้นที่ของโครงการอยู่บริเวณที่ราบลุ่ม แม่น้ำปิง

-สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดเชียงใหม่ มีอากาศเย็นตลอดปี ไม่ร้อนจัด ไม่หนาวจัด อากาศส่วนใหญ่ค่อนข้างชุ่มชื้นตลอดปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 วิเคราะห์ลักษณะทางสถาปัตยกรรม (BUILDING ANALYSIS)

ข้อดีของ Site

พื้นที่ส่วนนี้สามารถเห็นบรรยากาศของศาลาดีในยามค่ำคืนได้ และในตอนกลางวันยังมีสวนสีเขียวร่มรื่นไม่โทรม

ข้อดีของ Site

ฝั่งด้านหลังโครงการสามารถเป็นวิวทัศน์ของตยสุ.ทพ เป็นมุมมองที่สวยที่สุดของโครงการ

ข้อเสียของ site

บริเวณทางเข้าโรงแรม เป็นอาคารที่โหดโหลไม่เด่น และใกล้จุดรับสายรถ

ข้อเสียของ site

บริเวณนี้มุมมองค่อนข้างอับ วิว แคบใช้สำหรับการเพิ่มต้นไม้เพื่อลดทิวอาคาร

วิเคราะห์อาคาร

ในส่วนของชั้น 7 ของอาคารซึ่งอยู่เหนือระดับสายตาของตึกข้างเคียงสามารถตั้งสถาปัตยกรรมได้ เพราะค่อนข้างเป็นสวนแล้ว

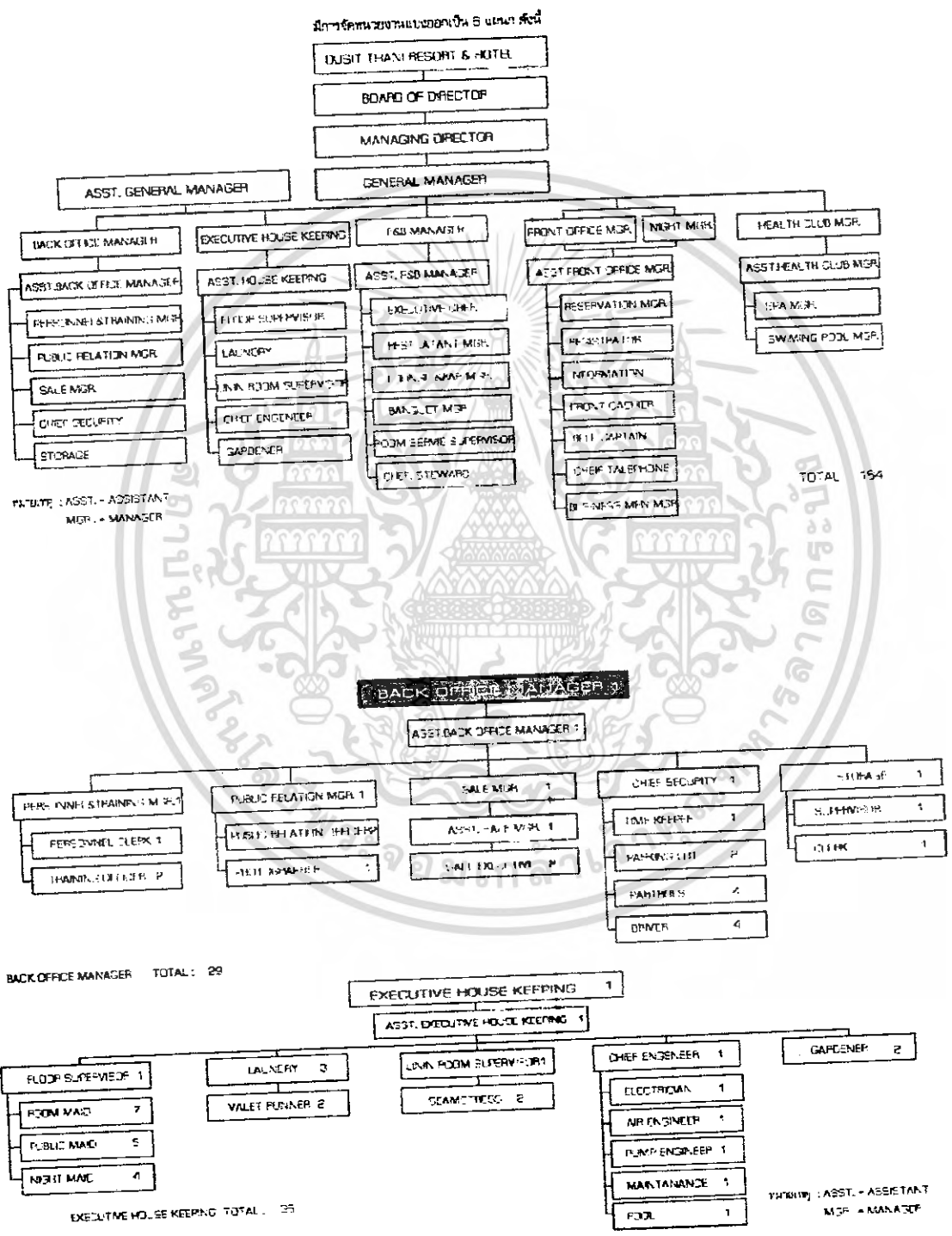
ในส่วนของชั้น 2 ของอาคาร เป็นส่วนของ สระว่ายน้ำและ POOL BAR เป็นส่วนที่มีการระบายอากาศที่ดี และเป็นสัดส่วนควมปรับปรุงส่วนนี้ให้เป็นส่วนพักผ่อนที่อยู่กับธรรมชาติ

ในด้านทิศเหนือและทิศใต้ของอาคารไม่ควรมียอดเปิดมากนัก เพราะไม่ค่อยได้รับแสงธรรมชาติ และยังเป็นจุดที่ไม่เหมาะกับการ take view

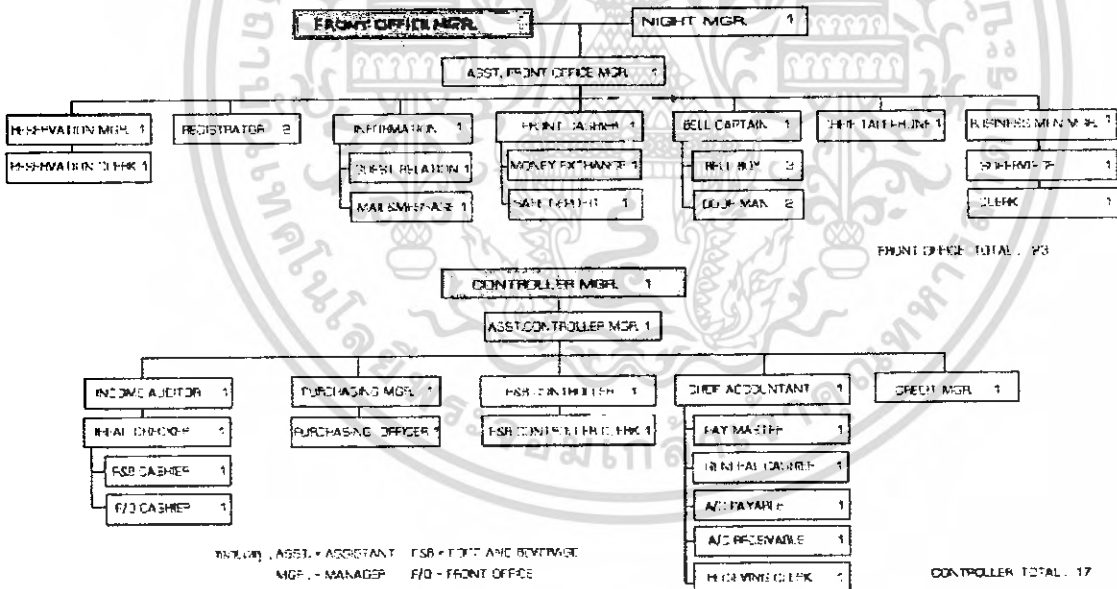
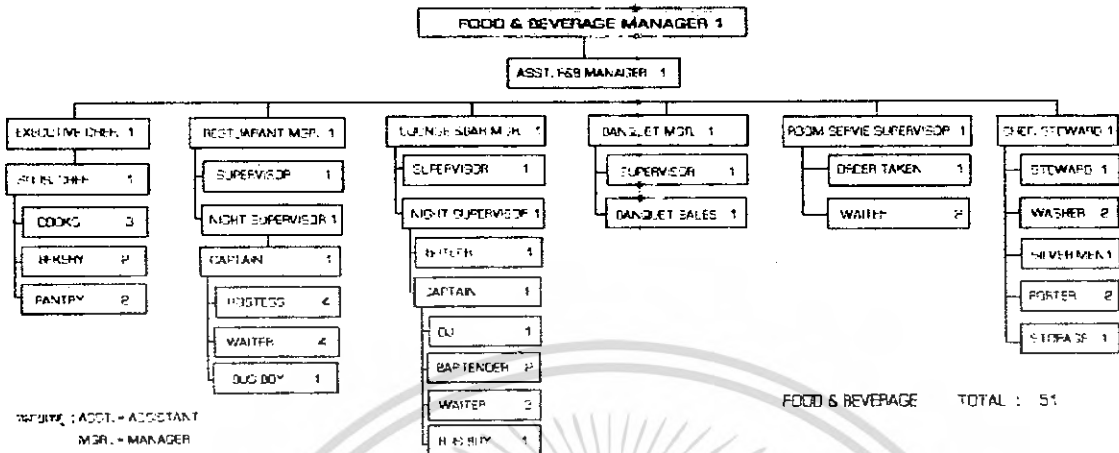
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 วิเคราะห์องค์ประกอบของหน่วยงาน (ORGANIZATION)

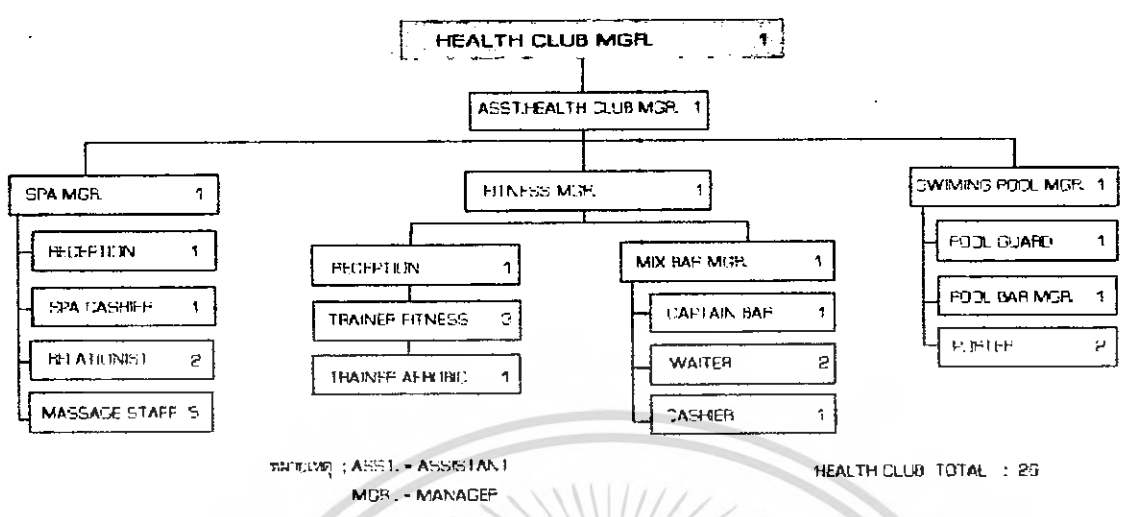
5.3.1 . สาขาการบริหารและอัตรากำลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

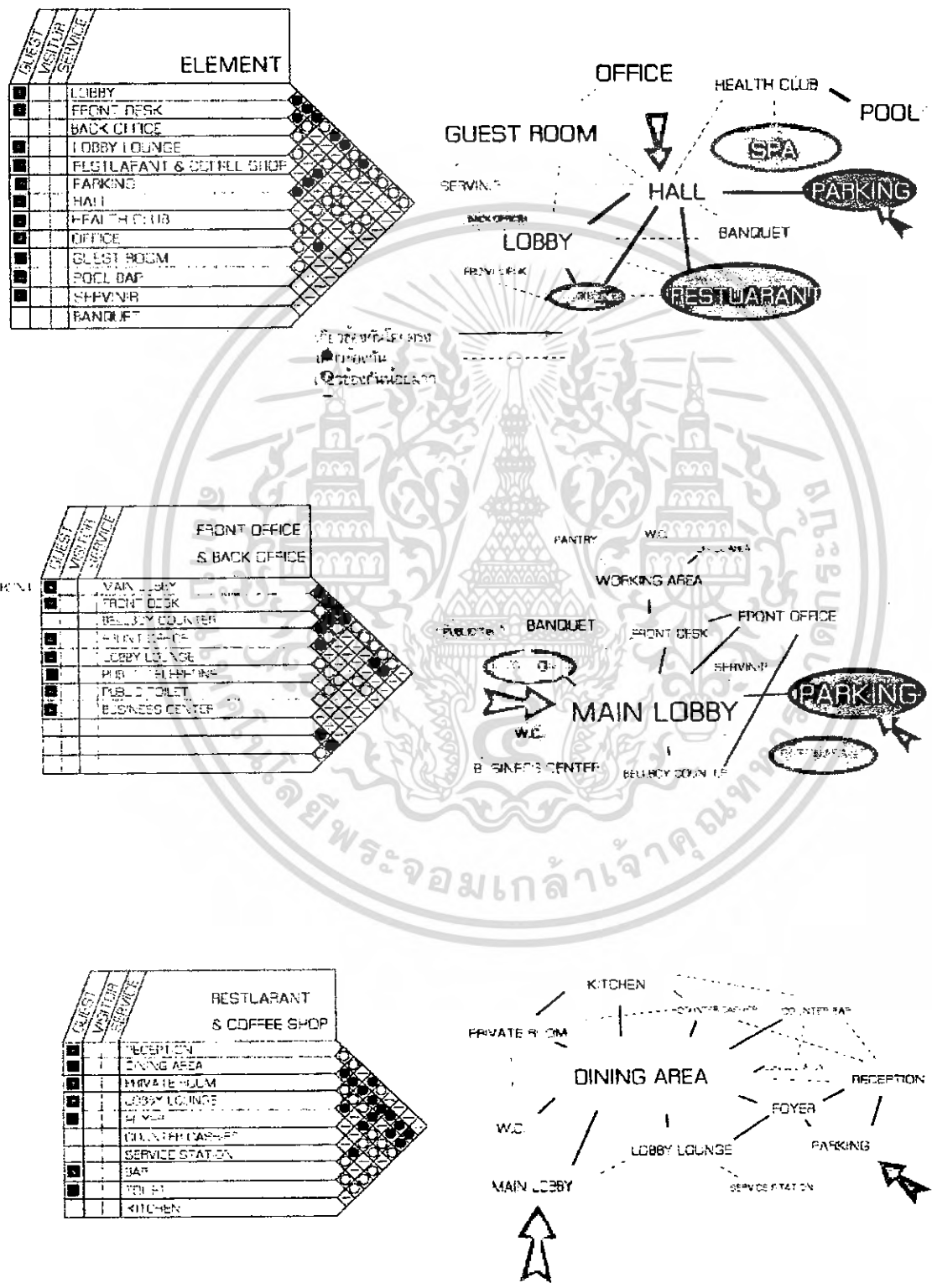
5.3.2 ช่วงเวลาของผู้ให้บริการ

ELEMENT	06:00-07:00	07:00-08:00	08:00-09:00	09:00-10:00	10:00-11:00	11:00-12:00	12:00-13:00	13:00-14:00	14:00-15:00	15:00-16:00	16:00-17:00	17:00-18:00	18:00-19:00	19:00-20:00	20:00-21:00	21:00-22:00	22:00-23:00	23:00-00:00	00:00-01:00	01:00-02:00	02:00-03:00	03:00-04:00	04:00-05:00	05:00-06:00	
LOOBY																									
FRONT DESK																									
BACK OFFICE																									
LOBBY LOUNGE																									
RESTUARANT																									
COFFEE SHOP																									
SFA																									
HEALTH CLUB																									
SOUVENIR																									
GUEST ROOM																									
OFFICE																									
POOL BAR																									

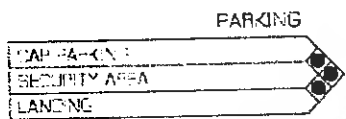
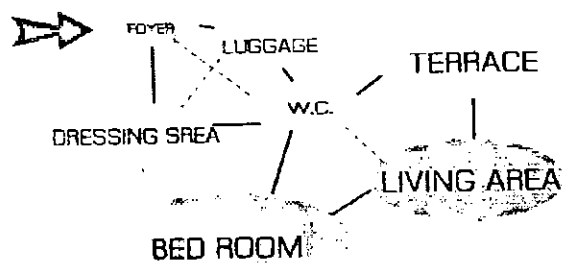
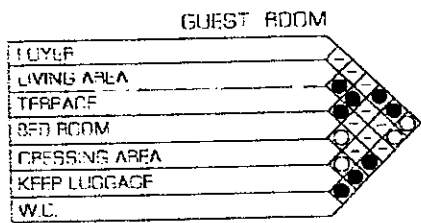
SERVICE PART 1
 SERVICE PART 2
 SERVICE PART 3
 GUEST
 SERVICE NOT PART

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

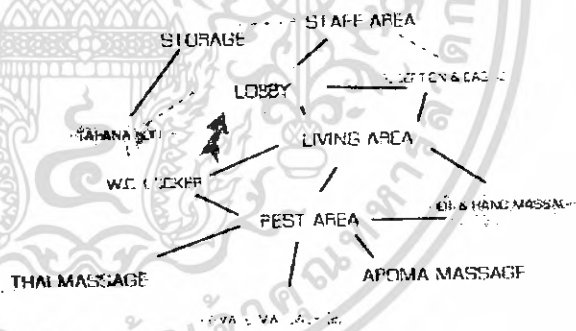
5.4 วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ส่วนต่างๆภายในโครงการ (BUBBLE DIAGRAM)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

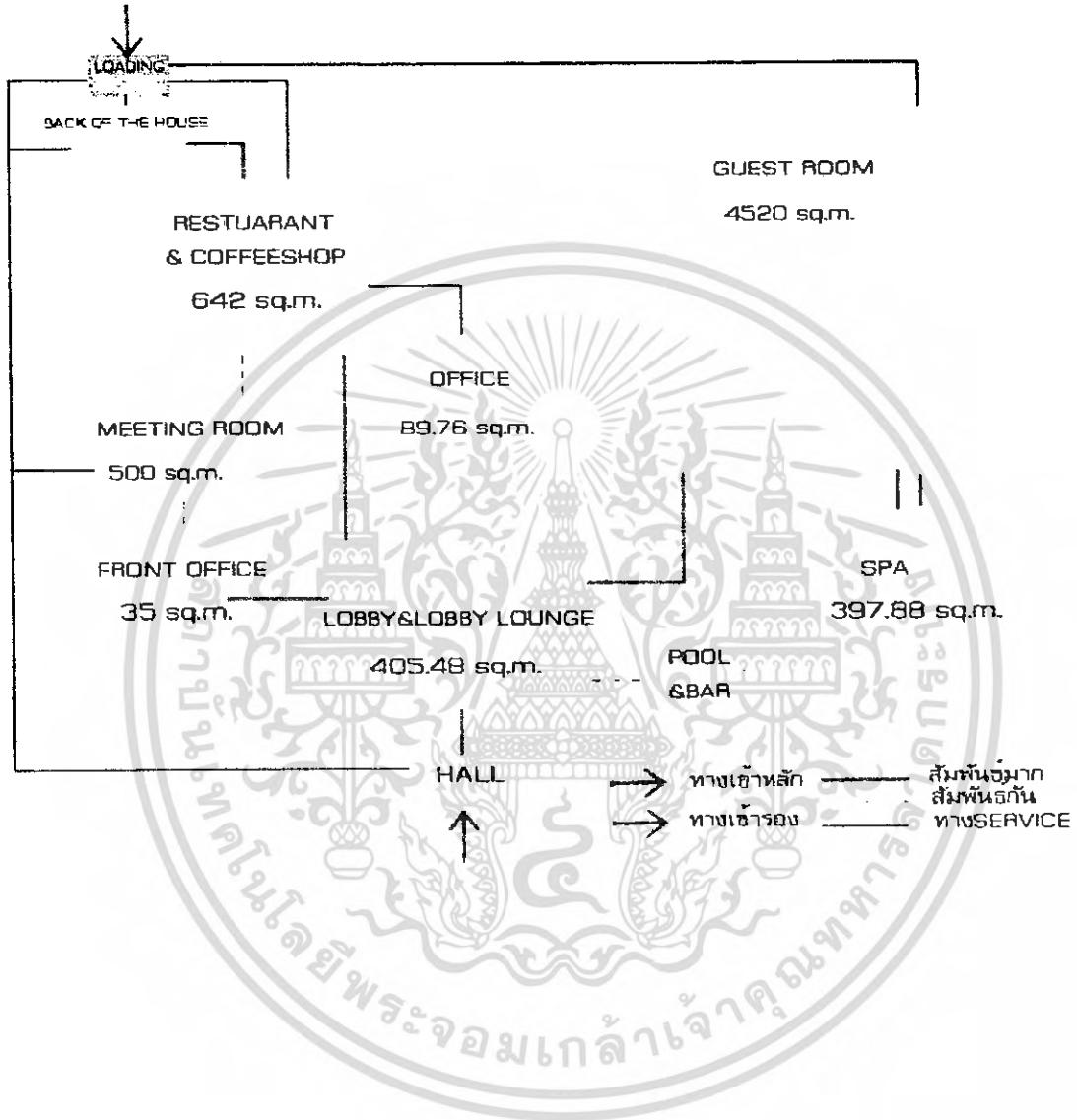

- เป็นจุดขึ้นลิฟเตอร์
- เป็นจุดบันได
- เป็นจุดที่จอดรถ

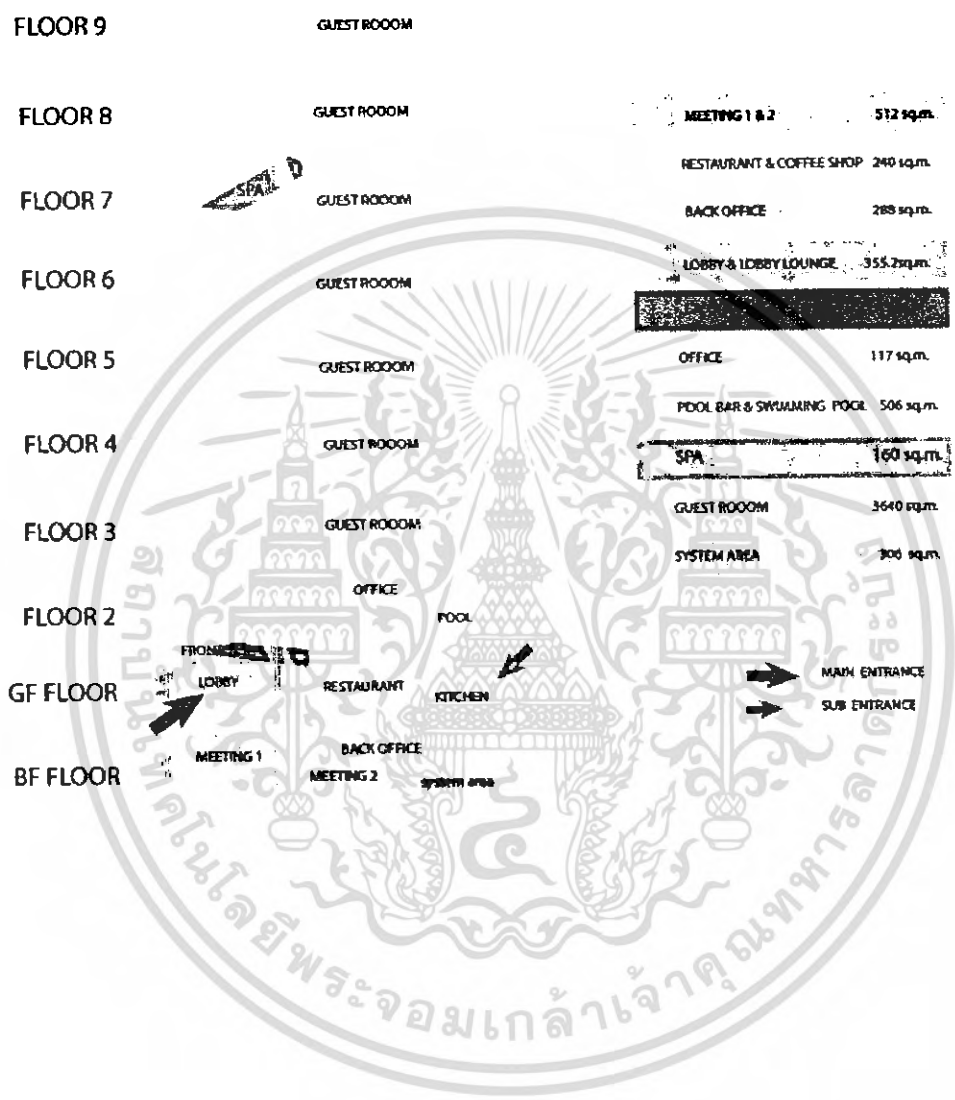
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 ผังการติดต่อสัมพันธ์ของพื้นที่ (FUNCTIONALDIAGRAM)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6 ผังสัมพันธ์ (ZONING)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6 บทสรุป

6.1 แนวความคิดในการออกแบบ (CONCEPT DESIGN)

นำเสนอในรูปแบบที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ และการผสมผสานความเป็นท้องถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่ที่มีอยู่ มาปรับใช้ ประยุกต์ให้มีความทันสมัย เพราะลูกค้าส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจที่มีความคล่องตัวค่อนข้างสูง

- เน้นวัสดุที่มาจากธรรมชาติ คือ
- ผ้าไหม เป็นวัสดุที่บ่งบอกความเป็นไทย และภาคเหนือก็เป็นแหล่งผลิตที่สำคัญแห่งหนึ่งของไทย
- ไม้สัก รวมถึงไม้แกะสลัก ให้ความรู้สึกหรูหรา และสีที่รู้สึกอบอุ่น โดยเป็นไม้สักสีธรรมชาติ
- หินกาบ หินอ่อน หินแกรนิต เน้นความทันสมัย

ศิลปะที่นำมาปรับใช้ คือ นำเอกลักษณ์ของเครื่องทอผ้าของทางเหนือ มาปรับและลดทอนออกมาเป็นงานคอนเซ็ปท์บางส่วน เช่น เส้นด้ายที่เรียงตัวกัน ก่อนการสานเส้นไหม เป็นต้น

LOBBY

เป็นจุดแรกที่ทำให้เกิดความประทับใจ จึงควรมีจุดดึงดูดสายตา

การตกแต่ง ผนังด้านหลังเคาน์เตอร์ เน้นด้วย ไม้แกะสลัก สลับกับ เส้นด้ายยาวสีน้ำตาล เน้นความหรูหรา ด้วยไฟดาวน้ไลท์ ในส่วนพื้นและเพดาน เป็นวงรีล้อกัน ด้วยลายพื้น ไม้รูปวงรี เพดาน ครอบฝ้า กรูไม้สักสีธรรมชาติ ตัวเคาน์เตอร์โค้ง ล้อไปกับพื้นวงรี วัสดุ ไม้สัก ผสมกับอะคริลิคใส และโปร่ง

โทนสี เน้นสีจากวัสดุธรรมชาติ และสีต่างๆ ของเครื่องปั้นดินเผา

LOBBY LOUNGE

โล่ง คล่องตัว และ สะดวกสบาย

ส่วนพักคอย เป็นชุดที่นั่ง ริมด้านหน้า ซึ่งเป็นกระจกทั้งแผง และมีบ่อน้ำชานยาวตามแนวกระจก ชุดเก้าอี้เป็นผ้าไหมทั้งหมด เฟอร์นิเจอร์ประกอบเป็นไม้สักทั้งหมด สอดแทรกความเป็นสมัยใหม่เข้าไปด้วย แผงกันอะคริลิคใสสีเขียวอ่อน ให้ความรู้สึกเบาสบายตัวมากขึ้น แต่ไม่ทึบตันเกินไป

COFFEE SHOP

เป็นส่วนบริการอาหารทั้งวัน เพราะ เป็นทั้ง COFFEE SHOP และ RESTAURANT มีบริการกาแฟ และมีบริการอาหารเหมือนร้านอาหาร ดังนั้น การออกแบบจึงต้องเน้นความหรูหราและความคล่องตัวด้วย และบางเวลายังต้องการความสงบด้วย จึงออกแบบให้ดูเป็นเป็นธรรมชาติด้วย โทนสีที่ใช้ คือ สีแดงกระเบื้องดินเผา และผ้าไหม

BUSINESS CENTER (COPORATE LOUNGE)

ทันสมัย ฟังก์ชันครบครัน คล้ายสำนักงาน และมีมุมที่สามารถนั่งคุยธุรกิจกันได้ เป็นบาร์ขนาดเล็ก เน้นความทันสมัย แต่ยังคงใช้วัสดุบางส่วนเป็ที่ท้องถิ่น เน้น วิถีทัศน์ของเชียงใหม่ เพราะอยู่ในส่วนที่ วิวดีที่สุดของโรงแรม

GUESTROOM

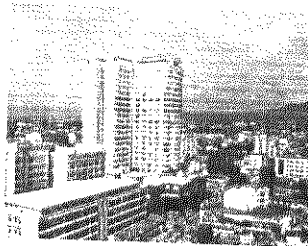
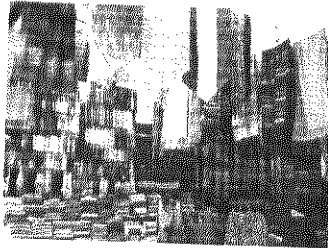
โล่ง โปร่ง เน้นความเป็น ล้านนา วัสดุธรรมชาติ รูปทรงทันสมัย วัสดุคือผ้าไหมสีเขียว ขาว ครีမ် หัวเตียง เน้น ความเป็นไทยด้วย ไม้แกะสลัก หวาย และไม้สัก เป็นหลัก

SPA (DHAVARANA SPA)

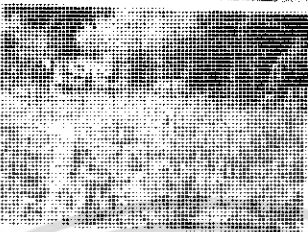
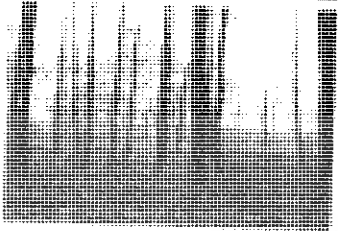
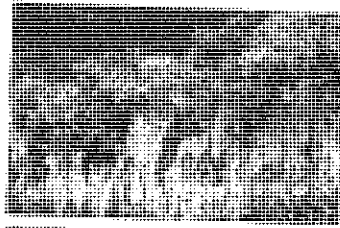
เน้นความเรียบง่ายของรูปทรง และวัสดุธรรมชาติเป็นหลัก เป็นสปา แบบนวดน้ำมันอย่างเดียว จึงมีแค่ 5 ห้องเท่านั้น เน้นความเป็นส่วนตัว และสอดแทรกความเป็นไทยในบางส่วน วัสดุที่ใช้ คือ ผ้าไหม ไม้สัก เครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

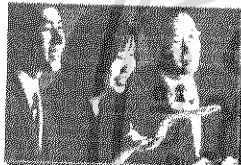
CHIANGSAI

เป็นจังหวัดที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจพร้อมในหลาย ๆ ด้าน มีอัตราการเจริญเติบโตทางธุรกิจสูง มีการคมนาคมที่สะดวก เป็นแหล่งผลิตสินค้าส่งออกประเภทผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม และยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามมากมาย

CHIANGSAI

กลุ่มผู้บริหารต่างชาติ

นักท่องเที่ยวชาวไทย

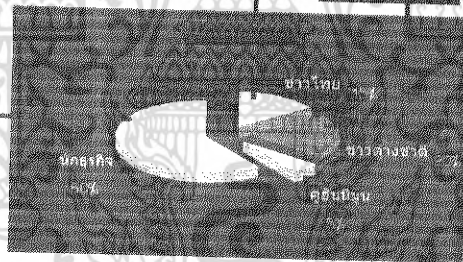
นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

คู่รักเมืองใหม่

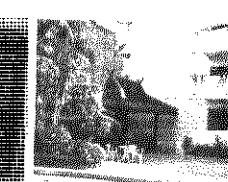
นักธุรกิจชาวต่างชาติ

CHIANGSAI

1. โรงแรมเดิมมีสภาพเสื่อมโทรมตามกาลเวลา

2. ที่ตั้งที่ส่วบริการไม่เพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นทุกวัน

3. เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการบริการนักท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้นนั้น ไม่นอญูขาดไหน่าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า เอกสารนั้นเป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อใช้ในการให้บริการนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นทุกวัน

4. เพื่อกระจัดเป็นโรงแรมระดับ 5 ดาว ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

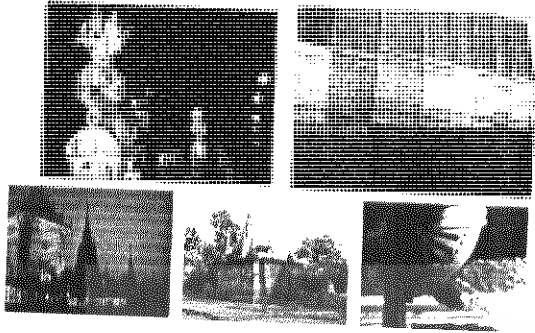
D2

hotel

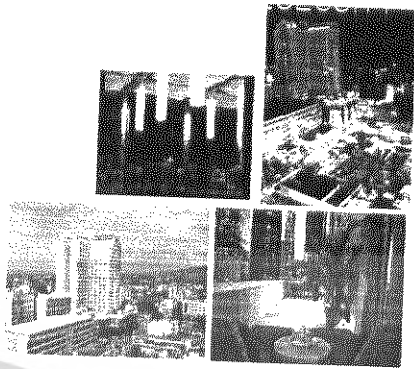
CHIANGMAI

CONCEPT DESIGN

"Lift is Balancing act OLD and NEW"

FUSION

TRADITION

and

TREND

CONCE

โครงการปรับปรุงโรงแรม D2 CHIANGMAI

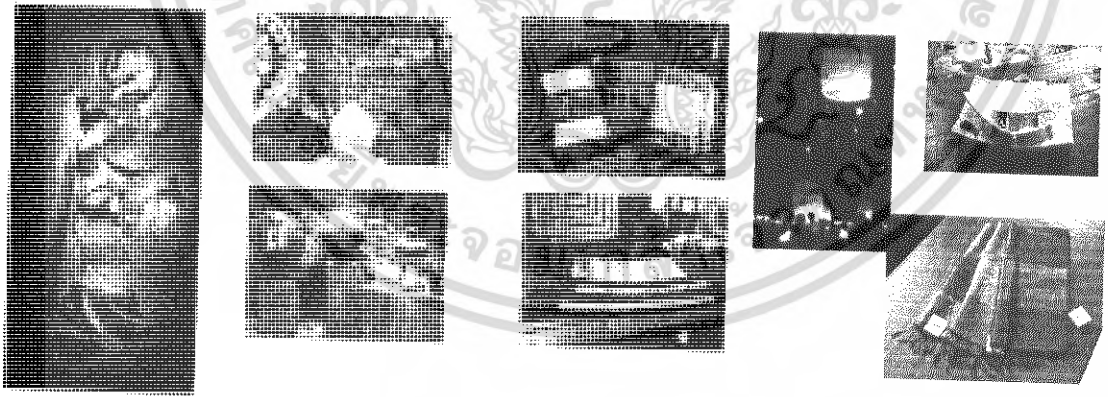
D2

hotel

CHIANGMAI

CONCEPT DESIGN

"Lift is Balancing act OLD and NEW"

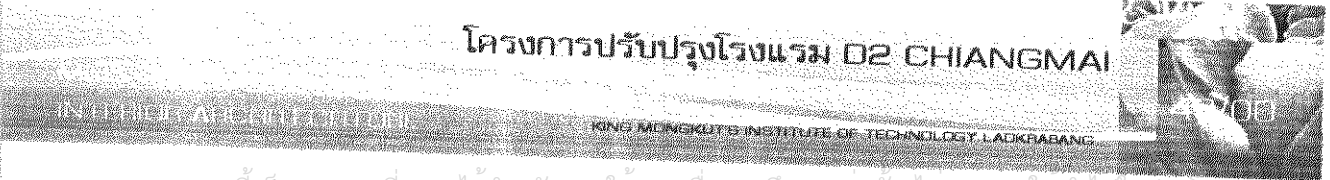
TRADITION

and

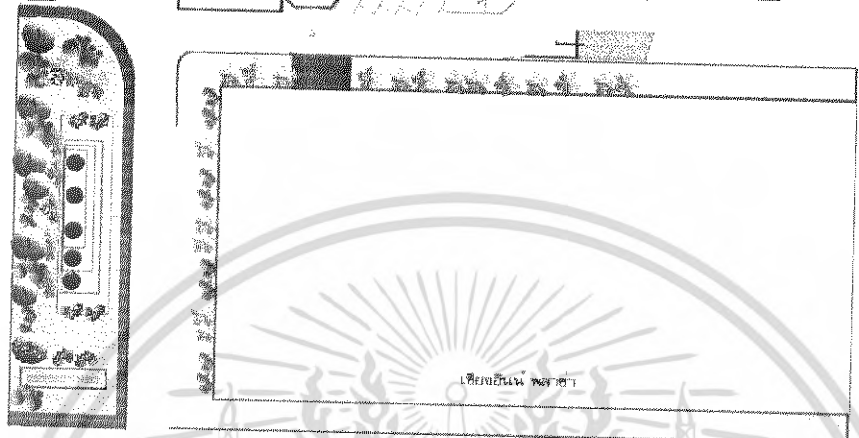
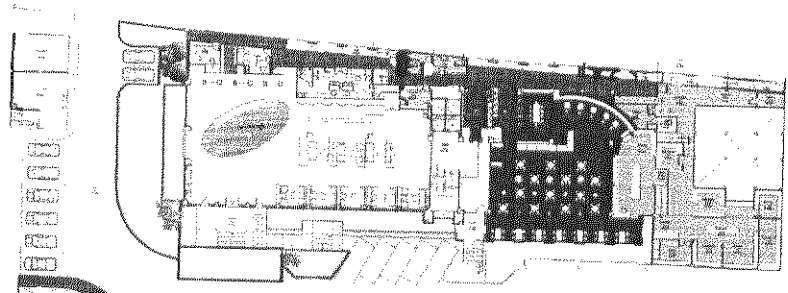
TREND

CONCE

โครงการปรับปรุงโรงแรม D2 CHIANGMAI

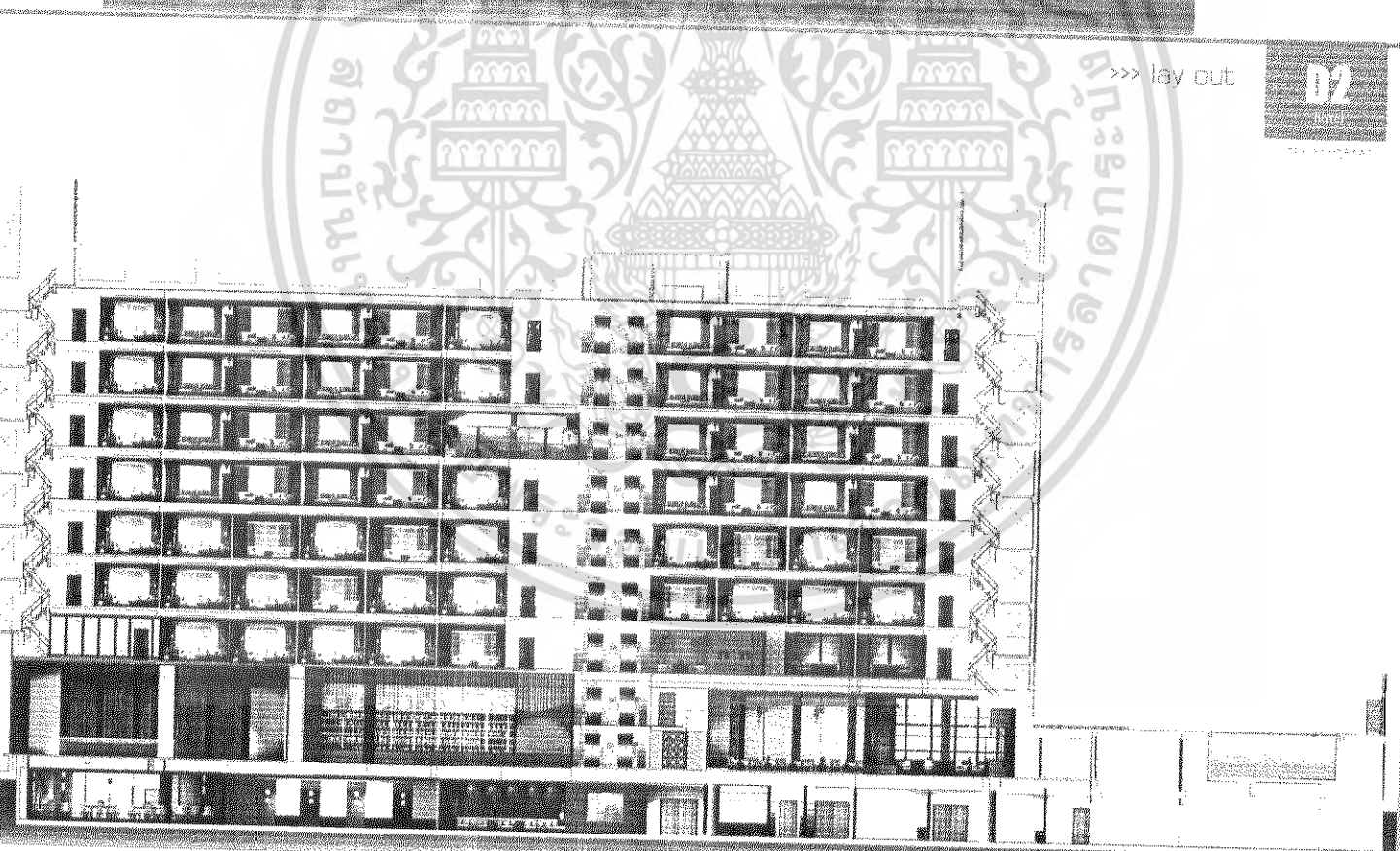

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

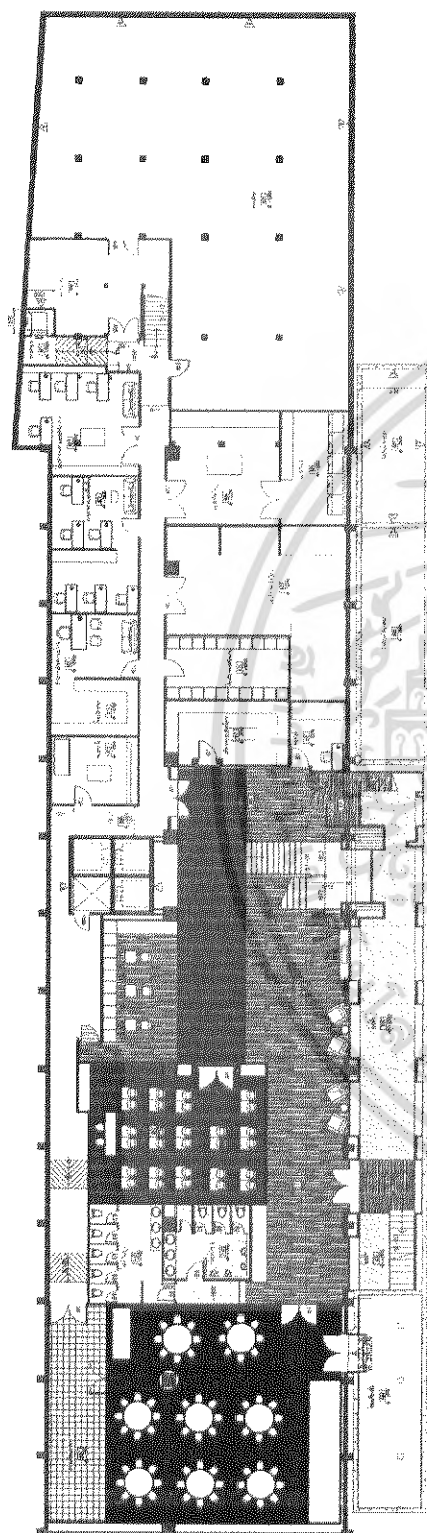
>>> lay out

02
LAYOUT

>>> section E

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

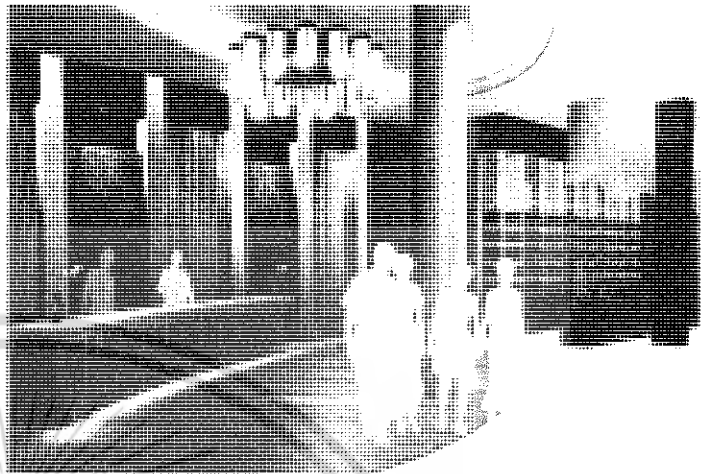
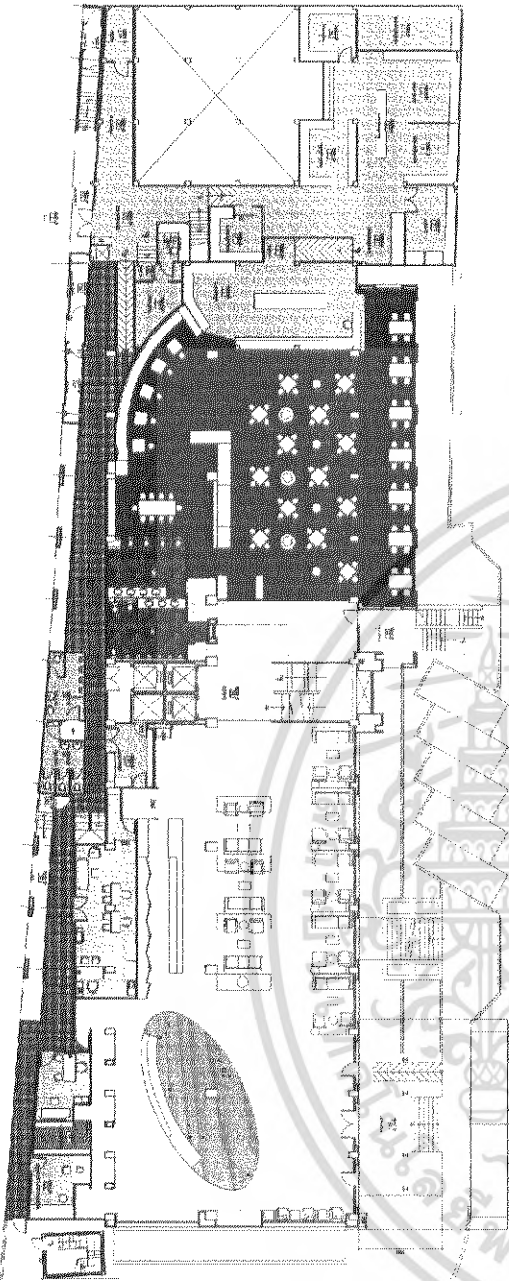

MEETING ROOM

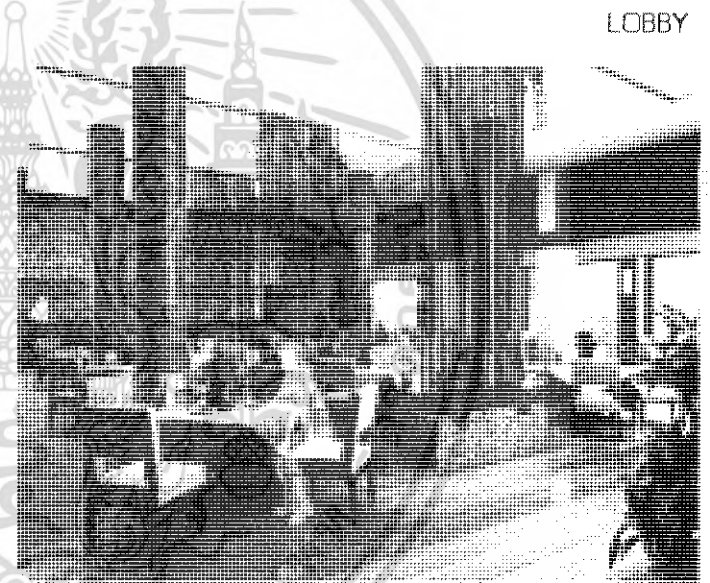

MEETIN FOYER

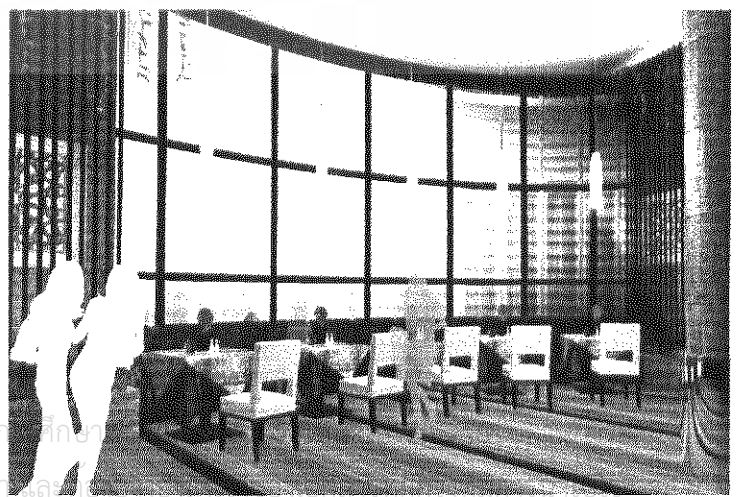
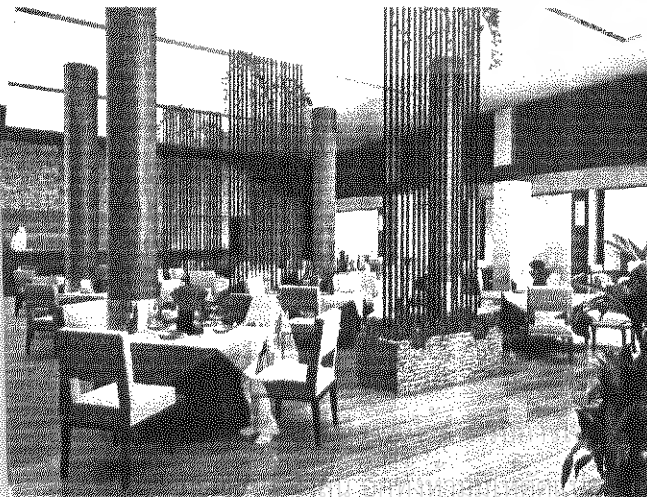
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LOBBY

LOBBY LOUNGE

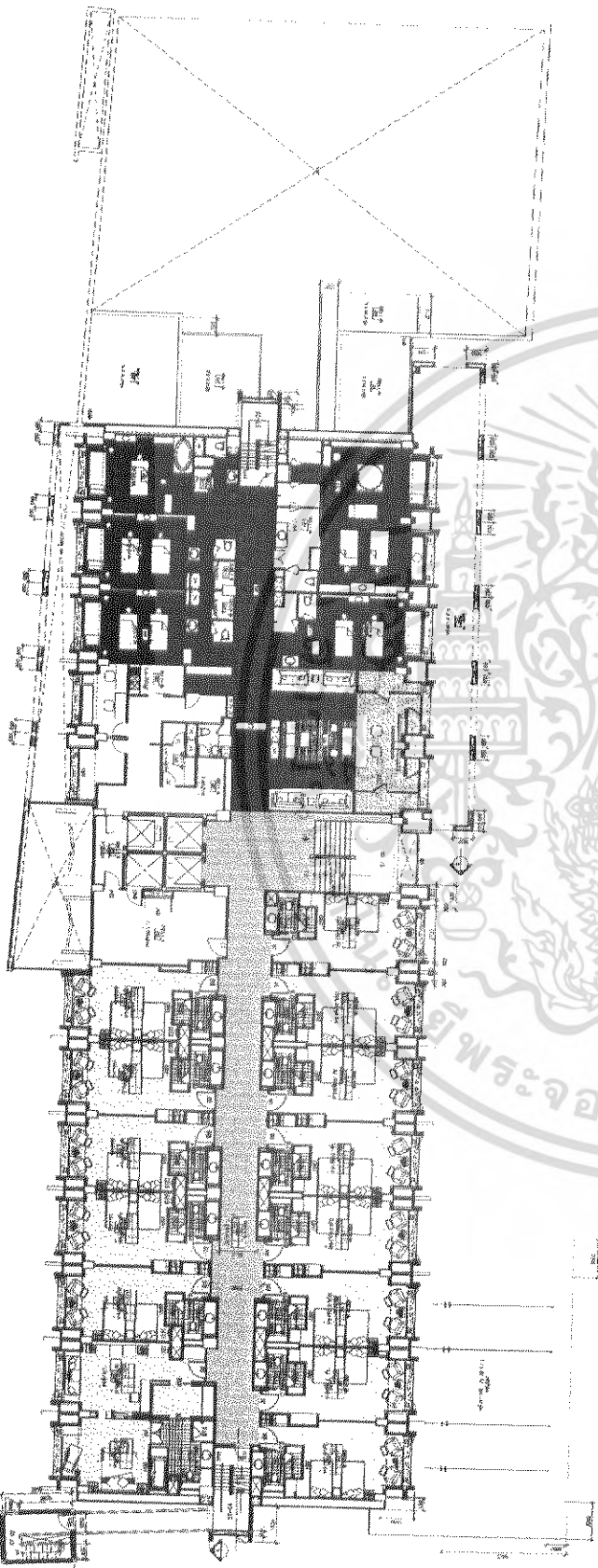

CLUB DELUXE

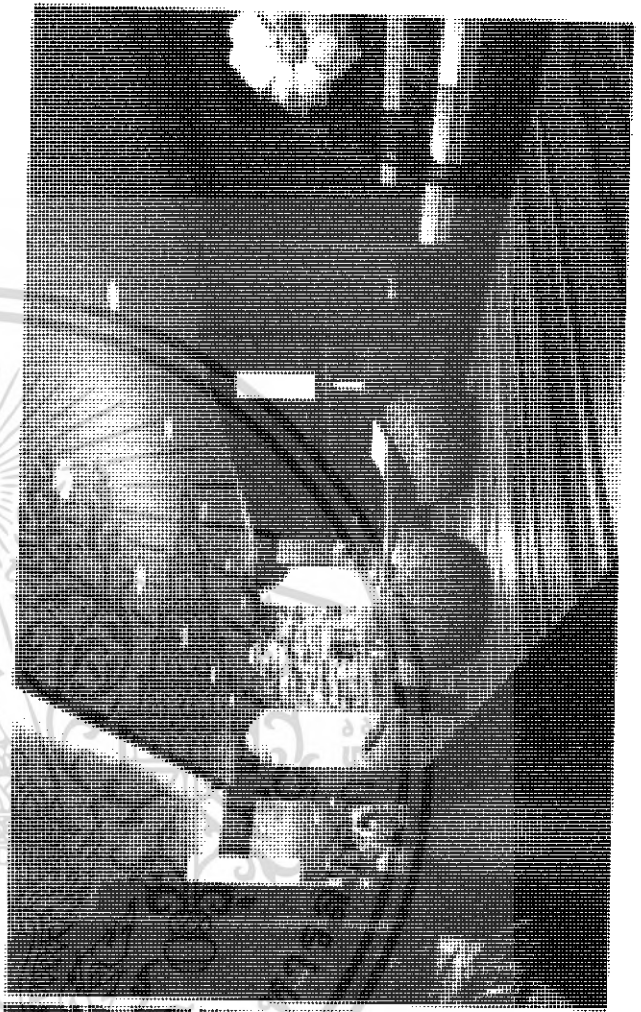
D' DELUXE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

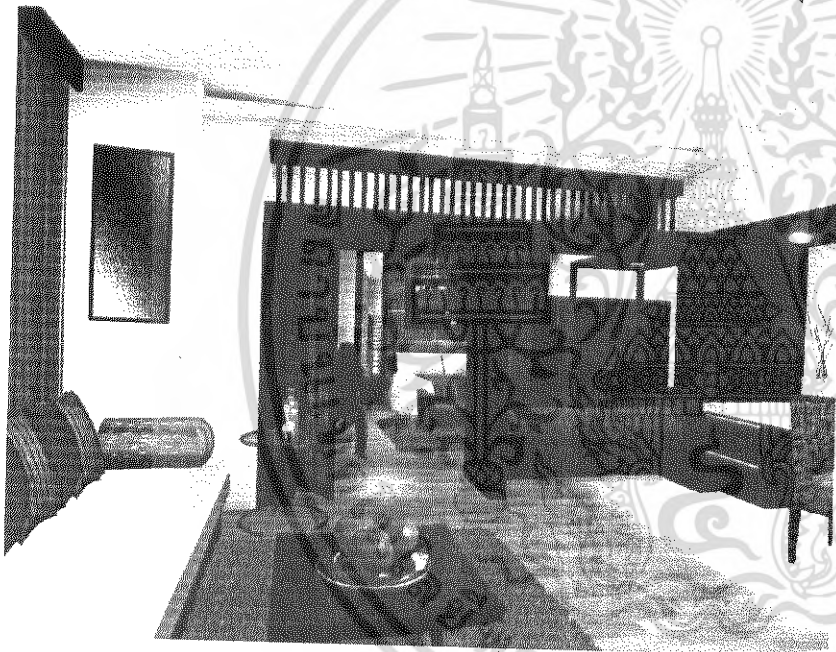
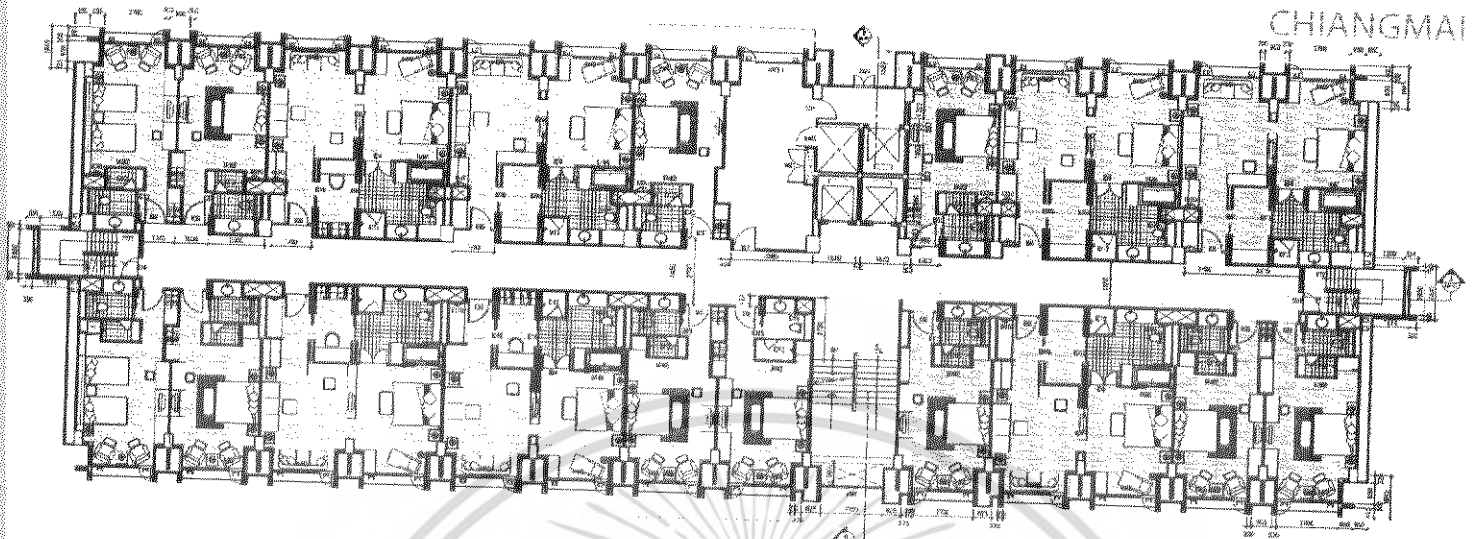

แปลนพื้นที่ 3
ขนาดกระดาษ 1:100

DHAVARANA SPA

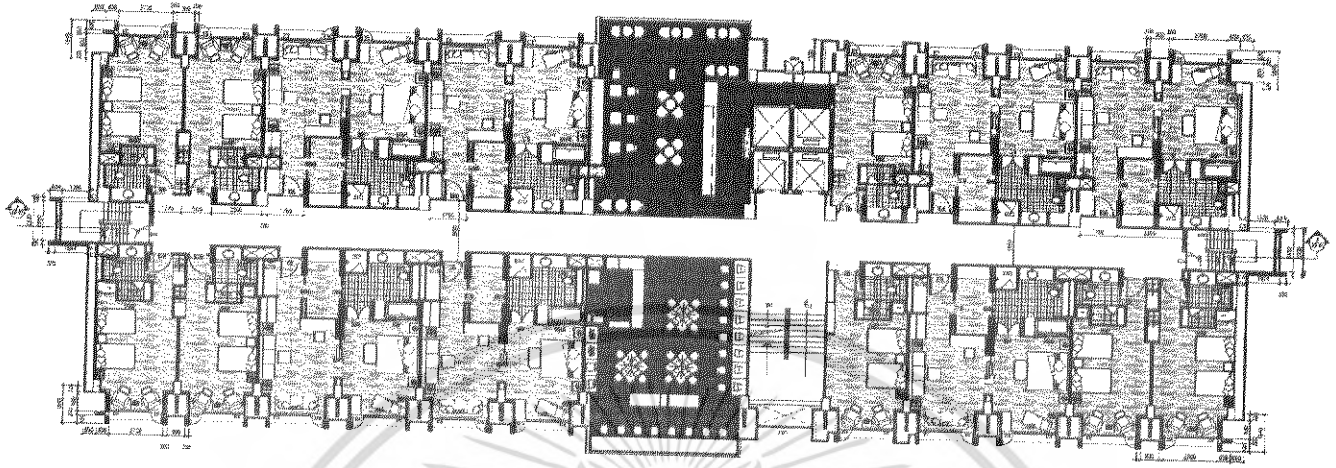
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

STUDIO SUITE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือ
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิง

COPORATE LOUNGE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- ปรีชา แดงโรจน์ , การโรงแรม , สำนักพิมพ์ ศรีอนันต์
- ห้องสมุดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่
- นายวิรัช ชัยศรี , โครงการตกแต่งภายในโรงแรม เชียงใหม่ โคโลนี พาเลซ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- นางสาวหยดพลอย อนันตชัย , โครงการตกแต่งภายในโรงแรม ฮอติเดย์ อินน์ เชียงราย
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- [www. D2hotel.com](http://www.D2hotel.com)
- [www. Dusit.com](http://www.Dusit.com)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

หัตถกรรมเมืองเชียงใหม่

เชียงใหม่มีหัตถกรรมมากมายหลายอย่าง มีทั้งที่คิดทำขึ้น เพื่อใช้งานในชีวิตประจำวัน และงานที่ ประณีตบรรจงด้วยฝีมือ เชิงช่างอย่างที่เราเรียกกันว่า หัตถศิลป์ เช่น งานไม้แกะสลัก ซึ่งเป็นงานที่ สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน ตามโลกทัศน์ของสังคมนั้น ๆ โดยขึ้นอยู่ในความ อุปถัมภ์ของเจ้านาย ส่วนงานหัตถกรรมของชาวบ้านนั้นสร้างขึ้นสนอง ความต้องการของชาวบ้าน โดยเฉพาะ เช่น ผ้าทอ หม้อดินเผา หรือเครื่องจักรสาน

เนื่องจากเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรล้านนามาช้านาน จึงมีงานศิลปหัตถกรรม มากมาย ทั้งด้านงานศิลปและงานช่าง อีกทั้งมีช่างฝีมือจากที่ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก มา ตั้งรกรากอยู่บริเวณรอบกำแพงเมือง งานฝีมือด้านต่าง ๆ ของเชียงใหม่จึงรุ่งเรืองและอยู่ ในความอุปถัมภ์ของเจ้านาย **คุ้มหลวง** เมื่อเจ้านายหมดอำนาจ งานช่างฝีมือก็อ่อนแอ ตามไปด้วย

ปัจจุบันงานด้านหัตถกรรมของเชียงใหม่ บางแห่งยังคงสร้างขึ้นตามแบบเดิมในอดีต ส่วน ใหญ่แม้ยังใช้พื้นฐานของเทคนิค และวิธีการผลิตเก่า แต่ได้ปรับเปลี่ยนและพัฒนาทั้ง รูปแบบทางศิลปะ กระบวนการผลิต และการจัดการให้เข้ากับกลไกตลาด เพื่อตอบสนอง ความต้องการของคนในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งงานด้านหัตถกรรมของเชียงใหม่ ที่ ยังคงเป็นเอกลักษณ์และเป็นที่ยอมรับอยู่หลายชนิด เช่น เครื่องเงิน เครื่องเงิน ไม้แกะสลัก ผ้าทอตีนจก ผ้าไหมสันกำแพง เครื่องปั้นดินเผา ร่ม และกระดาษสา เป็นต้น

ไม้แกะสลัก

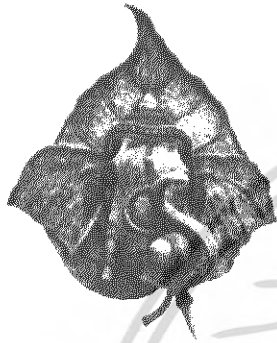
การแกะสลักเป็นวิธีการฝากฝีมือเชิงศิลป์บนงานไม้ได้อย่างเยี่ยมยอดวิธีหนึ่ง โดย เฉพาะงานหัตถกรรมไม้แกะสลักของชาวล้านนาที่สืบสานมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งวิธีการแกะสลักและ ความเชื่อ ความคิด ตลอดจนความหมายของลวดลายต่าง ๆ

จะเห็นได้ว่าตามวัดเก่าๆ หลายวัดที่เชียงใหม่จะมีการแกะสลักส่วนต่าง ๆ ไว้อย่างวิจิตร งดงามไม่ว่าจะเป็นคันทวย ประตู หน้าบัน หอพระไตรปิฎก ฯลฯ ไม้ที่เคยกระดังในความรู้สึกก็ กลับมีความอ่อนช้อย มีชีวิตชีวาด้วยวิธีการแกะสลักอย่างมีฝีมือ ทั้งยังบันทึกเป็นเรื่องราวต่าง ๆ อีกด้วย

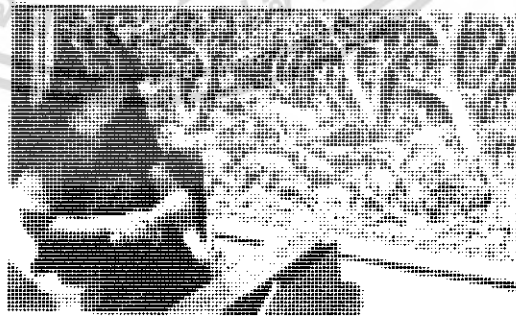
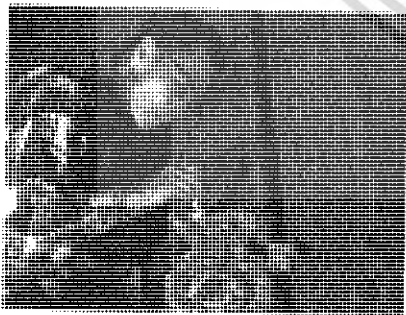
ไม้แกะสลักปัจจุบันมีหลายรูปแบบ อาทิ ดอกไม้ประดับบักแจกั๊กหรือหรือแขวนผนัง ดินสอด่างน้อย โต๊ะ ตู้ เตียง เก้าอี้ รูปภาพแขวนผนังบ้านพระพุทธรูป หน้ากาก ฯลฯ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งทำไม้แกะสลักที่งดงามแห่งหนึ่งของเชียงใหม่ก็คือ หมู่บ้านถวาย ตำบลขุนคอง อำเภอหางดง ซึ่งแน่นอนว่าอาชีพหลักของชาวบ้านก็คือการแกะสลักไม้นั่นเอง ทั้งยังมีร้านรวงขนาดใหญ่ น้อยมากมายเปิดจำหน่ายสินค้าประเภทนี้ นอกจากนี้ที่สันกำแพงก็มีโรงงานผลิตไม้แกะสลัก และมีการสาธิตให้นักท่องเที่ยวได้ชมอีกด้วย

งานไม้แกะสลักเป็นงานศิลปหัตถกรรมอีกประเภทหนึ่งที่อยู่คู่วิถีชีวิตชาวเชียงใหม่มาเนาน

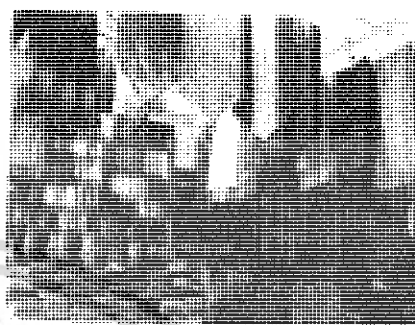
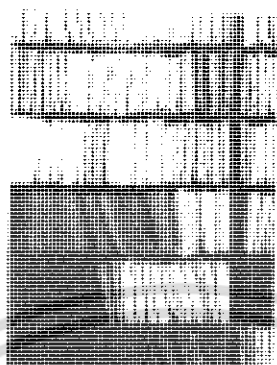

หมู่บ้านถวาย ต.ขุนคอง อ.หางดง อยู่ห่างจากเชียงใหม่ไปตามเส้นทางสายเชียงใหม่-ฮอด ประมาณ กม. 15 และมีทางแยกซ้ายเข้าหมู่บ้านมีโรงงานผลิตไม้แกะสลัก ผลิตภัณฑ์เลียนแบบของเก่าเพื่อจำหน่ายทั้งปลีกและส่งอำเภอหางดงจะจัดงานศิลปหัตถกรรมไม้แกะสลักบ้านถวายเป็นประจำทุกปี ซึ่งจะเริ่มเสาร์สุดท้ายของเดือนมกราคม สอบถามรายละเอียดได้ที่ อบต.ขุนคอง โทร. 0 5344 1258 หมู่บ้านบ่อสร้าง ต. ต้นเป่า อ. สันกำแพง เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำไม้แกะสลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

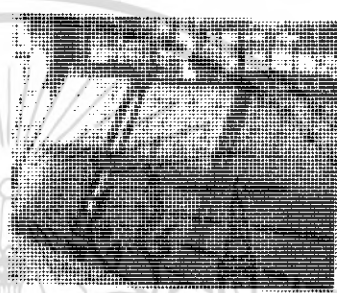
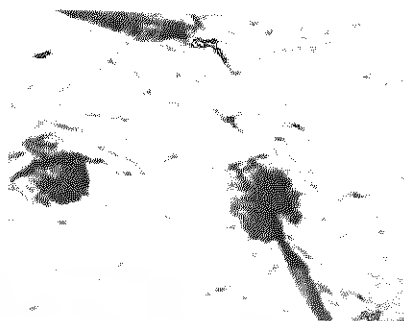
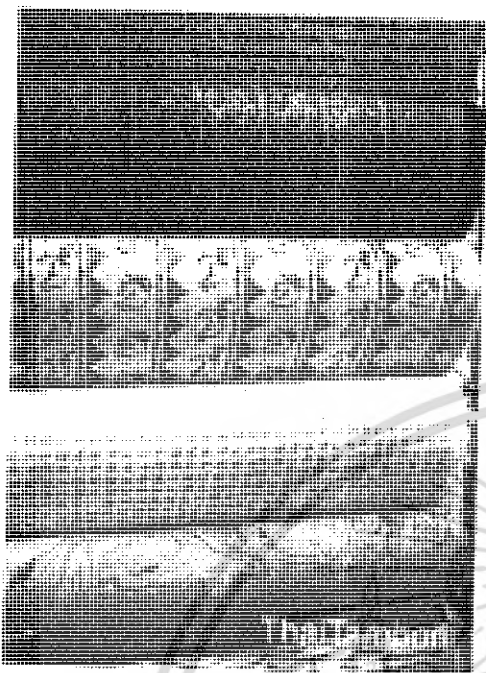
ผ้าไทย

หมู่บ้านหนองอาบข้าง ต. สบเตี้ยะ อ. จอมทอง เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติ(ทางหลวงหมายเลข 108กม.ที่ 62 เลี้ยวทางขึ้นดอย อินทนนท์ไปอีก) เก้าไม้ล้านนาวิสูตร ตั้งอยู่ริมถนนสายเชียงใหม่-ฮอดกม.ที่ 29 จากตัวเมืองเชียงใหม่ บ้านเลขที่ 1 หมู่ 6 ถนนเชียงใหม่-ฮอด ต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง ลักษณะเด่นของวิสูตรแห่งนี้คือการตัดแปลงเตาต้มใบยาสูบมาเป็นที่พักและร้านอาหารในบรรยากาศร่มรื่นของต้นไม้ขนาดใหญ่ ห้างประชุมขนาด 50-60 คนและเรือนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายจากฝีมือของกลุ่มแม่บ้านในอำเภอใกล้เคียง ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. 0 5383 4470-5 บ้านไร่ไผ่งาม เป็นหมู่บ้านผลิตผ้าฝ้ายทอมือแบบโบราณที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่กิโลเมตรที่ 69-70 ตามเส้นทางเชียงใหม่-ฮอดและเลี้ยวซ้ายเข้าไปหมู่บ้านอีกประมาณ 1 กม.ทางเข้าหมู่บ้านร่มรื่นด้วยเงาไม้ไผ่สองข้างทาง ปัจจุบันกลุ่มแม่บ้านซึ่งได้รับการถ่ายทอดการผลิตผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติ จากคุณป้าแสงดาบ้านสิริห์ ศิลปินแห่งชาติ รวมกลุ่มกันผลิต ที่บ้านป่าแสงดา ซึ่งอยู่ติดกับลำน้ำปิง ปัจจุบันได้จัดทำเป็น "พิพิธภัณฑ์ผ้าป่าดา" เพื่อรำลึกถึงผลงานของท่าน และยังแสดงถึงชีวิตความเป็นอยู่แบบพื้นบ้านในสมัยก่อนด้วย ข้อมูลเพิ่มเติม โทร. 0 5336 1231 โทรสาร 0 5336 1230 สถานที่ติดต่อ ในเมืองเชียงใหม่ โทร. 0 5327 3625 หมู่บ้านทอผ้าขึ้นดินจกแม่แจ่ม ตั้งอยู่ในเขตอำเภอแม่แจ่ม เดินทางโดยใช้เส้นทางสายจอมทอง-อินทนนท์ ประมาณกม. 38 มีทางแยกซ้ายเข้าอำเภอแม่แจ่ม ตำบลที่มีชาวบ้านทอผ้ามากที่สุด คือ ตำบลท่าผา ห่างจากตัวอำเภอ 3 กิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระดาษสา

กระดาษสาทำมาจากต้นไม้ชื่อ กระสา ซึ่งเป็นต้นไม้ขนาดกลางชนิด *Broussonetia papyrifera* Vent. ในวงศ์ Moraceae ชอบขึ้นในที่ชื้นแฉะตามริมแม่น้ำลำคลอง ใบใหญ่เท่าฝ่ามือหรือกว่านั้นบ้าง รูปไข่ปลายแหลมขอบใบเป็นจักๆ หรือเว้าเป็น ๓ แฉก มีขนทั้ง ๒ ด้าน เปลือกใช้ทำกระดาษได้ เรียก กระดาษสา พายัพเรียก สลา

หมู่บ้านต้นเปา ต. ต้นเปา อ. สันกำแพง เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำกระดาษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้